

Robert Ludlum

Dokument Matlocka

Robert Ludlum

Matlockow Dokument

Ovu knjigu posvećujem Pat i Billu Jer što reče drevna bagdhivska
poslovica: Kad divovi bacaju sjenu, nadaj se hladovini.

"Due Macellis" su divovi!

1

Loring je izišao kroz postrana vrata Ministarstva pravosu a i potražio taksi. Bilo je već skoro pet i pol, bio je petak i proljeće, i zakrčenost je na washingtonskim ulicama bila jeziva. Loring je stao kraj rubnika i podigao lijevu ruku, nadajući se najboljem. Već se htio i okaniti čorava posla kad se pred njim zaustavio taksi koji je pred samo deset metara ukrcao putnika. "Idete na istok, gospodine? To bi išlo. Gospodin veli da mu neće smetati." Kad bi se dogodilo tako nešto, Loringu je uvijek bilo neugodno.

Nesvjesno je povukao desnu podlakticu, da mu rukav pokrije što veći dio šake - da prikrije tanki crni lanac omotan oko zapešća i zaključan za držak torbe za spise. "Hvala kao da i jesam. Ali ja iza ugla skrećem na jug." Pričekao je da se taksi ponovno ubaci u rijeku prometa pa se opet prihvatio jalovog mahanja. Obično bi mu u takvim okolnostima misli bile budne i osjetila dorasla protivniku. Bacao bi pogled u oba smjera, njuškajući za taksijima koji su se spremali ispljunuti putnike, pa motrio uglove, čekajući da se iza njih pojave oni slabo osvjetljeni znakovi na krovu koji su značili da to vozilo možeš unajmiti, samo da moraš potrčati. Danas se, me utim, Ralphu Loringu nije trčalo. Jer mu je ovog petka misli opsjedala užasna stvarnost. Upravo je vlastitim očima vidio kako su čovjeka osudili na smrt. Tog čovjeka nije poznao, ali je o njemu puno čuo. Bio je to nepoznat čovjek od trideset tri godine koji je živio i radio u jednom novoengleskom, četiri stotine milja dalekom gradiću, i koji nije imao ni pojma da negdje postoji nekakav Loring, a još manje o tome koliko se za nj zanima Ministarstvo pravosu a. Loringove su se misli stalno vraćale na veliku konferencijsku dvoranu s omašnim pravokutnim stolom oko kojeg su sjedili ljudi koji su izrekli presudu. On se tome žestoko protivio. Bilo je to najmanje što je mogao učiniti za čovjeka kojeg nikad nije upoznao, za čovjeka kojeg su tako precizno doveli u tako bezizgledan položaj. "Smijem li vas podsjetiti, gospodine Loring", rekao je zamjenik državnog odvjetnika koji je svojedobno bio službeni branitelj u mornarici, "da se u svakoj borbenoj situaciji pretpostavljaju neki osnovni rizici. I da se predvi a postotak gubitaka." "Ali ovo su drukčije okolnosti. Taj čovjek nije prošao obuku. On neće znati ni tko su ni gdje su njegovi neprijatelji. Kako

bi i mogao? To ne znamo ni mi." "Baš tako." I to je bio još jedan pomoćnik državnog odvjetnika, samo što je ovaj bio regrutiran iz pravne službe neke korporacije i veliki ljubitelj sastančenja koji je, kako je Loring dobro naslutio, bez njih bio nesposoban donijeti ikakvu odluku. "Naš je subjekt visoko mobilan. Pogledajte mu samo psihološki profil: "manjkav ali krajnje mobilan". Tu piše baš tako. I sasvim je logično da smo ga izabrali." ""Manjkav ali mobilan!" Sto to zaboga uopće znači? Smijem li sad ja podsjetiti ovaj odbor da se ja tim područjem bavim već petnaest godina. Psihološki su profili samo smjernice za odabir, procjene koje mogu, ali ne moraju pogoditi. Ja bih prije prihvatio odgovornost za NASA-inu matematiku nego poslao nekoga u infiltraciju prije nego što ga temeljito upoznam." Loringu je odgovorio predsjednik odbora, profesionalac od karijere. "Ja sasvim razumijem vaše rezerve; u normalnim bih se prilikama i sam složio s vama. Prilike, me utim, nisu normalne. Preostala su nam još samo tri tjedna. Vremenski faktor preteže nad uobičajenim mjerama opreza." "To je rizik koji moramo prihvatiti", rekao je bivši službeni branitelj pontifikalnim glasom. "Ali ga ne prihvaćate vi", odgovorio je Loring. "Želite da vas oslobodimo tog kontakta?" Predsjednik je to ponudio sasvim iskreno. "Ne, gospodine. Ja ću to obaviti. Ali uz protivljenje. I tražim da to u e u zapisnik." "Još samo nešto prije kraja." Onaj se korporacijski pravnik nagnuo preko stola. "I to dolazi odozgo. Svi smo se složili da je naš subjekt motiviran. Sudeći po profilu, to je sasvim jasno. A jasno mora biti i to da će sva pomoć koju subjekt bude pružio ovom odboru, biti dana slobodno i sasvim dobrovoljno. Tu smo ranjivi. Mi ne možemo, ponavljam, ne možemo, preuzeti odgovornost. Ako je to ikako moguće, voljeli bismo imati dokaze da je subjekt sam došao k nama." Ralph Loring se s gnušanjem okrenuo od njega. Ako se s prometom išta dogodilo, onda je on postao samo još gušći. Loring se već bio skoro odlučio tih dvadesetak blokova do svog stana prijeći pješice, kad se pred njim zaustavio bijeli Volvo. "Upadaj! Izgledaš glupo s tom podignutom rukom." "O, to si ti. Puno ti hvala." Loring je otvorio vrata pa kliznuo na malo prednje sjedalo i stavio torbu u krilo. Sad više nije trebao skrivati tanki crveni lančić oko zapešća. I Cranston je bio

terenac; stručnjak za prekomorske kabale. Cranston je obavio najveći dio posla pri skupljanju podataka za zadatak za koji je sad Loring preuzeo odgovornost. "Sastanak je potrajao. Jeste što obavili?" "Zeleno svjetlo." "I bilo vam je vrijeme." "Za što su zaslužna dva zamjenika državnog odvjetnika i zabrinuta poruka iz Bijele kuće." "Odlično. Geo-odjel je jutros dobio zadnje izvještaje od Force-Mediterranean. Riječ je o redovnom masovnom premještanju dobavnih kanala. Potvr eno. Polja u Ankari i Konyi na sjeveru, projekti u Sidi Barraniju i Rashidu, čak i alžirski kontingentni sistematski smanjuju proizvodnju. To će jako otežati stvari." "Ma kog bi ti vraga htio? Ja sam mislio da nam je cilj da ih iskorijenimo. Vi nikad zadovoljni." "Niti ćemo ikad biti. Mi možemo kontrolirati samo kanale koje poznajemo; a kog mi vraga uopće znamo o mjestima kao što su... Porto Belacruz, Pilcomavo i tucet neizgovorljivih imena u Paragvaju, Brazilu i Gvajani? To je onda jedna sasvim nova igra, Ralph." "Onda dovedi vojne specijaliste. U CIA-i sve vrvi od njih." "Ma nema teorije. Ne daju nam čak ni da ih zamolimo za karte." "To je konjski." "To je špijunaža. Mi ostajemo čisti. To je strogo prema Interpol-Hovleu; nema zezanja. Mislio sam da ti je to jasno." "I jest", odgovorio je Loring umorno. "Pa ipak je konjski." "Ti se brini za Novu Englesku, SAD. A mi ćemo se pobrinuti za pampe, ili već gdje jesu." "Nova Engleska, SAD, je prokleti mikrokozam. I to je ono jezivo. Sto se dogodilo sa svim onim pjesničkim opisima rustičnih plotova i jenkijevskog duha i bršljanom obraslih ciglenih zidova?" "Ovo je nova poezija. Počni se navikavati." "Tvoje me prijateljsko razumijevanje ruši s nogu. Baš ti hvala." "Zvučiš mi obeshrabreno." "Kad nema dosta vremena..." "Nema ga nikad." Cranston je skrenuo svojim malenim automobilom u brzinski trak, no samo zato da bi uskoro otkrio da se začepila na uglu Nebraske i Eighteenth. Duboko je uzdahnuo, pa prebacio mjenjač na ler i slegnuo ramenima. Pogledao je Loringa, koji je prazno zurio u vjetrombran. "Bar si dobio zeleno svjetlo. I to je nešto." "Naravno. S krivim ljudima." "O... jasno mi je. To je on?" Cranston je mahnuo glavom prema Loringovoj torbi za spise. "To je on. Od dana ro enja." "A zove se?" "Matlock. James B. Matlock II. B je od Barbour, vrlo stara obitelj - dvije vrlo stare obitelji. James Matlock,

profesor, magister, doktor nauka. Vodeći autoritet na području društvenih i političkih utjecaja na elizabetinsku književnost. Što veliš?" "Isuse Kriste! I to su njegove kvalifikacije? Gdje se on počinje propitkivati? Na fakultetskim čajankama za umirovljene profesore?" "Ne. S te je strane sve u redu; dovoljno je mlad. Njegove kvalifikacije spadaju u ono što Osiguranje zove "manjakav ali krajnje mobilan". Ljupke li fraze." "Inspirativno. A što to znači?" "To bi trebalo opisati čovjeka koji baš nije jako fin.

Vjerojatno u vojsci ima crni dosje, ili se razveo od žene - siguran sam da je ovdje riječ o vojsci - ali ga ipak, unatoč tom nepremostivom hendikepu, svi jako vole." "I meni se već svi a." "I meni - i to i jest ono zlo." 11 Obojica su utonula u šutnju. Bilo je jasno da se Cranston tim poslom bavi već dovoljno dugo da zna kad kolegi profesionalcu treba dati malo mira za razmišljanje. Da sam do e do nekih zaključaka - ili racionalizacija. U najvećem je broju slučajeva to bilo lako. Ralph Loring je razmišljao o čovjeku čiji je život bio tako potpuno i u detalje razra en u njegovoj torbi za spise, prebran iz dvadesetak banaka podataka. Ime je bilo James

Barbour Matlock, ali osoba iza tog imena nikako da se razbistri pred očima. I to je mučilo Loringa; Matlockov je život bio oslikan uznemirujućim, čak divljim nedosljednostima. On je bio jedini preživjeli sin postarijih, silno bogatih roditelja koji su živjeli u ugodnoj mirovini u Scarsdaleu, New York. Njegovo je školovanje bilo primjereno Istočnom establišmentu: Andover i Amherst, s primjerenim očekivanjem kakve manhattanske profesije - bankarstvo, posredništvo, oglašavanje. U njegovoj srednjoškolskoj ili studentskoj povijesti nije bilo ničega što bi upućivalo i na kakvo odstupanje od tog obrasca. Činilo se da to, napokon, potvr uje i ženidba za društveno prominentnu djevojku s Greenwicha. A onda su se s Jamesom Barbourom Matlockom najednom počele zbivati čudne stvari, a koje je Loring svakako želio shvatiti. Najprije je tu bila vojska. Dogodilo se to početkom šezdesetih, i da je naprosto pristao na šestomjesečno produljenje službe, Matlock je mogao ostati negdje kao nekakav intendant udobno zavaljen za pisaćim stolom - i to najvjerojatnije, s obzirom na obiteljske veze, negdje u Washingtonu ili New Yorku. No umjesto svega toga,

vojni mu je dosje bio upravo huliganski: čitav niz prekršaja i odbijanja poslušnosti, što mu je zajamčeno pribavilo najnepoželjniji od svih premještaja - u Vijetnam usred eskalacije neprijateljstva. A dok je bio u delti Mekonga, njegovo mu je vojničko ponašanje zajamčilo i dva procesa pred prijekim vojnim sudom. Pa ipak se činilo da iza njegovih postupaka ne stoje nikakvi ideološki motivi nego samo slaba, ili nikakva, prilagođenost okolini. Njegov je povratak u građanski život bio obilježen dugotrajnim trvenjima, najprije s roditeljima, a potom i sa ženom. James Barbour Matlock, čiji je akademski uspjeh bio gentlemenški no nipošto ne i sjajan, zbog neobjašnjivih je razloga unajmio garsonijeru na Morningside Heights i upisao studij na Sveučilištu Columbia. Žena je potrajala tri i pol mjeseca, a onda se odlučila za tihi razvod i brz odlazak iz Matlockova života. Sljedećih je nekoliko godina bilo monoton izvještajni materijal. Nepopravljivi se Matlock počeo pretvarati u Matlocka učenjaka. Radio je od jutra do sutra i za četrnaest mjeseci diplomirao, a dvije godine potom i doktorirao. Došlo je do svojevrsne pomirbe s roditeljima, kao i do mjesta na katedri za lingvistiku Carlvleskog sveučilišta u Connecticutu. Od tada je Matlock objavio mnogobrojne knjige i članke i u akademskoj zajednici stekao zavidnu reputaciju. Bio je očito popularan "krajnje mobilan" preglupog li izraza; bio je umjereno dobrostojeći i očito više nije imao antagonističke karakteristike što ih je pokazivao za svojih agresivnih godina. On je, naravno, imao jako malo razloga za nezadovoljstvo, pomislio je Loring. James Barbour Matlock II. je svoj život uveo u krasnu rutinu; pokrio je sve bokove, hvala na pitanju, što predmnijeva i djevojku. On je trenutno, ali diskretno, bio u vezi s doktorandicom Patriciom Ballantyne. Živjeli su odvojeno ali su, prema raspoloživim podacima, bili ljubavnici. Po onome što se vidjelo, brak, me utim, nije bio u skorom izgledu. Djevojka je dovršavala doktorsku tezu iz arheologije, i čekalo ju je već tucet donacija raznih zaklada. Donacija koje su vodile u daleke zemlje i k nepoznatim 13 činjenicama. Patricia Ballantyne nije bila raspoložena za brak; to se bar dalo zaključiti prema banci podataka. Ali što je s Matlockom? upitao se Ralph Loring. Sto su mu ti podatci rekli? Kako su oni mogli opravdati njegov izbor?

Nikako. Baš nikako nisu mogli. Zahtjevima je tekuće situacije mogao udovoljiti samo uvježbani profesionalac. Problemi su bili i predebelo prekomplicirani, za amatera prepuni zamki. U svemu je tome užasno ironično bilo baš to da će Matlock, ako bude griješio, i ako upadne u zamku, tu zadaću obaviti mnogo brže od svakog profesionalca. I usput izgubiti glavu. "Na temelju čega mislite da će on to prihvatiti?" Cranston se primicao Loringovu stanu i radoznalost ga je počela bockati. "Molim? Oprosti, nisam te slušao..." "Koji su subjekti motivi da to prihvati? Zašto bi on na to pristao?" "Mla i brat. Mla i, zapravo, deset godina. Roditelji su mu prilično stari. Jako bogati, jako blazirani. Zbog toga se Matlock smatra odgovornim." "Odgovornim zbog čega?" "Odgovornim zbog brata. Koji se prije tri godine ubio prekomjernom dozom heroina." k Ralph Loring se polako vozio unajmljenim automobilom niz široku, drvoredom opasanu ulicu kraj velikih starih kuća iza pedantno oštriganih tratina. Neke su od njih pripadale studentskim udrugama, ali ih je bilo mnogo manje nego prije deset godina. Društvena ekskluzivnost pedesetih i početka šezdesetih godina bila je potisnuta. Nekoliko je tih golemih gra evina sad imalo drukčije oznake. Kuća, Aquarius naravno, Afro-zajednica, Warwich, Lumumbin dom. Carlylesko sveučilište u Connecticutu bilo je jedno od onih "prestiznih" učilišta srednje veličine kojima je posut krajolik Nove Engleske. Koledž je upravo restrukturirala administracija pod vodstvom svog briljantnog predsjednika, doktora Adriana Sealfonta, i pokušavala ga uvesti u drugu polovicu dvadesetog stoljeća. Bilo je tu neizbježnih prosvjednika protiv svega i svačega, poplava brada i afričkih studija, uravnoteženih tihim bogatstvom, klupskih jakni i regata pod sponzorstvom bivših studenata. Tvrdi rock i fakultetske plesne čajanke pokušavali su pronaći nekakav oblik suživota. Loring je pomislio, zagledan tako u mirni sveučilišni kompleks na blistavom proljetnom suncu, kako je skoro nezamislivo da bi u takvoj zajednici mogli postojati i nekakvi stvarni problemi. Najmanje pak onaj koji ga je doveo ovamo. Pa ipak je postojao. Carlvle je bio tempirana bomba koja bi, ako grune, mogla svojim radioaktivnim otpadom prouzročiti zaista iznimno velike žrtve. A ona će i eksplodirati, i Loring je znao da je to neizbježno.

Nepredvidljivo je bilo samo što će se dogoditi prije toga. Na njemu je bilo da izmudrija najbolje moguće opcije. A ključ je svega bio mr. dr. James Barbour Matlock. Loring se provezao kraj privlačne sveučilišne obiteljske katnice s četiri stana, od kojih je svaki imao poseban ulaz. Ta se kuća smatrala jednom od boljih i obično bi u njoj živjele pametne mlade obitelji prije nego što dobiju stalno akademsko mjesto i plaću dovoljnu za samostojnu kuću. Matlockov je stan bio u prizemlju, zapadni dio. Loring je obišao blok i parkirao se dijagonalno prekoputa Matlockovih vrata. Nije mogao ostati dugo; stalno se vrtio na sjedalu, skanirajući automobile i nedjeljne jutarnje šetače, provjeravajući da li i njega netko promatra. Jer to je bilo ključno. Nedjeljom, prema Matlockovu obavještajnom dosjeu, mladi je 15 profesor obično čitao novine sve do oko podne, poslije čega bi se odvezao do sjevernog kraja Carlvea, gdje je živjela Patricia Ballantvne u jednom od onih funkcionalnih stanova rezerviranih za postdiplomande. To jest, odvezao bi se do nje ako ona s njim ne bi provela noć. Njih bi dvoje u pravilu otišli na ručak u prirodu, pa se vratili u Matlockov stan ili otišli na jug sve do Hartforda ili New Havena. Bilo je, naravno, i varijacija. Počesto bi ta cura i Matlock proveli zajedno i čitav vikend, prijavivši se kao muž i žena. Ali ne i ovaj vikend. To je potvrdila nadzorna služba. Loring je pogledao na sat. Bilo je dvanaest i četrdeset, ali Matlock je još bio kod kuće. Vrijeme je istjecalo. Već za nekoliko minuta Loring je trebao biti u Crescent Streetu. Broj 217. Tu je trebao stupiti u tajni kontakt i prebaciti se u drugo vozilo. Znao je da nije nužno da i osobno promatra Matlocka. Na koncu konca, temeljito je prošao dosje, pogledao desetke fotografija, pa čak i kratko popričao s doktorom Sealfantom, predsjednikom Carlvea. Pa ipak, svaki je agent imao svoje metode rada, a te su obuhvaćale i promatranje subjekta ponekad i satima prije nego što bi se s njim stupilo u kontakt. Nekoliko je kolega u Ministarstvu tvrdilo da to u njima stvara osjećaj moći. Loring je znao samo da mu to daje osjećaj samopouzdanja. Matlockova su se kućna vrata otvorila, i na sunce je izišao visok muškarac. Bio je odjeven u platnene hlače, tenisice i smečkastu dolčevitu. Loring je opazio da je umjereno pristao, s oštrim crtama lica i podugačkom plavom kosom. Provjerio je jesu

li vrata zaključana, stavio sunčane naočale, pa skrenuo pločnikom do malog parkirališta. Nekoliko trenutaka potom James Matlock se sportskim automobilom Triumph izvezao prilaznom stazom. Vladin je čovjek pomislio kako subjekt vodi najljepši od svih udobnih života. Dostatni prihodi, bez odgovornosti, radi posao koji voli i u sretnoj je vezi s privlačnom djevojkom. Loring se upitao hoće li za Jamesa Barboura Matlocka sve tako biti i za tri tjedna. Zato što se Matlockov svijet trebao srušiti u ponor. 17 2 Matlock je pritisnuo Triumphov gas do daske i niski je automobil zavibrirao kad mu se kazaljka brzinomjera popela na sto na sat. Nije to bilo zato što mu se žurilo - Pat Ballantyne nije išla nikamo - nego zato što je bio ljut. Dobro, možda i ne baš sasvim ljut; više pomalo nabrušen. Onako kao što bi bio poslije svakog telefonskog poziva od kuće. Vrijeme to nikad neće eliminirati. Pa čak ni novac, ako ga ikad zaradi u iole spomena vrijednoj mjeri - u mjeri koju bi i njegov otac smatrao vrijednom štovanja. Njegovu je srditost izazvala ta bezobrazna snishodljivost, koja je postajala sve gora i gora što su otac i mati više ulazili u godine. Umjesto da se pomire s prilikama, oni su po njima samo još više prčkali. Silom su htjeli da on svoje proljetne semestralne praznike provede u Scarsdaleu, kako bi mogao s ocem dnevice odlaziti u grad. Od banaka, do advokata. Da se pripreme za neizbježno, kad se to i ako se to ikada dogodi. "... Trebaš ti još puno toga prožvakati, sinko"., rekao je otac grobljanskim glasom. "Jer se ti, znaš, baš i nisi sasvim pripremio..." "... Ti si nam još jedini ostao, milo", rekla je mati s očitim bolom u glasu. Matlock je znao da oni uživaju u svom predvi enom, mučeničkom otpustu s ovoga svijeta. U kojem su ostavili trag - ili ga je bar ostavio otac. U svemu je tome, dakako, najsmješnije bilo to što su mu roditelji bili jaki kao tegleće mazge i zdravi kao divlji konji. I što će ga zacijelo nadživjeti desetljećima. A istina je da su oni željeli da on bude s njima mnogo više nego što je to želio on. Tako je to bilo protekle tri godine, sve od Davidove smrti u Capeu. Možda korijenje njegove iritacije, pomislio je kad se zaustavio pred Patinim stanom, seže do osjećaja krivnje. On se zapravo nikad nije pomirio sa sobom glede Davidove smrti. Niti će se ikada moći. A nije htio ni biti u Scarsdaleu za semestralnih ferija. Nije želio

uspomene. Sad je imao nekoga tko mu je pomagao da zaboravi sve

te strašne godine - godine smrti, života bez ljubavi i neodlučnosti. Obećao je Pat da će je odvesti u St. Thomas. Ime je ladanjske gostionice bilo Chesirska mačka, i bila je, na što je upućivalo i njezino ime, ure ena u stilu Engleske i paba. Hrana je bila pristojna, piće izdašno, i ti su je faktori učinili objubljenim mjestom stanovnika connecticutskog prigrada. Popili su i po drugi Bloodv Mary pa naručili rostbif i vorkshirski puding. U prostranoj je blagovaonici bilo možda još tucet drugih parova i nekoliko obitelji. U kutu je sjedio neki samac i čitao The New York Times okomito preklopljenih stranica, kako se to radi u javnim prometlima. "Sigurno neki ljutiti otac koji čeka sina da odnekud ispadne. Znam takve tipove. Takvi svakog jutra sjedaju na vlak za Scarsdale." "Previše je opušten." "Takvi znaju prikriti napetost. A kako im to uspijeva, to zna samo njihov ljekarnik. Koliko Gelusila!"

"Uvijek se nešto vidi, a kod njega baš ništa. Izgleda mi savršeno samozadovoljno. Nemaš pravo." 19 "A ti ne poznaješ Scarsdale. Samozadovoljstvo je registrirani zaštitni znak. Bez njega ne možeš ni kupiti kuću." "Kad smo već kod toga, što misliš učiniti? Mislim da bismo svakako trebali otkazati St. Thomas." "Ja ne mislim. Zima je bila oštra; zaslužili smo malo sunca. A osim toga, bili su nerazumni. Meni se nimalo ne sluša o Matlockovim manipulacijama; čisti gubitak vremena. U nevjerojatnom slučaju da oni ikad i zaista odu, stvar će preuzeti drugi." "Mislim da smo se složili da je to samo isprika. Oni samo žele da malo budeš s njima. I mislim da je dirljivo da to izvode na takav način." "Nije ni najmanje, nego je to očev vrlo proziran pokušaj podmićivanja..."

Vidi. Naš je prigradski putnik napokon odustao." Onaj je samac s novinama ispio svoje piće i objasnio konobarici da ne kani ručati.

"Deset prema pet da je zamislio sinovu kosu ili kožnu jaknu - možda i borse noge - i da ga je naprosto uhvatila panika." "A ja mislim da mu ti to zlobno želiš." "Ne, ne želim. Ja sam suviše suosjećajan. Ne podnosim divljaštvo koje ide uz pobunu. To me strašno nervira." "Vi ste vrlo čudan čovjek, redove Matlock", rekla je Pat, aludirajući na Matlockovu neslavnu vojničku karijeru.

"Poslije jela, daj da odemo do Hartforda. Igra jedan jako dobar

film." "O, oprost, zaboravio sam ti reći. Ne možemo danas... Jutros me nazvao Sealfont, podveče imamo nekakvu konferenciju. Veli da je važno." "O čemu?" "Ne znam baš sigurno. Afrički studiji imaju nekakvih problema. Za onog se "Toma" što sam ga regrutirao s Harvarda, ispostavilo da je super. Mislim da je malo desniji od Louisa XIV." Ona se nasmiješila. "Stvarno si grozan." Matlock ju je uhvatio za ruku. Rezidencija je doktora Adriana Sealfonta bila imponirano primjerena njegovu statusu. Bila je to velika bijela kolonijalna palača sa širokim mramornim stepenicama što su vodile do debelih dvostrukih vrata s duborezom. Čitavom se fasadom protezala ionska kolonada. Po zalasku sunca na tratini bi se palili reflektori. Matlock se uspeo stepenicama do vrata i pozvonio. Pola minute kasnije u kuću ga je pustila sobarica, pa ga provela hodnikom sve do stražnjeg dijela kuće, do goleme knjižnice doktora Sealfonta. Adrian Sealfont je stajao u sredini prostorije s još dvojicom. Matlocka je kao i uvijek dojmila njegova pojava. Visok oko sto osamdeset pet, tanak, s orlovskim crtama lica, zračio je toplinom koja bi dirnula svakog tko bi mu se našao u blizini. U njemu je bila nekakva istinska skromnost koja je, pred svima koji ga nisu poznavali, prikrivala blistavost njegova uma. Matlock je prema njemu osjećao silne simpatije. "Zdravo, James", rekao je Sealfont i pružio mu ruku. "Gospodine Loring, mogu li vas upoznati s doktorom Matlockom?" "Drago mi je. Bok, Sam." Matlock je ovo zadnje uputio trećem čovjeku u društvu, Samuelu Kresselu, dekanu koledža na Carlvleu. "Bok, Jim." "Mi smo se već negdje vidjeli, zar ne?" upitao je Matlock i zagledao se u Loringa. "Pokušavam se sjetiti." "Bit će mi vrlo neugodno ako u tome i uspijete." "Kladim se da hoćete!" nasmijao se Kressel sa svojim sarkastičnim, pomalo uvredljivim smislom za humor. Matlock je simpatizirao i Sama Kressela, i to više zato što je znao za sve muke 21 Kresselova posla - i s čim se sve morao miriti - nego zbog njega samog. "Kako to misliš, Sam?" "Ja ću ti odgovoriti", prekinuo ga je Adrian Sealfont, "Gospodin Loring radi za saveznu upravu, za Ministarstvo pravosuđa. Ja sam pristao da dogovorim sastanak između vas trojice, ali se nisam složio i s onim na što su Sam i gospodin Loring

upravo aludirali. Gospodin Loring je očito našao za shodno da te - kako se to veli - stavi pod nadzor. Ja sam izrazio svoje snažno protivljenje." Sealfont se zagledao ravno u Loringa. "Stavili su me pod što?" upitao je Matlock tiho. "Ispričavam se", odgovorio je Loring uvjerljivo. "To je osobna idiosinkrazija koja nema nikakve veze s našim poslom." "Vi ste onaj prigradski putnik iz Chesirske mačke." "Čega?" upitao je Sam Kressel. "Čovjek s novinama."

"Tako je. Znam da ste me danas popodne opazili. I mislio sam da ćete me prepoznati čim me ugledate. Nisam znao da izgledam kao prigradski putnik." "To je zbog novina. Proglasili smo vas ljutitim ocem." "Ponekad i jesam. Iako ne baš često. Moja mala ima tek sedam godina." "Mislim da bismo trebali početi", rekao je Sealfont.

"Usput rečeno, James, pao mi je kamen sa srca što imaš toliko razumijevanja." "Moja je jedina reakcija radoznalost. I zdrava doza straha. Da velim istinu, nasmrt sam se uplašio." Matlock se smeteno nasmiješio. "O čemu je tu zapravo riječ?" "Daj da dok pričamo nešto i popijemo." Adrian Sealfont mu je uzvratio smiješak i prišao svom suhom baru s bakrenom pločom u kutu sobe. "Ti si od burbona i vode, jesam li pogodilo, James? A ti Sam, dvostruki skoč s ledom, istina? A vi, gospodine Loring?" "Može jedan skoč. I samo vodu." "No, James, daj malo pomozi." Madock je prišao Sealfontu i pomogao mu. "Adriane, ti me zadivljuješ", rekao je Kressel pa sjeo u kožnati naslonjač. "Sto te za ime Božje tjera da pamiš što piju tvoji podre eni?" Sealfont se nasmijao.

"Najlogičniji od svih razloga. I to se sigurno ne svodi samo na moje... kolege. Ja sam za svoju ustanovu alkoholom pribavio više love nego stotinama izvještaja što su ih napisali najbolji analitički umovi u krugovima koji žive od donacija." Tu je Adrian Sealfont zastao i tiho se nasmijao - koliko otvoreno, toliko i u sebi. "Jednom sam održao govor za Organizaciju sveučilišnih predsjednika. Kod pitanja i odgovora, upitali su me čime tumačim tolike Carlveove dotacije... I nažalost sam odgovorio: "Onim drevnim narodima koji su razvili umjetnost fermentiranja grož a..." Moja je pokojna žena urlala od smijeha, ali mi je poslije rekla da sam unazadio financije za čitavo desetljeće." Sva su se trojica nasmijala; Matlock je podijelio čaše. "U vaše zdravlje", rekao je predsjednik Carlvea, pa smjerno podigao čašu. Zdravica je, me utim, bila kratka. "Ovo je

pomalo nezgodno, James... Sam. Prije nekoliko tjedana potražio me šef gospodina Loringa. Zamolio me da do em u Washington zbog krajnje važne stvari, a u vezi s Carlveom. Tako sam i učinio, i tu su me upoznali sa situacijom u koju ja ni danas ne mogu povjerovati. Izvjesne informacije s kojima će te upoznati gospodin Loring površinski gledano djeluju neoborivo. Pa ipak je to samo površina: govorkanja, izjave izvan konteksta, pisane i izrečene; iskonstruirani dokazi koji su možda i besmisleni. S druge pak strane, tu bi se moglo kriti i nešto stvarno. I baš sam zbog te mogućnosti i pristao na ovaj sastanak. Morao bih, me utim, reći sasvim jasno da ja u njemu ne mogu sudje²³ lovati. Carlve u tome neće sudjelovati. Sve što se dogodi u ovoj sobi ima moje nepriznato odobrenje, ali ne i službenu sankciju. Vi nastupate kao pojedinci, ne kao članovi fakulteta ili radnici Carlvea. Ukoliko, mislim, uopće mislite nešto učiniti... A sad, James, ako te to ne "uplaši", onda ne znam što hoće." Sealfont se ponovno nasmiješio, ali je njegova poruka bila jasna. "I plaši me", rekao je Matlock nenaglašeno. Kressel je spustio čašu i nagnuo se iz naslonjača.

"Moramo li po tvojim riječima zaključiti da ti ne odobravaš što je Loring ovdje? Kao ni ono što želi?" "To je već siva zona. Ako u njegovim optužbama ima nečeg, onda se ja na to sasvim sigurno ne mogu oglušiti. Ali, s druge strane, danas nijedan predsjednik sveučilišta neće s nekom državnom agencijom sura ivati samo na temelju naga anja. Oprostite mi, gospodine Loring, ali je i dosad previše ljudi u Washingtonu iskoristilo akademske zajednice. Pritom mislim poglavito na Michigan, Columbiju, Berkelev... izme u ostalih. Jednostavne policijske operacije su jedno, a infiltracija... mislim, to je sasvim drugi par rukava."

"Infiltracija? To je prilično žestoka riječ", rekao je Madock. "Možda i prejaka. Ali ću izraze prepustiti gospodinu Loringu." Kressel je podigao čašu. "Mogu li upitati zašto smo izabrani baš mi - Matlock i ja?" "I to ćete doznati iz izlaganja gospodina Loringa. Pa ipak, Sam, budući da ste se ovdje našli mojom zaslugom, iznijet ću vam svoje razloge. Kao dekan, ti imaš više sluha nego itko za zbivanja na sveučilištu... A znat ćeš i ako gospodin Loring i njegovi prekorače granicu... Mislim da je to sve što bih trebao reći. A sad idem u sabornicu. Večeras govori onaj režiser Strauss, pa se

moram pojaviti." Sealfont se vratio do bara i položio čašu na poslužavnik. Preostala su trojica ustala. "Još nešto prije nego što odeš", rekao je Kressel, a čelo mu se nabralo. "Što ako jedan od nas, ili obojica, zaključimo da ne želimo sudjelovati u tom... poslu gospodina Loringa?" "Onda nemojte." Adrian Sealfont je. prišao vratima knjižnice. "Niste obavezni baš ni na što; volio bih da je to sasvim jasno. Gospodin Loring će to razumjeti. Laku vam noć, gospodo." Sealfont je izišao u hodnik i za sobom zatvorio vrata. 25
3 Sva su trojica ostala bez riječi i nepomični. Čuli su kako se kućna vrata otvaraju i zatvaraju. Kressel se okrenuo i pogledao Loringa. "Čini mi se da vas je stavio na žeravicu." "Kako to u takvim situacijama obično i biva. Ali dopustite da objasnim svoju poziciju; ona će djelomice objasniti i ovaj sastanak. Najprije morate znati da ja radim za Ministarstvo pravosuđa, Odjel za narkotike." Kressel je sjeo i gucnuo piće. "Niste valjda prevalili toliki put da nam javite kako je četrdeset posto studentske populacije na travi i još nekoliko artikala? Jer ako je tako, otkrivajte nam Ameriku." "Ne, nije to. Pretpostavljam da to zaista znate. Svi to znaju. Iako baš nisam sasvim siguran u postotke. Možda je ta procjena i preniska." Matlock je popio svoj burbon i zaključio da bi rado još jedan. Progovorio je na putu prema bakrenoj površini šanka. "Možda je preniska, možda je previsoka, ali govoreći u relativnim kategorijama - u odnosu na druga sveučilišta - nismo baš u panici." "Za to niti nemate razloga. Bar ne zbog toga." "Ima, znači, i još nešto?" "I još mnogo toga." Loring je prišao Sealfontovu pisaćem stolu, pa se pognuo i podigao torbu s poda. Bilo je očito da su taj državni službenik i predsjednik Carlvlea razgovarali još prije nego što su došli Matlock i Kressel. Loring je spustio torbu na stol i otvorio je. Matlock se vratio do svog naslonjača i sjeo. "Volio bih vam nešto pokazati." Loring je posegnuo u torbu pa izvadio debeli list srebrnastog papira sa zaglavljem, prerezan dijagonalno nazubljenim škarama. Srebrnasti je premaz bio prljav od stalnog rukovanja i pun packi masti i prljavštine. Prišao je Matlockovu naslonjaču i pružio mu ga. Kressel je ustao i prišao mu. "To je nekakvo pismo. Ili obavijest. S brojevima", rekao je Matlock. "I to na francuskom, ne, rekao bih talijanskom. Ne mogu razabrati."

"Jako dobro, profesore", rekao je Loring. "Puno i jednog i drugog, bez prevage ijednog. To je zapravo korzikansko narječje, napisano kako se govori. To je oltremontansko narječje, kakvim se govori u južnom planinskom području. Baš kao i etrurski, ni taj jezik nije do kraja prevediv. Ako i ima nečeg što izgleda kao šifra, to kao šifra nije i zamišljeno; a toga baš i nema jako puno. I zato tu ima sasvim dosta toga da nam veli sve što trebamo znati." "A to je?" upitao je Kressel, pa od Matlocka uzeo neobični list. "Najprije bih volio objasniti kako smo do njega došli. Bez tog je objašnjenja informacija besmislena." "No dajte." Kressel je vratio prljavi srebrnasti papir vladinu agentu, i ovaj ga je odnio do pisaćeg stola i pažljivo vratio u torbu za spise. "Prije šest tjedana iz zemlje je otišao narkotički kurir - to jest čovjek koji odlazi na neki odre eni proizvodni teritorij s uputama, novcem, porukama. Ali on je, zapravo, bio i više 27 od kurira; on je zauzimaao vrlo visoko mjesto u hijerarhiji distribucije; moglo bi se reći da je to bio radni odmor u mediteranskom stilu. Ili je samo pošao provjeriti investicije... No bilo kako bilo, u Torosu Deglariju - a to je u Turskoj, u području gdje to raste - ubili su ga neki brdani. Priča glasi da je ondje obustavio operacije, pa je uslijedilo nasilje. Mi smo to prihvatili; mediteranska se polja zatvaraju sve u šesnaest i sele se u Južnu Ameriku... Ovaj su list našli na lesu, u posebnom pojasu. Kao što vidite, on je prošao već kroz mnoge ruke. Na njemu je slijed cijena od Ankare do Marrakesha. Napokon ga je kupio jedan tajni agent Interpola i predao ga nama." "Od Toros Dag-i-tako-dalje do Washingtona. Lijep put", rekao je Matlock. "I skup", dodao je Loring. "Samo što sad nije u Washingtonu, nego tu. Od Toros Daglarija do Carlvlea, Connecticut." "Pretpostavljam da to nešto znači", rekao je Kressel i sjeo, oprezno motreći vladina čovjeka. "To znači da se informacije s tog papira tiču Carlvlea." Loring se naslonio na pisaći stol i progovorio mirno, bez ikakve žurbe. Izgledao je kao profesor koji pred razredom objašnjava suhi ali nužni matematički teorem. "Taj papir veli da će se desetog svibnja, tri tjedna od danas, održati konferencija. Brojevi su koordinate područja Carlvlea, očitane s karte - precizne decimale dužine i širine u greenwichkim koordinatama. Sam papir navodi nosioca kao jednog od pozvanih. Svaki papir ima ili odgovarajuću

polovicu, ili je izrezan u obliku koji se slaže s nekim drugim - to je jednostavna dodatna mjera opreza. Nedostaje nam samo precizna lokacija." "Čekajte čas." Kresselov je glas bio suzdržan ali oštar; bio se uznemirio. "Da ipak niste otišli malo predaleko, Loring? Dajete nam informacije - očito povjerljive - prije nego što ste i izrekli svoj zahtjev. Uprava ovog sveučilišta nije zainteresirana da za državu provodi ikakve istrage. Prije nego što za ete u činjenice, bit će bolje da kažete što zapravo želite." "Jako mi je žao, gospodine Kressel. Rekli ste da sam na žeravici i to je istina. I ne ide mi baš od ruke." "Vraga ne. Vi ste stručnjak." "Daj mir, Sam." Matlock je podigao ruku s rukohvata naslonjača. Kresselov je nenadani antagonizam bio sasvim nepoželjan. "Sealfont je rekao da možemo slobodno odbiti sve što želimo. Ako se poslužimo tom slobodom - a vjerojatno hoćemo bilo bi mi drago znati da to činimo po vlastitom sudu, da to nije tek slijepi refleks." "Daj ne budi naivan, Jim. Čim dobiješ povjerljive ili tajne informacije i već si ipso facto u to upleten. Ne možeš tvrditi da ih nisi dobio; ne možeš reći da se to nije dogodilo." Matlock je podigao pogled na Loringa. "Je li to istina?" "U izvjesnoj mjeri da. Neću vam lagati." "I zašto bismo vas onda slušali?" "Zato što Carlvlesko sveučilište u to jest upleteno; i to već godinama. I zato što je situacija već kritična. Tako kritična da su nam preostala još samo tri tjedna da postupimo prema informacijama koje posjedujemo." Kressel je ustao iz naslonjača, duboko udahnuo, pa polako izdahnuo. "Stvorite krizu - bez dokaza - i prisilite na sudjelovanje. Kriza jenja, ali zapis ostaje da je sveučilište bilo nijemi sudionik u saveznoj istrazi. Po tom se obrascu radilo na Wisconsinском sveučilištu." Kressel se okrenuo prema Matlocku. "Sjećaš se toga, Jim? Šest dana nereda na sveučilištu. Pola semestra izgubljeno na tematska predavanja." "Tamo je bio upleten Pentagon", rekao je Loring. "Ovdje su prilike sasvim drukčije." 29 "Zar mislite da je to zbog Ministarstva pravosu a mnogo privlačnije? Dajte si pročitajte nekoliko sveučilišnih novina!" "Za ime Božje, Sam, daj pusti čovjeka da priča. Ako ti se ne sluša, idi kući. Ja želim čuti što mi ima reći." Kressel je spustio pogled na Matlocka. "U redu. Mislim da sam shvatio. No dajte, Loring. Samo, ne zaboravite, nikakvih obaveza. I

nismo dužni poštovati nikakve zahtjeve konspiracije." "Ja računam na vašu zdravu pamet." "Možete se i zabuniti." Kressel je prišao baru i ponovno napunio čašu. Loring je sjeo na rub pisaćeg stola.

"Da vas za početak upitam jeste li ikad čuli za riječ nimrod?"

"Nimrod je hebrejsko ime", odgovorio je Matlock. "Stari zavjet. Potomak Noin, vladar Babilona i Ninive. Legendarno vješt lovac, što zaklanja mnogo zanimljiviju činjenicu da je osnovao, ili sagradio, velike gradove u Asiriji i Mezopotamiji." Loring se nasmiješio. "Jako dobro još jednom, profesore. Lovac i graditelj. Ja ipak govorim u suvremenijem smislu." "Onda ne, nisam čuo. A ti, Sam?" Kressel se vratio do svog naslonjača, s čašom u ruci. "Ja nisam znao ni to što si sad rekao. Mislio sam da je nimrod ribička varalica. Jako dobra za pastrve." "Onda ću ubaciti malo orijentacijskih podataka... Ne bih vas želio gnjaviti statističkim podacima o narkoticima. Siguran sam da vas njima stalno bombardiraju." "Stalno", odgovorio je Kressel. "Ali postoji i jedna zemljopisno izolirana statistika koja vam možda nije poznata.

Koncentracija prometa drogom u državama Nove Engleske raste brzinom većom no i u jednom dijelu zemlje. To je zapanjujući obrazac. Od 1968. imamo stalnu eroziju procedura provo enja zakona... Dopustite da to postavim u nekakvu zemljopisnu perspektivu. U Californiji, Illinoisu, Louisiani, suzbijanje se narkotika poboljšalo bar utoliko da su skresane krivulje rasta. To je zapravo najbolje čemu se možemo nadati dok me unarodni sporazumi ne dobiju zube. Ali tako to nije i u području Nove Engleske. Po čitavoj je toj sekciji ekspanzija upravo podivljala. I žestoko lupila koledže." "Otkud vam to?" upitao je Matlock. "Iz desetaka izvora, no uvijek prekasno da spriječimo distribuciju.

Informatori, označena roba iz mediteranskih, azijskih i latinskoameričkih izvora, praćenje računa u Švicarskoj; to su povjerljivi podatci." Loring je pogledao Kressela i nasmiješio se.

"Sad znam da ste poludjeli", oglasio se Kressel s negodovanjem u glasu. "Meni se čini, kad biste te optužbe mogli nečim i potkrijepiti, da biste to onda izrekli javno. I glasno." "Imamo mi svojih razloga."

"Tako er povjerljivih, pretpostavljam", rekao je Kressel s blagim gnušanjem. "To je sporedno pitanje", nastavio je vladin čovjek, ne

obazrijevši se na nj. "Istočna prestižna sveučilišta - velika i mala, Princeton, Amherst, Harvard, Vassar, Williams, Carlyle - lijep postotak njihovih pitomaca čine djeca glavonja. Sinovi i kćeri vrlo važnih ljudi, napose u vladi i gospodarstvu. Tu postoji veliki potencijal za ucjenjivanje, i ja mislim da se on i iskorištava. Takvi su ljudi bolno osjetljivi na skandale vezane s drogom." Kressel ga je prekinuo. "Uz pretpostavku da je sve to istina, a u što ja ne vjerujem, ipak napominjem da mi ovdje imamo manje problema od većine drugih koledža u sjeveroistočnom području." "Toga smo svjesni. Pa čak vjerujemo da i znamo zašto je to tako." "To je ezoterično, gospodine Loring. Recite to što želite." Matlocku se nisu svi ale igre koje su neki ljudi igrali. 31 "Svaka distribucijska mreža sposobna da sistematski opslužuje, kontrolira i povećava promet u čitavom dijelu zemlje mora imati nekakvu operativnu bazu. Centralnu banku - moglo bi se reći, zapovjedni položaj. Vjerujte mi kad vam velim da je ta operativna baza, taj zapovjedni položaj prometa narkoticima za sve novoengleske države, smješten tu, u Carlvleskom sveučilištu." Samuelu Kresselu, dekanu koledža, ispala je čaša na parket Adriana Sealfonta. Ralph Loring je nastavio svoju nevjerojatnu priču. Matlock i Kressel su ostali u naslonjačima. Više puta za njegova mirnog, metodičnog objašnjavanja, Kressel ga je već htio prekinuti, usprotiviti se, ali ga je ušutkala Loringova uvjerljiva priča. Nije se imalo o čemu raspravljati. Istraga je u Carlvleskom sveučilištu počela prije osamnaest mjeseci. Pokrenuo ju je saldokonto što ga je pronašla francuska Suretjgza jedne od svojih čestih protunarkotičkih racija u marseilleskoj luci. Kad je jednom utvr eno da je knjiga američkog porijekla, smjesta su je, u skladu sa sporazumom s Interpolom, poslali u Washington. Kroz stavke u knjizi stalno se spominjao "C-22x-59x", konzistentno praćen imenom Nimrod. Za stupnjeve se otkrilo da odgovaraju zemljopisnim koordinatama sjevernog Connecticuta, ali one nisu bile odre ene i decimalama. Nakon što se krenulo u analizu stotina mogućih kamionskih putova od gatova na atlantskoj obali i zračnih luka povezanih s Marseillesom, pod maksimalni je nadzor bila stavljena okolica Carlvlea. U okviru tog nadzora, bilo je nare eno telefonsko prisluškivanje ljudi za koje se znalo da su umiješani u distribuciju

narkotika iz polazišta poput New Yorka, Hartforda, Bostona i New Havena. Snimani su razgovori ljudi iz podzemlja. Svi razgovori koji su se ticali dolaska i odlaska narkotika iz područja Carlvea, obostrano su se obavljali iz telefonskih govornica. To je jako otežalo, iako ne i sasvim onemogućilo presretanje pošiljaka. Još jednom, povjerljive metode. Kako je dosje s informacijama rastao, sve je jasnija postajala jedna zapanjujuća činjenica. Grupa je

u Carlveu bila neovisna. Ona nije imala nikakvih formalnih veza sa strukturom organiziranog kriminala; ona nije pripadala nikome. Ona se služila poznatim kriminalnim elementima, a ne oni njom. Bila je to čvrsto zbijena jedinica, koja je pružala pipke u većinu novoengleskih sveučilišta. I nije se - po svemu sudeći - zaustavila na drogama. Postojali su dokazi da se grupa s Carlvea ubacila u kockarnice, prostituciju, čak i nalaženje posla poslije diplome. Pa ipak se činilo da tu postoji i nekakva svrha, nekakav cilj koji nadilazi голу dobit, kao razumljiv motiv protuzakonitih djelatnosti. Ta bi jedinica na Carlveu mogla ostvariti mnogo veću dobit i s mnogo manje komplikacija kad bi izravno poslovala s poznatim kriminalcima, priznatim dobavljačima za sva područja. Ona je, me utim, umjesto toga trošila novac na uspostavljanje vlastite organizacije. Ona je bila svoj gazda, upravljala je vlastitim izvorima, vlastitom distribucijom. Ali su njezini krajnji ciljevi bili nejasni. S vremenom je postala tako jaka da je ugrozila i vodstvo organiziranog kriminala na sjeveroistoku. Zbog tog su razloga vodeće figure podzemlja zatražile sastanak s ljudima zaduženim za Carlyie. A ključ je svega bila grupa, ili pojedinac kojeg su zvali Nimrod. Svrha je tog sastanka, koliko se moglo zaključiti, bila postizanje sporazuma izme u Nimroda i velikaša kriminala koji su se osjetili ugroženi Nimrodovim silnim rastom. Na sastanak će doći deseci poznatih i nepoznatih kriminalaca iz svih država Nove Engleske. 33 "Gospodine Kressel." Loring se okrenuo carlyleskom dekanu i kao da je na trenutak zastao. "Pretpostavljam da posjedujete popise - studenata, zaposlenih - ljudi za koje znate da djeluju na narkotičkoj sceni, ili bar imate razloga da u to povjerujete. Ja to ne mogu tvrditi, zato što ne znam, ali ih većina

koledža ima." "Na to vam pitanje ne želim odgovoriti." "Sto, naravno, znači da ste mi već odgovorili", rekao je Loring tiho, čak i s razumijevanjem. "Ni slučajno! Samo što vi običavate pretpostavljati baš ono što vam se mili." "U redu, bit ću dobar. No čak i da ste mi odgovorili potvrdno, ne bih vas zamolio da mi ih date. Htio sam vam time samo reći da mi takav popis posjedujemo. I želio sam da to znate." Sam Kressel je shvatio da je upao u stupicu; Loringova ga je lukavost samo još više ozlovoljila. "U to sam siguran." "Nema potrebe da vam velim da vam bez problema možemo dati kopiju." "Nema potrebe." "Daj, Sam, nemoj se tvrdoglaviti", rekao je Matlock. "Zabijaš glavu u pijesak?" Prije nego što je Kressel mogao odgovoriti, Loring je nastavio. "Dekan zna da se može i predomisli. I već smo se složili, ovdje nema krize. Ali biste se iznenadili koliko ljudi čeka da se najprije sruši nebo, pa će tek onda zatražiti pomoć. Ili je prihvatiti." "Ali vaša organizacija baš nije jako sklona iznenadnom pretvaranju teških situacija u katastrofe?" nastavio je Sam Kressel antagonistički. "Znali smo pogriješiti." "S obzirom da imate imena", nastavio je Sam, "zašto ih ne pohvatate? Nemojte nas u to plesti; obavite sami svoje prljave poslove. Pohapsite ih, podignite optužnice. Nemojte to prebacivati na nas." "Mi to i ne želimo učiniti... Osim toga, većina je naših dokaza sudski neprihvatljiva." "To sam si i mislio", dobacio je Kressel. "Ali što mi time dobivamo? Sto vi time dobivate?" Loring se nagnuo prema Samu, i izdržao njegov pogled. "Pokupimo nekoliko stotina hašomana, nekoliko desetaka drogera; narkića i sitnih dilera. Kako vam nije jasno, time se ne rješava baš ništa." "Što nas dovodi do onog što vi zapravo želite?" Matlock je utonuo u svoj naslonjač; pažljivo je motrio sugestivnog agenta. "Da", odgovorio je Loring tiho. "Jer mi hoćemo Nimroda. I želimo znati mjesto održavanja tog sastanka 10. svibnja. Koji će se održati u nekoj točki u radijusu od pedeset do sto milja. Želimo na to biti spremni. Želimo slomiti kičmu organizaciji Nimrod, i to zbog razloga koji nadilaze Carlvlesko sveučilište. Baš kao i problem narkotika." "Kako?" upitao je James Madock. "To vam je rekao doktor Sealfont. Infiltracijom... Profesore Matlock, vi ste u obavještajnim krugovima poznati kao osoba visoko mobilna u svojoj sredini. Obljubljeni ste u različitim, počesto i sukobljenim

strankama - i na fakultetu i me u studentarijom. Mi imamo imena, vi imate mobilnost." Loring je posegnuo u torbu za spise i izvukao presječen, prljavi list sa zaglavljem. "Tu se negdje u okolici nalazi informacija koja nam treba. Tu negdje postoji netko tko ima papir sličan ovom; netko tko zna ono što mi trebamo doznati." James Barbour Madock ostao je nepomičan u svom naslonjaču, zapiljen u vladina čovjeka. Ni Loring ni Kressel nisu mogli zasigurno znati što sad misli, ali su obojica imala nekakvu 35 predodžbu. Da su se misli mogle čuti, u tom bi trenutku u prostoriji zavladao potpuna sloga. Misli su Jamesa Matlocka odlutale tri, skoro četiri godine u prošlost. Prisjećao se plavokosog, devetnaestogodišnjeg mladića. Nezreo možda za svoje godine, ali dobar, i fin. Mladić s problemom. Našli su ga kao tisuće takvih u tisućama gradova i gradića diljem zemlje. Drugo doba, drugi Nimrodi. David, brat Jamesa Matlocka, ubacio si je iglu u desnu ruku i ubrizgao si trideset miligrama bijele tekućine. Izveo je to u jedrilici na mirnim vodama uvale Cape Cod. Mala je jedrilica doplutala u šaš kraj obale. Kad su je pronašli, brat Jamesa Matlocka već je bio mrtav. Matlock je donio odluku. "Možete li mi dati imena?" "Imam ih sa sobom." "Čekajte čas." Kad je ustao, i kad je progovorio, nije to učinio tonom ljutita čovjeka - u glasu mu je bio strah. "Shvaćate li vi što to od njega tražite? On u takvom poslu nema nikakvog iskustva. On za to nije obučen. Zašto ne uzmete kojeg od svojih?" "Za to nemamo vremena. Nemamo vremena da ubacimo svog čovjeka. Ali će on biti zaštićen; tu biste nam mogli pomoći." "Ja vas u tome mogu spriječiti" "Ne, Sam, ne možeš", odgovorio je Matlock iz naslonjača. "Jim, za ime Boga, znaš li ti uopće što on od tebe traži? Ako u tome što priča ima imalo istine, onda te dovodi u najgori od svih mogućih položaja. U položaj informatora." "Ti ne moraš sudjelovati. Moja odluka ne mora biti i tvoja. Zašto ne odeš kući?" Madock je ustao i polako pošao do bara, s čašom u ruci. "To više nije moguće", rekao je Kressel i okrenuo se prema vladinu agentu. "I on to zna." Loring je osjetio mrvicu sjete. Taj je Matlock bio dobar čovjek; činio je to što čini zato što se osjećao dužnim. A oni su hladno, profesionalno zaključili da će James Matlock, prihvaćajući zadatak, vjerojatno krenuti u smrt. Bila je to užasna cijena, ta mogućnost. Ali je cilj bio vrijedan toga. Onaj je sastanak

bio vrijedan toga. Nimrod je bio vrijedan toga. Tako je zaključio i Loring. I samo je zbog toga mogao podnijeti svoju zadaću. 37 4 Ništa se nije smjelo pisati; informiranje je bilo sporo, ponavljanje stalno. Loring je, me utim, bio profesionalac, pa je znao vrijednost predaha nakon pritisaka da se prebrzo apsorbira previše činjenica. Za tih bi predaha on pokušavao izvući Matlocka na otvoreno, doznati što više o tom čovjeku čiji je život bio tako bezvrijedan. Bila je već skoro ponoć; Sam Kressel je otišao prije osam sati. Nije bilo ni nužno ni pametno da dekan bude s njima i pri razradi detalja. On je bio sam veza, ne i aktivist. Kressel protiv te odluke nije imao baš ništa. Ralph Loring je brzo shvatio da je Matlock čovjek koji drži do privatnosti. Njegovi odgovori na bezazleno formulirana pitanja bili su samo kratka, nabačena objašnjenja, kojima kao da je želio ocrniti samog sebe. Nakon nekog vremena, Loring je morao odustati. Matlock je pristao da obavi posao, a ne da obznanjuje svoje misli i motive. To nije bilo ni potrebno, i Loring je to shvaćao. I samo je to bilo važno. A bilo mu je i draže da ga ne poznaje baš predobro. Matlock je pak, sa svoje strane - dok je

pamtio komplicirane informacije - razmišljao na drugom nivou, o svom životu, pa se na svoj način pitao zašto su izabrali baš njega. Zaintrigirala ga je ocjena koja ga je opisala kao mobilnog; čudne li riječi u čudnom kontekstu! Pa ipak je znao da je on upravo takav, da ga je taj izraz točno opisao. On je doista bio mobilan. Ispitivači profesionalnih sposobnosti, ili psiholozi, ili što li su već bili, točno su pogodili. Pa ipak je dvojio da su oni shvatili i razloge koji se kriju iza te njegove... "mobilnosti". Akademski je svijet bio azil, utočište, a ne cilj ili životna ambicija. On je pobjegao u nj da kupi vrijeme, da složi svoj život koji se raspadao, da shvati. Da si sve to sredi u glavi, kako to danas vele klinici. Pokušao je to objasniti svojoj ženi, svojoj ljupkoj, bistroj, pametnoj i, napokon, ispraznoj ženi, koja je mislila da je sišao s uma. I što to na svijetu i treba shvatiti, osim strašno dobrog posla, strašno lijepe kuće, strašno udobnoga kluba i lijepog života u strašno dobrohotnom društvenom i financijskom svijetu? Za nju tu i nije bilo ničeg drugog što je trebalo shvatiti. I on je to shvaćao. Ali za njega je taj svijet izgubio smisao. On se već u dvadeset i nekolikoj počeo

udaljavati od njegove srži, dogodilo mu se to već na zadnjoj godini Amhersta. A nakon svega što se dogodilo u vojsci, to je odvajanje postalo potpuno. I nije to odbacivanje izazvao samo jedan događaj. I to odbacivanje nije bilo nasilan čin, iako je i nasilje odigralo svoju ulogu u prvim danima sajgonske završnice. Počelo je to kod kuće, gdje se životni stil u pravilu prihvaća ili odbacuje, kroz onaj niz mučnih sukoba s ocem. Stari je gospodin - i prestar i pregospodski - smatrao da ima pravo od svog prvijenca tražiti bolje rezultate. Nekakvu usmjerenost, nekakvu okrenutost cilju, koji nipošto nije bio vidljiv. Stariji je Matlock pripadao jednom drugom dobu - ako ne i drugom stoljeću - pa je vjerovao da je jaz između oca i sina zapravo poželjan, zato da se niži element para može odbaciti ako se ne dokaže na tržištu. Da se može odbaciti, ali, dakako, i kovati. Otac je, u neku ruku, bio kao nekakav dobar vladar kojemu se, nakon generacija provedenih 39 na vlasti, grstilo prepustiti tron svom zakonitom nasljedniku. Starijem je Matlocku bilo nezamislivo da njegov sin ne želi preuzeti vodstvo nad obiteljskim poslovima. Nad mnogo njih. Ali je to mlađem Matlocku bilo suviše zamislivo. Pače i poželjno. On nije samo osjećao nelagodu pri pomisli na budućnost na očevu tržištu, nego se toga i plašio. Jer za njega nije bilo radosti u užtogljenim pritiscima financijskoga svijeta; umjesto toga mučio ga je užasan strah od zakazivanja, još više naglašen očevim jakim - smlavljujućim - iskazivanjem sposobnosti. I zato su, što se više bližio ulasku u taj svijet, sve naglašeniji bili i njegovi strahovi. A onda je shvatio da uz radosti ekstravagantnog krova nad glavom i nepotrebnih udobnosti ide i potreba da se opravda sve ono što se čini da bi se sve to posjedovalo. A on to opravdanje nije mogao naći. Bolje da taj krov nad glavom bude manje ekstravagantan, udobnosti malo skućenije, nego da stalno pred očima ima perspektivu produžavanja tog straha i te nelagode. I baš je to pokušao objasniti ocu. Dok mu je žena tvrdila da je sišao s uma, stari ga je gospodin proglašavao propalicom. Sto baš nije proturječilo vojnoj ocjeni njegove osobe. Vojska. Katastrofa. Još gora zbog svijesti da ju je sam uzrokovao. Otkrio je da su slijepa tjelesna disciplina i neupitna vlast nešto čega se grozi. A bio je dovoljno i velik i jak i raspolagao je dovoljno širokim rječnikom da bi te svoje

neopravdane, nezrele prigovore i široko obznanio - na vlastitu štetu. Izravne manipulacije jednoga strica dovele su do otpuštanja prije službenog kraja roka; no za to je svojoj utjecajnoj obitelji bio zahvalan. U toj je točki svog života James Barbour Matlock II. bio u potpunom rasulu. Otpušten iz vojske na ne baš slavan način, razveden od žene, razbaštinjen - ako ne stvarno, a ono bar simbolično - od svoje obitelji, najednom je osjetio paniku zbog nepripadnosti ničemu, zbog lišenosti motiva i cilja. I tako je pobjegao u sigurne granice fakulteta, u nadi da će tu naći odgovor. I onda se za taj svijet i oženio, kao u nekakvoj ljubavnoj vezi koja krene od spolne privlačnosti a završi u psihičkoj ovisnosti, i pritom pronašao ono što mu je izmicalo skoro pet ključnih godina. Bila je to njegova prva stvarna vezanost za išta u životu. Bio je slobodan. Slobodan da uživa u uzbu enju smislenog izazova; slobodan da uživa u samosvijesti da mu je dorastao. Uronio je u taj novi svijet s oduševljenjem obraćenika, no bez njegova sljepila. Izabrao je povijesno i književno razdoblje koje je bujalo energijom, sukobima i kontradiktornim ocjenama. Godine su naukovanja prošle brzo; bio je obuzet i ugodno iznena en vlastitim talentima. Kad je izronio na profesorski nivo, u pljesnive je arhive unio malo svježeg zraka. I uveo zapanjujuće inovacije u već dugo nesporne metode istraživanja. Njegova doktorska disertacija na temu uplitanja dvora u englesku renesansnu književnost - dirigiranih medija - bacila je na smetlište povijesti nekoliko posvećenih teorija o izvjesnoj dobrotvorki koja se zvala kraljica Elizabeta. On je bio učenjak novoga kova: neumoran, skeptičan, nezadovoljen, koji svoja znanja neprestano predaje drugima i stalno traži nova. Dvije i pol godine nakon obrane doktorata unaprije en je na stalno mjesto izvanrednog profesora, pa je tako postao najmla i ugovorni predavač na Carlvleu. Tako je James Barbour Matlock II. nadoknadio te strašne, izgubljene godine. Ipak je od svega najbolja možda bila spoznaja da svoj ushit može prenijeti i na druge. Bio je dovoljno mlad da može uživati u zajedničkom ushitu, i dovoljno star da može usmjeriti svoja istraživanja. 41 Da, bio je mobilan; bogami je bio! Jer nije ni mogao ni htio otepsti nikoga, oglušiti se ni na koga samo zato što se s njim ne slaže - ili ga čak i ne voli. Dubina njegove zahvalnosti, silina njegova olakšanja bila je tolika

da je i nehotice samome sebi obećao da nikad neće okrenuti le a brigama drugog čovjeka. "Je li vas što iznenadilo?" Loring je dovršio gradivo koje se odnosilo na kupovanje narkotika, bar ono kojem su ušli u trag. "Prije bih rekao da mi je objasnilo", odgovorio je Matlock. "Staromodna odruženja ili klubovi - uglavnom bijeli, uglavnom bogati - dobivaju robu iz Hartforda. A crna društva, poput Lumumbina doma odlaze u New Haven. Različiti izvori."

"Baš tako; tako je orijentirana i studentarija. Poanta je u svemu da nitko ne kupuje od carlvleskih dobavljača. Od Nimroda." "To ste mi već objasnili. Nimrodovim ljudima nije do publiciteta." "Ali su oni tu. I njihove se usluge traže." "Tko ih traži?" "Nastavnici i osoblje", odgovorio je Loring mirno, pa preletio stranicu. "Ovo bi vas moglo iznenaditi. Gospodin i gospoda Archer Beeson..."

Madocku su se smjesta pred očima stvorili mladi lektor povijesti i njegova žena. Bili su pravo utjelovljenje Ivy League lažno arogantni, estetski egzaltirani. Archer Beeson je bio mladi čovjek kojemu se, u akademskom smislu, žurilo; njegova žena, savršena fakultetska debitantica, bila je bezbrižno seksi i stalno ispunjena strahopoštovanjem prema nekome. "Oni su na LSD-u i metedrinima. Na acidu i speedu." "Blagi Bože! Onda sam ispaao kompletna budala. Otkud vam to?" Akademski atletski savez; simbol granske pristojnosti i uštogljenosti. Op. pr. "Bilo bi prekomplicirano sada u to ulaziti, a osim toga je i povjerljivo. Ali da jako pojednostavnimo: oni, odnosno on, kupovali su na veliko od jednog distributera u Bridgeportu. Kontakt se prekinuo, a on se nije pojavio ni na jednom drugom popisu. Ali se nije ni skinuo s droge. Mi vjerujemo da se povezao s Carlveom. Iako, naravno, za to nemamo dokaza... Evo još jednog." Bio je to sveučilišni nogometni trener, profesor tjelesnog. Njegova su roba bili marihuana i amfetamini; prijašnji izvor, Hartford. Smatralo se da on ne troši, nego dila. Iako ga izvor na Hartfordu nije snabdijevao, njegovi su mnogobrojni i skroviti bankovni računi nastavljali rasti. Pretpostavka: Nimrod. I još jedan. Od koje se Matlock prepao. Dodekan zadužen za prijem studenata. Bivši carlvleski ak, koji se vratio na sveučilište nakon kratke trgovačke karijere. Bio je to srdačan; širokogrudan čovjek, prozelit carlvleske slave. Popularni entuzijast u ovo cinično doba. I za njega se smatralo da je diler, a

ne uživatelj. On se dobro skrivao iza dilera drugog i trećeg nivoa. "Mi vjerujemo da se on vratio posredstvom organizacije Nimrod. A to je, sa stanovišta Nimroda, jako dobra pozicija." "Jeza Božja. A to je smeće uvjerilo roditelje da je on nekakav križanac astronauta i kapelana!" "Dobra pozicija, kao što rekoh. Sjećate se? Kako sam rekao vama i Kresselu: Nimrodovi interesi nadilaze droge." "AH ne znate koji su." "Ali to moramo otkriti što prije... A ovdje je popis klinaca." Imena studenata Matlocku su se učinila beskonačna. Bilo ih je 563 od ukupno 1200, i više. Vladin je čovjek priznao da nisu uvršteni na temelju stvarne provjere pojedinačne upotrebe, nego prema svojim privatnim vezama. Poznato je da klubovi i studentska društva udružuju sredstva za kupovanje narkotika. "Nismo imali kada provjeravati svako ime. Tražimo njihove odnose; sve, bez obzira kako daleke. Morali smo se služiti svim 43 mogućim pristupima, nismo ih smjeli ograničavati... A tom je popisu svojstveno još nešto; ne znam jeste li to opazili." "Naravno da jesam. Ili bar mislim da jesam. Dvadeset do trideset imena zvone mi vrlo poznato, i to na vrlo visokim položajima. Neki imaju vrlo utjecajne roditelje. Gospodarstvo, državna služba. Evo." Matlock je pokazao prstom. "U predsjednikovu kabinetu, ako se ne varam. A ne varam se." "Shvatili ste." Loring se nasmiješio. "Je li išta od toga dalo ikakvog ploda?" "To ne znamo. Možda je dalo, možda će dati. Nimrodovi se pipci šire velikom brzinom. I zato nam zvone sva alarmna zvona, mnogo glasnije od njihovih imena. Neslužbeno govoreći, moglo bi doći do posljedica o kojima nitko i ne sanja... Zloporabe vojnog proračuna, diktiranih kolektivnih ugovora, prisilnog upošljavanja njihovih ljudi. Sto vam padne na pamet. A to bi moglo biti povezano." "Isuse Kriste", rekao je Matlock tiho. "Baš tako." Obojica su najednom začula kako su se vrata Sealfontove kuće otvorila i zatvorila. Gotovo refleksno, Loring je mirno uzeo papire Matlocku iz ruke i brzo ih stavio u torbu. Zatvorio ju je, pa učinio nešto neočekivano. Nečujno je, skoro nenametljivo, zabacio sako i ovio prste oko drška revolvera u malim koricama remenjem vezanim za prsa. Matlock se od toga prenuo. Zapiljio se u skrivenu ruku. Vrata su se knjižnice otvorila, i u nju je ušao Adrian Sealfont. Loring je ležerno izvukao ruku ispod sakoa. Sealfont je progovorio blagim glasom. "Ja se zaista

pokušavam. Najiskrenije. Ja shvaćam i riječi i slike i ne smeta me baš nimalo ta duga kosa. Ali me zbunjuje to neprijateljstvo. Svatko stariji od trideset tom je svijetu prirodni neprijatelj." "To je bio Strauss, zar ne?" upitao je Matlock. "Da. Netko je upitao kakav je bio utjecaj Novog vala. A on je odgovorio da je Novi val stara povijest. Prahistorija, baš je tako rekao... Nisam vas želio prekidati, gospodo. Pa ipak bih, gospodine Loring, volio znati Kresselov status. James je očito pristao." "Baš kao i gospodin Kressel, gospodine Sealfont. On će biti veza izme u nas dvojice."

"Shvaćam." Sealfont je pogledao Matlocka. U očima mu se vidjelo olakšanje. "James, sad ti mogu reći. Strašno sam ti zahvalan što si nam odlučio pomoći." "Ne čini mi se da sam i mogao postupiti drukčije." "I nisi. U svemu zapravo najviše užasava ta mogućnost potpunog uplitanja. Gospodine Loring, volio bih da me izvijestite čim budete imali nešto opipljivo. U ovom ću trenutku učiniti sve što želite, izvršiti svaku vašu uputu. A tražim samo da mi pribavite dokaze, i onda ćete imati moju potpunu, moju službenu podršku." "Shvatio sam, gospodine. Vrlo ste nam spremni pomoći. I više no što smo se imali pravo nadati. Mi vam zahvaljujemo."

"Kao što reče James, drukčije i ne bih mogao postupiti. Pa ipak moram postaviti neke granice; ja sam, prije svega, obavezan ovoj ustanovi. Sveučilišta danas možda izgledaju uspavano, ali mislim da je to površna procjena... Vas čeka vaš posao, a ja još moram nešto pročitati. Laka vam noć, gospodine Loring. James." Matlock i vladin čovjek klimanjem su mu glave zaželjeli laku noć, a onda je Adrian Sealfont zatvorio vrata knjižnice. U jedan sat, Matlock više nije mogao primati ništa. Glavni elementi - imena, izvori, veze - čvrsto su se usadili; nikad ih više neće zaboraviti. Što nije značilo da je sve to mogao izreći45 tirati naizust; to se nije ni očekivalo. Ali pogled na čovjeka s popisa svakako bi izazvalo reakciju memorije. Znao je da Loring u tom pogledu ima pravo. To je bio razlog zbog kojeg je tražio da sva imena izgovori glasno i nekoliko ih puta ponovi. To je bilo dovoljno. A sad mu je bila potrebna jedna noć sna, ako san uopće do e. Neka se sve slegne u nekakvu perspektivu. A onda će ujutro moći početi donositi odluke, odlučiti s kim treba pokušati stupiti u vezu, birajući pritom one za koje je najmanje vjerojatno da će me usobno doći u doticaj. A to je

značilo da se morao upoznati s njihovim najbližim prijateljima, statusom na fakultetu i reputacijom me u studentima - bili su to deseci odvojenih mrvica informacija uz one koje mu je dao Loring. U tome bi mu mogli pomoći Kresselovi dosjei - oni za koje je tvrdio da ih ne posjeduje. Kad jednom započne razgovor, dalje će se morati probijati oprezno - malo pogurati, parirati, vrebati na znakove, poglede, nešto što će izdati sugovornika. Negdje, s nekim, to će se dogoditi. "Volio bih se na nešto vratiti", rekao je Loring. "Na popratni informativni materijal." "Prešli smo jako puno toga. Možda bih trebao najprije probaviti to što sam usvojio."

"Ma začas je gotovo. A važno je." Agent je posegnuo u torbu pa izvadio nečist, škarama izrezan papir. "Izvolite, to je vaše." "Hvala ne znam na čemu." Matlock je dohvatio nekoć sjajni srebreni papir i zagledao se u čudan tekst. "Rekao sam vam da je napisan na oltremontanskom korzikanskom i da je, osim dvije-tri riječi, uglavnom točan. Na samom kraju, u izdvojenom retku, vidite frazu Venerare Omerta. To nije korzikanski, nego sicilijanski. Ili, da budem točan, sicilijanska skraćunica." "To sam već vidio."

"Naravno da jeste. Jer se to stalno ponavljalo po novinama, filmovima, romanima. Ali zbog toga njezine posljedice za onog na koga se odnosi nisu ništa manje. Ili manje stvarne." "A što to znači?" "Grubo prevedeno: Poštuj zakon Omerte. Omerta je prisega na vjernost i šutnju. Iznevjeriti i jednu, znači zazivati vlastitu smrt." "Mafija?" "Ima svoje prste. Moglo bi se reći da je ona druga stranka u sporu. Nemojte smetnuti s uma da su to malo upozorenje zajedno iznijele dvije stranke u pokušaju da se sporazume. "Omerta" je opće mjesto; razumiju je i jedni i drugi."

"Neću to smetnuti s uma, ali mi nije jasno ni što bih s tim trebao učiniti." "Dovoljno vam je znati." "Onda dobro." "I samo još jedno."

Sve o čemu smo večeras pričali odnosi se na narkotike. Ali, ako su naše informacije točne, Nimrod se bavi i drugim područjima. Iznu ivanje, prostitucija, kocka... a možda, ali samo možda, gradska vlast, državno zakonodavstvo, čak i savezna uprava... Iskustvo nam govori da su narkotici najslabija grana, da oni me u svim tim aktivnostima imaju najveću stopu kolapsa, i zato smo se baš na njih i usredotočili. Drugim riječima, usmjerite sve snage na tu priču o narkoticima, ali budite svjesni da postoje i druge

aktivnosti." "To nije tajna." "Možda ne za vas. Ali da napravimo razlaz." "Hoćete ti mi dati broj na koji vas mogu nazvati?"

"Odgovor je negativan. Obraćajte se Kresselu. Mi ćemo ga zvati nekoliko puta na dan. Kad jednom počnete postavljati pitanja, možda vas stave pod mikroskop. Ne zovite Washington. 47 I nemojte izgubiti tu korzikansku pozivnicu. Ona je vaš zadnji udarac. Samo na ite drugi dio." "Trudit ću se." Matlock je gledao kako Loring zatvara torbu,, pravi petlju crnog lanca oko zapešća, te napokon škljoca ugra enom bravicom. "Izgleda kao iz prave priče mača i ogrtača?" Loring se nasmijao. "Dojmljen sam."

"Nemojte biti. Taj su običaj prvi uveli diplomatski kuriri koji bi svoje torbe sa sobom odnijeli i u pakao, ali je to danas naprosto zaštita od džeparenja... I dao Bog da to misle i o meni." "Ne vjerujem vam ni jednu jedinu riječ. To je jedna od onih kutija koje bacaju dimnu zavjesu, odašilju radiosignale i detoniraju bombe."

"Imate pravo. Radi ona sve to i još više od toga. Jer su u njoj tajni pretinci za sendviče, rublje i Bog bi ga znao što sve ne." Loring je potegao torbu sa stola. "Mislim da bi bilo bolje da iza emo odvojeno. I to po mogućnosti jedan sprijeda, drugi straga. U razmaku od deset minuta." "Mislite da je to nužno?" "Iskreno govoreći ne, ali moji šefovi to tako hoće." "U redu. Ja poznajem kuću. Izlazim deset minuta poslije vas, kroz kuhinju." "Dobro."

Loring je pružio desnu ruku, lijevom pridržavajući dno torbe. "Ne moram vam reći koliko smo vam zahvalni zbog ovog." "Mislim da vam je jasno zašto ja to radim." "Jest, jasno nam je. Iskreno govoreći, s tim smo i računali." Loring je izišao iz knjižnice, a Matlock je pričekao dok nije začuo otvaranje i zatvaranje kućnih vrata. Pogledao je na sat. Prije odlaska će popiti još jedno piće. U jedan i dvadeset Matlock je već bio nekoliko blokova daleko od kuće. Koračao je polako na zapad, prema svom stanu, debatirajući sam sa sobom da li da pode zaobilazno, oko sveučilišnog kompleksa. Počesto bi mu pomagalo da problem naprosto prohoda; znao je da će teško zaspiti. Prošao je kraj mnogih studenata i nekoliko nastavnika, pa s onima koje je prepoznao izmijenio tihe pozdrave, kakvi i priliče kraju tjedna. Već se bio skoro odlučio da skrene na sjever na High Street, u smjeru suprotnom od svog stana, kad je iza sebe začuo korake. Najprije

korake, a potom hrapavi šapat. "Matlock! Ne okrećite se. To sam ja, Loring. Samo hodajte i slušajte." "Sto je bilo?" "Netko je doznao da sam tu. Pretražili su mi auto..." "Isuse! Kako znate?" "Napete niti, ostavljeni tragovi. Po čitavom automobilu. Sprijeda, straga, prtljažnik. Vrlo temeljito, vrlo profesionalno obavljen posao."

"Sigurni ste?" "Tako prokleta siguran da neću ni paliti motor!"

"Isuse!" Matlock je zamalo zastao. "Hodajte dalje. Ako me je netko promatrao - a prokleta sam siguran da jest - onda sam mu dao znati da sam izgubio ključ. Upitao sam nekoliko prolaznika gdje je telefonska govornica, i tako sam čekao dok niste dovoljno odmakli." "I što želite da sad uradim? Govornica vam je na drugom uglu..." "Znam. Ne mislim da biste sad trebali učiniti išta, i nadam se, i zbog mene i zbog vas, da sam u pravu. A sad ću vas u prolazu trknuti - i to jako. Izgubite ravnotežu, ja ću se glasno ispričati. Pretvarajte se da ste uganuli gležanj, zapešće, što vas 49 je volja; ali moramo dobiti na vremenu Ne skidajte s mene oči sve dok po mene ne do e automobil i dok vam ne kimnem da je sve u redu. Jeste li shvatili? A sad ću trkom do govornice." "Sto ako vi, kad stignem, još. budete telefonirali?" "Nastavite hodati, ali nastavite i gledati. Automobil već kruži." "A zašto to?" "Ova torba.

Zato to. Postoji samo jedna stvar koju Nimrod - ako je to Nimrod - želi više od ove torbe. A to je papir u vašem džepu. Zato pripazite." A onda je bez najave projurio kraj Matlocka i gurnuo ga s pločnika. "Oprostite, molim vas, strašno mi se žuri!" Matlock je podigao pogled s pločnika i pomislio kako nema nikakva razloga da se pretvara da je pao. Silina Loringova udarca ukinula je tu potrebu. Opsovao je i nespretno se digao. Kad se našao na nogama, polako je zašepesao prema telefonskoj govornici dalekoj nekoliko stotina metara. Potrošio je skoro minutu na paljenje cigarete. Loring je već bio u govornici, i sad je sjedio na plastičnoj sjedalici, zgrbljen nad telefonom. Matlock je očekivao da će se ulicom svakog časa provesti Loringov automobil. Pa ipak ga nije bilo. Umjesto toga došlo je do najsitnijeg poremećaja u šumovima proljeća. Zapuh vjetra kroz novo lišće. Ili je to bila škripa kamenčića pod nogom, ili grančice nesposobne da ponese novoizraslu masu? Ili je sve bilo samo plod Matlockove mašte? To nije mogao pouzdano znati. Prišao je govornici i prisjetio se

Loringove zapovijedi. Pro i i ne obraćaj pažnju. Loring je i dalje sjedio skutren nad telefonom, dok mu je torba počivala na podu, a lančić bio sasvim vidljiv. Ali Matlock nije čuo razgovor, i čovjek unutra nije se micao. Umjesto toga, začuo se zvuk: ovaj put telefonski signal. Usprkos uputi, Matlock je prišao kabini i otvorio vrata. Drugo i nije mogao učiniti. Jer vladin čovjek razgovor nije čak ni počeo. I onda je u hipu shvatio i zašto. Loring je pao na sjajnu sivu kovinu telefona. Bio je mrtav. Oči su mu bile razrogačene, a s čela mu je kapala krv. Sitna kružna rupica, ne veća

od rupe na košulji, okružena injem ispucanog stakla, govorila je sasvim jasno što se dogodilo. Matlock se zagledao u čovjeka koji ga

je učio satima i s kojim se rastao prije nekoliko minuta. Mrtvac koji mu je zahvalio, šalio se s njim, a na kraju ga i upozorio. Skamenio se, ne znajući što bi trebao učiniti, ili što bi mogao. Natraške je krenuo od kabine prema stepenicama najbliže kuće. Instinkt mu je rekao da se odmakne, ali ne i da pobjegne. Jer na ulici je bio još netko. Netko s puškom. Kad su se napokon začule riječi, shvatio je da su njegove, ali nije znao kad ih je odlučio uzviknuti. Naprosto su nehotice izletjele iz njega. "Upomoć... u-pomoć! Nekog su ubili! Ustrijelili su čovjeka!" Matlock je poletio uza stepenice kuće na uglu i svom snagom zalupao po vratima. U nekoliko su se kuća upalila svjetla. Matlock je nastavio urlati. "Za ime Božje, zovite policiju! Tu leži mrtvac!" I najednom, iz sjena pod punim krošnjama u sredini bloka, do Matlocka je dopro bruj automobilskog motora, a zatim i škripa guma u trenutku kad je vozilo skrenulo na sredinu ceste i krenulo. Poletio je prema rubu verande. Dugi je crni automobil izronio iz mraka i pojurio prema uglu. Matlock mu je pokušao razabrati registarske tablice i, shvativši da je to nemoguće, spustio se za jednu stepenicu da mu bar prepozna marku. Na51 jednom ga je nešto zaslijepilo. Reflektorski je snop probio sumračnu proljetnu noć i pao na njega. Podigao je ruke da zakloni oči, a onda začuo tihi, tupi, kratki nalet zraka, isti onaj koji je čuo prije nekoliko minuta. Netko je na nj pucao iz puške. Iz puške s prigušivačem. Bacio se s verande u grmlje. Crni je automobil odjurio. 5 Čekao je sam. Prostorija je bila

mala, a prozor zakriven mrežicom. Policijska je postaja Carlyle bila puna uniformiranih i civilnih policajaca pozvanih na dužnost; nitko nije znao što to ubojstvo znači. A nitko nije ni otpisivao mogućnost da bi mogla uslijediti i druga. Uzbuna. To je karakterističan sindrom Amerike sredinom stoljeća. Vatreno oružje. Bio je dovoljno priseban da poslije policije nazove i Sama Kressela. Kressel mu je, šokiran, odgovorio da će nekako stupiti u vezu s pravim ljudima u Washingtonu, pa se odvezao do policijske postaje. Obojica su se složila da se Matlock, prije nego što stignu daljnje upute, ograniči na jednostavnu izjavu da je pronašao les i vidio automobil. Krenuo je u kasnu večernju šetnju, i to je sve. I ništa više. Otipkali su njegovu izjavu; a pitanja o vremenu kad se to dogodilo, razlozima zbog kojih se našao u blizini, izgledu "automobila vjerojatnog počinitelja zločina", o smjeru njegova gibanja i procjeni njegove brzine - sva su bila postavljena rutinski i prihvaćena bez komentara. 53 Matlocka je mučio odlučno niječni odgovor na jedno pitanje. "Jeste li poznavali žrtvu?" "Ne." To je boljelo. Loring je zasluživao i više od namjerne, promišljene laži. Matlock se sjetio agentovih riječi da ima kćer od sedam godina. Ženu i dijete; ubijen muž i otac, a on ne smije priznati da je znao kako se zove. Nije znao zašto ga to muči, ali ga je mučilo. Možda je to zato, pomislio je, što znam da je to početak velikog broja laži. Potpisao je kratki iskaz i već su ga trebali pustiti, kad je začuo kako je iza pisaćeg stola u uredu zazvonio telefon. Ne na stolu, nego iza njega. Nekoliko se trenutaka potom pojavio uniformirani policajac i glasno izgovorio njegovo ime, kao da se želi uvjeriti da nije otišao iz zgrade. "Izvolite?" "Morat ćemo vas zamoliti da još malo pričekate. Molim vas da po ete za mnom." Matlock je u sobici proveo skoro čitav sat; bilo je 2.45 u noći i već mu je nestalo cigareta. Baš pravi čas da mu se to dogodi. Vrata su se otvorila i u prostoriju je ušao visok, tanak muškarac s krupnim, ozbiljnim očima. Sa sobom je nosio Loringovu torbu za spise. "Oprostite što smo vas zadržali, doktore Matlock. "Doktor" je u redu?" "Može i "gospodin"." "Da vam se predstavim. Zovem se Greenberg, Jason Greenberg. Federal Bureau of Investigation. Moram vidjeti kakva je situacija s vama... Gadna novost, zar ne?" ""Gadna novost"? Zar je to sve što mi možete reći?" Agent je zbunjeno pogledao

Matlocka. "To je sve što vam mogu povjeriti", rekao je tiho. "Da je Ralph Loring uspio dobiti vezu, s druge bih strane bio ja." "Žao mi je." "Pustite sad to. Ja sam napol upućen - to jest, ja znam ponešto, ali ne baš puno o toj priči s Nimrodom; tek su me jutros odredili.

Usput, onaj Kressel već dolazi. On zna da sam tu." "Mijenja li to išta na stvari?... To zvuči glupo, zar ne? Ubili su čovjeka, a ja pitam mijenja li to išta na stvari. Ispričavam se još jednom." "Nema potrebe; bio je to strašan doživljaj... Ako želite odustati, to ovisi samo o vama. Mi prihvaćamo činjenicu da bi Ralphova smrt mogla promijeniti vašu večerašnju odluku. Zamolit ćemo vas samo da ono što vam je otkriveno zadržite za sebe." "Pružate mi priliku da se povučem?" "Naravno. Vi nam ništa ne dugujete." Matlock je prišao malom, četvrtastom prozorčiću prekrivenom mrežicom.

Policijska je postaja bila na južnom kraju grada Carlvlea, niti kilometar od sveučilišnog kompleksa, u dijelu grada koji se smatrao industrijaliziranim. Pa ipak su uz ulice tekli drvoredi.

Carlvle je bio vrlo čist i uredan grad. Drveće uz postaju imalo je potkresane krošnje. Ali je Carlvle bio i nešto drugo. "Dopustite mi da vas nešto upitam", rekao je. "Da li me činjenica da sam baš ja pronašao Loringovo tijelo povezuje s njim? Mislim reći, hoće li smatrati da sam i ja sudjelovao u njegovim poslovima?" "Ne vjerujemo. Ponašali ste se tako da vas neće nikako povezati."

"Kako to mislite?" Matlock se okrenuo licem prema agentu. 55

"Iskreno govoreći, uhvatila vas je panika. Niste pobjegli, niste se makli iz tog područja; samo ste skakali i derali se kao da vas kolju.

Čovjek programiran za zadatak ne bi tako reagirao." "Ali mene nisu programirali za tako nešto." "Svodi se na isto. Naprosto ste ga našli i izgubili glavu. Kad bi taj Nimrod makar i posumnjao da mi u tome imamo svoje prste..." "Posumnjao!" prekinuo ga je Matlock.

"Oni su ga ubili!" "Netko ga je ubio. I nije vjerojatno da to ima veze s Nimrodom. Možda neke druge struje. Nijedna maska nije savršeno sigurna, čak ni Loringova. Ali je njegova bila najbolja."

"Nisam vas shvatio." Greenberg se naslonio na zid i prekrižio ruke, a krupne tužne su mu se oči zamislile. "Ralphova je terenska maska bila najbolja u Ministarstvu. Skoro punih petnaest godina." Agent je spustio pogled na pod. Glas mu je bio dubok, a u njemu se osjećala lagana gorčina. "Ona prokleta maska koja čovjek

najbolje skriva kad mu više i nije potrebna. Kad se napokon istroši, i sve izbacila iz ravnoteže. I vrije a njegovu obitelj." Greenberg je podigao pogled i pokušao se nasmiješiti, ali se smiješak odbio pojaviti. "Još vas nisam razumio." "Nije ni važno. Bitno je da ste se naprosto našli na poprištu, da vas je uhvatila panika, i da ste se uplašili kao nikad u životu. Vi možete i otići, gospodine Matlock... Dakle?" Prije nego što je Matlock i stigao odgovoriti, vrata su se naglo otvorila i u ćeliju je ušao Sam Kressel, a izraz mu je bio nervozan i uplašen. "O, Kriste! Pa to je strašno! Naprosto strašno. Vi ste Greenberg?" "A vi ste gospodin Kressel?" "Da. Što će sada biti?" Kressel se okrenuo prema Matlocku, i produžio u istom dahu. "S tobom je sve u redu, Jim?" "Naravno." "Pa mislim, Greenberg, što se to zbiva? Rekli su mi u Washingtonu da ćete nam vi to reći." "Baš sam razgovarao s gospodinom Matlockom i..." "Dajte me poslušajte", naglo ga je prekinuo Kressel. "Nazvao sam Sealfonta, i došli smo do istog zaključka. To što se dogodilo upravo je strašno... tragično. Izražavamo sućut njegovoj obitelji, ali nas jako brine da bi se to moglo povezati s imenom Carlve. Slutimo da bi taj događaj mogao na sve to baciti sasvim drugo svjetlo, i zato želimo ostati izvan svega toga. Nadam se da ćete to moći razumjeti." Greenbergovo je lice odalo njegovo gnušanje. "Uletjeli ste ovamo, upitali me što se zbiva, i prije nego što ste mi i dali priliku za odgovor, rekli ste mi što se mora dogoditi. I sad, što želite da učinimo? Da nazovem Washington i ispričam im vašu verziju ili biste me najprije poslušali? Meni je sve svejedno." "Nema razloga za antagonizam. Nikad nitko nije od nas ni tražio da se u to pletemo." "Nitko to od vas i ne traži." Greenberg se nasmiješio. "Samo mi dajte da završim. Ponudio sam Matlocku da ode. On mi još nije odgovorio, tako da ni ja ne mogu odgovoriti vama. Ako, me utim, on kaže ono što očekujem, Loringova će se maska smjesta aktivirati. On će se aktivirati i tako, ali ako u sve to u e i profesor, malo ćemo ga proširiti." "Ma o čemu vi to, do avola?" Kressel se zapiljio u agenta. "Ralph je godinama bio partner u skoro najozloglašenijoj pravnoj tvrtki u Washingtonu. Njegova je klijentela bila presjek kroz popis Marijinih članova... Danas rano ujutro, došlo je do prve promjene vozila. To se dogodilo u Elmwoodu, predgra u Hartforda. Loringov automobil

s pločicama D.C. ostavljen je 57 kraj kuće razglašenog mafijuna. Nekoliko blokova dalje čekao ga je unajmljeni automobil. Njime se odvezao do Carlvlea i parkirao ispred Crescent Street 217, pet blokova od Sealfontove kuće. Crescent 217 je dom doktora Ralstona..." "Njega poznajem", upao mu je u riječ Matlock. "Čuo sam da se on..." "... bavi abortusima", dovršio je Greenberg. "Ali on nema baš nikakve veze sa sveučilištem!" rekao je Kressel emfatično. "To je vaš poraz", odvratio mu je Greenberg tiho. "A doktor je, osim toga, mafijski ranarnik. No sad svejedno, Ralph je ostavio auto i pješice otišao u grad zbog drugog transfera. Ja sam ga pokrивao; u njegovoj je torbi prvoklasni materijal. Njega je pokupio kombi Bell Telephonea, koji je nekoliko puta rutinski zastao - pa tako i kod restorana Chesirska mačka - pa ga na koncu iskrcao kod Sealfonta. Nitko nije mogao znati da je on tu. Da su znali, dočekali bi ga vani; oni vrebaju na auto na Crescentu." "To mi je i on rekao", odgovorio je Matlock. "On je znao da je to moguće; trag je do Crescenta bio ostavljen namjerno. Kad je potvrdio da su ga našli, reagirao je brzo. Ja ne znam što je on učinio, ali je vjerojatno otezao što je duže mogao, sve dok vas nije opazio." "Baš tako." "Ali nije bio dovoljno brz." "Ali kakve to, zaboga, ima veze s nama? Kakve to uopće posljedice može imati?" Kressel je skoro povikao. "Ako gospodin Matlock želi nastaviti, onda ćemo objaviti da je Loring poginuo u gangsterskom obračunu. Ozloglašeni odvjetnik, možda i ubirač love; nepoželjni klijenti. Onda u igru ubacujemo mafijuna i doktora; oni su potrošna roba. Dimna će zavjesa biti tako gusta da će se svi izgubiti. Čak i ubojice. Matlocka će zaboraviti. To će upaliti; palilo je i ranije." Kressela je zapanjila Greenbergova samouvjerenost, brzorječivost, njegova sigurnost, njegov hladni profesionalizam. "Nešto ste mi brzi na jeziku?" "Zato što sam brz i u glavi." Matlock nije mogao suzbiti smiješak. Greenberg mu se svidio; čak i u takvim tužno nevoljnim okolnostima - ili možda baš zato. Agent se dobro služio jezikom; misli su mu bile brze. Zaista je bio vrlo inteligentan. "A ako Jim kaže da on od svega pere ruke?" Greenberg je slegnuo ramenima. "Ne volim trošiti riječi. Neka mi to kaže on." Obojica su pogledala Matlocka. "Ja to, Sam, nažalost neću reći. Ja ostajem u igri." "Ma zezaš se! Tu su ubili čovjeka!" "To

znam. Jer sam ga ja našao." Kressel je uhvatio Matlocka za mišicu.

Bila je to prijateljska gesta. "Ja nisam histerični pastir koji čuva ovce. Ja se brinem. I bojim se. I gledam kako čovjeka

manipulacijom dovode u situaciju kojoj nije dorastao." "To je subjektivno", tiho je uskočio Greenberg. "Jer i mi se brinemo. Da nismo smatrali da je za to sposoban, nikad ga ne bismo potražili."

"Mislim da biste", odgovorio je Kressel. "Nikad nisam ni na trenutak povjerovao da bi vas mogli spriječiti nekakvi obziri. Vi se

riječju potrošan, gospodine Greenberg, služite suviše lako." "Zao mi je ako tako mislite. Zato što to nije istina. Ni za mene, ni za nas..."

Mene nisu uputili baš detaljno, Kressel, ali niste li vi veza? Jer ako je to istina, onda bih vam savjetovao da se maknete. Na vaše ćemo mjesto staviti nekog drugog." "I tako vam oslobodim ruke? Pa da ovo sveučilište bacate kao krpenu loptu? Života mi, to neće ići." 59

"Onda sura ujmo. Bez obzira koliko nam to obojici bilo mrsko... Vi se prema meni držite neprijateljski; možda je to i dobro. Tako se

bar neću uspavati. Jer vama stalno nešto nije pravo." Matlocka je zapanjila Greenbergova tvrdnja. Jedno je stvaranje antagonističke koalicije, a nešto sasvim drugo iznošenje skrivenih optužbi;

uvredljivo je poslužiti se književnim klišejem. "Ta opaska zahtijeva objašnjenje", rekao je Kressel, a lice mu se zajapurilo od bijesa. Kad je Greenberg odgovorio, glas mu je bio tih i razložan, i nijekao je

njegove riječi. "Ma slikajte se, moj gospodine. Ja sam večeras izgubio vrlo bliskog prijatelja. Prije dvadeset sam minuta razgovarao s njegovom ženom. Pri takvim okolnostima ja nikom

ne objašnjavam ništa. Radije bih svojim gazdama rekao zbogom. A sad začepite pa ću vam napisati kad ćete nam se javljati i dati vam telefonske brojeve za nuždu. A ako ih nećete, nosite se dočtavola."

Greenberg je podigao torbu na stolic i otvorio je. Sam Kressel, ošamućen, polako je prišao agentu. Matlock se zagledao u trošnu kožnatu torbu, koja je prije svega nekoliko sati bila lancem

zavezana za ruku sad već pokojnog čovjeka. Znao je da je počela smrtonosna pavana. Prvi su koraci plesa bili vrlo žestoki. Trebalo je donijeti mnoge odluke, sukobiti se s mnogim ljudima. 6 Ime ispod zvonca u dvojnoj fakultetskoj obiteljskoj kući zvučalo je izmišljeno: gospodin i gospo a Archer Beeson. Matlock je lako izmamio poziv na večeru. Beesonu, inače lektoru na katedri za

povijest, silno je polaskala Matlockova želja da naprave zajednički seminar njihova dva kolegija. Beesonu bi silno polaskalo pa makar ga i silno začudilo i da ga je sveučilišni nastavnik Matlockove reputacije upitao kakva je njegova žena u krevetu. A budući da je Matlock bio vrlo očit muškarac, Archer Beeson je pomislio kako bi poziv "da malo zaruže", dok njegova žena u kratkoj suknjici vrti zadnjicom, moglo pomoći učvršćivanju veze s visokokotiranim profesorom engleske književnosti. Matlock je s odmorišta na katu začuo zadihani povik. "Samo čas!" Bila je to Beesonova žena, a njezin široki izgovor, kultiviran Kod vesele kapljice, zvučao je karikirano. Matlock je zamislio curče koje trčkara po sobi i pregledava tanjure sa sirom i prismocima - vrlo neobičnim sirom i smokom, manje jelom a više konverzacijskim štiklecima - dok njezin muž udara zadnji glanc na vitalne aspekte knjižnih polica - i možda na stolove promišljeno nehajno stavlja nekakve opskurne tomove, tako da posjetitelju ne mogu promaknuti ni slučajno. 61 Matlock se upitao da li istodobno i skrivaju tablete liserginske kiseline i kapsule metedrina. Vrata su se otvorila i Matlocku se nedužno nasmiješila Beesonova sićušna ženica, odjevena u očekivanu kratku suknju i prozračnu srebrenu bluzu koja joj je labavo pokrivala krupne dojke. "Haj! Ja sam Ginny Beeson. Već smo se vidjeli na nekoliko ludih koktela. Tako mi je drago što ste došli. Archie baš dovršava pisanje rada. Po ite gore." Pošla je za Matlockom uza stepenice, ne davši mu ni priliku da se zahvali. "Te su stepenice užasne! Ali, mislim, to je cijena kad čovjek mora krenuti s dna." "Siguran sam da to neće biti dugo", odgovorio je Matlock. "To mi i Archie stalno govori. Dao Bog da je u pravu, jer ću dobiti mišiće na nogama!" "Sigurno je u pravu", odgovorio je Matlock zagledan u meko prostranstvo nogu bez muskulature što mu je stajalo pred očima. Kad se našao u Beesonovu stanu, sir i smok su stajali upadljivo izloženi na klupskom stoliću neobičnog oblika, a predvi eni izloženi svezak bila je baš Matlockova knjiga. Naslov joj je bio Interpolacije u Richardu II, a počivala je na stoliću pod svjetiljkom s resicama. Sto posjetitelju nije moglo promaknuti. Čim je Ginny zatvorila vrata, u malu je dnevnu sobu uletio Archie, i to iz - kako je Matlock pretpostavljao - svoje radne sobe, tako er vrlo male. U lijevoj je ruci držao snop papira, a desnu je ispružio.

"Odlično-oh! Drago mi je, stari moj, da si ipak stigao doći!...
Sjednite, gospodine. Vrijeme je za piće - već davno i odavno! Već sam šiznuo za njim!... Tri sam sata čitao dvadeset verzija Tridesetogodišnjeg rata!" "Zna se dogoditi. A ja sam jučer čitao seminarski rad o Volponeu s najčudnijim mogućim krajem. Na kraju se ispostavilo da ga klinac nije ni čitao, nego je u Hartfordu gledao film." "S drukčijim krajem?" "Totalno." "Isuse! To je super!" briznulo je iz Ginny poluhisterično. "Što najradije pijete, Jim? Smijem vas zvati Jim, doktore?" "Burban s kap vode, i naravno da smiješ, Ginny. I tako se nisam nikad navikao na taj "doktore". Moj otac veli da je to podvala. Doktori nose stetoskope, a ne knjige." Matlock je sjeo u naslonjač pokriven indijanskom sarapom. "Kad smo već kod doktora, baš radim na disertaciji. To i još dva grozničava ljeta, pa smo isplivali." Beeson je od žene preuzeo kablčić s ledom pa prišao dugom stolu pod prozorom s nehajno poredanim bocama i čašama. "Ali to je vrijedno truda", rekla je Ginny Beeson emfatično. "Zar to nije vrijedno toga, Jim?" "To je najbitnije. I to će se isplatiti." "To i objavljivanje." Ginny Beeson je dohvatila sir i krekeri pa ih odnijela Matlocku. "Ovo je jedan vrlo zanimljiv irski fromage. Nećeš mi vjerovati, zove se "Blarney"!"
Našla sam ga prije dva tjedna u nekakvom newyorškom dućančiću." "Nikad čuo, ali mi izgleda jako dobro." "Ali kad smo već kod objavljivanja. Neki dan sam se prihvatio onih tvojih Interpolacija. Fascinantno kao sam vrug! Zaista!" "Isuse, ja sam na to već i zaboravio. To sam napisao prije četiri godine." "To bi trebalo staviti u obaveznu literaturu! Je li, Archie, da ti tako stalno govoriš?" Glavni junak istoimene Ben Jonsonove satirične igre 1605., bogati Mlečanin bez djece koji se pretvara da je na samrti kako bi se uvjerio u pohlepu ljudi oko sebe. Op. pr. 63 "Svega mi! Ali evo i otrova, stari moj", rekao je Beeson i donio Matlocku piće. "Radiš li ti preko agenta, Jim? Nije da zabadam nos. Mene od pisanja dijele još godine." "To nije istina, i ti to znaš", rekla je. Ginny i značajno napućila usta. "Da, radim", odgovorio je Matlock. "Irving Block iz Bostona. Ako radiš na nečemu, možda bih mu to mogao pokazati." "O, ne, ja ne bih... to bi od mene bilo strašno pretenciozno..." Beeson je s hinjenom poniznošću ustuknuo s pićem sve do kauča. Sjeo je do žene i tada su - nehотиčno, pomislio

je Matlock - izmijenili zadovoljne poglede. "No daj, Archie. Ti si pametan momak. Pravi dobitak za sveučilište. Ma što misliš, zašto sam te zamolio za onaj seminar! Možda ti meni učiniš uslugu. Možda Blocku donesem pravu stvar. A onda se to, znaš, pripisuje i meni u zaslugu." Na Beesonovu se licu pojavio izraz iskrene zahvalnosti. Matlocku je bilo neugodno pogledati mu u oči sve dok u Beesonovu pogledu nije opazio još nešto. Nije to mogao definirati, ali je to bilo tu. Slutnja nečeg divljeg, tračak panike. Pogled čovjeka koji je i dušom i tijelom upoznao droge. "Jim, ti si tako prokleta dobar. Ja sam dirnut, zaista." Sir, piće i večera nekako su prošli. U pojedinim trenucima Matlock bi se osjećao kao da je izišao iz vlastitog tijela, kao da promatra tri lika u sceni nekog starog filma. Možda na brodu ili u nehajno otmjenom newyorškom stanu, a pritom su sve troje odjeveni u tijesno skrojenu formalnu odjeću. Pitao se zašto si je taj prizor predočio baš tako - a onda je shvatio. U Beesonovima je bilo nešto iz tridesetih godina. Onih tridesetih koje bi gledao na kasnim televizijskim filmovima. Oni su sami donekle bili anakronizam, iz ovog vremena ali ne i od ovog vremena. Bilo je to nešto više od afektacije i manje od pretencioznosti; čemu je od toga bilo bliže, u to nije bio siguran. Oni nisu bili hinjeni sami po sebi, ali je u njihovu emfatičnom čavrljanju, njihovim zastarjelim izrazima, bilo nešto lažno. Pa ipak je bila istina da su po nečem savršeno pripadali današnjoj generaciji. Liserginska kiselina i metedrin. Kisele glave. Tabletaši. Beesonovi su se prisiljavali da prikažu svoju pripadnost jednoj prošloj i bezbrižnoj eri. Možda zato da zaniječū i doba i okolnosti u kojima su se našli. Archie Beeson i njegova žena izazivali su jezu. Oko jedanaest sati, nakon poprilično vina i "zanimljivo pripreme teletine prema receptu iz jedne stare talijanske kuharice", sve su troje sjeli u dnevnoj sobi. Bio je zagla en i zadnji problem vezan uz predloženi seminar. Matlock je znao da je sad vrijeme da počne; bio je to nezgodan, strašan trenutak. Nije znao kako da to izvede; mogao se samo pouzdati u svoje amaterske instinkte. "Mislim, vas dvoje... Nadam se da vas to neće baš jako šokirati, ali ja već dugo nisam zadimio poštenu travu." Izvadio je iz džepa tanku tabakeru i otvorio je.

Osjećao se glupavo, nelagodno i nezgrapno. Ali je znao da ne smije

pokazati te osjećaje. "Prije nego što me osudite, moram vam reći da ne poštujem zakone o travi, i da ih nikad nisam ni poštovao."

Matlock je izabrao cigaretu izme u desetak njih u kutiji, a kutiju ostavio otvorenu na stolu. Je li postupio ispravno? U to nije bio siguran; to nije znao. Archie i njegova žena samo su se pogledali. Kroz dim ispred lica, Matlock je promatrao njihovu reakciju. Bila je oprezna, no ipak pozitivna. Možda je to bilo zbog alkohola, ali se Ginny nasmiješila s oklijevanjem, kao da je osjetila olakšanje što je stekla prijatelja. Njen muž nije bio tako prijemčiv. 65 "Samo naprijed, stari moj", rekao je mladi lektor sa slutnjom snishodljivosti u glasu. "Za nas bi se teško moglo reći da smo na popisu državnog odvjetnika." "Teško!" zahihotala je žena. "Ti su zakoni arhaični", nastavio je Matlock i duboko povukao dim. "U svakom pogledu. Važno je samo vladati sobom i imati - i u vlastitom slučaju - stalan osjećaj za mjeru. Pravi je zločin zapravo kad nekom uskraćuješ jedan doživljaj. A uskratiti ijednom inteligentnom pojedincu pravo na zadovoljenje želje jest... kvragu, to je represija." "Pa mislim, Jim, ja mislim, da je tu ključna riječ inteligentan. Neobuzdano uživanje me u neinteligentnima vodi u kaos." "Sokratovski gledano, samo si napola u pravu. Druga je polovica "vladanje". Djelotvorno upravljanje "željezom" i "broncom" osloba a "zlato" - da se pozovem na Republiku. Ako intelektualno superiornima stalno braniš da razmišljaju, eksperimentiraju, samo zato što njihovi misaoni procesi nadilaze sposobnost shvaćanja njihovih sugra ana, onda neće biti ni velikih djela umjetničkih, tehničkih, političkih. Po njima bismo još bili u dobu mraka." Matlock je potegao dim i zatvorio oči. Je li to izrekao previše žestoko, previše jasno? Ne govori li možda i previše kao lažni prozelit? Pričekao je, i čekanje nije bilo dugo. Archie je progovorio tihim, no ipak zagrijanim glasom. "Napredak se zbiva svaki dan, stari moj. Vjeruj mi na riječ. To je istina." Matlock je od olakšanja napola otvorio oči i pogledao Beesona kroz cigaretni dim. Izdržao je njegov pogled ne trepnuvši, pa prebacio oči na Beesonovu ženu. Izgovorio je samo dvije riječi. "Vi ste djeca." "To je, s obzirom na okolnosti, vrlo proizvoljna pretpostavka",

odgovorio je Beeson, i dalje tihim glasom, i dalje se izražavajući vrlo precizno. "Ma, vi znate samo pričati." "O, ne budi u to tako siguran!" Ginny Beeson je u žilama već imala dovoljno alkohola da joj popusti oprez. Muž ju je uhvatio za mišicu i stisnuo je. Bilo je to upozorenje. Zatim je ponovno progovorio, i skinuo pogled s Matlocka, i zagledao se u ništa. "Ja baš nisam siguran radimo li mi na istoj valnoj duljini..." "Ne, vjerojatno ne. Ali pustimo sad to... Nek popušim ovu, pa dižem sidro. Ostajemo u vezi zbog tog seminara." Matlock se pobrinuo da seminar spomene ovlaš, skoro nezainteresirano. Archie Beeson, mladić obuzet akademskom žurbom, tu nezainteresiranost nije mogao podnijeti. "Mogu li se poslužiti?" "Ako ti je prva, ne, ne možeš... Nećeš me impresionirati. Jer je to zapravo nevažno." "Moja prva?... Ma nemoj." Beeson je ustao s kauča i prišao stolu s otvorenom tabakerom. Podigao ju je sa stola i prinio nosu. "Može proći. Jedva, ako smijem dodati. Mogao bih probati... za početak." "Za početak?" "Čini mi se da si jako iskren, ali, oprost, malo si ispao iz štos." "Kakvog štos?" "Štos za ljude finog nosa." Beeson je izvadio dvije cigarete pa ih upalio u stilu reklame za Marlboro. Duboko je udahnuo, pa lamanjem glavom i slijeganjem ramenima izrazio suzdržano odobravanje, a onda jednu pružio ženi. "Pa recimo da je ovo samo predjelo. Poslastica za otvaranje teka." Otišao je u radnu sobu pa se vratio s lakiranom kineskom kutijom i pokazao Matlocku sićušnu tiplu koja bi, kad bi je 67 gurnuo, oslobodila tanku daščicu na dnu i otkrila lažno dno. U njemu su bila oko dva tuceta bijelih pilula umotanih u prozirnu plastiku. "A.ovo je glavno jelo... ako si mu dorastao." Matlock je sad bio sretan na znanju što ga je stekao i obimnim domaćim zadaćama što ih je napravio za proteklih četrdeset osam sati. Nasmiješio se, ali mu je glas ostao čvrst. "Ja uzimam bijeli trip samo u dva slučaja. Prvi je da sam u svojoj kući s jako dobrim i jako starim prijateljima. Drugi je da sam s vrlo dobrim, vrlo starim prijateljima u njihovoj kući. A tebe, Archie, ipak još ne poznajem dovoljno. To bi bilo samouništenje... Ne bih se, me utim, protivio malom crvenom tripu. Samo što sam došao nepripremljen." "Ne govorimo više o tome. Kao da nije ni bilo." Beeson je vratio kinesku kutiju u svoju radnu sobu, pa se vratio s kožnom kesicom, u kakvoj pušači lule drže duhan, i prišao

Matlockovu naslonjaču. Ginny Beeson je razrogačila oči; oslobodila je dugme na već napol raskopčanoj bluzi pa ispružila noge. "Najbolji Dunhill." Beeson je otvorio gornji preklopac i pružio kesu Matlocku da vidi što je unutra. I opet su to bile tablete umotane u prozirnu plastiku. Ove su, me utim, bile tamnocrvene i za nijansu veće od bijelih pilula u kineskoj kutiji. Bilo je to najmanje pedeset do šezdeset doza Sekonala. Ginny je skočila iz naslonjača i zacičala. "Ovo obožavam! To je superica!" "Deset kopalja bolje od konjaka", dodao je Matlock. "Idemo na trip. Ne previše, stari moj. Granica je pet. To su kućna pravila za nove stare prijatelje." Sljedeća su dva sata za Jamesa Matlocka bila zamučena, ali ni izdaleka toliko koliko za Beesonove. Asistent povijesti i

njegova žena vrlo su brzo dostigli high s pet pilula - što bi se dogodilo i Matlocku da zadnje tri nije spremio u džep, samo ih tobože progutavši. Kad se našao na prvom nivou, Matlocku više nije bilo teško oponašati Beesonove, pa i nagovarati lektora da ode po novu dozu. "Gdje vam je vražji osjećaj za mjeru, doktore?" zasmijuljio se Beeson, dok je sjedio ispred kauča i povremeno hvatao ženu za nogu. "Vi ste bolji prijatelji nego što sam mislila." "To je tek početak jednog lijepog, lijepog prijateljstva." Mlada se žena polako zavalila na kauč i zahihotala. Promeškoljila se i stavila ruku mužu na glavu, pa mu gurnula kosu prema naprijed. Beeson se nasmijao s mnogo manje suzdržljivosti nego maločas, pa ustao s

podu. "Onda idem po magiju." Kad je Beeson ušao u radnu sobu, Matlock je promotrio njegovu ženu. O njezinu ponašanju nije bilo dvojbe. Pogledala je Matlocka, polako otvorila usta, pa mu isplazila jezik. Matlock je shvatio da se počela pokazivati jedna od nuspojava Seconala. Baš kao i bit Virginije Beeson. Složili su se da druga doza budu tri tablete, i Matlocku je sad bilo lako samo se pretvarati da ih je uzeo. Beeson je uključio stereo i zaszvirao "Carminu Buranu". Za petnaest minuta Ginny Beeson je već sjedila Matlocku u krilu i povremeno se trljala o njegove prepone. Njezin je muž ležao prostrt pred zvučnicima, postavljenim s obje strane gramofona. Matlock je progovorio tiho, kao da samo ispušta zrak, i samo koliko je potrebno da nadglasa glazbu. "Nikad nisam probao

bolje, Archie... Otkud vam? Gdje ih nabavljate?" "Vjerojatno gdje i ti, stari moj." Beeson se prevrnuo pa pogledao Matlocka i svoju ženu. Nasmijao se. "Mislim, ne znam 69 na što si mislio. Na magiju ili na curu u krilu. Pripazi se, doktore. Ona ti je vrtirepka." "Ne zezam se. Tvoje su pilule tri koplja iznad mojih, a moja je trava jedva i prošla kontrolu kvalitete. Gdje? Daj budi čovjek." "Ne budi smiješan, čovječe. Ti stalno nešto pitaš. Pitam li ja tebe išta? Ne... To nije pristojno... Igraj se s Ginny. I pusti me da slušam." Beeson je ponovno zabio nos u pod. Žena u Matlockovu krilu najednom ga je zagrlila oko vrata i pritisla mu dojka prsa. Pritisla je lice njemu na obraz i počela mu ljubiti uši. Matlock se pitao što bi se dogodilo kad bi je uzeo u naručje i odnio u spavaću sobu. Pitao se, ali to nije želio i istražiti. Ne tada. Ralph Loring nije bio ubijen samo zato da obogati njegov spolni život. "Daj mi malo svoje mariške. Daj da vidim koliko vam je napredniji ukus. Možda se vi samo pretvarate, Archie." Beeson se najednom uspravio i zapiljio u Matlocka. To što mu je radio sa ženom nije ga brinulo. Ali kao da je nešto u Matlockovu glasu odapelalo instinktivnu sumnju. Ili su to bile riječi? Ili je to bio suviše normalan jezik kojim je govorio Matlock? Sve su te misli prošle kroz glavu profesoru engleskog kad je preko curina ramena Beesonu uzvratio pogled. Archie Beeson najednom se pretvorio u čovjeka kojeg je nešto upozorilo na opasnost, a Matlock nije bio siguran što. Beeson je progovorio isprekidanim glasom. "Naravno, stari moj... Ginny, daj nemoj ga gnjaviti." Počeo se dizati na noge. "Superica..." "Imam ih još nekoliko u kuhinji... Ne znam gdje su, ali ću pogledati. Ginnv, rekao sam ti, nemoj ga dražiti... Budi fina prema njemu, i budi dobra." Beeson je i dalje zurio u Matlocka, očima razrogačenim od Seconala, s usnama lagano razdvojenim, i mišićima na licu koji se više nisu dali opustiti. Krenuo je natraške prema otvorenim kuhinjskim vratima. Kad se našao unutra, Archie Beeson je učinio nešto čudno. Ili se bar tako učinilo Jamesu Matlocku. Polako je zatvorio zglobna vrata i ostavio ih zatvorena. Matlock je brzo spustio drogiranu ženu iz krila i ona se tiho prostrla po podu. An eoski se nasmiješila i digla ruke prema njemu. On joj je uzvratio smiješak i prekoračio je. "Odmah se vraćam", prošaptao je. "Moram nešto pitati Archieja." Cura se prevalila na trbuh, i Matlock je

oprezno prišao kuhinjskim vratima. Razbarušio je kosu i kod vrata namjerno posrnuo i pridržao se za jedaći stol. Želio je, ako se Beeson najednom pojavi, da izgleda iracionalno, drogirano. Stereo je sad bio malo glasniji, ali je i kroz glazbu Matlock ipak uspio čuti Archiejev glas kako brzo i uzbu eno govori u telefon u kuhinji. Naslonio se na zid kraj kuhinjskih vrata i pokušao analizirati nepovezane trenutke koji su Archieja Beesona natjerali u paniku, i to toliku da je smatrao apsolutno nužnim nekog nazvati telefonom. Zašto? I što? Je li njegova veličanstvena gluma bila tako očita? Zar je sve zeznuo već kod prvog susreta? Ako i jest,

mogao je barem pokušati otkriti tko je na drugoj strani žice, kome je to Beeson otrčao u tom smetenom stanju straha. Jedno je, me utim, bilo očito: taj netko bio je važniji od Archera Beesona. Kad čovjeka - pa čak i drogera - zahvati panika, on neće pokušati potražiti neku sitniju figuru. Možda ovo veče i nije čisti promašaj; ili - obratno - taj promašaj nije nužan. Možda Beeson u panici izlane informaciju koju nikad ne bi rekao da nije u takvom stanju. Ne bi bilo presmiono očekivati ni da bi te informacije iz uplašenog, drogiranog lektora mogao iznuditi i silom. S druge strane, me utim, to 71 je bila najnepoželjnija metoda. Ako ona zakaže, onda je gotov još prije nego što je i počeo. Onda su sve pedantne Loringove upute bile ni za što; a njegova smrt prilično makabralni vic, dok će njegovu užasnu kamuflažu - tako bolnu za njegovu obitelj, i na neki način upravo nehumanu - obesmisлити nekakav šepRTLjavi amater. Nema mi druge, pomislio je Matlock, mogu samo pokušati. Pokušati otkriti koga je to Beeson nazvao i pokušati sve nekako opet dovesti na svoje mjesto, da me Beeson opet prihvati. Zbog nekakvog suludog razloga, najednom mu je pred oči došla Loringova putna torba i tanki crni lančić što joj se zibao s drška. I to mu je zbog nekog još lu eg razloga vratilo samopouzdanje; ne baš jako, ali bar ponešto. Postavio se kao da će

se taj čas srušiti, pa polako primakao glavu do vratku, centimetar po centimetar, i gurnuo vrata prema unutra. Bio je potpuno uvjeren da će ga dočekati Beesonove zapiljene oči. No umjesto toga, lektor mu je bio okrenut le ima; bio se zgrbio poput dječaćića

koji pokušava svladati tlak u mjestu, a slušalica mu je bila pritisnuta uz tanki zgužvani vrat, i glava nagnuta u stranu. Bilo je očito da Beeson vjeruje da mu je glas prigušen, nerazaznatljiv kroz sporadična krešenda "Carmine Burane". Ali je Seconal izveo jedan od svojih trikova. Beesonovo uho i usta nisu više bili usklađeni.

Riječi nisu bile samo jasne. Bile su i naglašene jer ih je razdvajao i ponavljao. "... Ti me nisi razumio. Daj me razumi. Molim te, shvati. On stalno nešto ispituje. On tu ne spada. On tu ne spada. Kunem se Bogom da je on njuškalo. Na i Herrona. Reci Herronu da ga nazove, za ime Božje. Daj ga nazovi, molim te! Ja mogu izgubiti sve što imam! ... Ne. Ne, ja to ne znam! Ja vidim to što vidim, čovče! Kad se ta kuja upali, imat ću problema. Hoću reći, on se pretvara, stari moj... Potraži Lucasa... Za ime Božje, potraži ga! Ja sam u govornici i ne mogu..." Matlock je pustio vrata da se polako vrate na svoje mjesto. Šok što ga je doživio bio je takav da su mu na

trenutak zastali i misli i osjećaji. Vidio je i dalje svoju ruku na kuhinjskim vratima, ali pod prstima nije osjećao drvo. To što je upravo čuo . nije bilo ništa manje strašno od pogleda na beživotno tijelo Ralpa Loringa u telefonskoj govornici. Herron. Lucas Herron! Sedamdesetogodišnja legenda. Tihi učenjak kojeg su štovali ne samo zbog njegova briljantnog uma, nego i zbog tankočutnosti prema ljudskoj patnji. Uzvišen, voljen i poštovan. Zacijelo se radi o nekakvoj pogrešci, to će se morati nekako objasniti. Ali sad nije bio trenutak za razmišljanje o neobjašnjivom. Archer Beeson je vjerovao da je on "njuškalo". A sad je u to povjerovao i još netko. A to nije smio dopustiti. Morao je razmisliti, prisiliti se na djelovanje. A onda je shvatio. Sam mu je Beeson rekao što da učini. Nijedan informator - nitko tko nije narkotiziran - ne bi pokušao tako nešto. Matlock je pogledao ženu što je ležala potrbuške na podu dnevne sobe. Hitro je obišao jedaći stol i pritrčao joj, usput raskapčajući remen. Brzim je pokretima skinuo hlače i prevalio je na leđa. Legao je kraj nje i raskopčao joj preostala dva gumba na bluzi, pa povukao grudnjak tako žestoko da je pukla kopča. Ona je zastenjala i zahihotala, a kad joj je dotakao obnažene grudi, ona je ponovno zaječala i podigla nogu

na Matlockov bok. "Superica, super, super..." Počela je disati na usta, gurajući zdjelicu prema Matlockovim preponama; oči su joj bile napol otvorene, a ruke su joj pošle dolje, milujući ga po nozi, i prsti su joj dohvatili njegovu kožu. Matlock je držao oči na kuhinjskim vratima i molio se Bogu da se otvore. A kad se to dogodilo, zatvorio je oči. 73 Archie Beeson je zastao u niši za blagovanje i spustio pogled na svoju ženu i gosta. Matlock je pak, začuvši Beesonove korake, zabacio glavu i odglumio užasnutu zbunjenost. Digao se s poda i smjesta se ponovno srušio. Dohvatio je hlače i postavio ih ispred gaćica, pa se još jednom nesigurno digao i napokon se svalio na kauč. "O, Isuse! O, blagi Isuse, Archie! Kriste, mladiću! Nisam mislio da me tako opalilo!... Odoh ja, Archie! O kvrugu, što ja to radim? Kako me ćopilo, daj oprosti! O, Kriste, kako mi je žao!" Beeson je prišao kauču, dok mu je do nogu bila njegova polugola žena. Po izrazu je njegova lica bilo nemoguće zaključiti što misli. Kao ni mjeru njegova bijesa. No je li to bio bijes? Njegova je čujna reakcija bila potpuno neočekivana. Prasnuo je u smijeh. Smijao se najprije tiho, a onda, kako je smijeh dobivao zalet, sve dok nije postao skoro histeričan. "O, Bože, stari moj! A lijepo sam ti rekao! Rekao sam ti da je vrtirepka!... ali ne brini. Nema tužakanja. Nikakvo silovanje, nikakav stari jarac na sveučilištu. Ali ćemo napraviti naš seminar. O, Isuse, da! I još kakav seminar! I ti ćeš im svima reći da si ti htio baš mene! Može, je

li da može? O, da! Baš ćeš im tako kazati, zar ne?" Matlock se zagledao u divlje oči drogera nad sobom. "Naravno. Naravno, Archie. Kako god ti kažeš." "Bolje će ti biti da u to i povjeruješ, stari moj! I nemoj se ispričavati. Ne trebaju tu nikakve isprike! Ako se tko treba ispričati, onda sam to ja!" Archer Beeson se srušio na pod, svladan smijehom. Pružio je ruku i uhvatio ženu za lijevu dojku; ona je zaječala i zahihotala onim svojim izlu ujućim, vrištavim smijehom. I Matlock je shvatio da je pobijedio. Bio je iscrpljen, kako zbog doba dana, tako i zbog napora noći. Bilo je tri i deset i korsche su mu dionice "Carmine Burane" još bubnjale u ušima. Slika žene obnaženih grudi i njezina muža šakalskog glasanja - kako se oboje pred njim previjaju po podu - okusu je mučnine u ustima dodala još i ga enje. Pa ipak ga je od svega najviše mučila

spoznaja da je u kontekstu jedne takve večeri bilo izgovoreno i ime Lucasa Herrona. Bilo je to nešto nezamislivo. Lucas Herron.

"Veličanstvena stara ptica", kako su ga zvali. Povučeni ali uvijek vidljivi dio inventara sveučilišnog kompleksa Carlvle. Predsjednik katedre za romanistiku i utjelovljenje tihog učenjaka obdarenog dubokim i stalnim razumijevanjem. U očima mu je uvijek bio nekakav bljesak, kao da se prema svemu odnosi pomalo zbunjeno, no uvijek tolerantno. Povezivanje njega - bez obzira kako posredno - sa svijetom narkotika, zvučalo je upravo nevjerojatno. A to što je čuo da ga traži nekakav histerični ovisnik - jer Archer Beeson je to doista i bio, ako ne kemijski, onda bar psihološki - kao da Lucas raspolaže nekakvom moći, i da ga traži još i pod takvim okolnostima, nadilazilo je Matlockovu moć shvaćanja. "Heron" što se čita isto kao i Herron na engleskom je čaplja. Op.pr. 75

Objašnjenje se zacijelo krije negdje u golemoj sućuti Lucasa Herrona. On je bio prijatelj tolikima, pouzdano pribježište ljudima u nevolji, čak i u najdubljoj. A ispod svoje smirene, ostarjele, nenamreškane površine, Herron je bio jak čovjek, pravi voda. Prije četvrt stoljeća on je kao sredovječni pješački časnik proveo na Solomonskim otocima bezbrojne mjesece. Prije čitavog jednog ljudskog života, Lucas Herron je bio autentični junak u jednom opakom trenutku divljeg rata na Pacifiku. A sada, prešavši sedamdesetu, Herron je postao institucija. Matlock je skrenuo iza ugla i ugledao svoj stan pola bloka dalje. Sveučilišni je kompleks bio u tami; svjetlo je dolazilo samo od uličnih svjetiljaka i iz jedne njegove sobe. Je li ga ostavio upaljenog? Nije se sjećao. Pošao je stazom prema svojim vratima i gurnuo ključ. Istog časa kad je škljocnula brava, iznutra se začuo glasni tresak. Iako ga je prepao, u prvi mu je čas bilo smiješno. Njegov nespretni, dugodlaki kućni mačak gurnuo je staklenu vazu ili koju od onih keramičkih kreacija kojim ga je zarazila Patricia Ballantvne. A onda je shvatio da je takva misao smiješna, plod premorenog mozga. Tresak je bio preglasan za keramiku, prštanje stakla previše divlje. Uletio je u malo predsoblje, i ono je što je ugledao istjeralo mu je iz glave sav umor. Zastao je nepomičan i u nevjerici. Čitava je soba bila u rasulu. Stolovi su bili isprevtani; knjige pobacane s polica, listovi istrgnuti iz uveza i rasuti po podu, a stereogramofon i zvučnici

smrskani. Jastuci su na kauču i naslonjačima bili rasparani, a kućine i pjenasta guma rasuti na sve strane; sagovi su bili preokrenuti i zgužvani u nabore; zavjese su bile strgnute s vodilica i bačene preko prevrnutog namještaja. A onda je opazio i ono što je uzrokovalo onaj tresak. Veliki dvokrilni prozor, na kraju desnog zida što je gledao na ulicu, pretvorio se u masu iskrivljenog olova i razbijenog stakla. Prozor je imao dva krila; jasno se sjećao da je, prije nego što je otišao Beesonovima, otvorio oba. Volio je proljetni vjetar, a još je bilo prerano za mreže protiv komaraca. Zato i nije bilo razloga da se prozor razbije; zemlja je bila otprilike metar i pol ispod prozora, što je bilo dovoljno da odvraća uljeza, no što je uspaničeni provalnik mogao lako svladati. Prozor, stoga, nije razbijen da bi se olakšao bijeg. Netko je to učinio namjerno. Na njega su motrili, i sad su mu poslali znak. Bilo je to upozorenje. A Matlock je znao da se on na nj ne smije obazrijeti. Jer to bi značilo da priznaje i nešto više od pljačke, a na to nije bio spreman. Brzo je otišao do vrata spavaće sobe i pogledao unutra. Ako je tako nešto uopće moguće, onda je spavaonica bila u još većem neredu nego dnevna soba. Madranci su bili bačeni uza zid i razderani u prnje. Sve su ladice kredenca bile izvučene i sad su ležale na podu, a njihov sadržaj razbacan posvuda po sobi. Ormar je bio kao i sve ostalo - odijela i sakoi bili su strgnuti s motke, a cipele pobacane sa stalaka. Još prije nego što je i pogledao, znao je da ni kuhinja neće biti ništa bolja. Namirnice u kutijama i konzervama nisu bile bačene na pod, nego samo odgurnute, ali su zato meki artikli bili razderani na komadiće. Matlock je ponovno shvatio što se dogodilo. Tresak-dva iz drugih prostorija spadao je u podnošljivu buku; stalna larva iz kuhinje mogla je uzbuditi još koju obitelj u zgradi. Zato je iznad sebe i začuo tihe korake. Onaj zadnji prasak prozora digao je nekog iz kreveta. Upozorenje je bilo sasvim jasno, ali je samo djelo bilo premetačina. Pomislio je kako zapravo zna što je cilj te pretrage, ali još jednom je shvatio da to ne smije pokazati. Zaključci su bili kao i kod Beesonovih; morao ih je otjerati najuvjerljivijim nije77 kanjem za koje je uopće sposoban. Toliko je shvaćao i instinktivno. Ali prije nego što počne s pretvaranjem, mogao je ustanoviti je li premetačina uspjela. Stresao se i otjerio mucavu letargiju iz uma i tijela. Pogledao je još

jednom svoju dnevnu sobu; proučio ju je. Svi su prozori bili goli, i bilo je dovoljno svjetla da netko s jakim dvogledom iz susjedne zgrade ili s nagnute tratine na drugoj strani ulice točno opazi svaki njegov pokret. Ako, me utim, ugasi svjetla, neće li takav neprirodni čin učiniti uvjerljivijim zaključak koji je želio zanijekati? Sto se tu uopće ima pitati? Čovjek ne ulazi u razrovanu kuću i odmah počinje gasiti svjetla. Pa ipak je trebao stići do kupaonice, u tom trenutku najvažnije prostorije u stanu. U njoj je trebao provesti manje od trideset sekundi da zaključa je li to premetanje imalo uspjeha, i morao je to učiniti nevin od svake abnormalne zabrinutosti. Ako netko sve to promatra. Sve je to pitanje privida i geste, pomislio je. Opazio je da je gramofon najbliži predmet kupaonskim vratima, niti metar i pol dalekim. Prišao mu je i pognuo se, pa skupio nekoliko djelića, me u njima i metalnu ručicu. Pogledao ju je, pa je naglo ispustio i stavio prst u usta, kao da se ubo. I brzo ušao u kupaonicu. Kad se našao unutra, hitro je otvorio medicinski ormarić i sa staklene police skinuo limenku s flasterima. Potom je brzo posegnuo lijevo od zahodske školjke gdje je stajala mačkova žuta kutija, pa dohvatio kut starih novina pod granulama stelje. Ispod novina osjetio je grubu površinu dva ubačena sloja platna pa zadigao rub. Škarama izrezani list bio je nedirnut. Srebrnasti korzikanski papir koji se završavao rečenicom Venerare Omerta ipak nisu pronašli. Vratio je novine, razasuo stelju, pa se uspravio. Opazio je da je prozorčić sa zamućenim staklom iznad nužnika malo otvoren, pa opsovao. Nije bilo vremena da o tome razmišlja. Vratio se u dnevnu sobu, pa oderao plastični omot s flastera. Pretres nije urodio plodom. Sad se još samo trebalo oglušiti na upozorenje i zanijekati zaključak. Prišao je telefonu i nazvao policiju. "Možete li mi nabrojiti što je sve nestalo?" Uniformirani pozornik stajao je usred krša. Drugi je policajac lutao stanom i pravio bilješke. "To još ne znam sigurno. Još nisam pregledao." "Sasvim vas shvaćam. Stvarno je rusvaj. Ali će ipak biti bolje da pogledate. Sto prije dobijemo popis, utoliko bolje." "Ne vjerujem, zapravo, da išta fali. Hoću reći, ja nemam ništa što bi nekom drugom moglo nešto vrijediti. Osim možda taj stereo... no njega su razbili. U spavaonici je i televizor, ali je on u redu. Neke bi se knjige dale dobro prodati, ali pogledajte što su

napravili." "Niste imali gotovine, nakit, satove?" "Novac držim u banci, a gotovinu u lisnici. Sat nosim na ruci i nemam nakita." "Sto je s pitanjima za ispit? I to se često zna dogoditi." "Sve je u mojoj sobi. Na katedri za anglistiku." Pozornik je zapisao nešto u mali

crni notes pa dozvao partnera, koji je ušao u spavaonicu. "Hej, Lou, je li postaja potvrdila da nam šalje daktiloskopa?" "Baš ga traže. Tu je za nekoliko minuta." 79 "Vi niste ništa dirali, gospodine Madock?" "Ne znam. Možda jesam. Bio sam u šoku." "A napose razbijene stvari, recimo gramofon? Bilo bi dobro da daktiloskopu pokažemo stvari koje sigurno niste dirali." "Dirao sam ručicu, ali ne i kućište." "Dobro. Onda od tuda možemo i krenuti." Policija je ostala sat i pol. Stigao je stručnjak za otiske, obavio svoj posao i otišao. Matlock je pomislio da nazove Sama Kressela, ali je zaključio da Kressel u to doba ne bi mogao učiniti baš ništa. A nije ga mogao ni potražiti, zato što je netko možda izvana promatrao zgradu. U drugim su se stanovima probudili mnogi ljudi, pa su sišli da mu ponude sućut, pomoć i kavu. Kad je policija odlazila, krupni se pozornik okrenuo u vratima. "Oprostite što sam vam oduzeo toliko vremena, gospodine Madock. Obično u slučaju provale ne skidamo otiske ukoliko nema povrije enih ili ako nešto nije ukradeno, ali odnedavno imamo puno ovakvih slučajeva. Ja osobno mislim da su to oni šiznuti, s bradama i kosom. Ili crnčine. Nikad nismo imali problema dok se nisu naselili ti šiznuti i crnčine." Madock je pogledao uniformiranog policajca, koji je bio tako siguran u svoju analizu. Nije imalo nikakvog smisla da mu proturječi; bilo bi beskorisno, a bio je i umoran. "Hvala vam što ste mi pomogli da malo do em k sebi." "Nema frke." Pozornik je već krenuo betoniranom stazom, a onda se opet okrenuo. "O, gospodine Madock." "Daa?" Madock je povukao vrata. "Pomislili smo da je netko možda nešto tražio. Kad je već čupao tolike knjige i sve to... znate što mislim?" "Da." "Da je tako, svakako biste nam rekli?" "Naravno." "Pa da. Bilo bi glupo nešto takvo zatajiti." "Ja nisam glup." "Bez uvrede. Samo što se nekad ljudi znaju smesti pa zaborave." "Ja nisam rastresen. I takvi su me u nama rijetki."

"Aha." Pozornik se nasmijao skoro posprdno. "Samo sam to želio istjerati na čistac. Jasno vam je da mi bez činjenica ne možemo

raditi svoj posao." "To mi je jasno." "Aha. Onda dobro." "Laka vam noć." "Laka vam noć, doktore." Zatvorio je vrata i ušao u dnevnu sobu. Pitao se hoće li osiguranje pokriti i dvojbenu cijenu rijetkih knjiga i bakroreza. Sjeo je na upropašteni kauč i pogledom prešao sobu. Još je bila sva u svinjcu; pokolj je bio temeljit. Neće tu biti dovoljno samo skupiti smeće i postaviti namještaj. Upozorenje je bilo jasno i žestoko. Zapanjujuća je činjenica da ga je netko uopće i želio upozoriti. Tko? I zašto? Zbog histeričnog telefonskog poziva Archera Beesona? To je moguće, možda čak i najvjerojatnije. Ali bi iza toga mogao stajati i motiv nepovezan s Nimrodom. Moglo je to i značiti da ga Beesonov krug narkića i dilera želi uplašiti, pa da se okani Archieja. Da ga se okani; a Loring je jasno istaknuo da nema dokaza o upletenosti Beesonovih u Nimrodov krug. Ali nije bilo dokaza ni da nije tako. Pa ipak, da je tu riječ bila o Beesonu, ujutro bi uzbuna već bila ukinuta. A o onome što se noćas dogodilo nije moglo biti 81 dvojbe. "Skoro silovanje" koje je izvršio prljavi, drogirani "stari jarac". On se pretvorio u ljestvice Beesonove akademske karijere. S druge pak. strane, što je bilo mnogo manje poželjno, postojala je i mogućnost da su se i upozorenje i pretraga odnosile na onaj korzikanski papir. Sto mu je onda bio prošaptao Loring, dok je koračao iza njega po pločniku? "... Postoji samo jedna stvar koju Nimrod želi više od ove torbe. A to je papir u vašem džepu." Razumno je pretpostaviti da su ga povezali s Ralphom Loringom. Zaključak Washingtona da ga zbog njegove uspaničenosti pri nalasku Loringa nisu povezali s agentom bio je pogrešan, i samouvjerenost je Jasona Greenberga neutemeljena.

Pa

ipak, kao što je Greenberg i bio upozorio, možda ga oni žele samo provjeriti. Malo ga pritisnuti prije nego što mu izdaju uredan zdravstveni list. Opet taj moglo bi, moguće je, vjerojatno. Indicije. Morao je sačuvati glavu; nije mogao dopustiti sebi da pretjera u reakcijama. Ako želi biti od ikakve koristi, onda mora glumiti nevinašce. Moglo je biti, moglo se dogoditi, moguće je. Boljelo ga je čitavo tijelo. Oči su mu bile natečene, a u ustima mu je još bio onaj odvratni okus nastao kombiniranim dozama Seconala, vina i marihuane. Bio je premoren; pokušaji da do e do nedostižnih zaključaka počeli su ga svladavati. Sjećanja su mu odlutala do

prvih dana Vijetnama, pa se prisjetio najboljeg savjeta što ga je čuo za tih prvih tjedana neočekivanih borbi. A taj je bio da se odmara kad god može, i da spava kad god je to moguće. A dobio ga je od pješačkog narednika koji je, pričalo se, preživio više napada od ikoga u delti Mekonga. I koji je, što se tako er pričalo, prespavao zasjedu u kojoj je stradala većina njegove satnije. Matlock se protekao na jedva prepoznatljivom kauču. Nije bilo nikakva smisla ići u spavaću sobu - svi su madraci bili uništeni. Raskopčao je remen i zbacio cipele. Mogao bi odspavati nekoliko sati; potom će razgovarati s Kresselom. Pa zamoliti njega i Greenberga da slože priču koju će pričati ako ga netko upita za taj upad u njegov stan. Priču koju bi odobrio Washington a možda i policija u Carlvleu. Policija. Naglo se uspravio. To mu u prvi čas nije upalo u oči, ali sad je o tome promislio. Onaj sirovi ali bahato uljudni pozornik, čija se primitivna moć rasu ivanja ograničila na "šiznute i crnčine", za skoro čitava dva sata policijske istrage obraćao mu se s "gospodine". Pa ipak mu se na odlasku, kad je na uvredljiv način spomenuo mogućnost da je Matlock prešutio informaciju, obratio s "doktore". Ono "gospodine" je bilo normalno. "Doktore" je bilo krajnje neobično. Nitko izvan sveučilišne zajednice - pa i tu rijetko - nije ga nikad nazvao "doktorom"; ni njega ni ikog njegova ranga. Većina je nositelja tog naslova takvo obraćanje smatrala bezveznim, i samo su ga bezveznjaci i očekivali. I zašto je to onda pozornik izrekao? On ga nije poznavao i, bar koliko je Matlocku bilo poznato, nikad ga nije ni vidio. Otkud je pozornik mogao znati da njemu pripada naslov "doktor"? Dok je sjedio tako, Matlock se upitao jesu li udruženi napori i pritisci proteklih nekoliko sati napokon došli po svoje. Je li sad počeo pronalaziti besmislena značenja gdje zapravo nema nikakvog? Nije li sasvim uvjerljiva i pretpostavka da policija u Carlvleu ima popis sveučilišnog osoblja i da je dežurni narednik, ili tko li već prima hitne pozive, usporedio njegovo ime s tim popisom i usput mu upisao naslov? Nije li on, 83 možda, tom pozorniku želio staviti pred oči razinu njegova neznanja, zato što nije volio njegove predrasude? Mnogo je toga bilo moguće. I uznemiravajuće. Matlock se opet srušio na kauč i zatvorio oči. Šum je do njega dopro najprije kao slabašan odjek s kraja dugog i uskog tunela. A

onda je u toj buci prepoznao brzo, neprekidno kucanje. Kucanje koje nije htjelo stati, koje je postajalo sve glasnije i glasnije. Matlock je otvorio oči i opazio zamagljeno svjetlo što je dopiralo od dvije stolne svjetiljke prekoputa kauča. Noge je bio podvio pod sebe, a vrat mu se znojio na gruboj površini samtastog tapecirunga sofe. Pa ipak je kroz razbijeni, olovom spojeni prozor dopirao hladan povjetarac. Kucanje se nastavilo, udarci mesa o drvo. Dopiralo je iz predsoblja, od kućnih vrata. Prebacio je noge preko ruba kauča, ali kad ih je spustio na pod, otkrio je da su obje pune igala i pribadača. S mukom se uspravio. Kucanje je i lupanje postalo glasnije. A onda se začuo glas. "Jamie! Jamie!" Nespretno je pošao prema vratima. "Dolazim!" Prišao je vratima i hitro ih otvorio. Patricia Ballantvne, odjevena u kišni ogrtač, ispod kojeg je očito bila svilena pidžama, hitro je ušla u kuću. "Jamie, za ime Božje, pokušavala sam te dobiti." "Bio sam tu. Telefon nije zvonio." "Znam da nije. Kad sam napokon dobila telefonisticu, rekla mi je da je u kvaru. Posudila sam automobil i došla što sam najbrže mogla i..." "Telefon nije u kvaru, Pat. Tu je bila policija - malo se osvrni pa će ti biti jasno i zašto - i poslužila se njime desetak puta." "O, blagi Bože!" Djevojka je prošla kraj njega i ušla u još uvijek isprevertanu sobu. Matlock je prišao telefonu i podigao slušalicu. Brzo ju je odmaknuo od uha kad je iz nje zazviždao prodoran ton iskopčanog aparata. "Spavaonica", rekao je, vratio slušalicu na svoje mjesto i pošao do vrata spavaonice. Na njegovu krevetu, na razdrtim ostacima madraca, stajao je telefon koji je držao kraj uzglavlja. Slušalica je bila skinuta s vilice i ostavljena ispod jastuka, koji je prigušio oštar zvuk prekinute veze, tako da ga ne može čuti. Netko nije želio da zazvoni. Matlock se pokušao prisjetiti svih koji su bili ovdje. Sve u svemu, više od tucet ljudi. Pet do šest policajaca - u uniformi i bez nje; muževi i žene iz drugih stanova; nekoliko kasnih prolaznika koji su vidjeli policijske automobile pa prišli kućnim vratima. Sve je to bilo kumulativno zamućeno. Nije se mogao sjetiti svih lica. Vratio je telefon na noćni ormarić i shvatio da Pat stoji u vratima. Zaigrao je na kartu da nije vidjela kako vadi slušalicu ispod jastuka. "Valjda ga je netko srušio praveći red", rekao je hineći ljutnju. "Mislím, nezgodno; hoću reći, to što si morala posuditi auto... Zašto si to učinila? Što se dogodilo?" Ona mu nije

odgovorila. Umjesto toga se okrenula i pogledala u dnevnu sobu.

"Sto se dogodilo?" Matlock se prisjetio što mu je pozornik bio rekao. "Oni to zovu "provalnom kra om". To je, koliko sam shvatio, policijska fraza koja označava ljudski tornado... Pljačka.

Mene su opljačkali po prvi put u životu. Što je stvarno doživljaj. I mislim da su se ti jadni kopilani silno naljutili što nisu našli ništa vrijedno, pa su zato sve demolirali... Ali zašto si ti došla?" 85 Ona je progovorila tiho, ali je po izražajnosti njezina glasa Matlock shvatio da je na rubu panike. Ona si je, kao i uvijek kad bi je zahvatili osjećaji, nametnula disciplinu. To je bio vrlo bitan dio te cure. "Prije nekoliko sati - u četvrt do četiri, da budem precizna - zazvonio mi je telefon. Neki je muškarac, jer to je sigurno bio muškarac, upitao što je s tobom. Ja sam spavala, i pretpostavljam da to nema baš puno smisla, ali sam se tobože uzrujala što je netko i mogao pomisliti da si ti ovdje... Nisam znala što da radim. Sva sam se smela." "Dobro, to mi je jasno. I onda?" "On mi je rekao da mi ne vjeruje. Da sam lažljivica. Ja... ja sam se toliko iznenadila da me netko zove u to doba - u četvrt do četiri - i naziva me lažljivicom... Sva sam se smela..." "I što si rekla?" "Nije važno što sam rekla ja. Važno je što je rekao on. Rekao mi je da ti poručim da... da ne stojiš "iza globusa" i "svjetla donjeg svijeta". Izrekao je to dvaput! Rekao mi je da je to grozan vic, ali da ćeš ti shvatiti. Bilo je jezivo!... A ti? Da li to razumiješ?" Matlock ju je mimoišao i ušao u dnevnu sobu. Potražio je cigarete i pokušao ostati miran. Ona je došla za njim. "Sto je time mislio reći?" "Nisam baš siguran." "Ima li to kakve veze s... ovim?" Gestom je obuhvatila čitav stan. "Ne vjerujem." Pripalio je cigaretu i upitao se što da joj kaže. Nimrod nije gubio vrijeme da potraži ljude s kojima je vezan. Ako je to bio Nimrod. "Sto to znači... "stajati iza globusa"? To mi zvuči kao nekakva zagonetka." "Mislim da je to nekakva zagonetka." Ali Matlock nije morao misliti. Jer je znao. I točno se sjećao Shakespeareovih riječi: Zar ti ne znaš, kad budno se oko neba skriva iza globusa i osvijetli donji svijet... da lopovi tad i razbojnici lutaju svijetom nevi eni... umorstva snujuć i krvavi zločin. "Što to znači?" "Ja to ne znam! Ne mogu se sjetiti... Netko me očito zamijenio s nekim. Ništa mi drugo ne pada na um... Kakav mu je

bio glas?" "Normalan. Bio je ljut, ali nije ni vikao ni ništa." "Nisi ga uspjela prepoznati? Ne moraš ga imenovati, no jesi li taj glas već čula?" "Nisam baš sigurna. Mislim da nisam. Ne bih baš mogla uprijeti prstom ni u koga, ali..." "Ali što?" "Glas je, mislim... bio kultiviran. Pomalo glumački, čini mi se." "Čovjek navikao držati predavanja." Matlock je to izrekao kao tvrdnju, a ne kao pitanje.

Okus mu se cigarete pokvario, pa ju je zgnječio. "Da, mislim da bi to bio dobar opis." "I to vjerojatno ne u znanstvenom laboratoriju..."

Što sužuje mogućnosti na osamdesetak ljudi na sveučilištu." "Ti praviš pretpostavke koje ja ne razumijem! Taj telefonski poziv

sigurno ima nekakve veze s onim što se ovdje dogodilo." Znao je da govori i previše. Nije želio u sve to uplitati i nju; on to nije smio učiniti. Ali je to zato učinio netko drugi - i ta je činjenica temeljito zakomplicirala situaciju. "Može biti. Prema najpouzdanijim

izvorima - pritom, naravno, mislim na televizijske detektive - lopovi najprije provjere da čovjek nije kod kuće, a tek mu onda orobe stan. Vjerojatno su provjeravali jesam li vani." Ona mu je pogledom zadržala vrludave oči. "U to doba nisi bio kod kuće? U četvrt do četiri?... To pitanje nije inkvizicijsko, dušo, nego samo informativno." 87 On je nečujno opsovao u sebi. Bilo je to zbog premorenosti, one epizode s Beesonom, zbog šoka koji ga je dočekaao u stanu. Naravno da pitanje nije bilo inkvizicijsko. I on je bio slobodni strijelac.. A osim toga, u to je doba, naravno, bio kod kuće. "Nisam baš siguran. Nisam gledao na sat. I bilo je to prokleta dugo veče." Slabašno se nasmijao. "Bio sam kod Archieja Beesona.

A planiranje je seminara s mladim lektorima povezano s velikim utroškom cuge." Ona se nasmiješila. "Nisam sigurna da si me shvatio. Zaista me nije briga što Tata Medo radi... Mislim, naravno da me je briga, ali mi ovog časa nije jasno zašto mi lažeš... Ti si prije dva sata bio tu, i nikakav lopov nije tim pozivom želio doznati gdje se nalaziš, i ti to znaš." "Sad Mama Medo pomalo pretjeruje. To ne ide s teritorijem." Matlock je bio grub. Ali se i u tome, baš kao

i u laganju, vidjelo da hini. Bez obzira na sve bivše pobune, bez obzira na svu njegovu prividnu grubost, on je bio fin čovjek, i ona je to znala. "U redu. Ispričavam se. Postavit ću ti još samo jedno pitanje, pa idem... Sto znači riječ Omerta?" Matlock se sledio. "Kako si rekla?" "Onaj s telefona. Izgovorio je riječ Omerta."

"Kako?" "Sasvim usput. Samo ne zaboravi, tako je rekao." 8

Terenski agent Jason Greenberg ušao je kroz neomeđena vrata igrališta za squash. "Iznojiti ćete vruga iz sebe, doktore Matlock."

"Mrzim da me analiziraju... A uostalom, to je vaša ideja. Ne bih imao ništa protiv da sam sada u Kresselovu uredu ili čak negdje u gradu." "Ovo je bolje... Ali sad moramo žurno porazgovarati. Dobio sam iskaznicu inspektora osiguranja. Pregledavam protupožarne aparate po hodnicima." "Koje bi vjerojatno i trebalo pregledati." Matlock je prišao kutu u kojem je bila siva trenirka zamotana u ručnik. Razmotao ju je i navukao preko glave. "S čim ste mi sad došli? Prošla je noć bila pomalo zeznuta." "Nismo došli ni do čega, samo do zbrke. Ili ni do čega odre enog. Nekoliko teorija, i to je sve... Mislimo da ste se držali jako dobro." "Hvala. Bio sam se smeo. A kako glase teorije? Govorite mi nekako akademski, a nisam baš siguran da mi se to svi a." Greenbergova se glava najednom pomakla. Iz desnog su se zida začuli tupi udarci. "To je neko drugo igralište?" "Da. S ove ih je strane šest. To su igrališta za treninge, bez galerija. Ali to vam je poznato." 89

Greenberg je dohvatio lopticu i silovito je hitnuo o prednji zid. Matlock je shvatio i dohvatio je pri odskoku. Vratio ju je, a Greenberg ju je dočekao. Održavali su tako polagani ritam, i nijedan se nije maknuo za više od korak-dva, naizmjenice udarajući lopticu. Greenberg je progovorio tiho, monotonim glasom. "Mi smatramo da su vas samo provjeravali. To je najlogičnije objašnjenje. Jer ste vi pronašli Ralpa. I dali izjavu kako ste vidjeli automobil. Vaši razlozi što ste se našli na poprištu prilično su tanušni; tako tanušni da ih smatramo jedva prihvatljivima. Oni su to željeli provjeriti, i tu su onda u igru ubacili djevojku. Bili su vrlo temeljiti." "U redu. Teorija broj jedan. Sto je s brojem dva?" "Rekao sam da je ta teorija najlogičnija... A zapravo je i jedina." "Sto je s Beesonom?" "Sto s njim? Pa vi ste bili kod njega." Matlock je zadržao lopticu nekoliko sekundi u ruci, a onda je tresnuo o bočni zid. Zid nasuprot onom u koji je gledao Greenberg. "Je li Beeson mogao biti pametniji nego što sam mislio i dići uzbunu?" "Mogao je. Mi mislimo da je to dvojbeno... ako je veće prošlo onako kako ste nam ga opisali." Ali im Matlock nije opisao čitavo veće. Zato što ni Greenbergu niti ikom drugom nije rekao ništa o Beesonovu telefonskom pozivu.

Njegovi razlozi nisu bili racionalni, nego emocionalni. Lucas Herron bio je star i fin gospodin. Njegovo razumijevanje za studente u nevolji bilo je upravo legendarno; njegova briga za nove mlade lektore, bez iskustva i počesto arogantne, bio je dobrodošao sedativ u mnogim fakultetskim krizama. Matlock je uspio uvjeriti sebe da se "veličanstvena stara ptica" sprijateljila s nekim očajnim mladim čovjekom i pomogla mu u očajnoj situaciji. On nije imao prava prokazati Herronovo ime samo na temelju jednog telefonskog poziva uspaničenog narkomana. Bilo je toliko drugih mogućih objašnjenja. Nekako će pokušati stupiti u razgovor s Herronom, možda uz kavu u klubu, ili na tribini na bejzbolskoj utakmici - Herron je volio bejzbol - i reći mu da se kloni Archera Beesona. "... Beesona?" "Molim?" Matlock ga nije čuo. "Upitao sam vas da se niste predomislili glede Beesona." "Ne. Ne, nisam. Ali on nije važan. Čak mislim da bi on bio spreman odbaciti i travu i pilule - osim za svoje dobro - i ako bi mu to moglo kod mene biti od koristi." "Ja ovo neću ni pokušati slijediti." "I nemojte. Samo su me na trenutak obuzele sumnje... Ne mogu vjerovati da ste došli do samo jedne teorije. No dajte. Sto još?" "U redu. Još su dvije, ali te nisu čak ni uvjerljive - obje su iz istog jajeta. Prva glasi da je možda nešto procurilo u Washingtonu. Druga je - da je procurilo tu u Carlveu." "I zašto to nije uvjerljivo?" "Najprije Washington. Za ovu operaciju ne zna ni tucet ljudi, a to su ljudi iz Ministarstva pravosuđa, Ministarstva financija i Bijele kuće. To su ljudi takvoga kalibra da razmjenjuju tajne poruke s Kremljom. Nemoguće." "A Carlve?" "Vi, Adrian Sealfont i onaj neugodni Samuel Kressel... Ništa mi ne bi bilo draže nego da mogu uprijeti prstom u njega tog mamlaza - ali je i to, ponovno, nemoguće. Donekle bih uživao na etnički način kad bih s njegova pijedestala mogao srušiti jednog tako uvaženog WASP-a kao što je to Sealfont, ali ni to - nema logike. Preostajete, dakle, još samo vi. Jeste li vi taj?" "White Anglo-Saxon Protestant, bijeli anglosaksonski protestant, pripadnik neformalne američke vladajuće kaste. Op. pr. 91 "Vaša me duhovitost ruši s nogu." Matlock je morao potrčati da uhvati lopticu koju je agent bacio u kut. Pružio ju je i pogledao agenta. "Nemojte me krivo shvatiti - Sam mi je jako drag - ali zašto bi on bio "nemoguć"?" "Ista priča kao i Sealfont... Kod takvih

operacija mi obično krećemo od početka. A kad kažem početka, onda i mislim početka. Nama ni položaj, ni status, ni ugled - dobar ili loš - ne vrijede ni pišljiva boba. Mi se služimo svim trikovima iz priručnika da dokažemo da je netko kriv, a ne nevin. Pokušavamo pronaći i najtananiji razlog da ga ne prihvatimo. Kressel je čist kao Ivan Krstitelj. I dalje je, naravno, i mamlaz i davitelj, ali je čist. Sealfont je još gori. On je baš ono što pričaju o njemu. Prokleti svetac - Anglikanske crkve, dakako. I tako nam opet preostajete samo vi." Matlock je raspalio lopticu i ona je u brzom okretanju krenula reverznom putanjom prema lijevom stražnjem kraju stropa. Greenberg je otkoračio, dohvatio lopticu u zraku i hitnuo je o desni zid. Ona je proletjela poput metka Madocku izme u nogu. "Zaključujem da ste to već igrali", rekao je Matlock uz zbunjen smiješak. "Bandit s Brandeisa, sveučilišni prvak. A što je s curom? Gdje je ona?" "U mom stanu. Natjerao sam je da mi obeća da neće van sve dok se ne vratim. Osim što je tako na sigurnom, to je ujedno i jedan način pospremanja stana." "Dat ću joj čovjeka za zaštitu. Ne mislim da je to potrebno, ali od toga ćete se vi osjećati bolje." Greenberg je pogledao na sat. "Hoću i hvala." "Bit će nam bolje da požurimo... A sad me poslušajte. Mi puštamo da sve ide svojim normalnim tokom. Policijski zapisnik, novine, sve. Bez kamuflaže, bez protupriča, bez ičeg što bi moglo omesti normalnu radoznalost ili vaše savršeno normalne reakcije. Netko vam je provalio u stan i sve porazbijao. I to je sve što vi znate... A tu je i još nešto. Možda vam se ne sviđa, ali mi mislimo da je to najbolje - i najsigurnije." "A to je?" "Mi mislimo da bi gospo ica Ballantvne morala obavijestiti policiju o onom telefonskom pozivu." "No, dajte! Onaj koji je nazvao očekivao je da će me zateći ondje u četiri u noći. O takvim se stvarima ne govori. Ne ukoliko si stipendist i ako želiš raditi za muzejsku zakladu. Oni još štuju McKinlevja." "Ne zaboravite na oko promatrača, gospodine Matlock... Upravo ju je netko nazvao, i taj netko je upitao za vas, citirao Shakespearea pa izgovorio nekakvu nerazumljivu stranu riječ ili ime grada. I onda je ona pobješnjela kao vrag. To ne vrijedi ni pet redaka u novinama, ali s obzirom na to da su vam provalili u stan, sasvim je

logično da to ona prijavi." Matlock je šutio. Prišao je uglu igrališta za squash, gdje se smirila loptica, pa je podigao. "Mi smo samo par ništica koje netko nevidljiv gura. Mi ne znamo što se dogodilo; znamo samo da nam se to ne sviđa." "To je ideja. Ništa nije uvjerljivije od ljudi koji su ljutita oštećena stranka, i koja to svima daje na znanje. Zakačite se s osiguravajućim društvom zbog onih starih knjiga... A sad moram ići. U zgradi baš nema puno protupožarnih aparata. Ima li još nešto? Što kažete dalje?" Matlock je odbio lopticu od poda. "Neočekivani poziv. Neočekivano primljen uz mnoga piva u afro-klubu. Pozvan sam na kazališnu verziju originalnih pubertetskih obreda plemena Mau Mau. Večeras u deset u podrumima Lumumbina doma... nekad je to bio dom bratovštine Alpha Delta. I mogu vam reći da se mnogi bijeli episkopalijanci zbog toga okreću u paklu." 93 "Ja vas opet ne slijedim, doktore." "Zato što niste napravili domaću zadaću... Lumumbin je dom vrlo visoko na vašem popisu." "Oprostite. Nazovete me ujutro?" "Nazovem vas ujutro." "Ja ću vas zvati Jim, a vi mene Jason." "Nema ljubljenja, ali se slažem." "Vrijedi. Još malo vježbajte. Pobijedit ću vas kad sve ovo bude gotovo." "Samo izvolite." Greenberg je izašao s igrališta. Pogledao je na obje strane uskog hodnika i uvjerio se da nema nikoga; nitko ga nije vidio ni kako dolazi ni kako odlazi s igrališta. Unutar zidova čuli su se neprekidni tupi udarci. Sva su igrališta bila zauzeta. Greenberg se upitao, baš dok se spremao skrenuti na glavni hodnik, zašto su u jedanaest sati ujutro tereni sportskog centra tako posječeni. Tako to nikad nije bilo na Brandeisu, ili bar ne pred petnaest godina. U jedanaest sati ujutro sjedilo na predavanjima. Začuo je čudan šum koji nije bio udarac tvrde lopte o debelo drvo, pa se hitro okrenuo. Nikoga. Ušao je u glavni hodnik i još se jednom okrenuo. Nikoga. Brzo se udaljio. A zvuk što ga je čuo potjecao je od tvrdoglavog zasuna. I dopro je s vrata kraj Matlockova terena. Kroz ta je vrata izašao muškarac. I on je, kao i Greenberg niti minutu prije toga, pogledao na obje strane uskog hodnika. Ali umjesto da ga veseli što nema nikoga, to ga je ozlovoljilo. Tvrdoglavi ga je zasun spriječio da vidi čovjeka koji se našao s Jamesom Matlockom. Sad su se otvorila i vrata igrališta broj četiri, pa je u hodnik stupio i Matlock. Onaj čovjek, niti tri metra od

njega, na ovo se prenuo, pa nabacio ručnik na lice i kašljući se udaljio. Ali pritom nije bio dovoljno brz. Matlocku je to lice bilo poznato. Bio je to onaj pozornik koji se našao u njegovu stanu u četiri sata ujutro. Pozornik koji ga je nazvao "doktorom". Čovjek u uniformi koji je znao bez trunke sumnje da nevolje na sveučilištu izazivaju "šiznuti i crnčine". Matlock se zapiljio u lik koji se polako udaljavao. 95 9 Nad velikim katedralskim portalom mogao se vidjeti - ako bi se pogledalo pažljivo, ili ako bi sunce zasjalo pod odre enim kutom - izbljedjeli otisak grčkih slova A . Stajala su ona tu u dubokom reljefu već desetljećima, i nikakvo ih pjeskarenje i studentsko demoliranje nije moglo izbrisati do kraja. Kuća bratovštine Alpha Delta Phi doživjela je sudbinu mnogih drugih takvih zgrada na Carlvleu. Sveti red njegovih direktora nije u sebi našao snage da prihvati neizbježno. I tako je kuća prodana crncima - od pete do glave, od šupljega krova do teške hipoteke. A crni su to što su stekli sredili dobro, čak jako dobro. Trošnu su staru kuću sasvim obnovili iznutra i izvana. Sve što bi moglo asociirati na bivše vlasnike izbrisano je gdje god je to bilo moguće. Desetci izbljedjelih fotografija bivših studenata bili su zamijenjeni divljim teatralnim portretima novih revolucionara - afričkih, latinskoameričkih, Crnih pantera. Po drevnim hodnicima sad su bile nove zapovijedi, što su vrištale s plakata i psihodeličkih umjetnina: Smrt svinjama! Živio Whitey! Živio Malcolm! Lumumba je crni Krist! Izme u tih krikova za priznanjem, stajale su replike primitivnih afričkih artefakata - maske plodnosti, koplja, štitovi, životinjske kože umočene u crvenu boju, smežurane glave obješene o kosu, kod kojih je koža bila nedvojbeno bijela. U Lumumbinu domu nije bilo zezanja. On je odražavao bijes. On je odražavao gnjev. Matlock se nije morao poslužiti mesinganim zvekirom kraj groteskne željezne maske na rubu dovratka. Velika su se vrata otvorila čim im je prišao, i tu ga je s vedrim smiješkom dočekaao student. "Nadao sam se da ćete uspjeti! Bit će super!" "Hvala, Johnnv. Ne bih to propustio ni za što na svijetu." Matlock je ušao, i odmah ga je osupnulo preobilje zapaljenih svijeća po hodnicima i susjednim sobama. "Izgleda mi kao bdjenje. Gdje je lijes?" "To dolazi kasnije. Strpite se pa ćete vidjeti!" Prišao im je crnac u kojem je Matlock prepoznao jednog od crnih ekstremista.

Adam Williams je nosio dugu kosu - u afro stilu i ošišanu u savršenom polukrugu iznad glave. Crte su mu lica bile oštre; Matlock je pomislio da bi ga, da su se sreli u veldtu, smjesta proglasio za plemenskog poglavicu. "Dobro večer", rekao je Williams uz zarazni smiješak. "Dobro došli u sjedište revolucije." "Puno vam hvala." Rukovali su se. "Ne izgledate mi toliko revolucionarno koliko grobljanski. Baš sam pitao Johnnva gdje je lijes." Williams se nasmijao. Oči su mu bile inteligentne, smiješak nepatvoren; u njemu nije bilo ni himbe ni bahatosti. Gledan izbliza, crni je radikal stvarao malo onog podjarivačkog dojma što se od njega širio kad bi se našao pred svojim oduševljenim pobornicima. Sto Matlocka nije iznenadilo. Kolege kojima je Williams dolazio na predavanja počesto su komentirali njegov prigušen, dobrodušni nastup. Koliko je to bilo drukčije od slike o sebi što ju je projicirao u sveučilišnom političkom životu koji je brzo postajao nacionalnim. "O, Gospode! Onda smo zeznuli dojam! Jer ovo je sretna zgodica. Pomalo jeziva, dopuštam, ali u biti vesela." 97 "Nisam baš siguran da sam vas shvatio." Matlock se nasmiješio. "Ovo se izvodi kad neki mladac u plemenu stasa do muževne dobi, i stigne na rub aktivnog, odgovornog života. Prašumski Bar Mitzvah. To je zgodica za veselje. Nikakvi ljesovi, nikakvi plačljivi mrtvački pokrovi." "Tako je! Tako je, Adame!" rekao je oduševljeno momak koji se zvao Johnnv. "Daj, brate, donesi gospodinu Matlocku jedno piće." A onda se opet okrenuo Matlocku. "Do kraja se ceremonije pije uvijek samo jedno piće - zovemo ga suahili punč. Može?" "Naravno." "Dobro." Johnnv se izgubio u mnoštvu i krenuo prema blagovaonici i zdjeli za punč. Adam je progovorio i nasmiješio se. "To je lagano piće od ruma s limunadom i sokom od brusnice. Zapravo i nije loše... Hvala vam što ste došli. Mislim to ozbiljno." "Začudilo me što ste me pozvali. Mislio sam da je ovo vrlo "in . Ograničeno na pleme... Oprostite, nisam tako mislio." Williams se nasmijao. "Nema uvrede. I ja sam upotrijebio tu riječ. Dobro je razmišljati u kategoriji plemena. To je dobro za braću." "Da, vjerujem da jest..." "Kolektivna, zaštitnička društvena skupina. Koja posjeduje vlastiti identitet." "Ako je to njegova svrha - konstruktivna svrha - ja ga podržavam." "O, baš to. Znaite, plemena u šikari ne bave se samo me usobnim ratovanjem.

I nije da samo kradu, pljačkaju i otimaju žene. To je kliše Roberta Ruarka. Plemena trguju, dijele lovišta i obradivo zemljište, i u globalu koegzistiraju bolje od država pa čak i manjih političkih jedinica." Sad je na Matlocku bio red da se nasmije. "Dobro je, profesore. A bilješke ću napraviti poslije predavanja." "Oprostite.

Profetionalna bolest." "Profetionalna ili profesionalna?" "Vrijeme će pokazati, zar ne?... O jednom bih, me utim, želio biti jasan.

Vaša nam podrška nije potrebna." Johnnv se vratio s Matlockovom šalicom suahili punča. "Hej, znate što? Brat Daviš, to jest Bili Daviš, veli kako ste mu rekli da ćete ga srušiti, ali ste mu onda na polugodištu dali najvišu ocjenu!" "Brat Daviš je skinuo malo sala s guzice i prihvatio se posla." Matlock je pogledao Adama

Williamsa. "Ovakvoj se podršci ne protivite?" Williams se široko nasmiješio i stavio ruku na Matlockovu mišicu. "Ne, gospodine,

bwana... Na tom području vi upravljate Rudnicima kralja Salomona. Brat Daviš je ovamo došao da zapne iz petnih žila i da se uspne koliko mu to dopuštaju njegove mogućnosti. Tu nema spora. Nemojte ga štedjeti." "Stvarno ste me uplašili." Matlock je to

izgovorio prpošno, iako se nije osjećao ni najmanje tako. "Za to zaista nema razloga. Ja sam samo pragmatičan... Moram još pogledati zadnje pripreme. Vidimo se." Williams je pozdravio studenta na odlasku pa krenuo kroz mnoštvo prema stepenicama.

"Idemo, gospodine Matlock. Pokazat ću vam novu preinaku." Potom je Johnnv poveo Matlocka prema negdašnjoj središnjoj prostoriji Alpha Delte. U moru crnih lica, Matlock je opazio tek minimum opreznih, neprijateljskih pogleda. Bilo je možda manje otvorenog pozdravljanja nego što bi očekivao vani, ali je, sve u svemu, njegova prisutnost bila prihvaćena. Na trenutak je pomislio, kad bi 99 braća znala zašto je došao, da bi se tada stanovnici Lumumbina doma mogli srdito okomiti na nj. On je ovdje bio jedini bijelac. Prepravci su u središnjoj prostoriji bili drastični. Nestalo je širokih vijenaca od tamnoga drva, debelih hrastovih kupa pod golemim katedralnim prozorima, solidnog, teškog namještaja s tamnocrvenom kožom. Prostorija je preobražena u nešto sasvim drugo. Nije više bilo nadsvo enih prozora. Sad su na vrhu bili poravnani, obrubljeni antracitnocrnim drvenim štiftovima širokim tri-četiri centimetra, a koji su izgledali

kao dugi, četverokutni prorezi. Od prozora su se po zidovima širili ornamentirani pleteri od sićušnih drvenih štapića bambusa, prelakirani šelakom do visokog sjaja. Ta je zidna obloga bila duplicirana i na stropu, na kojem su se tisuće sjajno ulaštenih trski skupljale prema središtu. U sredini je stropa bio veliki krug, dijametra otprilike jedan metar, u koji je bila usa ena debela ploča ornamentiranog stakla. S druge je strane sijalo sjajno žućkastobijelo svjetlo, a poplava je njegova sjaja razbacivala ornamente po čitavoj prostoriji. Ono malo namještaja što ga je vidio kroz masu tijela nije zapravo ni bio nikakav namještaj. Bile su to debele klade i balvani raznih oblika nasa eni na kratke noge - Matlock je pretpostavio da su to stolovi. A umjesto stolaca, duž zidova su bili razbacani deseci jastuka ustreptalih boja. Matlocku nije trebalo dugo da shvati kakav se dojam time stvara. Središnja dvorana Alpha Beka Phija bila je sjajno pretvorena u repliku velike afričke slamnate kolibe. Čak i utoliko što se kroz otvor okrenut nebu u prostoriju ulijevalo ekvatorijalno sunce. "Ovo je sjajno! Zaista sjajno. Za to su vam sigurno trebali mnogi mjeseci." "Skoro godina i pol dana", odgovorio je Johnnv. "I vrlo je udobno, i djeluje jako opuštajuće. Zna li da danas mnogi vrhunski dizajneri padaju baš na takve stvari? Hoću reći na stil povratka prirodi. To je vrlo funkcionalno i lako za održavanje." "To mi opasno sličići na ispričavanje. Ne morate se opravdavati. Zaista je sjajno." "Ja se ne opravdavam." Johnnv se ogradio od svog objašnjenja. "Adam veli da se u primitivnom krije nešto veličanstveno. Vrlo gorda baština." "Adam ima pravo. Samo što on nije prvi koji je to zamijetio." "Molim vas, gospodine Matlock, nemojte nas odmah poklopiti..." Matlock je pogledao Johnnvja preko ruba šalice suahili punča. O, Isuse, pomislio je, što se nešto više mijenja, sve to više ostaje isto. Visoka vijećnica u Alpha Delta Phi bila je izdubljena u podrumu na samom kraju bratovštinske kuće. Bila je izgra ena na samom početku stoljeća, kad su impresivni bivši aci izlivali impresivne svote na hobije poput tajnih društava i debitantskih kotiljona. Takve su djelatnosti širile i propagirale izvjestan način života, no ipak su se brinule da on ostane ekskluzivan. U toj su se niši, nalik na kapelu, inicirale tisuće uškrobljenih mladića, šapćući tajne zakletve, rukujući se na čudan način, onako kako su im to objasnila

starija djeca strogog lica, i zaricala se da će do smrti čuvati odabranu vjeru. Nakon čega bi se napili i povraćali po kutovima. Matlock je mislio baš takve misli dok je gledao kako se pred njim razvija ritual Mau Maua. Pomislio je kako on nije ništa manje djetinjast, ništa manje apsurdan od prizora što su se nekad odigravali u ovoj prostoriji. Možda su njegovi fizički aspekti - simulirani fizički aspekti - bili brutalniji u svojoj po101 ruci, ali korijenje tog obreda nije bilo uraslo u delikatne korake kotiljonskih pavana, nego u gruba, životinjska zazivanja primitivnih božanstava. Zazivanja snage za opstanak. A ne moljakanja za opstanak ekskluzivnosti. Sam se plemenski ritual sastojao od čitavog niza nerazumljivih napjeva, od kojih je svaki bio sve silniji, a nad tijelom crnoga studenta - očito najmlađeg brata u Lumumbinoj dvorani - prostrtog na betonskom podu, i posve golog, izuzmemo li crvenu pregaču omotanu oko struka i nogu, a koja mu je pokrivala genitalije. Na kraju svakog napjeva, a pred početak sljedeće pjesme, dječakovo bi tijelo nad mnoštvo podigla četvorica posebno visokih studenata, koji su i sami bili goli do pasa i odjeveni u katranskicrne plesne opasače, dok su im noge bile oklopljene spiralama remenja od sirove kože. Prostoriju su osvjetljavali deseci debelih svijeća postavljenih na svijećnjake, zbog kojih su sjene plesale gornjim dijelovima zidova i stropom. Teatralni je dojam još više pojačavala činjenica da su sva petorica aktivnih sudionika rituala svoja tijela namazala uljem, te da su im lica bila išarana dijaboličnim šarama. Kako je pjevanje postajalo sve glasnije, tako su ona četvorica dječakovo tijelo bacala sve više i više, da bi ga na koncu i sasvim ispustila i dočekala na ispružene ruke. Svaki put kad bi crno tijelo u crvenoj pregači poletjelo uvis, mnoštvo bi odgovorilo sve silnijim guturalnim povicima. A onda je Matlock, koji je sve to promatrao pomalo iz daljine, najednom otkrio da se boji. Boji za malog crnca čije su ukrućeno, nauljeno tijelo bacali uvis u tolikom transu. I to zato što su se onoj četvorici na sredini poda pridružila još dva crnca, odjevena kao i ostali. Ta dvojica, me utim, nisu pomogla onoj četvorici da bacaju tijelo koje je sad već skoro lebdjelo, nego su čučnula unutar četverokuta bacača - ispod tijela - pa izvukla duge noževe, u svakoj ruci po jedan. Kad su se jednom smjestili u čučajući položaj, ispružili su ruke

tako da su im sada noževi bili upereni uvis, kruti i nepomični kao i tijelo iznad njih. Svaki put kad bi se mali crnac spustio, četiri bi se noža za dlaku približila tijelu koje je padalo. Da se samo jedan od četiri crnca okliznuo, ili krivo procijenio pad nauljenog tijela, obred bi završio smrću malog studenta. Završio bi umorstvom. Sad je Matlock, osjećajući da je ritual došao do zadnje dopustive granice, počeo pogledom pretraživati mnoštvo, u potrazi za Adamom Williamsom. Ugledao ga je naprijed, na rubu kruga, i počeo se probijati prema njemu. No onda su ga zaustavili - tiho ali odlučno - crnci koji su ga okruživali. Ljutito je pogledao crnca koji ga je uhvatio za mišicu. Crnac mu nije ničim dao naslutiti da je opazio njegov pogled; hipnotiziralo ga je ono što se upravo zbivalo u središtu prostorije. Matlock je smjesta shvatio i zašto. Zato što su sad dječakovo tijelo i okretali, pri svakom bacanju naizmjenice na trbuh i na le a. Opasnost se od pogreške tako podeseterostručila. Matlock je dohvatio šaku koja mu je stiskala mišicu, zavrnuo je prema unutra i odbacio od sebe. I još jednom pogledao prema Adamu Williamsu. Ali ga više nije bilo. Nije ga vidio više nigdje! Matlock je zastao nepomično, neodlučno. Kad bi sad digao glas sred urnebesnog krešenda gomile, sasvim je moguće da bi time poremetio koncentraciju ljudi koji su bacali tijelo. On to nije smio riskirati, pa ipak nije mogao dopustiti da se nastavi taj opasni apsurd. Najednom je Madock osjetio još jednu ruku, ovaj put na ramenu. Okrenuo se i iza sebe ugledao lice Adama Williamsa. To ga je preplašilo. Da Williamsu nisu dali nekakav primitivni plemenski znak? Crni je radikal dao Madocku znak glavom da po e za njim kroz bučnu gomilu sve do vanjskog ruba kruga. I onda mu se obratio izme u uskliku. "Izgledate mi zabrinuto. Ništa se ne bojte." 103 "Ma slušajte! S tim ste sranjem malo pretjerali! Ubit ćete maloga!" "Nema šanse. Braća to vježbaju već mjesecima...

To je zapravo najjednostavniji od rituala Mau Maua. Simbolizam je fundamentalan... Vidite? Mali drži oči stalno otvorene. Najprije prema nebu, onda prema noževima. On je stalno svjestan činjenice - u svakom času - da je njegov život u rukama braće ratnika. On ne smije pokazati strah. Kad bi to učinio, iznevjerio bi svoje vršnjake. Iznevjerio povjerenje koje mora osjećati kad stavlja svoj život u

njihove ruke - kao što će drugi jednoga dana svoj život stavljati u njegove." "To je djetinjasta, opasna budalaština, i vi to znatel" prekinuo ga je Matlock. "A sad vam velim, Williams, ili ćete vi to prekinuti, ili ću to učiniti ja!" "Naravno", nastavio je crni radikal, kao da Matlock nije ništa ni rekao, "ima i antropologa koji tvrde da je to u biti obred plodnosti. Ogoljeli noževi predstavljaju erekciju, četiri zaštitnika koji paze na dijete kroz doba formiranja. Iskreno govoreći, ja mislim da je to malo prenategnuto. A osim toga mi se čini kontradiktorno čak i za primitivni um..." "Proklet bio!" Matlock je zgrabio Williamsa za prsa. Isti su se čas drugi crnci bacili na nj. Najednom je u sablasno osvjetljenoj prostoriji zavladała potpuna tišina. Koja je potrajala samo trenutak. Potom su uslijedili lu ački krikovi iz usta četvorice crnaca u središtu mnoštva u čijim je rukama počivao život mladog studenta. Matlock se naglo okrenuo i ugledao sjajno crno tijelo kako se spušta s nevjerojatne visine nad ispruženim rukama. To ne može biti! To se ne može dogoditi! Pa ipak je bilo! Četiri su crnca najednom, istoga časa, kleknuli i okrenuli se od središta i stavili ruke na bokove. Mladi se student sunovratio, licem prema noževima. Uslijedila su još dva krika. U djeliću sekunde, studenti koji su držali goleme noževe prebacili su oštricu preko oštrice i, demonstrirajući nevjerojatnu snagu zapešća, uhvatili tijelo na noževe postavljene ploštimice. Mnoštvo je crnaca upravo podivljalo. Ceremonija je bila gotova. "Vjerujete li mi sada?" upitao je Williams, razgovarajući u kutu s Matlockom. "Vjerovao ja ili ne, to ne mijenja ništa od onog što sam rekao. Vi ne možete izvoditi takve stvari! To je opasno ko sam vrag!" "Malo pretjerujete... No dajte da vas upoznam s još jednim gostom." Williams je podigao ruku, pa im je prišao visok i tanak crnac kratko ošišane kose i s naočalama, odjeven u skupo tamnosme e odijelo. "Ovo je Julian Dunois, a ovo gospodin Matlock. Brat Julian je naš stručnjak. Ili koreograf, ako vam je tako draže." "Drago mi je." Dunois je ispružio ruku, a u glasu mu se osjećao lagani strani izgovor. "Brat Julian je s Haitija... A sad je na Harvardu, na pravu. Krajnje neobičan napredak, nadam se da ćete se složiti." "Sasvim sigurno..." "Mnogi Haićani, čak i Ton Ton Macoute, i danas se

uzrujaju kad čuju njegovo ime." "Malo pretjeruješ, Adame", rekao je Julian Dunois i nasmiješio se. "Baš sam to maločas rekao gospodinu Matlocku. On pretjeruje u tvrdnjama o tome koliko je ta ceremonija opasna." "O, i te kako je opasna - kao prelaziti Boston Commons zavezanih očiju. Ali ključ je sigurnosti, gospodine Matlock, da Haićanska tajna policija i osobna garda diktatora Papa Doc Duvaliera. Ime je dobila prema kućnom vražiću, "stricu telećaku" iz narodne predaje. Op. pr. 105 oni koji drže noževe sve vrijeme pažljivo motre. Na vježbama se trenutnom ispuštanju noževa pridaje ista važnost kao i njihovu držanju." "Možda i jest tako", priznao je Matlock. "Ali me užasava koliko je tu sitna dopuštena pogreška." "Možda i nije tako sitna kao što vi mislite." Pjevušenje Haićanova glasa nije bilo samo privlačno nego i umirujuće. "Usput rečeno, ja sam vaš obožavatelj. Uživao sam u vašim djelima o elizabetijancima. I, ako smijem dodati, uopće vas nisam tako zamišljao. Hoću reći da ste mnogo, mnogo mlađi." "Vi mi laskate. Nisam mislio da za mene znaju i na pravu." "Ja sam pod A studirao englesku književnost." Adam ih je uljudno prekinuo. "Vi se lijepo zabavljajte. Za koju minutu gore će se početi služiti piće; samo krenite za mnoštvom. Ja još moram obaviti neke poslove... Drago mi je što ste se upoznali. Vi ste obojica na svoj način stranci. A stranci bi se trebali sretati na nepoznatim mjestima. To umiruje." Uputio je Dunoisu zagonetan pogled pa se brzo udaljio kroz mnoštvo. "Zašto Adam smatra da mora govoriti u dubokim zagonetkama?" upitao je Matlock. "On je još jako mlad. I stalno se trudi izbiti u prvi plan. Vrlo pametan, ali i vrlo mlad." "Oprostite mi, ali ni vi niste baš prastari. Sumnjam da ste od Adama stariji više od godinu-dvije dana." Crnac u skupom tamnosmeđem odijelu pogledao je Matlocka u oči i blago se nasmijao. "Sad vi laskate meni", rekao je. "Kad biste znali istinu - a zašto ne? - i kad moja tropska boja ne bi tako dobro skrivala godine, onda bi vam bilo poznato da sam ja točno jednu godinu, četiri mjeseca i šesnaest dana stariji od vas." Matlock je bez riječi blenuo u crnca. Trebala mu je skoro čitava minuta da asimilira pravnikove riječi i smisao koji se iza njih krije. Crnčev se pogled nije pokolebao. Matlockov je pogled uzvratio istom mjerom. Matlocku se napokon vratio dar govora. "Nisam baš siguran da mi

se svi a ta igra." "No, dajte, obojica smo ovamo došli zbog istog razloga, nije li tako? Vi polazeći od svog gledišta, ja od svog...

Idemo gore popiti nešto... Burbon i soda, može? Malo bučkuriša, ako i toga ima, ako sam dobro shvatio." Dunois je pošao ispred Matlocka kroz mnoštvo, a Matlocku nije preostalo drugo nego da počte za njim. Dunois se naslonio na zid od opeke. "Dobro", rekao je Matlock, "sad bismo već mogli prestati s kurtoazijama. Svima se svidjela vaša predstava dolje, i nema više nikoga koga bih mogao impresionirati svojom bijelom kožom. Mislim da je već vrijeme da mi počnete objašnjavati." Bili su sami, vani na verandi. Obojica su u rukama držali V V case. "Bože, zar nismo profesionalci? Jeste za cigaru? Velim vam da je prava havana." "Neću cigaru. Hoću samo razgovarati. Večeras sam došao ovamo jer su mi ti ljudi prijatelji.

Smatrao sam se počašćenim što su me pozvali... Vi ste sad tome prikrpili još nešto, i to mi se ne svi a." "Bravo! Bravo!" rekao je Dunois i podigao čašu. "Izveli ste to sjajno... Ništa ne brinite, oni o tome ne znaju ništa. Možda nešto i slute, ali, vjerujte mi, samo na najmaglovitiji način." "Ma o čemu vi to, do avola?" 107 "Popijte svoje piće, pa da se prošećemo po tratini." Dunois je iskapio rum a onda je Matlock, skoro refleksno, iskapio ostatak svog burbona.

Obojica su sišla niza stube Lumumbina doma; Matlock je pošao za crncem sve do dna velikog brijesta. Dunois se naglo okrenuo i uhvatio Matlocka za rame. "Skidajte te proklete ruke s mene!"

"Slušajte me! Meni treba taj papir! Ja ga moram imati! I morate mi reći gdje je on!" Matlock je zamahnuo rukama da se oslobodi

Dunoisova zahvata. Ali ga ruke nisu slušale. Najednom su postale teške, užasno teške. A onda se začulo i zviždanje. Sve jače, sve prodornije zviždanje u glavi. "Sto? Kako?... Kakav papir? Nemam ja nikakav papir..." "Dajte nemojte komplicirati! Mi ćemo ga naći, i vi to znate!... A sad mi recite gdje je on!" Matlock je shvatio da se spustio na tlo. Obrisi su se golemog stabla iznad njega počeli okretati, a ono zviždanje u mozgu postajalo je sve glasnije. Bilo je nepodnošljivo. Borio se da vrati svijest. "Sto to radite? Sto mi to radite!?" "Papir, Matlock! Gdje je korzikanski papir?" "Skinite mi se!" pokušao je viknuti Matlock. Ali mu s usana nije doprlo ništa.

"Srebreni papir, vrag neka vas nosi!" "Nikakav papir... ne. Ja nemam nikakav papir! Ne!" "A sad me poslušajte! Upravo ste

nešto popili, sjećate se toga?... Upravo ste nešto popili. Sjećate se?...

I sad više ne smijete ostati sami! Na to se ne biste usudilil" "Što?... Kako? Skinite se! Zdrobit ćete me!" "Ja vas nisam ni taknuo. Ali zato jest piće! Upravo ste konzumirali tri tablete liserginske kiseline! U velikoj ste nevolji, doktore!... A sad mi recite gdje je taj papir!" U najdubljim je pretincima svijesti pronašao trenutak bistrine. U spiralama što su se vrtjele, okretale, izvijale u vrtoglavim suludim bojama, ugledao je ljudski lik nad sobom i zamahnuo šakom. Dohvatio je bijelu košulju izme u tamnih granica sakoa i povukao je prema sebi svom snagom koju je uspio skupiti. Podigao je šaku i snažno lupio u lice što se spuštalo prema njemu. Kad se lice zatreslo, počeo je nemilosrdno mlatiti u grlo ispod njega. Osjetio je prštanje stakla i shvatio da mu je šaka pronašla oči i smrskala naočale i zabila ih u uzbibanu glavu. Sve je bilo gotovo za vrijeme koje nikad nije uspio procijeniti. Dunoisovo je tijelo ležalo kraj njega, u nesvijesti. A on je shvaćao da mora pobjeći. Pobjeći silovito i divlje! Sto je ono rekao Dunois?... Nećeš se usuditi biti sam. Neće se usuditi! Mora pronaći Pat! Pat će znati što treba učiniti. Mora je pronaći! Kemikalija u njegovu tijelu uskoro će početi djelovati punom snagom, i on je to znao. Bježi, za ime Božje! Ali kamo?! Kojim putem?! On nije znao put! Prokleti, jebeni put! Pred njim je bila ulica, i on je trčao njom, no je li to pravi put?! Je li to prava ulica.}! A onda je začuo automobil. I to je zaista bio automobil, i primicao se rubniku, i vozač ga je gledao. Vozač ga je gledao, i zato je on potrčao još brže, i jednom se spotaknuo o rubnik i pao na pločnik i opet ustao. I trčao, za ime Krista Svemogućeg, trčao sve dok mu u plućima nije nestalo daha i on više nije mogao upravljati pokretima nogu. Osjetio je kako se zanosil, kako se ne može zaustaviti, kako zakreće prema širokom zaljevu ulice, koja se najednom pretvorila u rijeku, u crnu trulu smrdljivu rijeku u kojoj će se utopiti. Kao kroz maglu začuo je škripu kočnica. Farovi su ga zaslijepili, a onda je čovjek pružio ruku prema njemu i zabio mu prste u oči. Ali njemu je već bilo sve svejedno. Prasnuo je u smijeh. Smijao se kroz krv koja mu se slijevala u usta i razlijevala mu se po licu. 109 Histerično se smijao dok ga je Jason Greenberg nosio prema automobilu. A onda su

poludjeli zemlja, svijet, planet, galaksija i čitav Sunčev sustav. 10 Noć je bila agonija. Jutro je donijelo nešto realnosti, ali manje Matlocku a više muškarcu i ženi što su sjedili kraj njega, s obje strane kreveta. Prema njemu se nagnuo Jason Greenberg, a krupne

su mu i tužne oči bile klonule, i ruke smireno prekrižene u krilu.

Patricia Ballantvne ispruženom mu je rukom držala hladnu krpu na čelu. "Ti su vam papani priredili paprenu zabavu, prijatelju."

"Pssst!" prošaptala je djevojka. "Dajte mu mira." Matlockov je pogled prolutao, kako je znao i umio, po sobi u kojoj se našao. Bio je u Patinu stanu, u njezinoj spavaćoj sobi, u njezinu krevetu. "Dali su mi LSD." "Ta nemojte kazati... Dovedi smo liječnika - pravog liječnika - iz Litchfielda. On je onaj fini momak kojem ste stalno htjeli iskopati oči... Ništa se ne bojte, i on je iz Federalne. Nismo spominjali imena." "Pat? Kako to..." "Bio si jako sladak, onako pun kiseline, Jamie. Stalno si izvikivao moje ime." "A to je, osim toga, i bilo najpametnije", prekinuo ga je Greenberg. "Nikakve bolnice.

Nikakve otpusnice. Lijepo i privatno; dobro zamišljeno. Osim toga, vi ste, kad podivljate, vrlo 111 uvjerljivi. Za sto ste gradi jači nego što sam mislio. Napose za jednog tako nikakvog squashera."

"Niste me smjeli dovesti ovamo. Kvragu, Greenberg, niste me smjeli dovesti ovamo!" "Pri čemu na trenutak zaboravljate da je to bila vaša ideja..." "Bio sam drogiran!" "Ali je ta ideja bila dobra. Sto bi vam bilo draže? Traumatološka bolnica?... "Tko je taj na

nosilima, doktore? Taj što se dere..." "O, samo izvanredni profesor Matlock, sestro. Baš je na tripu. LSD." "Znate što mislim! Mogli ste me odvesti kući. I vezati." "Drago mi je što vidim da o LSD-u baš ne znate puno", rekao je Greenberg. "Kako to on misli, Jamie..." Pat ga je uhvatila za ruku. "... Ako bi ti pozlilo, morao bi biti s nekim koga jako dobro poznaješ. Jako je bitno da te netko smiri." Matlock je pogledao djevojku. Pa Greenberga. "Sto ste joj rekli?" "Da ste nam odlučili pomoći; i da smo vam zahvalni. Vi ćete nam pomoći

da se jedna ozbiljna situacija još i ne pogorša." Greenberg je govorio monotonim glasom; bilo je očito da o tome ne želi razglabati. "To je bilo vrlo kriptično objašnjenje", rekla je Pat. "Ne bi mi rekao ni to da mu nisam zaprijetila." "Htjela je nazvati policiju." Greenberg je uzdahnuo, a tužne su mu oči postale još

tužnije. "Htjela me je dati zatvoriti što sam vas drogirao. To mi baš nije bilo po volji." Matlock se nasmiješio. "Zašto si na to pristao, Jamie?" Pat sve to nije bilo baš nimalo smiješno. "Pa čovjek ti je lijepo rekao: ozbiljna situacija." "Ali zašto baš ti?" "Zato što ja znam i što mogu." "Sto? Cinkariti klince?" "Već sam vam rekao", umiješao se Jason. "Nas ne zanimaju studenti..." "A što je onda Lumumbin dom? Podružnica General Motorsa?" "To je samo jedna od točaka kontakta; a ima ih još. Iskreno govoreći, mi s tim društvom najradije ne bismo imali posla; pomalo je škakljivo. Ali na nesreću ne možemo birati." "To je uvredljivo." "Mislim da bih vam mogao reći jako malo toga što ne zvuči uvredljivo, gospo iced Ballantvne." "Možda i ne. Zato što sam mislila da FBI ima i pametnijeg posla od uznemiravanja mladih crnaca. Ali ga očito nemate." "No, daj." Matlock ju je stisnuo za ruku. Ona ju je izvukla. "Ne, Jamie, ja to mislim sasvim ozbiljno! Nisu to nikakve igre, nikakav radikalni šik. Ovo je sveučilište prepuno droga. Ponegdje je živa gnusoba, no većinom je to standardna priča. I to oboje jako dobro znamo. Zašto su najednom izabrani baš klinци iz Lumumbe?" "Mi ih nećemo ni pipnuti. Osim da im pomognemo." Greenberg je bio umoran od neprospavane noći. I slutila se iziritiranost. "Ne svi a mi se ni najmanje kako se vi odnosite prema ljudima, a ne svi a mi se ni to što se dogodilo Jamieju! Zašto ste ga doveli ovamo?" "Nije on mene ništa doveo. Ja sam ga na to sam naveo." "Zašto?" "To je previše komplicirano, a i ja sam previše ispran za objašnjavanje." "O, za to se pobrinuo gospodin Greenberg. On mi je sve objasnio. Dali su ti značku, ha? Oni to nisu bili sposobni obaviti sami, pa su zato našli finog, ležernog momka koji će to oba113 viti za njih. Ti na sebe preuzimaš sav rizik; a kad sve bude gotovo, ovdje ti više nikad nitko neće ništa vjerovati. Jamie, za ime Božje, ovdje je tvoj dom, ovdje je i tvoj posao!" Matlock je izdržao njezin pogled, i dao sve od sebe da je umiri. "To mi je jasnije nego tebi. Ali je tom mom domu potrebna pomoć - i nije to nikakva igra, Pat. I vjerujem da je to vrijedno rizika." "Neću se pretvarati da sam te razumjela." "Vi to i ne možete razumjeti, gospo iced Ballantvne, zato što vam ne možemo ispričati sve što je potrebno da priča postane logična. I to ćete morati prihvatiti." "Ma je 1" baš?" "Ja te molim", rekao je Matlock. "On mi je spasio život."

"Ja baš ne bih išao tako daleko, profesore", izgovorio je Greenberg i slegnuo ramenima. . Pat je ustala. "A ja mislim da te on bacio preko razme, pa se poslije predomislio i dobacio ti uže... Je li ti dobro?"

"Je", odgovorio je Matlock. "A sad moram ići; neću ako ne želiš."

"Ne, samo idi. Nazvat ću te kasnije. I hvala na pomoći." Djevojka je kratko pogledala Greenberga - to baš nije bio ljubazan pogled - pa prišla toaletnom stoliću. Dohvatila je četku i brzo se počestljala i namjestila narančasti rajf. Pogledala je Greenberga preko zrcala.

On joj je uzvratio pogled. "Taj čovjek koji me je slijedio, gospodine Greenberg. Je li to jedan od vaših?" "Da." "To mi se ne sviđa." "Zao mi je." Pat se okrenula. "A da ga, ako smijem moliti, maknete?" "To neće ići. Reći ću mu samo da bude manje upadljiv." "Shvaćam."

Dohvatila je torbicu s toaletnog stolića pa s poda digla torbu za spise. Bez ijedne daljnje riječi, djevojka je izišla iz spavaonice.

Nekoliko sekundi potom njih su dvojica čula kako se vrata stana otvaraju i čvrsto zatvaraju. "Prilično tvrdoglava mlada dama", rekao je Jason. "Za to postoji valjan razlog." "Kako to mislite?"

"Mislio sam da dobro poznajete ljude s kojima morate raditi..."

"Mene ne informiraju. Ja sam samo rezerva, pamтите?" "Onda ću vam prištedjeti trud. Koncem pedesetih godina njezina su oca, u McCarthyjevim čistkama, izbacili iz State Departmenta. On je, naravno, bio jako opasan. Bio je jezični savjetnik. Dopustili su mu da prevodi novine." "Sranje." "To je prava riječ, brate. I nikad se nije uspio vratiti. Ona čitav život živi od stipendija, na kruhu i vodi. Pa je malo osjetljiva na vaš tip ljudi." "Dečko, gdje ste je samo našli!" "Na zaboravite, vi se napali mene" Matlock je otvorio vrata svog stana i ušao u predsoblje. Pat se prihvatila srećivanja soba i obavila pošten posao - baš kao što je i znao da će učiniti. Čak je ponovno postavila i zavjese. Bilo je tri i nešto - najveći je dio dana već prošao. Greenberg je silom htio da se obojica odvezu do Litchfielda na liječničku kontrolu. A presuda je glasila: uzdrman ali u voznom stanju. Svratili su u Chesirsku mačku na ručak. Dok su jeli, Matlock je stalno pogledavao na stolić za kojim je prije četiri dana sjedio Ralph Loring s presavijenim novinama. Ručak je 115 bio tih. Ne u napetoj atmosferi - zato što su se obojica u tom društvu osjećali ugodno - ali s malo riječi, jer su obojica imala o čemu razmišljati. Dok su se vraćali u Carlisle, Greenberg mu je

rekao da ostane kod kuće sve dok ga ne potraži. Iz Washingtona nisu stigle nikakve nove upute. Oni su procjenjivali nove informacije, i dok mu ne odobre daljnje djelovanje, Matlock je trebao ostati "BS" - što je bila kratica fraze koju je jedan profesor anglistike teško mogao povezati s odraslim ljudima: bez strategije.

Utoliko bolje, pomislio je. Zato što je morao smisliti vlastitu strategiju - Lucasa Herrona. "Veličanstvenu staru pticu", starog sveučilišnog državnika. Sad je bio trenutak da ga potraži, da ga upozori. Stari nije bio u svom elementu, i što se prije povuče, utoliko bolje za sve - pa i za Carlvle. Pa ipak mu nije želio telefonirati, nije želio dogovoriti formalni sastanak - morao je biti mnogo suptilniji. Nije želio uplašiti starog Lucasa, pa da on sve izlane pred krivim ljudima. Matlock je pomislio kako se zapravo ponaša kao nekakav Herronov zaštitnik. Pretpostavljao je da je Lucas nevin od svake ozbiljnije upletenosti. Pitao se ima li prava poći od te pretpostavke. A s druge strane, prema civiliziranim mjerilima, nije imao prava poći ni od jedne druge. Zazvonio je telefon. Pomislio je kako to ne može biti Greenberg. Maločas ga je ostavio na rubniku. Nadao se da to nije Pat; nije još bio spreman ni za razgovor s njom. Nevoljko je podigao slušalicu na uho. "Halo!" "Jim! Pa gdje si zaboga! Zovem te od osam ujutro! Toliko sam se zabrinuo da sam već dvaput došao do tebe. Dobio sam tvoj ključ od pazikuće." Bio je to Sam Kressel. Ton mu je bio kao da je Carlvle ostao bez radne dozvole. "Sve je to suviše zapleteno da bismo sad

mogli u to ulaziti. Daj da se vidimo kasnije. Doći ću poslije večere malo do tebe." "Nisam siguran da to može toliko čekati. Isuse! U što si se to do avola uvalio?" "Nisam te shvatio." "Sinoć u Lumumbi!" "Ma o čemu ti to? Sto se to priča?" "Adam Williams, ono crno kopile, donijelo mi je izvještaj u kojem te optužuje za sve osim zalaganja za ropstvo! Veli da te nije prijavio policiji samo zato što si bio pijan kao zvijer! Alkohol ti je, naravno, skinuo masku, i sad je postalo jasno koliki si rasist!" "Kako?" "Razvaljivao si namještaj, pljuskao klince, razbijao prozore..." "Znaš i sam da su to čista sranja!" "Tako sam i mislio." Kressel je spustio glas. Polako se smirivao. "Ali od toga što ja to znam, nikakva ti korist, jasno? Mi takve stvari moramo izbjegavati. Polarizacija! Čim se država

pojavi na sveučilištu, slijedi polarizacija." "Daj me poslušaj. Williamsova je izjava mamac - ako je to prava riječ. To je kamuflaža. Sinoć me drogirao. Da nije bilo Greenberga, tko zna gdje bih sada bio." "O, Bože!... Lumumba je na tvom popisu? Samo nam još to treba. Crnci vrište, traže tvoju glavu. Sam Bog zna što sada slijedi." Matlock mu je pokušao odgovoriti mirnim glasom. "Doći ću oko sedam. Ne poduzimaj ništa, i ništa ne govori. A sad moram prekinuti. Očekujem Greenbergov poziv." "Jim, daj čekaj čas! Još samo jedno. Taj Greenberg... Ja mu ne vjerujem. Ja ne vjerujem nikome od njih. Nemoj to zaboraviti. Tvoja lojalnost Carlveu..." Kressel je zastao, ali potom nije završio. Matlock je shvatio da mu je nestalo riječi. "To su čudne riječi." "Mislim da znaš što sam mislio reći." 117 "Naravno da znam. Mislio sam da je bit svega da radimo zajedno..." "Ali ne po cijenu da mi razbucaju sveučilište!" Dekan je koledža to izrekao skoro histerično. "Ništa ne brini", odgovorio je Matlock. "Neće ga razbucati. Do skorog vi enja." Spustio je slušalicu prije nego što mu je Kressel stigao odgovoriti. Mozak mu je trebao kratki predah, a Kressel, kad je bila riječ o njegovoj domeni, nije nikom dao da predahne. Sam Kressel je, na svoj način, bio militantniji od ijednog ekstremista, a možda i spremniji da zaviče "faul". Ta su razmišljanja navela Matlocka na još jednu misao - zapravo na još dvije misli. Prije četiri dana Pat je rekao da ne želi mijenjati njihove planove za St. Thomas. Carlveovi semestralni praznici, deset kratkih dana pri kraju travnja, počet će u subotu, poslije nastave, za tri dana. S obzirom na okolnosti, St. Thomas otpada - ukoliko ga Washington nije kanio otkačiti, a u što je sumnjao. Kao izlika će mu poslužiti roditelji. Pat će to shvatiti, čak i pokazati sućut. Druga se misao odnosila na njegov kolegij. Bio je zaostao. Pisaći mu je stol bio pretrpan papirima - uglavnom seminarskim radovima i pismenim ispitima. A danas je već propustio dva predavanja. Nije to bilo zato što ga je toliko brinulo što će biti s njegovim studentima - njegova je metoda bila da ubrza u jesen i zimu a uspori u proljeće - ali nije želio dodavati drva na vatru Williamsovih lažnim optužbama. Kad se izvanredni profesor ne pojavi na satu, on odmah postaje meta govorkanja. Nastavno mu je opterećenje za sljedeća tri dana bilo osrednje - tri, dva, dva. Poslije će to nadoknaditi. Ali će od

sada pa do sedam sati morati pronaći Lucasa Herrona. Ako Greenberg nazove dok on bude vani, za sve će okriviti zaboravljeni sastanak s postdiplomandima. Odlučio se istuširati, obrijati i presvući. Kad se našao u kupaonici, provjerio je mačkovo sralište. Korzikanski je papir bio na svome mjestu - znao je da će biti. Kad je bio gotov s brijanjem i tuširanjem, Matlock je ušao u spavaću sobu pa odabrao što će obući i učiniti. Nije znao Herronov dnevni raspored, iako bi bilo vrlo lako otkriti ima li Lucas popodne kakvo predavanje ili seminar. Ako ne bi imao, Matlock je znao gdje Herron stanuje; donde ima samo petnaest minuta automobilom. Herron je živio dvanaestak kilometara daleko od sveučilišta, na rijetko posjećivanoj posrednoj cesti i na zemljištu koje je nekad pripadalo starom imanju obitelji Carlyle. Herronova je kuća nekad bila spremište za kočije. Bila je malo izvan puta, ali, kako je Lucas stalno ponavljao: "Kad jednom stignete, nije vam žao." Brza lupa zvekira na vratima raspršila mu je misli. A tako er i uplašila - osjetio je kako s mukom hvata zrak; to ga je uznemirilo. "Evo me odmah", povikao je pa preko glave navukao bijelu sportsku košulju. Bos je prišao vratima i otvorio ih. I nije uspio prikriti svoju šokiranost. U do vratku je stajao Adam Williams sam samcat. "Dobar dan." "Isuse!... Ne znam da li da vam odmah dam po zubima ili da prvo zovem policiju! Kog vruga hoćete? Kressel me je već nazvao, ako ste to htjeli provjeriti." "Molim vas, dajte mi da kažem to što imam. Bit ću brz." Crnac je govorio uzbu enim glasom, pokušavajući prikriti strah. "U ite. I stvarno budite kratki." Matlock je zalupio vratima i Williams je prošao kraj njega i ušao u predsoblje. Crnac se okrenuo i pokušao nasmiješiti, ali mu u očima nije bilo radosti. "Zao mi je zbog onog izvještaja. Zaista žao. Ali bila je to neugodna nužda." "To niti sam pušio niti pušim! Sto hoćete od Kressela? Da me dovede pred nastavno vijeće i spali na lomači? Mislite da ću samo leći i izigravati otirač? Vi niste pri sebi!" 119 "A mi mislimo da se neće dogoditi baš ništa. I baš zato smo to i učinili... Nismo znali sigurno kamo ste otišli. Znate, naprosto ste nestali. Moglo bi se reći da smo morali krenuti u ofenzivu, a poslije bismo i sve tako proglasili žalosnim nesporazumom... Ta taktika nije nimalo nova. Poslat ću Kresselu još jedan izvještaj, i malo se povući - ali ne sasvim. I za tjedandva

sve će se zaboraviti." Matlock je bjesnio, koliko zbog Williamsova stava toliko i zbog njegova besavjesnog pragmatizma. Ali kad je progovorio, učinio je to ne podižući glasa. "Van. Gadite mi se." "No, dajte, molim vas, čovječe! Ta zar vam se mi nismo gadili oduvijek?" Matlock ga je pogodio u živac, i Williams mu je uzvratio istom mjerom. Ali se podjednako brzo uspio sabrati. "Dajte da se ne natežemo o teoretskim finesama. Pustite me da vam kažem zbog čega sam došao, pa da idem." "Molim, izvolite." "U redu. Onda slušajte. Ja ne znam što je to Dunois tražio od vas, ali mu to dajte!... To jest, dajte to meni, a ja ću mu poslati. Bez okolišanja; ovo je jezik za krajnju nuždu!" "Otrcane li fraze. Ništa od toga. Zašto bih ja imao išta što traži brat Julian? Je li vam on to rekao? I zašto nije po to došao sam?" "Brat Julian se nikad ne zadržava dugo na jednome mjestu. Njegove se sposobnosti puno traže." "Režiranje pubertetskih rituala plemena Mau Mau?" "On se time bavi rijetko. To mu je samo hobi." "Samo mi ga pošaljite." Matlock je prošao ispred Williamsa i otišao do klupskog stolića. Posegnuo je ispod njega i dohvatio polupraznu kutiju cigareta. "Usporedit ćemo bilješke o asocijativnim tjelesnim pokretima. Imam vrašku zbirku narodnih plesova iz šesnaestog stoljeća." "Razgovarajmo ozbiljno. Nemamo vremena!" Matlock je zapalio cigaretu. "Ja imam vremena do sudnjeg dana. Ja samo želim još jednom vidjeti brata Juliana; htio bih ga strpati u zatvor." "Nema teorije! Nema teorije. Ja sam ovdje za vaše dobro! Ako odem bez toga, onda ja više ne mogu ništa protiv toga!" "Vaše zamjenice označuju isti predmet ili različite stvari?" "O, sad ste ga pretjerali! Sad ste ga zbilja pretjerali! Znete li vi uopće tko je Julian Dunois?" "Potomak obitelji Borgia? Etiopski ogranak?" "Dajte dosta, Matlock! Učinite što vam je rekao! Mnogi bi mogli stradati. To nikome nije potrebno." "Ja ne znam tko je taj Dunois, a, iskreno rečeno, za to me i zabolje. Znam samo da me je drogirao, i fizički napao, i da on opasno utječe na hrpu dječurlije. Osim toga, ja slutim da mi je baš on provalio u stan i porazbijao mnoge moje stvari. Volio bih ga maknuti. Sto dalje od vas i od mene." "Dajte budite razumni, molim vas!" Matlock je hitro prišao zavjesama pred dvokrilnim prozorom pa ih teatralnom gestom strgnuo, i

tako izložio pogledu razbijeno staklo i izvijeno olovo. "Je li možda ovo posjetnica brata Juliana?" Adam Williams se zapiljio, očito šokiran, u toliku destrukciju. "Ne, stari. Apsolutno ne. To nije u njegovu stilu... Pa čak ni u mojem. To je bio netko drugi." 121 11

Cesta do kuće Lucasa Herrona bila je posuta zimskim udarnim jamama. Matlock je sumnjao da će ih grad Carlisle nasuti; bilo je još previše vrlo prometnih ulica na kojima su se još vidjeli tragovi novoengleskog zahla enja. Kad se približio kući napravljenoj iz starog spremišta za kočije, usporio je svoj Triumph na jedva petnaest na sat. Udarci su mu rastresali kosti, ali želio je prići Herronovoj kući što je moguće tiše. Pomislivši da bi ga Jason Greenberg možda mogao slijediti, Matlock je odabrao duži put do Herrona, pa se najprije paralelnom cestom odvezao sedam kilometara na sjever a onda skrenuo natrag u Herronovu ulicu. Iza njega nije bilo nikoga. Kuće najbliže Herronovoj bile su po stotinjak metara lijevo i desno, a ispred njega nije bilo nikoga. Nešto se pričalo kako će taj teren pretvoriti u građevne parcele, baš kao što se pričalo i o proširenju Carlisleškog sveučilišta, ali ni iz jednog nikad ništa. Prvi je projekt zapravo ovisio o drugom, a bivši su se studenti žestoko protivili ideji da se na Carlisleu išta fizički mijenja. Ti su bivši studenti bili križ Adriana Sealfonta. Matlocka se duboko dojmilo spokojstvo Herronove kuće. Nikad je još zapravo nije bio pravo pogledao. Desetak je puta već vozio Lucasa kući nakon sastanaka na fakultetu, ali mu se uvijek žurilo. Nikad se nije odazvao Lucasovu pozivu na piće, pa se stoga nikad nije ni našao u toj kući. Izišao je iz automobila i ušao u staru građevinu od opeke. Bila je visoka i uska; izbljedjeli kamen pokriven tisućama žilica bršljana samo je pojačavao dojam izoliranosti. Ispred kuće su, na širokom prostranstvu tratine, stajale dvije japanske vrbe u punom proljetnom cvatu, a grimizni su im cvjetovi padali na tlo u kaskadama širokih lukova. Trava je bila pokošena, grmlje podšišano, a na stazicama je blistao bijeli šljunak. Bila je to kuća i okućnica mažena i pažena, pa ipak se stvarao dojam da se sve to ni

sa kim ne dijeli. Bilo je to djelo jednog čovjeka i za jednog čovjeka, a ne za dvoje ljudi ili obitelj. A onda se Matlock prisjetio da se Lucas Herron nikad nije oženio. Sirile su se neizbježne priče o

propalaj ljubavi, tragičnoj smrti, pa čak i pobjegloj nevjesti, ali kad god bi Lucas Herron čuo za takva mladenačka romantiziranja, odvratio bi smijuljenjem i tvrdnjom kako je "previše sebičan". Matlock se uspeo kratkim stepeništem do vrata i pozvonio na zvono. Pokušao je uvježbati uvodni smiješak, ali je osjećao koliko je lažan; ne bi ga uspio sačuvati. Osjećao je strah. Vrata su se otvorila i u nj se zagledao visoki, sijedi Lucas Herron, odjeven u zgužvane hlače i u napol raskopčanoj, oksfordski plavoj košulji. Prije nego što je Herron progovorio nije prošla ni sekunda, pa ipak je u tom kratkom trenutku Matlock shvatio da se prevario. Lucas Herron je znao zašto je došao. "O, Jim! Samo u i, samo u i, mladiću. Ugodnog li iznena enja." "Hvala, Lucas. Nadam se da ti ni u čemu ne smetam." 123 "Ni u čemu. Zapravo u pravi čas. Baš prtljam nekakvu alkemiju. Džin Collins, i svježe ubrano voće. I sad s tim neću prtljati sam." . "Zvuči privlačno." Unutrašnjost je Herronove kuće bila baš onakva kakvom ju je Madock i zamišljao - kako bi za tridesetak godina izgledala i njegova, da tako dugo živi sam. Bila je to vreća svaštarija, ukupni zbir skoro pola stoljeća nevezanog skupljanja stvari iz stotinu nevezanih izvora. Jedini im je zajednički nazivnik bila udobnost; nimalo se nije pazilo ni na stil, ni na razdoblje, ni na koordinaciju. Nekoliko je zidova bilo pokriveno knjigama, a oni koji to nisu bili, bili su ispunjeni povećanim fotografijama gradova posjećenih u inozemstvu - vjerojatno za studijskih godina. Naslonjači su bili debeli i meki, stolici na dohvata ruke znak iskusnog starog momaštva, pomislio je Madock. "Mislim da još nikad nisi bio tu - mislim unutra." "Ne, nisam bio. Vrlo je privlačno. I vrlo udobno." "Jest, istina je. Zaista je udobno. Daj sjedi, samo da dovršim formulu, pa ću donijeti nešto za piće." Herron je krenuo preko dnevne sobe prema vratima, vjerojatno kuhinjskim, pa zastao i okrenuo se. "Sasvim mi je jasno da nisi prevalio toliki put samo da jednom starcu malo oživiš koktelski čas. Pa ipak, u ovoj kući vlada pravilo: bar jedno piće - ako ga dopuštaju vjera i jaka životna načela - prije svake ozbiljne rasprave." Nasmiješio se, a mirijada mu je bora oko očiju i sljepoočica postala još izraženija. Bio je star, zaista star starac. "Osim toga, izgledaš mi strašno ozbiljno. Collins će to ublažiti bar za nijansu, to ti obećavam." Prije nego što je Madock i stigao

odgovoriti, Herron je hitro prošao kroz vrata. Umjesto da sjedne, Matlock je prišao najbližem zidu, uz koji je stajao prislonjen mali pisaći stol, iznad kojeg je stajalo pet-šest fotografija složenih u neprepoznatljiv uzorak. Na nekoliko je njih bio prikazan Stonehenge snimljen iz istog rakursa no zato je sunce na zalasku bilo u dramatično drukčijim položajima. Na drugoj je bila kamenita obala, s brdima u daljini i ribarskim brodicama vezanim uz obalu. Izgledalo je kao Sredozemlje, možda Grčka ili Trački otoci. A onda je uslijedilo iznenađenje. Dolje, s desne strane, tek nekoliko centimetara iznad stola, bila je mala fotografija visokog, vitkog časnika uspravljenog uz deblo. Lišće je iza njega bilo bujno, prašumsko; sa strane su bile sjene drugih likova. Časnik je bio bez kacige, košulja mu je bila promočena znojem, a desnom je rukom držao kundak. Časnik je u lijevoj ruci držao smotani komadić papira - izgledao je kao karta - i očito je upravo odlučio kojim će putem. Pogled mu je bio podignut, kao prema nekakvom povišenom zemljištu. Lice mu je bilo napeto, ali ne i uzbuđeno. Bilo je to lijepo lice, i jako. Bio je to crnokosi, sredovječni Lucas Herron. "Držim tu staru fotografiju da me podsjeća kako vrijeme nije uvijek bilo tako razorno." Matlock se prenuo i naglo se uspravio. Lucas se vratio i iznenadio ga. "To je lijepa fotografija. Sad napokon znam tko je zapravo dobio taj rat." "O tome nema dvojbe. Ali, na nesreću, ja još nikad nisam čuo za taj otok. Neki vele da pripada Solomonskom otočju. Čini mi se da su ga raznijeli pedesetih godina. Za to im ne bi trebalo puno. Nekoliko atomskih žabica i gotovo. Izvoli." Herron je prišao Matlocku i pružio mu piće. "Hvala. Previše si skroman. Čuo sam priče." "I ja. I vraški su me se dojmile. Sto sam stariji, sve su bolje... Sto veliš da sjednemo iza kuće? Dan je prelijep da budemo unutra." I ne čekajući odgovor, Herron je krenuo van, a Matlock za njim. Baš kao i prednja okućnica, i stražnja je bila precizno uređena. Na verandi pokrivenoj kamenim pločama bile su ležaljke 125 za plažu od gumenih traka, i svaka je sa strane imala stolić. Usred popločanog dijela stajao je velik stol od kovanog željeza sa suncobranom. Iza njega je tratina bila kratko podšišana i gusta. Posvuda su bile razbacane svibe, i sve su bile okopane, baš kao i dvije gredice cvijeća - uglavnom ruža - što su se protezale uzduž sve do kraja

ledine, nekih tridesetak metara daleko. Na kraju tratine se, me utim, pastoralni dojam naglo gubio. Najednom su se pojavila golema stabla, a ispod njih gusto, isprepletено grmlje, što je urastalo jedno u drugo. Bočne su granice bile iste. Oko ruba geometrijski ure enog stražnjeg vrta bila je nedisciplinirana, podivljala šuma. Lucas Herron je bio okružen neprijaznim zelenim zidom. "To je dobro piće, to moraš priznati." Obojica su sjela. "Sasvim sigurno jest. Preobratit ćeš me na džin." "Samo u proljeće i ljeto. Džin nije za ostatak godine... No dobro, mladi prijatelju, kućno smo pravilo |"poštovali. Sto te nosi u Herronovo gnijezdo?" "Mislio sam da slutiš." "Zaista?" "Archie Beeson." Matlock je promatrao starca, ali su sve Herronove misli bile usmjerene na čašu. Nikakve reakcije. "Onaj mladi povjesničar?" "Da." "Iz njega će jednog dana ispasti dobar nastavnik. A i ženica mu je lijepa ždrebica." "Lijepa... i, rekao bih, pomalo raskalašena." "Fasada, Jim." Herron se zasmijuljio. "Nikad nisam mislio da si takav viktorijanac... Sto je čovjek stariji, postaje sve tolerantniji prema tu im apetitima. I prema njihovom nedužnom utoljavanju. Vidjet ćeš i sam." "Je li to ključ? Toleriranje apetita?" Ponovno igra riječima, jer se Herron i "heron" čaplja čitaju jednako. Op. pr. "Ključ čega?" "No daj. Neki te je dan pokušavao nazvati." "Da, zbilja. A ti si bio s njim... Koliko sam shvatio, ponašanje ti baš nije bilo najuzornije." "Ponašao sam se tako da stvorim takav dojam." Sad se na Herronu po prvi put pokazao trag zabrinutosti. Bila je to slabašna reakcija, žmirkanje očima u brzom slijedu. "To zaslužuje pokudu." Herron je to izgovorio tihim glasom, pa podigao pogled na impozantni zeleni zid. Sunce je zalazilo za vrhove visokih stabala; duge su sjene padale po tratini i terasi. "Bilo je nužno." Matlock je opazio kako se starcu lice zatrzalo od bola. A onda se prisjetio vlastite reakcije na riječi Adama Williamsa o "neugodnoj nuždi" da Samu Kresselu pošalje lažni izvještaj o njegovu ponašanju u Lumumbinu domu. Ta ga je sličnost zaboljela. "Dečko ima problema. On je bolestan. To je bolest, i on se pokušava izliječiti. Za to se hoće hrabrosti... Sad nije čas da se po sveučilištu igramo Gestapa." Herron je potegao dug gutljaj iz čaše dok je slobodnom rukom stezao rukohvat stolice. "Kako si to doznao?" "Možda je to povjerljiva informacija. Recimo da sam je dobio od

jednog našeg poštovanog suradnika - liječničke profesije - koji je opazio simptome pa se zabrinuo. I što sad s tim? Pokušao sam malome pomoći, pa ću to i opet." "Volio bih u to povjerovati. Baš kao što sam to i prije želio." "I što to tebi smeta?" "Ne znam... Nešto na ulaznim vratima prije nekoliko minuta. Možda ova kuća. Ne mogu na to pokazati prstom... Sasvim sam iskren prema tebi." Herron se nasmijao, ali je ipak nastavio izbjegavati Beesonov pogled. 127 "Previše si uronio u te svoje elizabetijance. Urote i protuurote Španjolske tragedije... Vi mladi fakultetski križari trebali bi se prestati igrati amaterskog Scotland Yarda. Nema tome davno kako je ovdje bilo moderno doručkovati crvena pseta. Ti preuveličavaš situaciju izvan svakog mjerila." "To nije istina. Ja nisam nikakav fakultetski križar. Ja ne spadam u to društvo, i mislim da ti je to jasno." "A što je onda to? Privatno zanimanje? Za malog? Ili za njegovu ženu?... Oprosti, nisam to mislio tako." "Drago mi je da si to rekao. Virginia me Beeson ne zanima baš nimalo - ni seksualno ni na ikoji drugi način. Iako ne mogu ni zamisliti što bi to drugo uopće moglo biti." "Onda si to krasno odglumio." "Sasvim sigurno jesam. Dao sam sve od sebe da Beeson ne shvati zašto sam tu. Bilo je to jako važno." "Kome?" Herron je polako desnicom spustio čašu, dok je lijevom i dalje stiskao rukohvat naslonjača. "Ljudima koji nisu sa sveučilišta. Ljudima iz Washingtona. Od federalnih vlasti..." Lucas Herron je naglo i suzdržano kroz nosnice udahnuo zrak. Pred Matlockovim se očima iz Herronova lica počela izljevati boja. Kad je progovorio, glas mu je bio jedva glasniji od šapta. "Sto si to rekao?" "Da mi je pristupio čovjek iz Ministarstva pravosuđa. Informacije koje mi je dao upravo su zastrašujuće. Ništa nije bilo prenapuhano, ništa pretjerano dramatizirano. Čisti podaci. I mogao sam slobodno birati hoću li surađivati ili ne." "I jesi li prihvatio?" Herron je to izgovorio tiho, u nevjerici. "Ne mislim da sam imao alternativu. Moj mlađi i brat..." The Spanish Tragedy 1594., popularna drama Thomasa Kyda o ocu koji osvećuje sinovu smrt pa se i sam ubija. Op. ur. "Ne misliš da si imao alternativu?" Herron je ustao iz stolice, ruke su mu se počele tresti, a glas se pojačao. "Ti ne misliš da si imao alternativu?" "Ne, nisam." Matlock je ostao miran. "Zato sam i došao ovamo. Da te upozorim, stari prijatelju. To je

mного dublje - mnogo, mnogo opasnije..." "Ti si došao ovamo da upozoriš mene? I Sto si to učinio? Što si to, svega ti svetog, učinio?... A sad me poslušaj! Slušaj što ću ti reći!" Herron je odstupio i lupio u stolić. Zamahnuo je lijevom rukom i tresnuo ga o kaldrmu. "Od svega ćeš toga dići ruke, jesi me čuo?! Vratit ćeš se i nećeš im reći ništa! Ničega nema! Sve to postoji... samo u njihovoj mašti! Nemoj u to dirati! Pusti to!" "Ne mogu to učiniti", rekao je Matlock blagim glasom i najednom se uplašio za starca. "Čak se i Sealfont morao s tim suglasiti. Ni on se više nije mogao tome opirati. To je zaista, Lucas..." "Adrian? Adrianu su rekli?... O, moj Bože, je li vama uopće jasno što radite? Uništiti ćete toliko toga. Toliko, toliko... Gubi se odavde! Van! Ja te ne poznajem! O, Isuse! Isuse!" "Lucas, što je bilo?" Matlock je ustao i napravio nekoliko koraka prema starcu. Herron se nastavio odmicati, uspaničeni starac. "Ne prilazi mi! Da me nisi taknuo!" Herron se okrenuo i potrčao preko tratine koliko su ga god nosile njegove stare noge. Spotaknuo se, pao na tlo, pa se digao. Nije se okrenuo. Umjesto toga iz sve je snage potrčao prema stražnjem kraju okućnice, prema zarasloj šumi. A onda je nestao prošavši kroz njezin golemi zeleni zid. "Lucas! Za ime Božje!" Matlock je potrčao za starcem i stigao do ruba šume tek nekoliko sekundi poslije njega. Pa ipak ga nije bilo nigdje na vidiku. Matlock je zamlatio po guštiku ispred sebe i zagazio u zapletenu masu lišća. Grane su mu uz 129 vraćale udarce a zapletena mreža orijaškog korova oplitala mu je noge dok si je ritanjem probijao put kroz gustu šumu. Herron je nestao. "Lucas, gdje si?" Odgovora nije bilo, čulo se samo šuškanje uznemirene šikare pod njim. Matlock je zašao dublje u šumu, prigibajući se, spuštajući se u čučajući položaj, obilazeći zelene barijere pred sobom. Od Lucasa Herrona ni traga ni glasa. "Lucas! Za ime Božje, Lucas, javi se!" I dalje bez odgovora, bez i slutnje njegova postojanja. Matlock se pokušao osvrnuti oko sebe, pokušao opaziti uzrok prekida šuškanja lišća, put kojim bi krenuo. Ali nije vidio ništa. Činilo se kao da je Lucas u jednom trenutku bio materija, u drugom već dim. A onda je začuo. Neodređeno, sa svih strana, tihe odjeke s nekog nepoznatog mjesta. Bilo je to duboko grleno jecanje, jauk. Blizu, pa ipak daleko u gustoj daljini. A onda je jauk utihnuo i pretvorio se u molećiv jecaj. Jedincati jecaj,

naglašen jedincatom riječju - jasnom i izgovorenom s mržnjom. A riječ je bila... "Nimrod..." 12 "Do sto avola, Matlock! Rekao sam vam da ne mrdate dok vas ne potražim!" "Do sto avola, Greenberg! Otkud vi u mojoj kući?!" "Niste popravili prozor." "Niste se ni ponudili da ćete mi ga platiti." "Sad smo fifti-fifti. Gdje ste bili?" Matlock je bacio ključeve automobila na klupski stolić i pogledao razbijeni stereo u kutu. "To je jako zapletena priča i bojim se... patetična. Ispričat ću vam kad nešto popijem. Zadnje sam piće morao prekinuti." "Dajte onda i meni jedno. I ja imam priču, i moja je nedvojbeno patetična." "Što pijete?" "Sasvim malo, pa je dobro sve što mi date." Matlock je pogledao kroz ulični prozor. Zavjese su bile pobacane po podu, još otkako ih je strgnuo pred Adamom Williamsom. Sunce je već skoro zašlo. Proljetni je dan bio gotov. "Istisnut ću nekoliko limuna pa napraviti Tom Collins sa svježim voćem." "Vaš dosje veli da pijete burbon. Sour mash." Matlock je pogledao federalnog agenta. "Zaista?" 131 Greenberg je pošao za Matlockom u kuhinju i šutke ga promatrao dok im je spremao pića. Matlock je federalcu pružio njegovu čašu. "Izgleda kao san snova." "Ali nije... Koju ćemo patetičnu priču čuti prije?" "Naravno da bih ja želio čuti vašu, ali, s obzirom na okolnosti, moja ima prednost." "Zvuči zloslutno." "Ne. Samo patetično... Počet ću s pitanjem zanima li vas gdje sam bio otkako sam otišao od vas." Greenberg se naslonio na šank. "Ne baš, ali ćete mi svejedno ispričati." "Da, i hoću. Jer je i to dio patosa. Bio sam na gradskom aerodromu - Bradlev Fieldu - i čekao na mlažnjak što ga je prije nekoliko sati iz Dullesa poslalo Ministarstvo. Na njemu je bio čovjek koji mi je donio dvije zapečaćene kuverte, čiji sam primitak morao potvrditi potpisom. Evo ih, tu su." Greenberg je posegnuo u džep sakoa pa izvadio dvije duge amerikanke. Jednu je stavio na šank, a drugu otvorio. "Izgledaju mi vrlo službeno", rekao je Matlock pa se polako digao i sjeo kraj sudopera. Duge su mu se noge zibale kraj vrata ormarića. "Službeno da ne može biti službenije... U ovoj je kuverti sažetak naših zaključaka utemeljenih na informacijama koje ste nam dali - koje ste mi dali. A sve završava sasvim odre enom preporukom. Meni je dopušteno da vam sve to prenesem vlastitim riječima, ukoliko ne izostavim

nijednu činjenicu..." "Dva nula za Jasona Greenberga." "Me utim", nastavio je federalac niti se ne obazrevši na Matlockovu upadicu, "sadržaj vam druge kuverte mora biti prenesen doslovce. Morat ćete je temeljito pročitati - bude li nužno - i ako vam to bude prihvatljivo, to ćete potvrditi potpisom." "Ovo je sve bolje i bolje. Kandidirat ćete me za Senat?" "Ne, kandidirat ćete se za nešto drugo... Počinjem prema uputama." Greenberg je bacio pogled na nerazmotani papir pa onda pogledao i Matlocka. "Julian Dunois - onaj čovjek u Lumumbinu domu - a koji je tako er znan i pod imenima Jacques Devereaux, Jesus Dambert, a vjerojatno i pod još ponekim, nama nepoznatim - pravni je strateg militantne Crne ljevice. Taj izraz, pravni strateg, pokriva sve - od manipulacija u sudnici do agenta provokatora. Kad sudjeluje u prvom, onda se služi imenom Dunois, kad je riječ o drugom - svim mogućim pseudonimima. On obično djeluje iz, zemljopisno gledano, neobičnih mjesta. Alžir, Marseille, Karibi - uključujući Kubu - i, kako slutimo, iz Hanoja, a vjerojatno i Moskve. Možda čak i iz Pekinga. U Sjedinjenim on ima sasvim regularnu, bona fide advokatsku kancelariju u gornjem Harlemu i podružnicu za Zapadnu obalu smještenu u San Franciscu... On se u pravilu drži u pozadini, ali kad postane vidljiv, obično slijede loše vijesti. Nije ni potrebno spominjati da se nalazi i na spisku nepoćudnika državnog odvjetnika, a u današnje doba to nije više nešto što budi poštovanje..." "U današnje doba", prekinuo ga je Matlock, "tu spadaju skoro svi ljeviji od Američkog telefona i telegrafa." "Suzdržat ću se od komentara. Da nastavim. Pojava Dunoisa u ovoj operaciji unosi u nju nepredvi enu dimenziju novi aspekt o kojem se nije razmišljalo. To znači da se izlazi izvan okvira domaćih prekršitelja zakona i ulazi u područje me unarodnog kriminala Mili subverzije. Ili kombinacije jednog i drugog. U svjetlu činjenice da su vas drogirali, da su vam provalili u stan i demolirali ga, da su neizravno prijetili vašoj prijateljici gospo ici Ballantyne - i nemojte se zavaravati, to je bilo upravo to - u svjetlu, dakle, svega toga, preporuka je kako slijedi. Vi se povlačite iz čitave ove istrage. Uz vaše je sudjelovanje vezan neprihvatljivo visok rizik." Greenberg je spu133 stio papir na šank i isprio nekoliko gutljaja pića. Matlock je polako zanjihao nogama ispred

ormarića pod sobom. "Što mi na sve to možete izjaviti u zapisnik?" upitao je Greenberg. "Za sada ništa. Čini mi se da još niste gotovi." "Iako bih volio da jesam. I to baš tu. Jer zaključak je ispravan, i ja mislim da biste se morali složiti s preporukom.

Povucite se, Jim." "Dajte da najprije vidimo do kraja. Što je u drugom pismu? U onom koje bih morao pročitati do zadnjeg slova?" "Ono je nužno samo ako odbacite preporuku. Ali nemojte.

Nisu me uputili da vas vučem na tu stranu, zato je ovo strogo neslužbeno." "Vama je prokleta jasno da ću je odbaciti, i zašto onda gubimo vrijeme?" "Ja to ne znam. I ne želim u to povjerovati."

"Nema puta natrag." "Postoje tu i proturazlozi koje bih mogao aktivirati u roku od jedan sat. Skinite se s udice, iziđite iz kadra."

"Ne više." "Kako? I zašto?" "To je moja patetična priča. Zato je bolje da nastavite." Greenberg je pretražio Matlockove oči nadajući se objašnjenju, no kad ga nije našao, dohvatio je i drugu kuvertu i otvorio je. "U nevjerojatnom slučaju da nepromišljeno odbacite našu preporuku da izađete iz svega toga, morat ćete shvatiti da to činite protiv izrazite želje Ministarstva pravosuđa. Iako ćemo vam mi ponuditi svu moguću zaštitu - kao što bismo je ponudili i svakom drugom građaninu - vi to činite na vlastitu odgovornost. Mi ne možemo odgovarati ni za kakve povrede ili nezgode koje vam se mogu dogoditi." "To piše?" "Ne, to ne piše, ali to otprilike znači to", rekao je Greenberg i razmotao papir. "Na mnogo jednostavniji, pa ipak i mnogo širi način. Evo." Federalni je agent pružio

Matlocku pismo. Bila je to izjava koju je potpisao zamjenik državnog odvjetnika, i na kojoj je Matlocku bila ostavljena crta da se potpiše. "Istražni ured Ministarstva pravosuđa prihvatio je ponudu Jamesa B. Matlocka da izvrši neka sitnija istraživanja u vezi s izvjesnim protuzakornim činima koji su se navodno dogodili u blizini Carlvleskog sveučilišta. Ministarstvo, me utim, smatra da se situacija razvila do profesionalnog stupnja, tako da je svako daljnje sudjelovanje profesora Matlocka nepoželjno i suprotno politici ovog ministarstva. Zbog toga Ministarstvo obavještava Jamesa B. Matlocka da cijeni njegovu raniju suradnju, ali traži od njega da se kloni svakog daljnjeg uplitanja, a u interesu vlastite sigurnosti i napredovanja istrage. Mišljenje je ovog Ministarstva da bi svako daljnje djelovanje profesora Matlocka

moglo ometati istragu u području Carlvea. Gospodin je Matlock primio original ovog pisma, i to potvrđuje svojim potpisom." "A koji vrug je to? Tu piše da ja pristajem da izađem iz svega." "Bili biste vrlo traljavi pravnik. Ne kupujte bicikl na otplatu prije nego

što popričate sa mnom." "Kako?" "Nigdje! Baš nigdje ta smrdečina ne veli da potpisivanjem pristajete da se maknete sa scene. Nego samo da je Ministarstvo to od vas zatražilo." "I zašto da ja to onda potpisujem?" "Izvršno pitanje. Možda ipak možete kupiti bicikl...

Ako to potpišete, kao što velite, onda odbacujete savjet da se povučete." 135 "O, za ime Božje!" Matlock je kliznuo s ruba sudopera i bacio papir preko šanka pred Greenberga. "Ja možda ne poznajem pravo, ali zato poznajem jezik. Vi govorite kontradikcije!" "Samo na površini... Dopustite da vam postavim jedno pitanje. Recimo da se nastavite igrati tajnog agenta. U tom je slučaju sasvim moguće da poželite zatražiti pomoć? U slučaju velike opasnosti, recimo?" "Naravno. Neizbježno." "Ako se to pismo vrati potpisano, nitko vam neće pružiti nikakvu pomoć...

Nemojte me tako gledati! Mene će maknuti već za nekoliko dana. Ja sam i tako u ovom području već predugo." "Pomalo licemjerno, ha? Ja mogu računati na pomoć - na ikakvu zaštitu - samo ako potpišem izjavu da mi ona ne treba." "Takve su me stvari već napola otjerale u privatnu praksu... Danas se za to pojavio novi izraz. Koji se zove "bezopasno napredovanje". Posluži se svime - i svakim - ako možeš. Ali ne preuzimaj odgovornost za slučaj da se zajebe plan igre. Skini odgovornost." "A ako ne potpišem, onda skačem bez padobrana." "Već sam vam rekao. Zato primite besplatan savjet - a ja sam dobar pravnik. Izađite iz svega toga. Zaboravite. Zaista zaboravite." "A ja sam vama već rekao - ne mogu." Greenberg je dohvatio piće i progovorio tihim glasom.

"Učinili što vam drago, to vam brata neće dići iz groba." "To mi je poznato." Matlocka je to pogodilo, ali je ipak odgovorio čvrstim glasom. "Mogli biste spasiti drugu mladu ženu u braću, ali vjerojatno nećete. U svakom slučaju, mogli bismo uzeti nekog drugog, ali od profesionalaca. Mrska mi je ko vrug što to moram priznati, ali je Kressel imao pravo. A ako ne sredimo tu konferenciju taj sastanak dilera za dva tjedna - bit će još mnogo takvih sastanaka."

"Potpisujem sve što ste rekli." "I zašto onda oklijevate? Izađite."

"Zašto?... Ali ja još nisam vama ispričao svoju patetičnu priču, i to je moj razlog. Sjećate se? Vi ste imali prednost, ali sad je ipak red na meni." "Onda pričajte." I Matlock mu je ispričao. Sve što je znao o Lucasu Herronu - legendi, divu, "veličanstvenoj staroj ptici"

Carlvlea. O užasom obuzetom kosturu koji je pobjegao u svoju privatnu šumu. Jaukanje jedne jedine riječi: "Nimrod". Greenberg ga je slušao, i što je Matlock dalje pričao, oči su mu postajale sve tužnije. Kad je Matlock dovršio, federalni je agent iskapio svoje piće i mrzovoljno zakimao glavom kao na usporenom filmu.

"Izrecitali ste mu baš sve do zadnje riječi? Niste mogli doći k meni, morali ste otići k njemu. Svom sveučilišnom svecu s kantom krvi u rukama... Loring je imao pravo. Morali smo naći nekog amatera kojega grize savjest... Amateru ispred nas i amatere iza nas. Za vas se može reći bar to. Da imate savjest. Za zaštitnicu ne mogu reći čak ni to." "I što da radim?" "Potpišite tu smrdečinu." Greenberg je dohvatio pismo Ministarstva pravde sa šanka i predao ga Matlocku. "Treat će vam pomoć." Patricia Ballantyne pošla je ispred Matlocka do postranog stola u dnu Chesirske mačke. Vožnja je protekla u napetom raspoloženju. Cura ga je stalno ključala - tiho i jetko - zato što sura uje s državom, a napose s FBI-em. Tvrdila je za sebe da ne reagira prema ugraenom liberalnom programu; suviše 137 je jasnih dokaza da su takve organizacije dovele društvo na tri koraka od policijske države. Ona to zna iz prve ruke. I sama je bila svjedokom mučnog epiloga jedne FBI-eve intervencije, i zna da to nije izoliran slučaj. Matlock joj je pridržao stolicu i, dok je sjedala, dotakao joj ramena. Dotakao ju je, kao da potvrđuje svoju sklonost i ublažava umišljenu ranu. Stol je bio malen, uz prozor, nekoliko stopa od terase na kojoj će uskoro - bio je već konac svibnja - zaplesati na otvorenom. Sjeo joj je sučelice i uhvatio je za ruku. "Ne mislim ti se ispričavati zbog ovoga što radim. Ja smatram da to treba obaviti. Ja nisam nikakav heroj i nikakav potkizivač. Od mene nitko ne traži da budem heroj, a informacija koju traže na kraju bi mogla pomoći mnogim ljudima. Ljudima kojima je potrebna pomoć - i to očajnički." "Hoće li ti ljudi tu pomoć i dobiti? Ili će naprosto biti kažnjeni? Hoće li se, umjesto u bolnicama i klinikama... na kraju naći u zatvoru?" "Njih ne zanimaju bolesna djeca. Oni traže one zbog kojih su ta djeca

bolesna. I ja tako er." "Ali, dok se do toga do e, mnoga će djeca stradati." Tvrđnja. "Možda poneko. Sto je moguće manje."

"Ponižavajuće." Djevojka je izvukla svoju ruku iz Matlockove.

"Kako snishodljivo. Tko donosi te odluke? Ti?" "Daj malo promijeni ploču." "Ja sam tamo već bila. I nije to ni najmanje ugodno." "Ovo je nešto sasvim drugo. Upoznao sam samo dvojicu; jedan je od njih... otišao. Drugi je Greenberg. To nisu one tvoje

utvare iz pedesetih. Vjeruj mi na riječ." "Voljela bih da mogu." Sef sale Chesirske mačke prišao je njihovu stolu. "Telefon za vas, gospodine Matlock." Matlock je osjetio kako ga je zaboljelo u želucu. Bili su to živci straha. Samo je jedan čovjek znao da je on tu - Jason Greenberg. "Hvala, Harry." "Telefon je kraj recepcije.

Slušalica je dignuta." Matlock je ustao iz stolice i kratko pogledao Pat. Za mjeseci i mjeseci njihovih zajedničkih izlazaka po restoranima, zabavama i večerama, nitko ga još nikad nije nazvao, nitko ga još nikad nije na takav način prekinuo. Po očima joj je shvatio da to shvaća. Žurno se udaljio od stola do recepcije.

"Halo?" "Jim?" Bio je to, naravno, Greenberg. "Jason?" "Oprosti što gnjavim. Ne bih da ne moram." "Sto je bilo, za ime Božje?" "Lucas Herron je mrtav. Ubio se prije jedan sat." Bol se najednom vratio u Matlockov trbuh. No ovaj put to nije bilo samo kruljenje, nego

oštar udarac koji mu je oduzeo dah. Pred očima mu je bila samo slika uspaničenog starca kako posrće i trči preko potkresane tratine i na kraju nestaje u gustom lišću što je obrubljivalo njegovo zemljište. A potom onaj jauk, ono jecanje i ime Nimrod prošaptano s mržnjom u glasu. "Nije ti dobro?" "Ne, ne, sve je u redu." Zbog razloga koje nije mogao dokučiti, Matlockove su se misli sažele na malu, crno uokvirenu fotografiju. Bio je to uvećani negativ

crnokosog, sredovječnog pješačkog časnika s oružjem u jednoj ruci, kartom u drugoj, lica mršavog i jakog, na kojoj je gledao prema nekakvoj uzvišici. Prije četvrt stoljeća. 139 "Bit će bolje da se vratiš kući..." Greenberg mu je to zapravo zapovjedio, ali je bio dovoljno pametan da to izgovori na blag način. "Tko ga je našao?"

"Moj čovjek. Za to još nitko ne zna." "Tvoj čovjek?" "Nakon našeg razgovora, stavio sam Herrona pod nadzor. Našem je čovjeku nešto bilo sumnjivo. Provalio je i našao ga." "Kako?" "Prerezao si žile pod tušem." "O, Isuse! Sto sam to učinio!" "Dajte prestanite s

tim! I do ite ovamo. Trebamo potražiti još neke ljudi... Idemo, Jim." "Što da velim Pat?" Matlock je pokušao sabrati misli, ali su mu se one stalno vraćale na bespomoćnog, uplašenog starca. "Sto je manje moguće. Požurite." Matlock je spustio slušalicu i nekoliko puta duboko udahnuo. Pretražio je džepove u nadi da će pronaći cigarete, ali se onda sjetio da ih je ostavio na stolu. Stol. Pat. Mora se vratiti do stola i smisliti što da kaže. Istinu. Do avola, istinu. Obišao je dva antička stupa i krenuo prema drugom kraju sobe i stoliću kraj prozora. Usprkos uspaničenosti, ipak je osjetio i malo olakšanje, i shvatio da je to zato što je odlučio prema Pat biti iskren. Doboga je jasno da mu je uz Greenberga i Kressela kao sugovornik trebao bar još netko. Kressel! Pa trebao je u sedam biti kod njega. Na to je sasvim zaboravio! Ali mu se i Kressel na trenutak izgubio iz misli. Ugledao je stolić kraj prozora, no za njim više nije bilo nikoga. Pat je nestala. "Nitko nije vidio da je otišla?" Greenberg je krenuo za Matlockom, koji je kipio od nemoćnog bijesa, iz predsoblja u dnevnu sobu. Iz spavaonice se čuo glas Sama Kressela, koji se uzrujano derao u telefon. Matlock je to opazio tek sada, jer mu je pažnja bila rasuta na sve strane. "Taj unutra je Sam, ne?" upita. "Zna li on za Herrona?" "Da. Nazvao sam ga odmah poslije razgovora s tobom... Sto je s konobaricama? Jesi li ih pitao?" "Naravno da jesam. Ali nijedna nije bila sigurna. Imale su pune ruke posla. Jedna je rekla kako misli da je možda otišla u toalet. A druga je rekla da je, Isusa ti, možda otišla s parom koji je sjedio za susjednim stolom." "Pa nisu li pri izlasku morali proći kraj tebe? Zar je ne bi opazio?" "Ne nužno. Mi smo bili u dnu dvorane. Na terasu vode dvojica, možda troja vrata. A ljeti, napose kad je gužva, na nju stavljaju stolove." "Vratio si se svojim automobilom?" "Naravno." "I nisi je vidio vani, kako hoda po cesti, oko restorana?" "Ne." "Jesi li ondje prepoznao još koga?" 141 "Zapravo nisam ni gledao. Bio sam... zaokupljen drugim stvarima." Matlock je zapalio cigaretu. Dok je držao šibicu, ruka mu se tresla. "Ako želiš čuti moje mišljenje, ja mislim da je opazila nekog poznatog i zamolila ga da je odveze kući. Takve se cure ne predaju bez borbe." "Znam. To sam i ja pomislio." "Sva ali ste se?" "Moglo bi se reći da je sva a jenjavala, ali da još nije bila gotova. Možda joj je telefonski poziv ponovno digao tlak. Stare profesore

anglistike rijetko kada zovu po restoranima." "Žao mi je." "Nisi ti tu ništa kriv. Rekao sam ti da je nabrušena. Stalno misli na oca.

Pokušat ću je nazvati kući čim se Sam skine s telefona." "Ali on je čudan čovjek. Rekao sam mu za Herrona - i njemu je, naravno, pukao film. Veli da mora u četiri oka razgovarati sa Sealfantom i zato odlazi u spavaću sobu i dere se da ga se čuje do Poughkeepsija." Matlockove su se misli brzo vratile na Herrona.

"Njegova smrt - njegovo samoubojstvo - to će biti najgori šok što ga je ovo sveučilište doživjelo u proteklih dvadeset godina. Ljudi poput Lucasa naprosto ne umiru. I sasvim sigurno ne umiru ovako... Zna li Sam da sam bio kod njega?" "Zna. Nisam mu to mogao zatajiti. Ispričao sam mu isto što i ti meni - skraćenu verziju, naravno. On nije htio vjerovati. U implikacije, mislim." "Ja ga i ne krivim. U to nije ni lako povjerovati. I što ćemo sad?"

"Čekati. Napravio sam izvještaj. Sad su tamo dvojica iz Hartfordskog ureda. A pozvali smo i lokalnu policiju." Pri spomenu policije Matlock se najednom prisjetio onog pozornika bez uniforme u hodniku igrališta za squash, a koji se hitro udaljio čim ga je opazio. Ispričao je to Greenbergu, i on mu nikad nije ponudio nikakvo objašnjenje - ako ga je uopće i bilo. Sad ga je upitao ponovno. "Sto je s onim murjakom u sportskom centru?"

"Priča je uvjerljiva. Bar dosad. Policajci u Carlveu imaju tri besplatna termina tjedno. Dobrosusjedski odnosi. Slučajnost." "I to je tebi dosta?" "Rekao sam "do sada". Ali ga provjeravamo. Dosad smo otkrili samo besprijekoran dosje." "To je jedno bigotno, gnusno kopile." "Možda će te iznenaditi, ali to nije kazneno djelo. Nego je pravo na takvu narav zajamčeno Poveljom o pravima." Sam je brzo i emfatično izišao kroz vrata spavaonice. Matlock je opazio da je tako blizu čistom strahu da je teško i mogao biti bliži. Opazio je neugodnu sličnost njegova lica s beskrvnim izrazom Herronova prije nego što je pobjegao u šumu. "Čuo sam te kad si došao", rekao je Kressel. "I što ćemo sad? Kog ćemo vraga sada?..."

Adrian u tu apsurdnu priču ne vjeruje ništa više od mene! Lucas Herron! Pa to je suludo!" "Možda. Ali je istina." "Zato što tako kažeš? Kako možeš biti tako siguran? Ti nisi profesionalac. A, koliko sam to shvatio, Lucas je priznao da je pomagao studentu da

se izvuče iz zagrljaja droge." "On... oni nisu studenti." "Shvaćam." Kressel je na trenutak zastao, pa kratko preletio pogledom izme u Matlocka i Greenberga. "S obzirom na okolnosti, zahtijevam da mi kažeš tko su oni." "I čut ćeš", rekao je Greenberg tiho. "Ali nastavi. Volio bih čuti zašto je Matlock u krivu, i zašto je njegova priča tako apsurdna." 143 "Zato što Lucas Herron nije... nije bio jedini član nastavnog osoblja koga je brinulo to pitanje. I deseci su nas drugih pomagali kad god smo mogli!" "Nisam te baš razumio." Greenberg se zagledao u Kressela. "Dakle si pomogao. Ali ako ti kolega s fakulteta kaže da je to otkrio, nećeš se odmah ići ubiti." Sam Kressel je skinuo naočale i na trenutak se zagledao zamišljeno i tužno. "Ima tu i još nešto o čemu vas dvojica ne znate ništa. I meni je to bilo jasno već duže vrijeme, ali ja o tome, za razliku od Sealfonta, nisam znao baš puno... Lucas Herron je bio jako bolestan. Ljetos su mu izvadili bubreg. Rak se proširio i na drugi, i on je to znao. Bol je zacijelo bio neizdržljiv. Ionako ne bi još dugo." Greenberg je pažljivo promatrao Kressela kako vraća naočale na nos. Matlock se pognuo i zgnječio čik u pepeljari na klupskom stoliću. Napokon se oglasio Greenberg. "Hoćeš reći da izme u Herronova samoubojstva i Matlockove današnje posjete nema baš nikakve veze?" "To mi ne pada na pamet. Siguran sam da tu postoji veza... Ali ti nisi poznavao Lucasa. On je čitav svoj život, skoro pola stoljeća, s iznimkom nekoliko ratnih godina, proveo na Sveučilištu Carlvle. Ono je za nj bilo sav njegov život. Volio ga je više nego što muškarac može voljeti ženu, više nego roditelj dijete. Siguran sam da ti je Jirn ispričao. Da je i na trenutak pomislio da bi se taj svijet mogao srušiti i propasti - to bi bila bol veća od svake torture koju bi mu moglo zadati vlastito tijelo. Postoji li bolji trenutak da si čovjek oduzme život?" "Ma proklet bio!" zauriao je Matlock. "Hoćeš reći da sam ga ja ubio!" "Možda i hoću", odgovorio je Kressel tiho. "Ali nisam o tome razmišljao na taj način. A siguran sam da nije ni Adrian." "Ali si to zato rekao! Ti veliš da sam ja nehotice opalio i ubio ga baš kao da sam mu ja prerezao vene!... Pa mislim, ti to nisi vidio. Ja jesam!" Kressel je odgovorio smirenim glasom. "Ja nisam rekao da si ti nehotice opalio. Rekao sam samo da si amater. Dobronamjerni amater. I vjerujem da Greenberg zna na što mislim." Jason Greenberg je

pogledao Matlocka. "Postoji jedna stara slovačka poslovice: "Gdje se starci ubijaju, gradovi umiru"." Najednom je zrak proparalo telefonsko zvonce. Sva su se trojica trznula kao mamuznuta. Javio se Matlock, potom se okrenuo Greenbergu. "Za tebe." "Hvala." Federalni je agent preuzeo slušalicu od Matlocka. "Greenberg. Dobro, shvatio sam. Kad ćete znati?... Dotad ću vjerojatno već biti na putu. Nazvat ću te. Razgovarat ćemo kasnije." Spustio je slušalicu i stao kraj stola, okrenut le ima Matlocku i Kresselu. Dekan koledža nije se mogao svladati. "Sto je bilo? Sto se dogodilo?" Greenberg se okrenuo prema njima. Madock je pomislio kako su mu oči tužnije nego obično, što je - Matlock je to već stigao opaziti - kod Greenberga bio znak nevolje. "Pravimo zahtjev za policiju - sud - da se napravi autopsija." "Zašto?!" povikao je Kressel i prišao agentu. "Za ime Božje, zašto? Pa on se ubio sam! Jer je trpio bolove!... Isuse Kriste, pa ne možete mu to učiniti! Ako procuri vijest..." "Obavit ćemo to tiho." "To je nemoguće, i ti to znaš! Neka samo nešto procuri, i ovdje nastaje pakao! Ja to neću dopustiti!" "Ti to ne možeš spriječiti. Pa čak ni ja. Dovoljno je indicija koje govore da si on nije sam oduzeo život. Nego da su ga 145 ubili." Greenberg se bolno nasmiješio Matlocku. "I to ne riječi čima." Kressel je dokazivao, prijetio, još jednom nazvao Sealfonta, i napokon, kad je postalo očito da od svega toga neće biti nikakve koristi, srdito otišao od Matlocka. Kressel još nije pravo ni zalupio vratima, kad se telefon ponovno oglasio. Greenberg je opazio da je taj zvuk uznemirio Matlocka - ne da mu je samo išao na živce, nego baš uznemirio; možda čak i uplašio. "Oprosti... Bojim se da će ovaj stan bar neko vrijeme biti baza operacija. Ne dugo... Možda je to cura." Matlock je podigao slušalicu, poslušao, ali nije u nju ništa izgovorio. Umjesto toga okrenuo se Greenbergu. I rekao samo jednu riječ. "Ti." Greenberg je dohvatio slušalicu, tiho izgovorio svoje ime, i zatim proveo nekoliko sljedećih minuta u zurenju ravno pred sebe. Matlock je polovicu tog vremena promatrao Greenberga, pa onda otišao u kuhinju. Nije želio nespretno stajati sa strane dok agent sluša naredbe svojih pretpostavljenih. Glas se na drugom kraju žice na početku predstavio naprosto tako što je rekao: "Ovdje Washington." Na šanku je ležala prazna kuverta u kojoj je iz

Ministarstva pravosu a prispjela ona brutalno licemjerna izjava. Bio je to samo još jedan znak da se njegovi najmračniji snovi polako ostvaruju. Iz onog infinitezimalnog djelića svijesti koja se bavi nezamislivim, Matlock je počeo opažati da se zemlja u kojoj je odrastao počinje pretvarati u nešto ružno i destruktivno. Bilo je to nešto mnogo više od političke manifestacije, bilo je to polako bu enje sveobuhvatne svijesti o moralnom taktiziranju. O iskrivljenju ciljeva. Jake su osjećaje zamijenili površni bijes, stečena uvjerenja i kompromisi. Ova se zemlja pretvara u nešto drugo od onog što je obećavala, na što se obavezala. Gral se pretvorio u praznu posudu, u bljutavo vino, koje na njih djeluje impresivno samo zato što su opsjednuti. "Skinuo sam se s telefona. Hoćeš nazvati gospo icu Ballantyne?" Matlock je pogledao Greenberga kako stoji u okviru kuhinjskih vrata. U Greenberga, tu živu kontradikciju, agenta koji citira poslovice i duboko sumnja u sistem za koji radi. "Da. Da, volio bih." Greenberg se odmaknuo da ga propusti, i on je krenuo u dnevnu sobu. Matlock je stigao do sredine sobe i stao. "Vraški citat. Zaista. "Kad se starci ubijaju, gradovi umiru."" Okrenuo se i pogledao agenta. "Mislím da je to najtužnija poslovice što sam je ikad čuo." "Ti nisi hasid. Nisam to, naravno, ni ja, ali je hasidi ne bi proglasili tužnom... A kad malo bolje razmislím, ne bi ni jedan pravi filozof." "Zašto ne? Kad je zaista tužna." "Ali je istinita. Istina nije ni tužna ni vesela, ni dobra ni zla. Istina je naprosto istina." "Jednog ćemo dana i o tome, Jasone." Matlock je podigao slušalicu, nazvao Patin broj, pustio da zazvoni desetak puta. Nitko se nije javio. Matlock je pomislio na nekoliko Patinih prijateljica pa se upitao da li da ih nazove. Kad bi se naljutila ili uzrujala, Pat bi obično učinila jedno od dvoje. Ili bi željela sat vremena biti sama sa sobom, ili bi, naprotiv, potražila koju prijateljicu pa otišla u Hartford u kino ili kakav skroviti bar. A baš je bio prošao jedan sat. Dat će joj još petnaest minuta, i tek tada početi zivkati okolo. Palo mu je, dakako, na um i da ju je netko mogao odvesti i protiv njezine volje - to mu je zapravo i bila prva misao. Ali to nije bilo logično. Chesirska 147 mačka bila je puna ljudi, stolovi primaknuti. Greenberg je imao pravo. Kamo god da je pošla, otišla je zato što je sama željela poći. Greenberg je stajao kraj kuhinjskih vrata. Nije se ni pomaknuo. Promatrao je Matlocka.

"Pokušat ću za četvrt sata. I tada, ako ne bude odgovora, nazvat ću njezine prijateljice. Baš kao što si rekao, ona je prilično tvrdoglava mlada dama." "Nadam se da nisi od istog materijala." "Sto sad to znači?" Greenberg je zašao nekoliko koraka u dnevnu sobu. Kad je progovorio, učinio je to zagledan Matlocku ravno u oči. "Tvoj je posao gotov. Završen. Zaboravi na pismo, zaboravi na Loringa, zaboravi na mene... Tako će biti. Shvatili smo da kod Pan Ama imaš rezervacije za St. Thomas za subotu. Lijepo se provedi, jer onamo i ideš. Tako će to biti bolje za sve." Matlock je uzvratio pogled vladinu čovjeku. "Sve ću odluke u vezi s tim donijeti sam. Sad na savjesti imam jednog finog starog gospodina; a ti u džepu tu svoju smrdečinu. Ne zaboravi da sam je potpisao." "Ta smrdečina više nema veze. D.C. želi da se makneš. I makni se." "Zašto?" "Zbog tog finog starog gospodina. Ako su ubili njega, mogu i tebe. Ako se to dogodi, izvjesni bi dokumenti morali na sud, a izvjesni ljudi, koji su imali rezervi prema tvom angažiranju, mogli bi te svoje rezerve objaviti i u tisku. Bio si izmanipuliran. Mislim da ti to ne moram reći." "I onda?" "Ravnatelj Ministarstva nemaju nikakvu želju da ih javno proglašavaju krvnicima." "Shvaćam." Matlock je skinuo pogled s Greenberga i odšetao se do klupskog stolića. "Sto ako neću?" "Onda ću te maknuti sa scene." "Kako?" "Dat ću te uhititi pod sumnjom za umorstvo prvog stupnja." "Kako?" "Ti si zadnji za koga se zna da je Lucasa Herrona vidio na životu. Prema vlastitom priznanju otišao do njega i prijetio mu." "Ja sam ga upozorio!" "Sve, slažeš se, ovisi o interpretaciji?" Kad se začuo gromovit prasak, on je bio tako žestok da su im skoro popucali bubnjići. Obojica su se bacila na pod. Činilo se kao da se čitavo lice zgrade pretvorilo u šutu. Posvuda se dizala prašina, namještaj se rušio, stakla pucala, kroz zrak su letjeli komadi drveta i žbuke, a na čitavu se sobu spustio užasan smrad zapaljenog sumpora. Matlock je prepoznao smrad te bombe, i refleksi su mu kazali kako da postupi. Uhvatio se za dno kauča i pričekao, pričekao na drugu eksploziju - izazvanu detonatorom sa zakašnjelim djelovanjem - a koja ubija sve koji se u panici dignu poslije prve. Kroz maglu je opazio kako se Greenberg podiže, pa se bacio prema njemu, uhvatio ga za noge i srušio. "Lezi! Ostani..." Začula se i druga eksplozija. Dijelovi su se stropa zacrnjeli. Ali je

Matlock shvatio da to nije eksploziv za ubijanje. Bilo je to nešto drugo, ali u tom trenutku nije znao zaključiti što. Bilo je to nešto što je trebalo smesti oko, kamuflaža - nešto namijenjeno ne ubijanju, nego skretanju pozornosti. Golema žabica. Sad su se sa svih strana u zgradi počeli dizati krikovi. Po podu iznad njegova stana začuli su se udarci nogu u trku. A onda se pred Madockovim kućnim vratima začuo jedincati krik užasa. I nije htio stati. Strava koja se u njemu osjetila natjerala je Matlocka i Greenberga da se usprave na noge i po149 trče prema njegovu izvoru. Matlock je povukao vrata i spustio pogled na prizor kakav nijedan ljudski stvor ne bi smio vidjeti više od jedanput u životu, ako se njegov život mora nastaviti i poslije tog trenutka. Na njegovim je ulaznim vratima bila Patricia Ballantvne umotana u krvavu plahtu. Na golim su joj dojcima bile izrezane rupe, a iz rana ispod bradavica tekla je krv. Prednji joj je dio glave bio obrijan; iz posjekotina, na mjestu gdje je nekad bila meka sme a kosa, liptala je krv. A krv joj je tekla i iz poluotvorenih usta, preko natučenih i razbitih usana. Na očima su joj bile masnice, duboke pukotine bolnog mesa - ali su se pomaknule! Oči su se micale! Na rubovima joj se usana pojavila slina. Polumrtvi je leš pokušao progovoriti. "Jamie..." Bila je to jedina riječ koju je uspjela izustiti, a onda joj je glava kliznula u stranu. Greenberg se svom težinom bacio na Matlocka, i rasprostro ga sred mnoštva što se počelo skupljati. Urlao je naredbe "Policiju!" i "Hitnu pomoć!" sve dok nije vidio da je dovoljno ljudi potrčalo izvršiti njegovu zapovijed. Stavio joj je ruku na usta, da joj utjera zrak u posustala pluća, ali je znao da to zapravo i nije potrebno. Patricia Ballantvne nije bila mrtva; nju su stručnjaci podvrgli torturi, i ti su stručnjaci dobro znali svoj posao. Svaki zarez, svaka rana, svaka masnica stvarala je neizdrživ bol, ali nije vodila u smrt. Počeo je dizati djevojku, ali ga je Matlock u tome spriječio. Oči profesora anglistike bile su natekle od suza mržnje. Blago je odmaknuo Greenbergove ruke i podigao Pat u naručje. Unio ju je u kuću i plegao na napol uništenu sofu. Greenberg je ušao u spavaću sobu i vratio se s dekom. Potom je iz kuhinje donio zdjelu tople vode i nekoliko ručnika. Podigao je pokrivač i postavio ručnik ispod krvavih dojki. Matlock je na trenutak užasnuto zurio u brutalno izubijano lice, a onda je uzeo okrajak drugog ručnika i

počeo joj brisati krv oko obrijane glave i usta. "Preživjet će, Jim. To sam već vi ao. Sve će biti u redu." Ali kad je Greenberg začuo sirene u blizini, ipak se upitao hoće li s tom djevojkom ikad biti sve u redu. Matlock je, bespomoćan, nastavio djevojci brisati lice, dok su mu se niz obraze slijevale suze, a oči mu zurile bez treptaja. A onda je progovorio kroz potisnute jecaje. "Ti znaš što ovo znači, je li da znaš? Nitko me više ne može maknuti iz ovoga. Ako pokušaju, ja ću ih ubiti." "Ja im neću dati", odgovorio je Greenberg jednostavno. Izvana se začula škripa kočnica, a kroz prozore su zamlatili bičevi svjetala policijskih i bolničkih automobila. Matlock je zabio lice u jastuk kraj onesviještene djevojke i zaplakao. 151 14 Matlock se probudio u antiseptičkoj bjelini hotelske sobe. Roloj su bili dignuti, i sunce se oštro odražavalo na tri vidljiva zida. Do nogu mu je bila sestra i nešto žustro zapisivala po podlošku zakvačenom za dno kreveta tankim lancem za ključeve. Protegao je ruke, no onda hitro vratio lijevu, osjetivši oštar bol u podlaktici. "Osjetit ćete to sutra ujutro, gospodine Matlock", zapjevušila je sestra ne podižući pogled s podloška. "Teške intravenozne doze sedativa su čisto umorstvo, to vam ja velim. Ne da sam ih ja dobila, no Bog mi je svjedok da sam vidjela sasvim dovoljno ljudi koji jesu." "Je li Pat... gospo ica Ballantvne tu?" "Mislim, ne u istoj sobi! Isuse, ti akademski tipovi!" Ona je tu?" "Naravno. U susjednoj sobi. Koju namjeravam ostaviti zaključanu! Isuse, vi kao da ste došli iz šume!... Evo! Sve sam vam zapisala." Sestra je ispustila podložak, i on je prasnuo i zavibrirao. "A sad molim. Ipak ste dobili neke povlastice. Smijete dobiti doručak iako mu je prošlo vrijeme - i to odavno! To je vjerojatno zato što žele da im platite račun... Ali iza dvanaest mogu vas pustiti kad hoćete." "A koliko je sada? Netko mi je uzeo sat." "Osam do devet", rekla je sestra pogledavši na zapešće. "A sat vam nije nitko uzeo, nego je pohranjen sa svim drugim dragocjenostima koje ste imali pri prijemu." "A kako je gospo ici Ballantvne?" "Mi ne raspravljamo o drugim pacijentima, gospodine Matlock." "Gdje je njezin liječnik?" "Isti je koji je i vaš, koliko sam shvatila. Ali ne jedan od naših." Sestra se pobrinula da ta konstatacija ne zazvuči baš kao kompliment. "Prema vašem bolničkom listu, on će se pojaviti u devet i trideset ukoliko mu ne

javimo da je stvar hitna." "Nazovite ga. Hoću da do e što je prije moguće." "Neće ići. Ništa nije hitno." "Do sto avola, dovedite ga ovamo!" Kad je Matlock podigao glas, vrata su se sobe otvorila.

Unutra je žurno ušao Jason Greenberg. "Čuo sam te sve do na hodnik. To je dobar znak." "Kako je Pat?!" "Samo čas, gospodine.

Mi imamo pravila..." Greenberg je izvadio legitimaciju i pokazao je sestri. "Ovaj je čovjek pod mojom zaštitom, gospojo. Provjerite u prijemnom, ako vas je volja, ali nas sad ostavite same." Sestra je, profesionalno kao i uvijek, pažljivo pregledala legitimaciju pa žurno izišla kroz vrata. "Kako je Pat?" "Grozno, ali se popravlja.

Imala je tešku noć; jutro će joj biti još gore kad Tatevai zrcalo." "Daj pusti to kvragu! Je li joj dobro?" "Dvadeset sedam šavova - tijelo, glava, usta i, za promjenu, jedan i na lijevom stopalu. Ali će sve biti u redu. Rendgen veli da su joj kosti samo natučene. Nema lomova, ništa nije puklo, nema unutrašnjeg krvarenja. Te su svinje obavile svoj uobičajeni profesionalni posao." 153 "Može li govoriti?" "Ne baš. A i doktor to ne preporučuje. Sad joj je, više od svega, potreban san... A i ti se moraš malo odmoriti. Zato smo te sinoć i stavili tu." "Je li kod mene tko stradao?" "Nitko. Kakva luda bomba. Ne vjerujemo da je ikog i trebala ubiti. Prva je bila kratka patrona od pet centimetara zalijepljena vani ispod prozora; druga - koju je aktivirala prva bila je malo strasnija od rakete za Četvrti srpnja. Ali ti si očekivao i drugu eksploziju, zar ne?" "Da. Mislim da jesam... Teroristička taktika, ha?" "Tako i mi mislimo." "Mogu li vidjeti Pat?" "Bolje da pričekaš. Doktor misli da će spavati sve do popodne. S njom je sestra s paketićima leda i analgeticima.

Pustimo je neka se odmori." Matlock je oprezno sjeo na rub kreveta. Počeo je razgibavati noge, ruke, vrat i šake, i otkrio da situacija i nije tako tragična. "Osjećam nekakav mamurluk, ali bez glavobolje." "Doktor ti je dao konjsku dozu. Jer si se ponašao... što se dade shvatiti... vrlo emotivno." "Svega se sjećam. Sad sam mirniji, ali ne povlačim nijednu prokletu riječ... Danas imam dva predavanja. Jedno u deset i drugo u dva. I želio bih ih održati."

"Nećeš morati. Sealfont bi te volio vidjeti." "Razgovarat ću s njim poslije zadnjeg predavanja... A onda idem vidjeti Pat." Matlock je ustao na noge i otišao do velikog bolničkog prozora. Jutro je bilo vedro i sunčano; u Connecticutu su se zaredali lijepi dani. I dok je

tako gledao kroz prozor, Matlock se prisjetio kako je tako prije pet dana gledao kroz jedan drugi prozor, i kako je tada upoznao Jasona Greenberga. Tada je donio važnu odluku, a drugu donosi sada. "Sinoć si rekao da nećeš dopustiti da me maknu s ovoga. Nadam se da se nisi predomislio. Jer sutra me nema na tom Pan Amovu letu." "Nitko te neće uhapsiti. Toliko sam ti obećao."

"Možeš li to i spriječiti? Ali si rekao i da će te smijeniti." "Mogu to spriječiti... Ja mogu moralno zasmetati, što je enigmatski izričaj koji se prevodi kao zbunjivanje ljudi. Pa ipak ne bih volio da stekneš krivi dojam. Ako počneš stvarati probleme, mogu te staviti u pritvor." "Najprije me trebaju naći." "To je uvjet koji mi se baš i ne sviđa." "Onda zaboravi da si ga i čuo. Gdje mi je odjeća?" Matlock je prišao jednokrlnim vratima ormara i otvorio ih. Hlače, sako i košulja visjeli su na vješalicama; tenisice su bile na podu, i u njih su bile pažljivo umetnute čarape. U jedincatoj su ladici bile gaćice i bolnička četkica za zube. "Daj oti i, molim te, dolje i potraži nekoga da me pusti odavde. A osim toga mi trebaju lisnica, novac i sat. Hoćeš li mi i to srediti?" "Kako si to mislio - da te najprije trebaju naći? Sto kaniš učiniti?" Greenberg se nije ni pomaknuo.

"Ništa gromopucateljno. Naprosto ću nastaviti neka "sitnija istraživanja"... Tako je to bar formulirala ona izjava tvojih gazda. To mi je rekao Loring, Negdje je vani i druga polovica onog papira. I ja ću je naći." "Daj me prvo poslušaj! Ja ti ne niječem pravo..." "Ti mi ga ne niječeš!" Matlock se okrenuo federalnom agentu. Glas mu je bio suzdržan, ali opak. "To nije dovoljno. To je negativno odobrenje! A ja imam nekoliko krupnih prava! A me u njih ubrajam žutokljunog brata u jedrilici, crnu svinju koja se odaziva na ime Dunois ili kako ga već zoveš, čovjeka zvanog Lucas Herron i onu curu tamo! Nešto mi govori da ti i doktor znate i za ostalo što se sinoć dogodilo, a ja samo slutim! Nemoj mi samo pričati o pravu!" 155 "Mi se u načelu s tim slažemo. Ali ja samo ne želim da te tvoja "prava" polože do brata. To je posao za profesionalce. Ne za amatera! Ako uopće budeš radio, želim da to bude s nekim tko dođe na moje mjesto. To je važno. Hoću da mi to obećaš." Matlock je skinuo gornji dio pidžame i uputio Greenbergu kratak, zbunjen smiješak. "Imaš moju riječ. Ja zaista u sebi ne vidim čitav odred

rangera. Znaš li tko će doći na tvoje mjesto?" "Još ne. Vjerojatno netko iz D.C.-a. Neće se usuditi uzeti nekoga iz Hartforda ili New Havena... A istina je... oni ne znaju tko je kupljen. Bit će s tobom u vezi. Ja ću ga osobno uputiti u stvar. To ne može nitko osim mene. I reći ću mu da se identificira pomoću... što bi ti volio?" "Reci mu neka izgovori onu tvoju poslovicu. "Kad se starci ubijaju, gradovi umiru."" "Svidjela ti se?" "Ne mogu reći ni da mi se svi a niti da mi se ne svi a. To je naprosto istina. I ne bi li tako trebalo i biti?" "I vrlo je primjerena. Jasno mi je što misliš." "Vrlo." "Jim, prije nego što danas popodne odem, napisat ću ti jedan telefonski broj. To je broj u Bronxu - moji roditelji. Oni neće znati gdje sam, ali im se javljam svaki dan. Nazovi ga ako moraš." "Hvala, i hoću." "Moraš mi to obećati." "Dajem ti riječ." Matlock se nasmijao kratko, od zahvalnosti. "Naravno, s obzirom na okolnosti, ako nazoveš, može se dogoditi da se javim baš ja." "Vraćaš se privatnoj praksi?" "Ta je vjerojatnost veća nego što misliš." Izme u dva predavanja, Matlock se odvezao do malog ureda burzovnog mešetara u gradu Carlveu pa izišao s čekom na 7.312 dolara. Bila su to sva njegova ulaganja u tržište, većinom novac od autorskih prava. Posrednik ga je pokušao odgovoriti; sada nije bio trenutak za prodaju, napose pri tekućim cijenama. Ali je Matlock već bio odlučio. Blagajnik mu je nevoljko napisao ček. Odatle je Matlock otišao u svoju banku pa čitavu uštedu prebacio na tekući račun. Kad je tome dodao odrezak na 312 dolara, pogledao je koliko ukupno ima gotovine. Ispalo je 11.501,72 dolara. Matlock se na nekoliko trenutaka zagledao u cifru. Obuzeli su ga različiti osjećaji. S jedne strane, taj je broj dokazivao njegovu solventnost; s druge je bilo malo zastrašujuće pomisliti da je nakon trideset godina života mogao tako točno odrediti svoju čistu financijsku vrijednost. Nigdje nije imao ni kuće, ni zemljišta, ni skrivenih investicija. Samo automobil, nekoliko manje vrijednih stvari i nekoliko objavljenih knjiga s tako uskog područja da od njih nije mogao očekivati nikakvu iole značajnu novčanu nagradu. Pa ipak je to, prema mnogim mjerilima, bio popriličan novac. 157 Pa ipak ni izbliza dovoljan. I on je to znao. I baš mu se zato na dnevnom rasporedu našao i Scarsdale, New York. Sastanak mu je sa Sealfontom stanjio živce, a Matlock nije bio siguran koliko još mogu podnijeti njegovi

uzdrmani neuroni. Hladnom bijesu predsjednika Carlvlea bila je ravna samo dubina njegove tjeskobe. Zbunjujući sjenoviti svijet nasilja i korupcije bio je svijet u koji se nikad neće uklopiti zato što je on bio izvan domene njegova shvaćanja. Matlock se zaprepastio kad je čuo Sealfonta, dok je sjedio u naslonjaču i gledao kroz erker s pogledom na najljepšu tratinu na čitavom sveučilištu Carlvle, kako veli da će možda dati ostavku. "Ako je čitava ta tužna, nevjerojatna priča istinita - a tko da u to posumnja - onda ja više nemam pravo sjediti u ovoj stolici." "To nije istina", odgovorio mu je Matlock. "Ako je to istina, onda si ti ovdje potrebniji nego ikada." "Kao slijepac? Kome treba slijep čovjek? Na ovom položaju?" "Ne slijep. Neizložen." A onda se Sealfont okrenuo u stolici i lupio šakom o stol, pokazujući pritom strahovitu snagu. "Zašto baš ovdje? Zašto baš tu?" Dok je sjedio pred Sealfontovim pisačim stolom, Matlock je gledao u bolno lice predsjednika Carlvlea, i na trenutak pomislio da bi se mogao rasplakati. Vozio je Marritt Parkwayem, i to velikom brzinom. Morao je juriti; osjećao je za tim unutrašnju potrebu. To mu je pomagalo da skrene misli s Pat Ballantvne kakvu je vidio nekoliko minuta prije odlaska. Od Sealfonta je pošao u bolnicu; pa ipak nije uspio razgovarati s njom. Baš kao što to dosad nije uspjelo još nikom. U podne se, kako su mu rekli, bila probudila. I dobila teški napad histerije. Doktor iz Litchfielda dao joj je još sedativa. Doktor je bio zabrinut, i Matlock je znao da se brine za njezin um. Onaj užas zadan tijelu nije mogao ni mozak ostaviti neditnutim. Prvih nekoliko minuta s roditeljima u golemoj kući u Scarsdaleu prošlo je nespretno. Njegov otac, Jonathan Munro Matlock proveo je desetljeća u najvišim sferama svog tržišta i zato je instinktivno prepoznavao čovjeka bez snage. Bez snage no s potrebom. Matlock je svom ocu rekao najjednostavnije i najneemotivnije što je mogao da bi želio posuditi veliku svotu; vraćanje ne može jamčiti. Upotrijebit će ga da pomogne - u krajnjoj liniji - mladim ljudima kakav je bio i njegov pokojni brat. Pokojni sin. "Kako?" upitao je Jonathan Matlock tiho. "To ti ne mogu reći." Pogledao je oca u oči, i otac je prihvatio nedvojbenu istinitost sinove tvrdnje. "Dobro. Imaš li ti za to što si naumio i kvalifikacija?" "Da. Imam." "Je li u to umiješan još tko?"

"Silom prilika da." "Vjeruješ li im?" "Da." "Jesu li oni zatražili taj novac?" "Ne. Oni za to i ne znaju." "Hoće li oni njime raspolagati?"

"Ne. Ne, koliko ja to mogu predvidjeti... Ali, moglo bi se reći i više od toga. Bilo bi čak loše kad bi oni za taj novac doznali." "Ja ti ne postavljam ograničenja, nego samo pitam." "To je moj odgovor."

159 "I ti vjeruješ da će to što činiš pomoći, na neki način, mladićima poput Davida? Pomoći u praktičnom smislu, ne teoretskom? To nisu nikakve sanjarije, nikakva milostinja?" "Da. U to sam siguran."

"Koliko ti treba?" Matlock je tiho udahnuo punim plućima.

"Petnaest tisuća dolara." "Pričekaj čas." Nekoliko minuta potom, otac je izišao iz svoje radne sobe i dao sinu kuvertu. Sin je bio dovoljno pametan da je ne otvori pred ocem. Deset minuta poslije zamjene - a Matlock je znao da je to zaista samo zamjena - Matlock je otišao, osjećajući na sebi pogled roditelja koji su stajali na golemoj verandi i promatrali njegov automobil kako izlazi kroz dvorišna vrata. Matlock se uvezao na prilaznu stazu svoga stana, ugasio farove i motor, pa se umorno iskobeljao. Kad je prišao staroj kući u stilu Tudor, opazio je da su upaljena sva svjetla u stanu.

Jason Greenberg nije se upuštao u rizik, i Matlock je pretpostavio da njegovu kuću motri bar neki dio Greenbergove nijeme i nevidljive vojske s različite udaljenosti - nijedne prevelike.

Otključao je vrata i gurnuo ih. Unutra nije bilo nikoga. Ili bar nigdje na vidiku. Čak ni njegova mačka. "Hej? Jason?... Ima li koga? To sam ja, Matlock." Odgovora nije bilo i Matlock je osjetio olakšanje. Želio je samo upuzati u krevet i zaspati. Svratio je u

bolnicu i htio obići Pat, ali ga nisu pustili. Ipak je bar doznao da se ona "odmara i da je u zadovoljavajućem stanju". Bio je to korak u pravcu poboljšanja. Popodne je još bila u kritičnom stanju. Vidjet će je u sedam ujutro. Sad je bilo vrijeme za spavanje - mirno, ako je moguće. Spavanje po svaku cijenu. Jer ga ujutro čeka velik posao. Ušao je u spavaću sobu, i prošao kraj još nepopravljenih dijelova zida i prozora. Alat stolara i zidara bio je uredno složen po kutovima. Skinuo je sako i košulju pa pomislio, pomalo posrpan prema samom sebi, da je postao možda suviše samouvjeren. Hitro je izišao iz spavaonice i ušao u kupaonicu. Kad su se vrata zatvorila, dohvatio je mačkovo sralište i podigao novine iznad sloja platna. Korzikanski je papir još bio na svome mjestu, i

potamnjeni je srebrnasti premaz reflektirao svjetlo. Kad se vratio u spavaću sobu, Matlock je izvadio novčarku, gotovinu i ključeve automobila, pa ih postavio na vrh komode. Dok je to radio, sjetio se kuverte. Nije se dao prevariti. Jer je svog oca poznao, i to možda i bolje nego što je to otac i mislio. Pretpostavio je da je ček popraćen kratkim pisamcem koje jasno govori da mu taj novac ne posu uje nego daruje i da ne očekuje nikakav povrat. I pisamce je doista i bilo tu, presavijeno u kuverti, ali riječi na njemu nisu bile onakve kakve je Matlock očekivao. Ja vjerujem u tebe. Oduvijek sam vjerovao. Voli te Tata A na pisamcu, zaklaman s druge strane, bio je ček. Matlock ga je otkinuo i pročitao cifru. Bio je to ček na pedeset tisuća dolara. 161 16 Većina oteklina po licu i oko očiju već se povukla. Uhvatio ju je za ruku i čvrsto je stisnuo, i svoje lice još jednom prinio njezinu. "Sve će biti u redu", glasile su bezazlene riječi koje je nekako uspio skupiti. Morao se stalno kočiti da ne zavrišti od bijesa i grižnje savjesti. Misao da jedno ljudsko biće može tako nešto učiniti drugom ljudskom biću nadilazilo je njegovu izdržljivost. A za to je on bio odgovoran. Kad je progovorila, glas joj se jedva i čuo, kao glas male bebe, i riječi su se tek djelimice formulirale kroz nepokretne usne. "Jamie... Jamie?" "Pssst... Nemoj govoriti ako te boli." "Zašto?" "Ne znam. Ali ćemo otkriti." "Ne!... Ne, nemoj! Oni su... oni su..." Djevojka je morala progutati slinu; no u tome je jedva uspjela. Pokazala je na čašu vode na noćnom ormariću. Matlock ju je hitro dohvatio i prinio njezinim usnama, pridržavajući joj ramena. "Kako se to dogodilo? Možeš li mi ispričati?" "Rekli... Greenberg. Muškarac i žena... prišli k stolu. Rekli ti... čekaš... vani." "Ništa zato, porazgovarat ću s Jasonom." "Ja... osjećam se bolje. Boli ali... manje, ja... zaista... Hoće li sa mnom sve biti u redu?" "Naravno da hoće. Razgovarao sam s doktorom. Malo si natučena, ali ništa nije slomljeno, ništa ozbiljno.

Veli da već za koji dan izlaziš iz kreveta, to je sve." Patricia Ballantvne bljesnula je očima, i Matlock joj je na skrpljenim usnama ugledao jeziv pokušaj smiješka. "Otimala sam se... otimala i otimala... i onda se... više ničeg ne sjećam." Matlock je morao skupiti svu snagu da ne brižne u plač. "Znam da jesi. A sad, ni riječi više. Odmori se, i malo se smiri. Samo ću sjediti tako pa ćemo

razgovarati očima. Sjećaš se? Rekla si da mi uvijek, kad oko ima ljudi, razgovaramo očima... Sad ću ti ispričati jedan papreni vic." Kad se pojavio smiješak, bio joj je samo u očima. Ostao je tako sve dok ga sestra nije potjerala. Nježno ju je poljubio u usta pa izišao iz sobe. Osjećao je olakšanje; i osjećao je bijes. "Gospodine Matlock?" Kraj lifta mu je prišao mlad liječnik sa svježim izribanim licem internista. "Da?" "Imate telefonski poziv. Možete ga preuzeti na recepciji na prvom katu, po ite za mnom." Glas je s druge strane žice bio nepoznat. "Gospodine Matlock, ja se zovem Houston. I prijatelj sam Jasona Greenberga. Trebao bih s vama stupiti u vezu." "O? Kako je Jason?" "Odlično. Morali bismo se naći što je prije moguće." Matlock je već htio navesti mjesto, bilo koje mjesto, i vrijeme nakon prvog predavanja. A onda je stao. "Je li Jason ostavio kakvu poruku... i gdje je, i što je s njim?" "Ništa, gospodine. Samo da vas smjesta potražim." 163 "Shvaćam." Zašto nije izgovorio lozinku? Zašto se Houston nije identificirao? "Greenberg mi je sasvim jasno rekao da će ostaviti poruku... gdje će biti. Siguran sam da je to rekao." "To je protiv internih pravila, gospodine Matlock. Ne bi mu dopustili." "O?... To znači da nije ostavio baš nikakvu poruku?" Glas je s druge strane žice na trenutak zastao, sasvim opazivo. "Možda je zaboravio... Zapravo, ja s njim nisam ni razgovarao osobno. Naredbu sam dobio izravno iz Washingtona. Gdje ćemo se naći?" Matlock je u čovjekovu glasu osjetio tjeskobu. Kad je spomenuo Washington, glas mu se digao u sitnom izboju živčane energije. "Dajte da vas nazovem kasnije. Koji je vaš broj?" "Sad me poslušajte, Matlock. U telefonskoj sam govornici i moramo se naći. Dobio sam jasne naredbe!" "Da, kladim se da jeste..." "Molim?" "Nije važno. Jeste li u centru grada? U Carlisleu?" Čovjek je ponovno zastao. "Tu negdje." "Recite mi, gospodine Houston... umire li grad?" "Molim? Što ste rekli?" "Zakasnit ću na predavanje. Pokušajte me opet dobiti. Siguran sam da ćete me uspjeti naći." Matlock je objesio slušalicu. Lijeva mu se ruka tresla, a na čelu mu se skupio znoj. Gospodin Houston bio je neprijatelj. I neprijatelji su mu prilazili sve bliže. Njegovo je prvo subotnje predavanje bilo u jedanaest, što je značilo da mu je preostao još samo jedan sat da obavi što je smatrao shodnim za najlogičnije baratanje novcem. Nije mu bila draga misao da bi u

gradu Carlvleu morao biti fizički kraj Carlvle Banka - u ponedjeljak ujutro. Nije bio siguran ni da je to uopće moguće. Jer nije bio siguran ni gdje će u ponedjeljak uopće biti. S obzirom na to da je Carlvle bio tipični novoengleski sveučilišni grad, on je živio posebnim životom zajedničkim takvim mjestima. Ljudi su se znali sa svim ljudima, a počesto s njima bili i na ti, i ti su ljudi njihov svakodnevni život pretvarali u egzistiranje bez žurbe i napora. Automehaničar je bio "Joe" ili "Mac", šef J. Pressa bio je "Al", zubar "John" ili "Warren", djevojka u kemijskoj čistionici "Edith". U Matlockovu je slučaju bankar bio "Alex". Alex Anderson, četrdesetogodišnjak i carlvleski ak, mjesni momak koji je skočio iz gradske uprave u poslovni svijet i sad koordinirao oboje. Matlock ga je nazvao kući i objasnio mu svoj problem. Sad po svijetu nosa veliki očev ček. Ulazi u neka privatna obiteljska ulaganja pod svojim imenom, ali su ona tajna. S obzirom na onu provalu u stan, želio bi se smjesta riješiti čeka. Bi li mu Alex mogao išta predložiti? Da ga pošalje poštom? Kako da ga najbolje prebaci na svoj račun, s obzirom na to da ne zna hoće li u ponedjeljak biti u Carlvleu, a htio je to srediti, da dobije novac. Alex Anderson mu je predložio očit. Neka Matlock indosira ček, stavi ga u kuvertu adresiranu na Andersona, pa je ubaci u noćnu uložnicu u banci. A Alexu će to u ponedjeljak ujutro biti prva stvar. A onda ga je Alex Anderson upitao o kolikoj je svoti riječ, i Matlock mu je rekao. 165 Kad je taj problem s računom bio riješen, Matlock se koncentrirao na ono što je smatrao polazišnom točkom. Nije uspio naći nijedan drugi izraz, a bio mu je potreban - jer mu je bila potrebna disciplina definicije. Morao je krenuti sasvim ravno, jer je znao da bi ono što slijedi moglo biti sasvim nedisciplinirano - sasvim bez plana i ortodoksije. Zato što je već bio donio odluku. On će ući u svijet Nimroda. Graditelja Babilona i Ninive, lovca na divlje zvijeri, ubojice djece i staraca, čovjeka koji je mlatio žene. Potražit će Nimroda i naći ga. v Poput svih odraslih ljudi koji se nisu oženili za predrasudu da je sve što je lijepo ujedno i nemoralno, i Matlock je bio svjestan činjenice da je država Connecticut, poput svojih sestrinskih država na sjeveru, jugu i zapadu, naseljena čitavom mrežom ljudi vrlo spremnih da sebi pribave zabave na koje su se mrštile propovjedaonice i sudovi. Koji hartfordski menadžer

osiguranja u višem platnom razredu nije čuo za lanac "Antique Shoppes" na New Britain Avenue, gdje se okretno mlado žensko tijelo moglo kupiti za razumnu svotu sitniša? Koji je to prigradski putnik iz Old Greenvicha bio slijep na velika imanja sjeverno od Green Farmsa gdje su kockarski ulozi često nadilazili i one u Vegasu? Koliko žena umornih poslovnih ljudi iz New Havena ili Westporta nije zaista znalo ništa o raznim službama nalaženja "pratilja" što su djelovale iz Hamdena i Fairfielda? I dalje, u "staroj zemlji", Norfolkusu? Gdje su razbacane kuće bile izbljudjela apoteoza pravog bogatstva, kuće u kojima su živjele punokrvne prve obitelji koje su emigrirale samo malo na zapad da pobjegnu od skorojevića? Pričalo se da ta "stara zemlja" ima vrlo čudne zabave. Kuće u sjeni, osvijetljene svijećama, gdje su se ljudi kojima je u životu bilo dosadno zabavljali promatranjem. Voajeri najbolesnijih prizora. Žensko, muško, životinje svi tipovi, sve kombinacije. Matlock je znao da je u tom svijetu moguće naći Nimroda. Moralo je biti. Jer iako su narkotici bili tek jedan aspekt usluga koje su se nudile u toj mreži, i druge su stajale na raspolaganju - baš kao i sve ostalo. A od svih pustopašnih igara, ni u jednoj nije bilo toliko vatre i leda, nijedna nije imala toliko magnetizma koliko kockarnice. Za tisuće onih koji nisu uspijevali naći vremena za feštu San Juana, London ili Rajski otok, postojali su bar povremeni izleti u manične trenutke u kojima se zaboravljala svakodnevna dosada - i to na samo puškomet od kuće. Nad zelenim baršunastim stolovima brzo su se stvarale reputacije - uz okretanje kocke i prevrtanje karata. I baš je tu Matlock trebao potražiti svoju polaznu točku. Baš je na takvome mjestu mladi čovjek od trideset tri godine mogao izgubiti tisuće dolara - dok se netko ne upita tko je on zapravo. U dvanaest i pol Matlock je preko četvrtastog dvorišta pošao prema svom stanu. Došao je čas da povuče svoj prvi potez. Mutni su se obrisi plana polako izoštravali. Trebao je čuti korake, ali ih nije čuo. Začuo je samo kašljanje, pušački kašalj, kašljanje čovjeka koji je trčao. "Gospodine Matlock?" Matlock se okrenuo i ugledao muškarca od trideset i nekoliko godina, svoje dobi, možda malo starijeg i, zaista, bez daha. "Da?" "Oprostite, uvijek mi pobjegnute. Stigao sam u bolnicu čas nakon što ste otišli, a onda vas poslije predavanja

čekao u proklesoj krivoj zgradi. Postoji i nekakav vrlo zbrkani profesor biologije koji se zove slično kao i vi. Čak vam je malo i sličan. Ista visina, stas, kosa..." "To je Murdock. Elliot Murdock. Što je bilo?" 167 "On nije mogao shvatiti zašto ja tako uporno tvrdim da "kad se starci ubijaju, onda gradovi umiru!" "Vi ste Greenbergov!" "Tako je. Lozinka je malo morbidna, ako mi oprostite. Hodajte dalje. Razići ćemo se na kraju staze. Na emo se za dvadeset minuta u Bill's Bar Grillu kod teretnog depoa. To je šest ulica južno od kolodvora. Vrijedi?" "Nikad čuo." "Savjetovao bih vam da skinete kravatu. Ja ću biti u kožnoj jakni." "Našli ste zaista otmjeno mjesto." "Stara navika. Malo varam na troškovima." "Greenberg mi je rekao da ću raditi s vama." "U to možete biti sigurni! On bi za vas stavio i svoju košer guzicu u vrelo ulje. Mislim da će ga prebaciti na zadatak u Cairo... Vraški momak. Mi ga terenci volimo. Nemojte ga zajebati." "Želio bih samo znati kako se zovete. Preživjet ću i bez propovijedi." "Houston. Zovem se Fred Houston. Vidimo se za dvadeset minuta. I skinite tu kravatu." 17 Bill's Bar Grill bio je dio Carlylea koji Matlock još nikad nije upoznao. U njemu su predominantna klijentela bili pružni i skladišni radnici. Preletio je pogledom preko prljave prostorije; Houston je sjedio u stražnjem separeu. "Sad je doba koktela, Matlock. Malo rano prema sveučilišnim mjerilima, ali djelovanje nije bitno drukčije. A u današnje doba čak ni odjeća." "Kakvo mjesto." "Služi svrsi. Po ite do bara i uzmite piće. Ptičice ne dolaze do smiraja." Matlock je učinio kako mu je Houston rekao pa se vratio s najboljim burbonom što ga je uspio naći. Bila je to marka koju je prestao piti čim mu je plaća postala dovoljna za golo preživljavanje. "Mislim da bih vam to trebao odmah reći. Netko me je nazvao u bolnicu i predstavio se vašim imenom." Houstona kao da je netko udario u želudac. "Moj Bože", rekao je tiho. "Sto je rekao? I što ste vi učinili?" "Pričekao sam da se identificira... Greenbergovom poslovicom. Nekoliko sam mu puta dao priliku, ali on ništa... Zato sam mu rekao da me nazove opet i spustio slušalicu." "Predstavio se mojim imenom?! Houston. Jeste li sigurni?" 169 "Apsolutno." "Tu nema nikakve logike. On to nije mogao1." "Vjerujte mi. Mogao je." "Nitko nije znao da sam ja zamjena... To nisam znao ni ja sve do tri u noći." "Netko je to otkrio."

Houston je popio nekoliko gutljaja piva. "Ako je to što ste mi rekli istina, onda se ja mičem odavle u roku od nekoliko sati.

Usput rečeno, to je dobro smišljeno... Ali dopustite da vam dam još jedan savjet. Nikad ne prihvaćajte sastanak preko telefona." "A zašto ne?" "Čak i da sam vas ja zaista nazvao - kako bih znao da razgovaram baš s vama?" "Shvaćam što mislite..." "Zdrav razum.

Skoro sve što radimo temelji se na čistom zdravom razumu...

Zadržat ćemo istu lozinku. "Starci" i "gradovi". Moj će vas nasljednik potražiti večeras." "Sigurni ste da idete?" "Mene su opazili. I ja se ne kanim motati okolo. Možda ste već i zaboravili na

Ralphu Loringa... Mi u našoj službi uživamo velika javna priznanja." "Onda dobro. Jeste li razgovarali s Jasonom? Je li vas izvijestio?" "Pričao je čitava dva sata. Od četiri do šest ujutro. Moja žena veli da je popio trinaest šalica kave." "Što mi možete reći o Pat? Patriciji Ballantyne. Što se dogodilo?" "Medicinske činjenice..."

"Ne sve." "Baš sve ih ne znam ni ja." "Lažete." Houston je pogledao Matlocka, ali očito nije primio uvredu. Kad je odgovorio, učinio je to s puno razumijevanja. "U redu. Postoje dokazi o silovanju. To ste željeli čuti?" Matlock je stegnuo čašu. "Da", rekao je tiho.

"Tako er biste, me utim, trebali znati i ovo. Djevojka to ne zna.

Bar ne u ovoj fazi oporavka. Koliko sam shvatio, svijest igra igre.

Ona odbacuje sjećanja sve dok ne shvati - ili joj to nešto kaže - da s njima može izaći na kraj." "Hvala na lekciji iz psihologije...

Životinje. Prljave životinje..." Matlock je odgurnuo čašu. Piće mu je bilo nepodnošljivo. Pomisao da bi mogao i u najmanjoj mjeri zatupiti osjetila upravo ga je užasavala. "Ovo bih trebao svirati po sluhu, pa ako sam vas krivo shvatio, mogu se samo ispričati...

Budite u blizini kako joj se počnu slagati kockice. Bit ćete joj potrebni." Matlock je podigao pogled sa stola, sa svojih napetih ruku. "Zar je bilo tako gadno?" upitao je skoro nečujno.

"Preliminarne laboratorijske pretrage - nokti, kosa, i ostalo - sve to upućuje da napad nije izvršila samo jedna osoba." Matlockova je mržnja mogla naći samo jedan odušak. Zatvorio je oči i bacio čašu, koja se zavaljala preko poda i razbila se o šank. Sanker je ispustio prijavu krpu i krenuo prema vratašcima pa pogledao čovjeka koji je bacio čašu. A onda stao. Houston je brzo podigao novčanicu, i dao mu znak da ne prilazi. "Pokušajte se sabrati!" rekao je

Houston. "Time nikom nećete učiniti ništa dobro. Time samo na nas privlačite pažnju... A sad poslušajte. Dopušteno vam je nastaviti istragu, ali pod dva uvjeta. Prvi je da svakoga, prije nego što mu pristupite, provjerite kod našeg čovjeka - taj sam trebao biti ja. Drugi je - pazite da vam subjekti budu studenti i samo studenti. Nitko od nastavnika, nitko od osoblja, nitko izvana - samo studenti... 171 I svake večeri izme u deset i jedanaest podneske izvještaj. Vaš će vas kontakt zbog toga svakodnevno nazivati. Jeste li to shvatili?" Matlock je s nevjericom zurio u agenta. Shvaćao je što to čovjek govori - pa čak i zašto to govori - ali nije mogao povjeriti da bi mu itko koga je u posao uputio Jason Greenberg mogao prenijeti takve upute. "Mislite to ozbiljno?" "Naredbe su sasvim eksplicitne. Nema odstupanja. To je kao Sveto pismo." Evo ga još jedanput. Još jedan znak, još jedan kompromis. Još jedna plastična naredba od nevidljivih plastičnih voda. "Tu sam ali kao da i nisam tu, jeste li to mislili? Ostavili su me na rubu svega, i to ispunjava pogodbu?" "Frigajte se." Matlockove su oči odlutale prema gore i zagledale se u ništa. Pokušao je kupiti nekoliko sekundi slatkog razuma. "Frigga je norveška božica neba. Ona dijeli nebo s Odinom. Ne vrije ajte jednu damu, Houstone." "Vi niste pri sebi!" rekao je agent. "Nije mi nimalo žao što ispadam iz igre... Čujte, tako će i za vas biti najbolje, vjerujte mi na riječ. I još samo jedno. Morate vratiti papir koji vam je dao Loring. Ne, to ne ide." "Ma nemojte!" Matlock je kliznuo preko prljavog sjedala od skaja i već se počeo dizati. "Ja na to ne gledam na takav način. Vratite se u Washington i recite im da ja mislim da to baš tako ide. I pripazite na sebe, Sveto pismo." "Vi se igrate s pritvorom!" "Još ćemo vidjeti tko se igra", rekao je Matlock i odgurnuo se od stola, pa ga zakrenuo da agentu zagradi izlaz i pošao prema vratima. Začuo je škripu nogu kad si je Houston maknuo stol s puta. Začuo je Houstona kako ga zove glasom tihim ali punim žestine, kao da ga je sve to zbunilo, i kao da želi da se Matlock vrati, no kao da se pritom boji da ga ne razotkrije. Matlock je stigao do vrata, skrenuo desno na pločnik i potrčao koliko ga noge nose. Pronašao je uski prolaz i shvatio da se, u najmanju ruku, giba u pravom smjeru. Utrčao je u nj i stao, pa se stisnuo u vežu. Na dnu prolaza, na putu što je vodio prema teretnom kolodvoru, opazio je Houstona kako

hitro korača kraj flegmatičnih podnevnih radnika u pauzi za ručak. Stvarao je dojam uspaničenosti; Matlock je znao da se ne smije vratiti u svoj stan. Smiješno je to što radim, pomislio je Matlock dok je sjedio u separeu Bill's Bara Brilla. Vratio se na mjesto s kojeg je prije samo dvadeset minuta pobjegao kao da ga svi vrazi nose. Pa ipak je to u njegovoj glavi imalo nekakvog maglovitog smisla - jasnijeg od ičeg drugog u tom trenutku. Morao je ostati sam i razmisliti. Nije se smio upustiti u rizik pa krenuti nasumce ulicama gdje bi ga mogao opaziti neki odjeljak Greenberg-Houstonove nevidljive armije. Zvuči ironično, no bar mu se učinio najsigurnijim. Ispričao se opreznom šankeru i ponudio da će mu platiti razbijenu čašu. Dao je naslutiti da je čovjek s kojim se porječkao bio jedna od onih pijavica - dugovao mu je mnogo, a nije imao otkud vratiti. To objašnjenje, koje mu je ponudila sad već smirena mušterija, ne samo da je od šankera bilo prihvaćeno, nego ga je podiglo u status kakav se nije često vi ao u Bill's Bar Grillu. Morao je srediti misli. Postojale su kontrolne točke, koje je ocrtao u mislima, a kojim je trebalo proći prije nego što krene na put prema Nimrodu. A sad se pojavila još jedna. Za nju se pobrinuo Houston, iako on to nikad neće doznati. Pat nije smjela zaprijetiti ni najmanja opasnost. Nije smio na srcu imati 173 još i tu brigu. Sve druge zadaće na popisu prema njoj su bile sekundarne. Odjeća, dostupna gotovina, neprepoznatljivi automobil, sve je to moralo pričekati. Nimrodovi će saveznici motriti, motrit će na njegov stan, pod nadzorom će biti sva imena i lokacije s popisa Ministarstva pravosu a. Ali najprije Pat. Pobrinut će se da bude pod stražom danju i noću, dvadeset četiri sata na dan, svake minute. Čuvana otvoreno, bez ikakve tajnovitosti, tako da će to biti jasan znak objema nevidljivim vojskama, upozorenje da je ona izvan te igre. Novac više nije bio problem, ni najmanje. A u Hartfordu je bilo ljudi čija profesija savršeno odgovara zahtjevima posla. I on je to znao. Goleme osiguravajuće kompanije stalno su se služile njihovim uslugama. Sjećao se bivšeg sveučilišnog nastavnika s matematičkog odjela koji je otišao iz Carlvea da se posveti lukrativnom polju osiguravajućih djelatnosti. On je radio za Aetnu. Potražio je telefon u musavom baru. Jedanaest minuta kasnije, Matlock se vratio u separe. Posao

je bio sklopljen s Blackstone Security, Incorporated, u Bond Streetu, Hartford. Dobit će tri čovjeka na dan u osmosatnim smjenama, i za svaka dvadeset i četiri sata što subjekt bude pod zaštitom Blackstone, Inc., rečenoj će kompaniji biti isplaćeno tri stotine dolara. Dodatni će troškovi, naravno, biti zaračunati naknadno, baš kao i tarifa za upotrebu "Tel-electronica" ako se za tim ukaže potreba. Riječ je bila o maloj spravi koja je kratkim pijukanjem javljala vlasniku da je nazvan neki zadani telefonski broj. Blackstone je, naravno, sugerirao da se ne uzme njihov kućni broj, nego neki drugi - koji će oni, dakako, aktivirati u roku od dvanaest sati a što će mu, naravno, zaračunati naknadno. Matlock se suglasio sa svime, na svemu je bio zahvalan, i rekao da će se popodne pojaviti u Hartfordu .da potpiše papire. Želio se naći s gospodinom Blackstoneom - ali ovaj put zbog jednog drugog razloga. Blackstone mu je, me utim, dao znati da oko sre ivanja formalnosti nema žurbe, zato što je s gospodinom Madockom već osobno razgovarao šef Aetnina tajničkog odjela. On će svoju ekipu poslati u bolnicu Carlvle u roku od jednog sata. Ali da gospodin Madock nije slučajno u kakvom rodu s Jonathanom Munroom Matlockom...? Šef Aetnina tajničkog odjela bio je nešto spominjao... Matlock je osjetio veliko olakšanje. Od Blackstonea je moglo biti nekakve koristi. Bivši član sveučilišta, a koji je sad radio za Aetnu, uvjeravao ga je da nitko nije bolji od Blackstonea. Skup, ali najbolji. Blackstoneovi su ljudi većinom bili bivši časnici Specijalnih snaga i Mornaričke obavještajne. Bilo je to nešto više od puke trgovačke smicalice. Bili su inteligentni, snalažljivi i žilavi. A osim toga imali su i dozvole državne i lokalne policije, koja ih je visoko cijnila. Sljedeće se pitanje na popisu ticalo odjeće. Namjeravao je otići kući i zapakirati odijelo, nekoliko hlača i dva-tri sakoa. Sad to više nije dolazilo u obzir. Ili bar ne još neko vrijeme. Mogao bi kupiti odjeću - sve što mu treba - onako usput. Dostupna gotovina mogla bi biti mnogo problematičnija, s obzirom na potreban iznos. Bila je subota - propustit će subotnje večer. Banke su bile zatvorene, veliki izvori novca nedostupni. Taj će problem morati riješiti Alex Anderson. Matlock će mu lagati, reći mu da će Jonathan Munro Matlock gledati blagonaklono - blagonaklono u financijskom smislu - na Andersona ako mu on za

subotu popodne pribavi veliku svotu gotovine. To bi, dakako, s obje strane trebalo ostati tajna. Ako mu u subotu uveče napravi tu željkovanu uslugu, može se nadati lijepoj napojnici. Pa ipak ne takvoj da bi se iz nje moglo iskonstruirati nešto i izdaleka nedelikatno. A što bi, opet, tako er moralo ostati tajna. Madock je ustao s namreškane, zamrljane, nečiste sjedalice od skaja i opet pošao do telefona. 175 Anderson se samo na trenutak upitao da li da udovolji sinu Jonathana Munroa Matlocka, no i te su se dvojbe ticale prije svega tajnovitosti tog čina, a ne čina samoga po sebi. Kad je ta briga jednom bila uklonjena, postalo je jasno da je on spreman pomoći u najboljoj bankarskoj tradiciji. Za svaku je banku važno da udovolji boljem klijentu. A ako taj klijent želi nečim iskazati svoju zahvalnost... mislim, dalje ovisi samo o njemu. Alex Anderson će Jamesu Matlocku do subote popodne pribaviti pet tisuća dolara u gotovu novcu. Isporučit će mu ga u tri sata popodne pred kinom Plaža, u kojem se prikazuje revival Noža u vodi - s titlovima. Automobil će biti najmanji problem. U gradu su dva ureda za njihovo iznajmljivanje, Budget-National i Luxor-Elite. Prvi je za studente, drugi za imućne roditelje. On će unajmiti Luxorov Cadillac ili Lincoln, pa se odvesti u Hartford do drugog Luxorova parkirališta i promijeniti automobil. Iz Hartforda će se odvesti do Luxorove podružnice u New Havenu pa učiniti isto. Kraj tolikog novca, bit će malo pitanja; uz pristojne napojnice mogao bi se ponadati čak i suradnji. Stigao je na svoju polaznu točku. "Hej, gospodine. Zovete se Matlock?" Čupavi se šanker nagnuo preko stola, dok je u desnoj ruci stiskao prljavi periljak. "Da", odgovorio je prepadnuti Matlock, pa udahnuo kratko i žestoko. "Došo mi neki tip. Veli, reci mu da je vani nešto zaboravio. Na rubniku, veli on. Morate požuriti, veli on." Matlock se zapiljio u nj. Bol u želucu bio je ponovno bol straha, panike.

Posegnuo je u džep pa izvadio nekoliko novčanica. Odvojio je peticu i pružio je šankeru. "Po ite sa mnom do vrata. Samo do prozora. Recite mi je li vani." "Naravno... kraj prozora." Čupavi je šanker prebacio prljavu krp u lijevu ruku i uzeo novčanicu.

Madock je izišao iz separea i pošao s čovjekom do napol zastrtog, prljavog stakla što je gledalo na ulicu. "Ne, nema ga. I nema

nikoga... Samo mrtva..." "Vidim", rekao je Matlock i presjekao sugovornika. Nije ni trebao izaći, nije bilo nužno. Na kraju je rubnika, tijela ovješena u kanal, ležao Matlockov mačak. Glava mu je bila odsječena, i za ostatak se tijela držala samo sitnim komadićem mesa. Iz njega je liptala krv i bojila pločnik. 177 18 Dok se Matlock primicao granici West Hartforda, sve su mu misli zazivale umorstvo. Je li to još jedno upozorenje, ili su našli papir? Ako su ga našli, onda to ne poništava upozorenje, nego ga samo pojačava. Upitao se da li da zatraži od nekog iz Blackstoneove ekipe da pregleda stan, da pogleda mačkovo sralište. Nije mu bilo baš ni sasvim jasno zašto uopće oklijeva. Zašto to ne bi otkrio Blackstoneov čovjek? Kraj tri stotine dolara na dan, plus troškovi, takav bi se zahtjev teško mogao nazvati pretjeranim. A on će od Blackstone, Incorporated, zatražiti i mnogo više, samo što to oni neće znati. Pa ipak se nastavio kolebati. Ako je papir bio na sigurnom, čovjek koji bi otišao pogledati mogao bi odati njegovo skrovište. Već je skoro odlučio upustiti se u rizik kad je u retrovizoru opazio tamnosme u limuzinu. Ponovno se pojavila. A pojavljivala se i nestajala sve otkako se prije pola sata ubacio na autocestu 72. Dok su drugi automobili skretali, pretjecali ga ili zaostajali, ovaj se zapravo nikad nije izgubio iz vida. Stalno je vijugao kroz promet i uspijevaao ostati tri do četiri vozila iza njega. Na samo jedan način moglo se otkriti je li to doista samo slučajno. Kod sljedećeg odvojka za West Hartford bila je uska ulica, koja zapravo i nije bila nikakva ulica nego samo popločani prolaz koji je služio gotovo isključivo za dostavu. Jednog su zbrkanog popodneva on i Pat pomislili da je to prečica, pa su se zaglavili punili pet minuta. Skrenuo je s odvojka, pa glavnom ulicom krenuo prema tom prolazu. Oštro je skrenuo lijevo i ušao na usku popločanu stazu. Budući da je bila subota popodne, nije bilo ni furgona ni kamioneta, i prolaz je bio prazan. Projurio je kroza nj, pa izišao na pretrpano parkiralište AP-a, s kojeg je put vodio dalje na paralelnu glavnu cestu. Matlock se povezao do praznog parkirališnog mjesta, ugasio motor i snizio se u sjedalu. Namjestio je vanjski retrovizor tako da je sad odražavao ulaz u prolaz. Za otprilike trideset sekundi, u vidnom se polju pojavila tamosme a limuzina. Njezin se vozač očito zbunio. Usporio je i počeo

pogledavati desetke automobila. Najednom je iza tamnosme e limuzine zatrubio drugi automobil. Vozač je bio nestrpljiv; limuzina mu je pregradila put. Njezin je vozač nevoljko ubrzao; ali prije nego što je to učinio, istegnuo je vrat i okrenuo lice preko desnog ramena tako da ga je Matlock, koji je sad gledao ravno u automobil, uspio prepoznati. Bio je to onaj pozornik. Policajac koji je bio u njegovu demoliranom stanu nakon epizode s Beesonovima, čovjek koji je prije dva dana zakrio lice ručnikom i pobjegao prolazom igrališta za squash. Greenbergova "koincidencija". Matlock je ostao zbunjen. A tako er i uplašen. Pozornik u civilu zastajkujući je povezoao limuzinu prema izlazu iz parkirališta, i dalje očito pretražujući pogledom. Matlock je vidio kako je automobil skrenuo u rijeku prometa i odvezao se. 179 Uredi kompanije Blackstone Security, Incorporated, u Bond Streetu, Hartford, izgledali su više kao uredi kakva bogatog osiguravajućeg društva nego istražne agencije. Namještaj je bio težak i kolonijalan, a papirnate tapete s muškim prugama u prigušenim bojama. Skupi lovački bakrorezi iznad sjaja mesinganih stolnih svjetiljki. Sve je to stvaralo časovit dojam snage, virilnosti i financijske solidnosti. A zašto i ne? pomislio je Matlock, dok je sjedao u ranoamerički dvosjed u predsoblju ureda. Pri svojih tri stotine dolara na dan, Blackstone Security, Incorporated, vjerojatno je bio valjan takmac Prudentialu bar što se tiče omjera izme u ulaganja i profita. Kad su ga napokon uveli u ured, Michael Blackstone se ustao iz naslonjača pa obišao pisaći stol od trešnjevine i pozdravio ga. Blackstone je bio nizak, nabijen muškarac, i vrlo uredno odjeven. Mogao je imati pedeset i neku, i očito je bio vrlo tjelesan, vrlo aktivan, a vjerojatno i jako žilav. "Dobar dan", rekao je. "Nadam se da niste putovali sve dovde samo radi papira. To je moglo i pričekati. Mi, istina, radimo sedam dana tjedno, ali to ne znači da isto očekujemo i od ostatka svijeta." "U Hartfordu sam i drugim poslom. Nema problema." "Sjednite, sjednite. Mogu li vas čime ponuditi? Piće? Kava?" "Ne, hvala." Matlock je sjeo u golemi kožnati naslonjač, onakav kakav se obično nalazi u najstarijim, najcjenjenijim muškim klubovima. Matlock se vratio pisaćem stolu. "Zapravo mi se pomalo žuri. Volio bih samo potpisati, platiti i otići." "Nema problema. Dosje je evo tu."

Blackstone je dohvatio fascikl sa stola i nasmiješio se. "Kao što sam vam već spomenuo preko telefona, ima tu i nekih pitanja na koja

bismo voljeli dobiti odgovor. Izvan onog što ste od nas zatražili. To bi nam pomoglo pri izvršavanju vaših naloga. Sve je gotovo za nekoliko minuta." Matlock je takav zahtjev i očekivao. I to je bio dio plana, razlog zbog kojeg je želio vidjeti Blackstonea. Njegova je pretpostavka bila da će mu Blackstone - kad jednom stupi na scenu - možda moći ukazati na neke prečice. Možda ne baš jako rado, no ako se spomenu "dodatne stavke"... I baš je to bio razlog zbog kojeg se s Blackstoneom morao naći u četiri oka. Ako je Blackstonea moguće kupiti, time će uštedjeti mnogo vremena.

"Odgovorit ću kako najbolje znam. Djevojka je, kao što ste se zacijelo i sami uvjerali, divljački pretučena." "To nam je poznato. Ali nas zbunjuje nećkanje svih redom da nam kažu i zbog čega. Nikoga još nisu tako premlatili čisto onako iz štosa. O, i to je moguće, ali onda takve slučajeve policija rješava brzo i efikasno. Onda mi nismo ni potrebni... Vi očito raspolazete i policiji nepoznatim informacijama." "To je istina. Ja ih imam." "Mogu li vas upitati zašto ih s njima niste i upoznali? I zašto ste nas

angažirali?... Lokalna bi joj policija, ako za to ima valjanih razloga, rado pružila zaštitu - i to mnogo jeftinije." "Govorite kao da od sebe tjerate posao." "Mi to počesto i činimo." Blackstone se nasmiješio. "Iako nas to nikad baš jako ne veseli, u to vas

uvjeravam." "A zašto onda..." "Vi ste klijent s vrlo visokim preporukama", prekinuo ga je Blackstone, "sin vrlo uglednog čovjeka. Željeli bismo vas upoznati i s alternativama. Mi razmišljamo na takav način. A vi?" "Bili ste vrlo otvoreni. I na tome vam hvala. Pretpostavljam da ste time željeli reći da ne želite da vam nešto pokvari reputaciju." "Otprilike to." 181 "Dobro. Tako razmišljam i ja. Samo što pritom nije riječ o mojoj reputaciji. Nego o djevojčinoj. Reputaciji gospođice Ballantyne... Najjednostavnije rečeno, ona je pri izboru prijatelja postupila krajnje nerazumno. Ona je briljantna djevojka koju čeka blistava budućnost, ali njezina inteligencija nažalost ne obuhvaća i druga područja." Matlock je namjerno zastao pa izvadio kutiju cigareta. Nimalo ne žureći, izvadio je jednu i pripalio je. Ta je stanka postigla željeni učinak.

Blackstone se oglasio. "Je li ona od tog druženja imala ikakve financijske koristi?" "Ni najmanje. Koliko sam uspio shvatiti, nju su iskoristili. Ali mi je jasno zašto ste me to upitali. Danas se na sveučilištima može zgrnuti lijep novac?" "Ja o tome ne znam ništa. Sveučilišta nisu moje područje." Blackstone se nasmiješio još jednom, i Matlock je shvatio da laže. Profesionalno, naravno. "Recimo da nisu." "No dobro, gospodine Matlock. Zašto su je pretukli? I što vi u vezi s tim kanite poduzeti?" "Moje je mišljenje da su je pretukli da im kaže nešto što ne zna. I sad kanim pronaći počinitelje i na to ih upozoriti. Reći im da je ostave na miru." "A ako odete na policiju, njezini će prijatelji - sad već, pretpostavljam, bivši - ući u njezin dosje, i to bi moglo ugroziti tu njezinu blistavu budućnost?" "Baš tako." "Prilično lijepo sročena priča... Tko je u to upleten?" "Ja ih ne znam poimence... ali ipak znam čime se bave. Čini se da su im glavna okupacija kockarnice. Pa sam pomislio da biste mi u tome mogli pomoći. Razumije se da za tu uslugu očekujem i dodatni račun." "Shvaćam." Blackstone je ustao i obišao naslonjač. Zbog nekog nejasnog razloga prešao je prstima preko tastature svog pokvarenog ure aja za klimatizaciju. "Ipak mislim da očekujete previše." "Ja ne očekujem imena. Naravno da bih ih volio znati, i za njih sam spreman pošteno platiti... ali bih se zadovoljio i s lokacijama. Ja ih mogu naći i sam, i vi znate da mogu. Vi ćete mi, me utim, uštedjeti vrijeme." "Vas, koliko sam shvatio, zanimaju... privatni klubovi. Privatna društva čiji se članovi sastaju da se bave aktivnostima po vlastitom izboru." "Izvan očiju zakona. Gdje privatni gra ani mogu udovoljiti svojim savršeno prirodnim sklonostima za kla enjem. Baš bih od tuda volio krenuti." "Mogu li vas od toga odvratiti? Postoji li mogućnost da vas uvjerim kako biste se umjesto toga morali obratiti policiji?" "Ne." Blackstone je prišao kartotečnom ormariću uz lijevi zid, izvadio ključ i otvorio ga. "Kao što sam vam rekao, lijepo sročena priča. I vrlo uvjerljiva. Ali ja nisam povjerovao ni u jednu riječ... Ipak mi se čini da ste vrlo čvrsto odlučili; i to me brine." Izvadio je iz ormarića tanku metalnu kutiju i odnio je na stol. Izabrao je još jedan ključ s lančića pa je otključao i izvukao jedincati list papira. "Tamo je kopirka", rekao je i pokazao na veliki sivi aparat za fotokopiranje u uglu. "List se stavi pod metalni zaklopac i ukuca se

željeni broj duplikata. Broj kopija se automatski bilježi. Rijetko kad treba napraviti više od jednog... Ispričajte me, gospodine Matlock, na otprilike dvije minute, ali morao bih telefonirati iz susjedne sobe." Blackstone je podigao onaj jedincati list papira i položio ga licem na Matlockov registrator. Uspravio se i prstima obiju ruku potegao donji rub sakoa poput čovjeka naviklog na pokazivanje skupih odijela. Nasmiješio se, obišao stol i krenuo prema vratima ureda. Otvorio ih je i okrenuo se. 183 "Možda je baš to ono što tražite, no možda i nije. Ja o tome ne želim znati ništa. Ja sam samo

na stolu ostavio povjerljivi memorandum. Trošak će vam na računu biti naveden kao... dodatno nadziranje." Izišao je kroz vrata i čvrsto ih zatvorio za sobom. Matlock je ustao iz crnog kožnog naslonjača i zašao iza stola. Preokrenuo je papir i pročitao strojem ispisanu zaglavlje. NADZOR: OSOVINA HARTFORD-NEW HAVEN PRIVATNI KLUBOVI: MJESTA I VEZE UPRAVITELJI KLASA 3-15. ZABRANJENO IZNOŠENJE. Pod tim je kratkim, velikim slovima ispisanim pasusom, bilo dvadesetak imena i adresa. Nimrod je već bio bliži. 19 Agencija za iznajmljivanje automobila Luxor-Elite u Asylum Streetu, Hartford, bila je vrlo susretljiva. Matlock je sad vozio Cadillac kabriolet. Upravitelj je prihvatio objašnjenje da Lincoln izgleda suviše mrtvački, a kako su dokumenti bili u redu, ta je zamjena bila savršeno prihvatljiva. Baš kao i napojnica od dvadeset dolara. Matlock je pažljivo proanalizirao Blackstoneov popis. Odlučio se koncentrirati na klubove sjeverozapadno od Hartforda naprosto zato što su oni bili bliže Carlvleu. Sto ne znači da su bili i najbliži. Dvije su se lokacije nalazile na osam odnosno jedanaest kilometara od Carlvlea - u suprotnim smjerovima ali je Matlock to odlučio odložiti na dan-dva. Želio je da njihovi šefovi, kad stigne do njih - ako se to dogodi - već znaju da je on u igri široke ruke. Ne rasipne, samo široke. Za to će se pobrinuti tračevi kroz mrežu - ako se bude vladao kako treba. Odabrao je prvu lokaciju. Bio je to privatni plivački klub zapadno od Avona. Kontakt je bio čovjek koji se zvao Jacopo Bartolozzi. U devet i trideset Matlock se odvezao vijugavom autocestom to platnene nadstrešnice što se širila od ulaza u Avonski plivački klub. Uniformirani je portir dao znak

pomoćniku zaduženom za parkiranje, i ovaj se pojavio ni od kuda i u času 185 kad je Matlock stupio na pločnik kliznuo na vozačevo mjesto. Bilo je očito da mu ne kani dati nikakav parkirališni odrezak. Dok je išao prema ulazu, pogledao je vanjštinu kluba. Glavna je zgrada bila široka, bijela prizemnica od opeke, s visokom palisadnom ogradom što se širila u mrak na obje strane. Desno, prilično daleko iza ograde, vidio se opalescentni sjaj zelenkastoplavog svjetla i čulo se pljuskanje vode. Lijevo je bila golema cerada, nalik na šator, pod kojom se vidjelo svjetlucavo bljeskanje desetaka baklji na verandi. Prvo je očito bio golemi bazen, a drugo blagovaonica. Svirala je tiha glazba. Čini se da je Avonski plivački klub bio vrlo luksuzan kompleks. Unutrašnjost nije nimalo ublažila to opažanje. Predvorje je bilo prekriveno debelim sagom a razne stolice i rasporeni stolovi što su stajali uza zidove pokrivene damastom, po svemu su sudeći bili nepatvoreni antikviteti. Lijevo je bila velika garderoba, a dalje desno stajao je pult od bijelog mramora, vrlo nalik hotelskoj recepciji. Na kraju se uskog predvorja nalazio jedini nesukladni element. Bila su to crna, cifrasta vrata od kovana željeza, i bila su zatvorena, očito zaključana. Iza te rešetkaste pregrade vidio se otvoreni hodnik, suptilno osvijetljen, s dugačkom nadstrešnicom poduprtom nizom tankih jonskih stupova. Iza željeznih je vrata u stavu pozor stajao krupan muškarac u smokingu. Matlock mu je prišao. "Vaša članska iskaznica, gospodine?" "Nažalost nemam je." "Zao mi je, gospodine, ali ovo je privatni plivački klub. Samo za članove." "Rekli su mi da potražim gospodina Bartolozzija." Čovjek iza rešetki zapiljio se u Matlocka, i stao ga prelijetati očima. "Onda će biti bolje da se javite na recepciju, gospodine. Eno tamo." Matlock se vratio do pulta, i tu ga je pozdravio sredovječni, pomalo trbušasti recepcioner, kojeg, kad je došao, nije bilo tu. "Mogu li vam čime pomoći?" "Možete. Ja sam ovdje prilično nov. I volio bih se učlaniti." "Jako nam je žao. Broj je članova popunjen. Ako, me utim, ispunite pristupnicu, bit će nam jako drago pozvati vas čim se pojavi slobodno mjesto... Hoće li to, gospodine, biti obiteljska ili pojedinačna molba?" Činovnik je, vrlo poslovno, posegnuo ispod pulta pa izvadio dvije zamolnice. "Pojedinačna. Nisam oženjen... Rekli su mi da potražim gospodina Bartolozzija."

Da pitam baš za njega. Jacopa Bartolozzija." Službenik je tek najsitnijom gestom odao da mu je to ime poznato. "Evo, ispuniti molbu, i ja ću je gospodinu Bartolozziju staviti na stol. Vidjet će je već ujutro. Možda vas nazove, ali ja ne znam što on može učiniti. Broj je članova popunjen, i imamo dugu listu čekanja." "Zar on sada nije tu? U tako posjećeno veče?" Matlock je to izrekao s izvjesnom dozom nevjerice u glasu. "Sumnjam, gospodine." "Zašto ne provjerite? Recite mu da u San Juanu imamo zajedničke prijatelje." Matlock je izvukao lisnicu pa iz nje izvadio novčanicu od pedeset dolara. Stavio ju je pred službenika, i on ga je oštro pogledao i polako uzeo novac. "San Juan?" "San Juan." Matlock se naslonio na pult od bijelog mramora i opazio da ga onaj čovjek iza vrata od kovana željeza promatra. Shvatio je da će se, ako priča o San Juanu upali, i ako pro e kroz ta vrata, morati još jednom rastati od krupne novčanice. Ali bi priča o 187 San Juanu morala upaliti, pomislio je Matlock. Bilo je to logično do očiglednosti. Prije dvije godine proveo je zimske praznike u Puerto Ricu, i makar nije bio nikakav kockar, pošao je za ostalima - i djevojkom - koji su uveče redovito svraćali u kasino. Tu je upoznao mnoge ljude iz okolice Hartforda, iako se ne bi, ni da mu je o glavu, mogao sjetiti nijednog imena. Iza rešetkastih je vrata izašla četvorka djevojke koje su se hihotala i muškarci koji su se rezignirano smijali. Žene su vjerojatno dobile dvadeset-trideset dolara, pomislio je Matlock, dok su muškarci vjerojatno izgubili po nekoliko stotina. Poštena bilanca za jedno veče. Za njima su se zatvorila vrata; Matlock je čuo škljocaj električne brave. Ta su željezna vrata bila jako dobro zaključana. "Oprostite, gospodine?" Bio je to debeljuškasti recepcioner, i Matlock se okrenuo. "Da?" "Ako izvolite ući, gospodin Bartolozzi će vas primiti." "Gdje? Kako?" Jedina su vrata bila ona od kovana željeza, a službenik je lijevom rukom pokazao put koji je vodio u suprotnom smjeru. "Ovuda, gospodine." Najednom se desno od pulta otvorio panel bez kvake i okvira. Kad bi se panel sljubio sa zidom od damasta, oko bi ga jedva i razabiralo; kad bi se zatvorio, ne bi se vidio nikakav rub. Matlock

je ušao i službenik ga je poveo do ureda Jacopa Bartolozzija. "Mi imamo zajedničke prijatelje?" hrapavim je glasom izgovorio debeli Talijan i zavalio se u naslonjaču iza pisaćeg stola. Nije ni pokušao ustati, ili ijednom gestom zaželjeti dobrodošlicu. Jacopo Bartolozzi bio je niska, zdepasta karikatura samoga sebe. Matlock u to nije mogao biti siguran, ali mu se učinilo da Bartolozzijeve noge ne dotiču pod ispod stolice. "To se svodi na isto, gospodine Bartolozzi." "Što se svodi na isto? Tko je u San Juanu?" "Više njih. Jedan je od njih zubar u West Hartfordu. Drugi ima knjigovodstvenu tvrtku na Constitution Plazi." "Da... da?" Bartolozzi je s opisanim profesijama i lokacijama pokušao povezati konkretne ljude. "Kako se zovu? Oni su naši članovi?" "Mislim da jesu. Jer su me uputili na vas." "Ovo je plivački klub. Privatni članovi... Tko su oni?" "Vidite, gospodine Bartolozzi, bila je to luda noć u kasinu Condado. Svi smo si bili malo popili i..." "U portorikanskim se kasinima ne pije. Po zakonu!" Talijan je to izgovorio oštro, ponosan na svoje duboko znanje. Uperio je prst u Matlocka. "Koji se poštuju njihovim kršenjem, vjerujte mi." "Kako?" "Mi smo pili. Vjerujte mi na riječ. Ali ja vam samo velim da se više ne sjećam kako su se zvali... Vidite, mogao bih se u ponedjeljak odvesti u grad, i čitav dan prostajati pred Plažom, pa pronaći onog knjigovođu. A mogao bih otići i u West Hartford i svim zubarima pozvoniti na vrata. I kakve to ima veze? Ja volim igrati i imam novac." Bartolozzi se nasmiješio. "Ovo je plivački klub. Nije mi jasno o kom vi to vragu pričate." "Dobro", odgovorio je Matlock, a u glasu mu se osjetilo durenje. "Ovo mi se mjestašce čini zgodno, ali ako mi baš želite dati košaricu, znajte da nije jedino na svijetu. Moji prijatelji iz San Juana pričali su mi i o klubu Jimmvja Laćate u Middletownu, i Sammvja Sharpea u Windsor Shoarsu... Ugurajte si svoje žetone..." Okrenuo se prema vratima. "Čekaj, stani! Daj čekajte čas!" 189 Matlock je gledao kako se debeli Talijan diže iz naslonjača i uspravlja na noge. Imao je pravo. Bartolozzijeve noge nisu ni dotakle pod. "A zašto? Možda je vaš limit prenizak." "Vi poznajete Lacatu? Sharpea?" "Ja sam za njih samo čuo, to sam vam već rekao... Znaite što, pustimo sad to. Znam da morate biti oprezni. Ja ću u ponedjeljak potražiti svog knjigovođu pa ćemo obojica doći ovamo nekom drugom

zgodom... A večeras mi se baš igra." "U redu, u redu. Kao što ste i sami rekli, moramo biti oprezni." Bartolozzi je izvukao gornju ladicu pa izvadio neke papire. "Do ite amo. Dajte to potpišite. Očito vas je zasvrbjelo. Možda vam dignem lovu. Možda je vi dignete meni." Matlock je prišao pisaćem stolu. "Sto ja to potpisujem?" "Samo nekoliko formulara. Upisnina je petsto dolara. U gotovini. Jasno? Nikakvi čekovi, nikakve kartice." "Jasno. Kakvi su to formulari?" "Prvi je vaša izjava da je riječ o neprofitnoj organizaciji i da se sve hazardne igre igraju u dobrotvorne svrhe... Čemu se smijete? Ja sam dolje u Hamdenu sagradio crkvu Blažene Djevice." "A što je ovo drugo? Tako je dugo." "To je za našu arhivu. Potvrda o partnerstvu. Za svojih ste pet stotina dolara dobili prilično otmjenu titulu. Vi ste partner. Baš kao i svi ostali... za svaki slučaj." "Za slučaj čega?" "Ako se što dogodi nama, isto će se to dogoditi i vama. Napose po novinama." U Avonskom se plivačkom klubu plivalo, o tom nema nikakve sumnje. Golemi se bazen izvijao u dužini od skoro sedamdeset metara, a donji su mu kraj obrublivali deseci malih, elegantnih koliba. Travnati su rubovi, iza keramičkim pločicama popločanog okvira bazena, bili posuti stolicama i stolovima za plažu, a podvodni su reflektori čitav aranžman činili vrlo privlačnim. Sve je to bilo s desne strane otvorenog hodnika. Lijevo je, me utim, Matlock sad jasno vidio ono što se izvana samo slutilo. Golemi se šator sa zelenim i bijelim prugama dizao iznad desetaka stolova. Svaki je stol u središtu imao lanternu sa svijećom, a oko čitavog su tog ogra enog prostora bile gusto složene vrtne svjetiljke. Na drugom je kraju bio dugačak stol prepun pečenog mesa, salata i raznih zakuski. Kraj tog je stola stajao šank; deseci su parova miljeli po terenu. Avonski plivački klub bio je krasno mjesto za izlazak čitave obitelji. Hodnik je vodio do stražnje strane kompleksa, gdje je bila još jedna široka gra evina od bijele opeke slična glavnoj zgradi. Nad velikim je, crno emajliranim dvostrukim vratima stajao drveni natpis staroengleskim vitičastim pismom: Avonska kupka Taj dio Avonskog plivačkog kluba nije bio krasno mjesto za izlazak čitave obitelji. Matlocku se učinilo da se vratio u kasino u San Juanu - što je bio njegov jedini susret s kockarnicom. Sag što je sezao od zida do zida bio je dovoljno debeo da skoro sasvim priguši korake.

Čulo se samo kuckanje žetona i tiho ali intenzivno mumljanje igrača i krupjea. Uz zidove su bili poredani stolovi za craps, a pultovi su za ajnc bili u sredini prostorije. Izme u njih, složeni u cik-caku, kako bi se omogućilo odvijanje prometa, stajali su ruleti. U središtu je velike prostorije, uzdignuto na platformu, bilo blagajnikovo gnijezdo. Svi su namještenici Avonske kupke bili u smokinzima, uredno ulickani i podložni. Igrači su se držali manje formalno. 191 Onaj čovjek na vratima, udobrovoljen Matlockovom šuštavom novčanicom od pedeset dolara, poveo ga je prema polukružnom pultu ispred blagajnikove platforme. Obratio se čovjeku koji je brojio listiće papira. "Ovo je gospodin Matlock. Budi prema njemu fin, on je osobni prijatelj." "Drukčije i ne može biti", odgovorio je ovaj uz smiješak. "Jako mi je žao, gospodine Matlock", promrmljao je čovjek s vrata tiho. "Za prvi put ne primamo zaloge." "Naravno... Čujte, najprije ću se malo prošetati..." "Razumije se. Osjetite malo kako to ide... Velim vam, ovo nije Vegas. Među nama rečeno, to vam je uglavnom čisti Mickey Mouse. Mislim za čovjeka kao što ste vi, znate što mislim?" Matlocku je bilo sasvim jasno na što je onaj s vrata mislio. Novčanica od pedeset dolara u Avonu, Connecticut, nije bila baš sasvim uobičajena napojnica. it -k Trebala su mu tri sata i dvadeset minuta da izgubi 4.175 dolara. Paniku je osjetio samo jednom, kad ga je poslužila sreća za stolom za craps, pa su mu se rezerve popele na skoro 5.000 dolara. Veče je počeo na najbolji mogući način - bar za svoje svrhe. Odlazio je do blagajnika dovoljno često da shvati kako je prosječna vrijednost kupljenih žetona negdje izme u 200 i dolara. Sto je u njegovoj knjizi teško moglo izgledati kao "Mickey Mouse". I zato je njegova prva kupovina bila vrijedna dolara. Druga 1000, treća 2000. U jedan u noći, Matlock se smijao s Jacopom Bartolozzijem za šankom pod šatorom od zeleno i bijelo ispruganog platna. "Dobili ste prvu rundu. Mnogi bi sad kenjatori zavrištali "dajte mi nož", da su ih opelješili kao vas. I sad bih im ja morao u svom uredu pokazivati neke papire." "Ništa vi ne brinite, sve ću ja to vratiti. Kao i uvijek... To ste i sami rekli. Kad me vabi, baš me vabi. Možda navratim i sutra." "Neka bude ponedjeljak.

Sutra se samo pliva." "Kako to?" "Nedjelja. Sveti dan." "Sranje! A meni iz Londona dolazi prijatelj. I neće ovdje ostati do ponedjeljka.

A on je veliki igrač." "Onda ću vam nešto reći. Nazvat ću Sharpea u Windsor Shoalsu. On je Židov. Jebe se njemu i za sveti dan." "Bit ću vam zahvalan." "Možda čak svratim i sam. Žena će mi i tako otići na sastanak Majki Madona." Matlock je pogledao na sat. Ovo je

veće - njegova polazna točka - prošlo jako dobro. Pitao se smije li i dalje iskušavati sreću. "Jedini je problem na ovom teritoriju koliko čovjeku treba da do e do izvora." "U čemu je vaš problem?" "U motelu me čeka cura. Ona spava, jer smo čitav dan putovali.

Ostala je bez trave - ništa jako - samo trava. Obećao sam da ću joj nabaviti." "Tu vam ne mogu pomoći, Matlock. Ja je ne držim, kraj tolike dječurlije danju. A nije baš ni dobra za reputaciju, shvaćate?

Ali imam nešto malo pilula. Nikakvo ono sranje na iglu. Jeste za nekoliko pilula?" "Ne, hoću samo malo trave. Ništa joj jače od toga ne bih ni dao." "Vrlo pametno od vas... Kojim putem idete?"

"Vraćam se u Hartford." Bartolozzi je pucnuo prstima. Krupni je šanker smjesta priskočio. Matlock je pomislio kako ima nešto groteskno u tome što taj zdepasti Talijančić tako zapovijeda orijašu. Bartolozzi mu je rekao neka mu donese papir i olovku. 193

"Evo. Tu vam je adresa. Ja ću nazvati telefonom. Taj dućan radi i poslije radnog vremena, i leži desno od glavnog dragstora. Malo dalje od G. Foxa. Prvi kat. Tražite Roccoa. On ima i ono što vi ne trošite." "Pravi ste." I kad je Matlock uzeo papir, tako je zaista i mislio. "Za četiri soma za prvu noć imate prava i na neke

povlastice... Hej, znate što? Nikad niste popunili formular! To je šiznuto!" "Vama ne trebaju nikakve kreditne garancije. Ja igram za gotovinu." "Gdje je do avola držite?" "U trideset sedam banaka odavde do Los Angelesa." Matlock je spustio čašu i pružio ruku

Bartolozziju. "Bilo mi je drago. Vidimo se ujutro?" "Naravno, naravno. Otpratit ću vas do vrata. I nemojte zaboraviti. Nemojte se sasvim potrošiti kod Sammvja. Vratite se i ovamo." "Na časnu riječ." Obojica su se vratila do otvorenog hodnika, i niski je Talijan stavio svoju debelu ruku Matlocku na leđa, što je bila gesta novog prijatelja. No tada, dok su stupali u uski prolaz, nijedan od njih dvojice nije shvaćao da ih s obližnjeg stola promatra jedan lijepo odjeveni gospodin koji stalno pokušava upaliti cigaretu usahlim

upaljačem. Kad su njih dvojica prošla kraj njegova stola, on je vratio upaljač u džep, a žena, koja mu je sjedila sučelice, pripalila mu je cigaretu šibicom. Žena se nasmiješila i progovorila tihim glasom. "Jesi li ih uhvatio?" Muškarac se tiho nasmijao. "Ni Karsh ne bi bolje. Imam čak gro-plan." Ako je Avonski plivački klub bio prikladno polazište, onda je Hartfordski lovački klub - pod brižnom upravom Rocca Aiella - bio poželjno prvo odmorište. Zato što je Matlock svoje putovanje prema Nimrodu sad već zamišljao kao utrku, gdje je na cilj trebalo stići u roku od dva tjedna i jedan dan. Utrku koja će završiti sa skupom Nimrodovih snaga i mafioza negdje u okolici Carlvlea. Koja će za nj završiti kad netko negdje izvadi drugi srebreni korzikanski papir.

Bartolozzijeve je telefonski poziv urodio plodom. Matlock je ušao u staru zgradu od crvenog kamena - u prvi je čas pomislio da su mu dali krivu adresu, zato što kroz prozore nije blistalo nikakvo svjedo, i nije bilo nikakvog znaka da se unutra nešto zbiva - pa na kraju hodnika otkrio teretni lift, pred kojim je sjedio usamljeni crni liftboj. Čim se pojavio, crnac je ustao i pokazao na lift. U hodniku na katu pozdravio ga je neznanac. "Jako mi je drago što smo se upoznali. Ja sam Rocco. Rocco Aiello." Ispružio je ruku i Matlock ju je prihvatio. "Hvala... Malo sam se zbunio. Nisam čuo ni glasa. Pa sam pomislio da nisam slučajno došao na krivo mjesto." "Da ste što čuli, onda bi zidari fasovali svoje. Zidovi su od pola metra, s obostranom zvučnom izolacijom, a prozori su lažni. Sve je vrlo sigurno." 195 "Svaka čast." Rocco je posegnuo u džep pa izvadio malu drvenu tabakijeru. "Imam za vas kutiju trave. Kuća časti.

Rado bih vas malo proveo, ali mi je Jock-O rekao da vam se možda žuri." "Jock-O se vara. Rado bih nešto popio." "Odlično! Samo u ite... Ali prije toga samo jedna stvar, gospodine Matlock. Ja imam finu klijentelu, znate što mislim? Vrlo bogatu, vrlo uštogljenu. Neki od njih znaju za JockOovu tvrtku, većina ne. Znate što mislim?" "Shvatio sam. Ja ionako baš ne volim plivanje." "Dobro, dobro... Dobro došli u najbolju kockarnicu u Hartfordu."

Otvorio je debela čelična vrata. "Čuo sam da ste nas večeras došli orobiti." Madock se nasmijao i ušao u kompleks mračno osvijetljenih soba prepunih stolova i mušterija. "To se, dakle, zove kockarnica?" "Da, u Connecticutu, to se zove kockarnica. Shvaćate?"

Moja su dva kata - imam zapravo stan na kat. Na svakom je katu po pet velikih soba, i u svakoj je šank. Sve vrlo privatno, nema ružnog ponašanja. Krasno mjesto da se dovede žena ili netko drugi, znate što mislim?" "Mislim da sam shvatio. Bome, ovo je zbilja nešto." "Konobari su većinom dečki s koledža. Želio bih im pomoći da zarade koji dolar za školovanje. Uzimam i crnčine, španjolerose, ćifute - ja ne znam za diskriminaciju. Samo duga kosa, ne podnosim dugu kosu, znate što mislim?" "Dečki s koledža! Nije li to opasno? Klinci brbljaju." "Hej, kako vi to mislite?! Ovo je na početku pokrenuo Mr. College. To je kao dom kakve bratovštine. Svi su ovdje bonafide članovi privatne organizacije i plaćaju članarinu. Zbog toga im nitko ne može ništa." "Shvaćam. Ali što je s onim drugim?" "Kojim drugim?" "Onim zbog čega sam došao." "Sto? Mislite na ono malo trave? Pitajte na kiosku iza ugla." Matlock se nasmijao. Nije želio pretjerati. "Dva nula za vas, Rocco... Pa ipak, da vas poznam bar malo bolje, možda bismo mogli pazariti. Bartolozzi je rekao da vi imate i ono što ja ne trošim... Ali pustimo sad to. Ja sam sav već slomljen. Jedno piće pa dižem sidro. Cura će se već pitati gdje sam se djeo." "Bartolozzi ponekad priča i previše." "Mislim da imate pravo. Ali, usput rečeno, on će mi se sutra uvečer pridružiti kod Sharpea u Windsor Shoalsu. Trebao bi mi doletjeti prijatelj iz Londona. Možda biste htjeli s nama?" Aiello je bio vidljivo dojmjen. Igrači iz Londona počeli su dobivati prednost pred momcima iz Vegasa i s Kariba. A Sammy Sharpe i nije bio baš jako poznat. "Možda i hoću... Čujte, ako vam nešto zatreba, samo slobodno pitajte, dogovoreno?" "Dogovoreno. Samo vam moram reći da od tih klinaca postajem malo nervozan." Aiello je lijevom rukom uhvatio Matlocka za lakat i poveo ga prema šanku. "Krivo ste me shvatili. Ti klinci - zapravo i nisu klinci, znate što mislim?" "Ne, ne znam. Klinci su klinci. Ne volim svoje poslove vješati o veliko zvono. Nema frke. Nisam radoznao." Matlock je podigao pogled na šankera pa izvukao ono što mu je još ostalo od snopa novčanica. Izvadio je novčanicu od dvadeset dolara i položio je na šank. "Dobri stari Fitz i vodu, molim vas." "Maknite taj novac", rekao je Rocco. 197 "Gospodine Aiello?" Prišao im je mladić u konobarskom sakou. Prema Matlockovoj je procjeni mogao imati dvadeset dvije - dvadeset tri

godine. "Da?" "Možete mi potpisati račun? Stol broj jedanaest. Johnsonovi. Iz Cantona. Oni su u redu." Aille je dohvatio konobarev blok i nažvrljao inicijale. Mladić se vratio stolovima.

"Jeste vidjeli malog? Evo što sam mislio. On je Jaleovac. Prije šest mjeseci vratio se iz Vijetnama." "I?" "Bio je poručnik. Časnik. Sad je na poslovnoj školi... Ovdje dolazi možda dvaput tjedno. Najviše zbog kontakata. Kad iza e, imat će svoju hrpicu love. I otvoriti vlastiti posao." "Kako?" "On je diler... Ti klinci, eto što mislim. Trebali biste čuti njihove priče. Sajgon, Da Nang. Čak i Hong Kong. Pravi poslovi. Hej, ta su današnja djeca upravo silna! Znaju što pali. I bistra. Ništa ne brinite, vjerujte mi!" "Vjerujem vam."

Matlock je dohvatio piće i brzo ga popio. Ne zato što je bio žedan, nego da prikrije šokiranost Aiellovim otkrićem. Diplomandi iz Indokine nisu bili zažareni starmali veterani rumenih obraščića iz Armentihresa, Anzija, pa čak ni Panmunjoma. Oni su bili nešto drugo, nešto brže, tužnije i mnogo upućenije u život. Junak iz Indokine bio je vojnik koji je sklapao veze po dokovima i skladištima. Taj je čovjek me u svojim u Indokini bio div. A takvi su starmali ljudi skoro odreda bili crnci. Matlock je popio i ostatak burbona pa pustio Rocca da mu pokaže i ostale sobe na drugom katu. Pokazao je suzdržano divljenje koje je Aiello i očekivao te obećao da će se vratiti. Nije više ni spomenuo Sammvja Sharpea u Windsor Shoalsu. Znao je da to nije ni potrebno. Aiellova je glad bila podjarena. Dok se vozio, odlazeći iz kockarnice, misli su mu zaokupljale dvije teme. Prije kraja subotnje večeri trebalo je obaviti još dva posla. Najprije je trebalo odnekud stvoriti Engleza; a potom je trebalo stvoriti i drugu hrpu novca. Morao je imati i jedno i drugo. Sutradan se uveče morao pojaviti kod Sharpea u Windsor Shoalsu. Englez koji mu je pao na pamet živio je u Websteru, 1 bio je izvanredni profesor matematike na malom parohijalnom sveučilištu Madison. U zemlji je bio manje od dvije godine; Matlock ga je upoznao - sasvim neprofesionalno - na izložbi nautičke opreme u Savbrooku. Britanac je većinu života proživio na obali Cornwalla i bio je zaljubljenik u jedrenje. Matlock i Pat su ga smjesta zavoljeli. A sad se Matlock nadao doboga da John Holden zna nešto i o kockanju. Novac je bio mnogo problematičniji. Morat će ponovno pokušati izmisti nešto od

Alexa Andersona, no sasvim je moguće da će on pronaći neku ispriku da ga skine s vrata. Anderson je bio oprezan, i lako se plašio. S druge je strane, me utim, imao dobar nos za nagrade. Morat će zaigrati na kartu tog instinkta. Holden je Matlockov poziv, po svemu sudeći, silno začudio, ali mu nije bio mrzak. Osim što je bio jako prijazan, bio je još i pomalo radoznao. Dvaput mu je ponovio kako će stići do njega i Matlock mu je zahvalio, uvjeravajući ga kako je zapamtio put. "Bit ću savršeno iskren", rekao je Holden i uveo Matlocka u svoj uredni trosobni stan.

"Izgaram od radoznalosti. Nešto se dogodilo? S Patricijom je sve u redu?" "Odgovori su da i ne. Ispričat ću ti sve što znam, što baš i neće biti vraški puno... Ali bih te želio zamoliti za uslugu. Zapravo za dvije. Prvo je, mogu li ovdje prenoćiti?" "Naravno - ne moraš ni pitati. Sav si mi nekako ispijen. No daj, sjedni. Jesi za piće?" 199

"Ne, ne hvala." Matlock je sjeo na Holdenovu sofou. Prisjetio se da je to jedan od onih skrivenih kreveta na razvlačenje i da je vrlo udoban. On i Pat su u njemu prije nekoliko mjeseci proveli jednu veselu, alkoholiziranu noć. A činilo se da su prošla stoljeća. "Sto je druga usluga? Prva mi prčinja veliko zadovoljstvo. Ako je riječ o novcu, imam malo više od tisuću dolara. Uzmi koliko ti treba."

"Ne, ne treba mi novac, ali ti hvala kao da i jesam... Želio bih da, meni za uslugu, glumiš Engleza." Holden se nasmijao. Bio je to sitan i mršav muškarac četrdesetih godina, ali se smijao kako se smiju mnogo stariji i deblji ljudi. "To baš i nije neki jako težak zahtjev, ha? Slutim da se u mom govoru osjeća bar još tračak Cornwalla. Jedva opaziv, naravno."

"Naravno. Uz malo vježbe možda bi čak mogao izgubiti i jenkijevsko unjkanje... Ima tu, me utim, i još nešto, a to možda neće ići tako lako. Jesi li ikad igrao na sreću?" "Igrao na sreću? Misliš na konje, sportsku prognozu?"

"Karte, kocke, rulet?" "Ne baš, ne. Naravno, kao i svaki bar donekle maštovit matematičar, i ja sam prošao kroz fazu kad sam mislio da bih primjenom aritmetičkih načela - logaritamskih prosjeka - mogao pobijediti zakon vjerojatnosti." "Pa je li upalilo?" "Rekao sam da sam prošao kroz tu fazu, ne da sam u njoj i ostao. Ako za to i postoji nekakav matematički sistem, meni je promakao. I još mi promiče." "Ali si igrao? Znaš kako se to igra." "I to poprilično, ako dobro promislim. Laboratorijsko istraživanje, moglo bi se reći."

Zašto?" Matlock je ponovio priču što ju je ispričao Blackstoneu. Ipak je umanjio Patine povrede i ublažio motive njezinih napadača. Kad je dovršio, Englez, koji je u me uvremenu zapalio lulu, istresao je iz nje pepeo u veliku staklenu pepeljaru. "Kao na filmu, ha?... Veliš da Patricia nije teško stradala. Da se malo uplašila i ništa više od toga." "Tako je. Ako odem na policiju, to bi joj moglo zeznuti stipendiju." "Shvaćam... Mislim, ne baš sasvim, ali pustimo sad to. I tebi bi bilo draže da večeras izgubim?" "To nije važno. Važno je samo da ulažeš velike svote." "Ali si ti spreman na velike gubitke." "Jesam." Holden je ustao. "Savršeno sam spreman odigrati tu predstavu. Bit ću pravi dasa. U čitavoj je priči, me utim, mnogo toga što mi nisi rekao, a volio bih da jesi. Ali ne inzistiram. Reći ću ti samo da je tvoja priča opterećena velikom matematičkom nelogičnošću." "A to je?" "Ako sam dobro shvatio, novac koji si ti spreman izgubiti sutra navečer daleko nadilazi svaku stipendiju koju bi Patricia mogla dobiti. Logična je stoga pretpostavka da ti ne želiš otići na policiju. Ili, možda, da ne smiješ." Matlock je pogledao Engleza i začudio se vlastitoj gluposti. Zbunio se i osjetio nedoraslim situaciji. "Oprosti... Svjesno sam ti lagao. Ne moraš se toga prihvatiti; možda te nisam smio ni pitati." "Ja nikad nisam aludirao da si lagao - niti smatram da je to važno. Mislim samo da tu ima puno toga što mi nisi ispričao. A ja ću ti, naravno, pomoći. Želio bih samo da znaš da ću, ako mi ikad odlučiš ispričati sve što se dogodilo, biti radoznala publika... A sad je već kasno a ti si umoran. Daj legni u moju sobu." 201 "Ne, hvala. Smjestit ću se tu. Za to me mjesto vežu lijepe uspomene. Treba mi samo deka. A osim toga morao bih i nazvati." "Kako god želiš. Deku dobiješ, a za telefon znaš gdje je." Kad je Holden otišao, Matlock je prišao telefonu. Tel-electronic je trebao biti spreman tek u ponedjeljak ujutro. "Blackstone." "Ovdje James Matlock. Rekli su mi da me na ovom broju čekaju poruke." "Da, gospodine Matlock. Ima jedna poruka, pričekajte molim samo dok na em karticu... Evo je. Od ekipe u Carlvleu. Sve je pod kontrolom. Subjekt dobro reagira na terapiju. Subjekt je imao tri posjetitelja. Izvjesnog gospodina Samuela Kressela, izvjesnog gospodina Adriana Sealfonta te izvjesnu gospo icu Lois Mevers. Subjekt je dvaput nazivan telefonom, no liječnik nije dopustio da

preuzme ijedan. Oba su bila od iste osobe, izvjesnog gospodina Jasona Greenberga. Pozivi su stigli iz Wheelinga, West Virginia. Carlvlska ekipa nije subjekt ni na trenutak ispustila iz vida...
Možete biti mirni." "Hvala. I hoću. Vrlo ste temeljiti. Laku noć."
Matlock je duboko uzdahnuo od olakšanja i iscrpljenosti. Lois Mevers je živjela s druge strane hodnika u istoj postdiplomandskoj stambenoj zgradi u kojoj i Pat. Činjenica da je Greenberg nazvao djelovala je umirujuće. Nedostajao mu je u životu. Ispružio je ruku i ugasio stolnu svjetiljku kraj sofe. Kroz prozore je zasjao sjajni travanjski mjesec. Onaj je čovjek iz Blackstoneove službe imao pravo - mogao je biti miran. Ali mu se zato nisu mogle smiriti misli o svemu što će se dogoditi sutra - i preksutra. Sve će se i dalje sve više ubrzavati; jedan produktivni dan vodit će nužno u drugi. Neće smjeti biti usporavanja, neće smjeti biti osjećaja trenutačnog zadovoljstva, a koji će usporiti napredovanje. A poslije tog popodneva, nakon Sammyja Sharpea u Windsor Shoalsu, ako sve po e po predvi anju, onda će biti vremena i za prodor u područje Carlvlea. Matlock je sklopio oči i pred sobom, u mislima, ugledao Blackstoneovu strojem ispisanu stranicu. LADANJSKI KLUB CAEMOUNT VEZA: HOWARD STOCKTON ODMARALIŠTE JEDRO I SKIJA WEST CARLYLE VEZA: ALAN CANTOR Carmount je ležao istočno od Carlvlea kraj granice s Mount Hollvjem. Jedro i skija bilo je više na zapad, na jezeru Derron područje odmarališta za ljeto i zimu. Pronaći će neki razlog koji će Bartolozzija ili Aiella, ili možda, Sammvja Sharpea, natjerati da ga upoznaju s pravim ljudima. A kad se jednom na e na području Carlvlea, početak će nabacivati aluzije. A možda i više od aluzija - zapovijedi, zahtjeve, želje. Ako je želio doprijeti do Nimroda, morao je biti smion. Oči su mu ostale zatvorene, mišići u tijelu su se opustili, i na nj se spustio katranskocrni mrak premorenog sna. Ali prije nego što će zaspati, sjetio se papira. Korzikanskog papira. Sad ga je morao imati. Jer bi mu taj srebrni papir mogao zatrebati. Jer će mu sad trebati pozivnica za Nimroda. Njegova pozivnica. Njegov papir. Matlockov papir. 203 21 Da su starješine Kongregacionalističke crkve Windsor Shoalsa ikad shvatili da su Samuela Sharpea, privatnog odvjetnika, vrlo bistrog židovskog pravnika koji je vodio crkvene financije u najvećem dijelu North

Hartforda i South Springfieldda, Massachusetts, poznavali pod imenom Sammvoja Švercera, na čitav bi mjesec otkazali večernje mise. Ipak, na sreću, to se nikad nije otkrilo, i zato je Kongregacionalistička crkva na nj gledala prijaznim okom. On je za crkvenu blagajnu učinio velike podvige, a kad bi se kretalo u kampanju skupljanja priloga, davao bi široke ruke. Kongregacionalistička crkva u Windsor Shoalsu, baš kao i najveći dio grada, prema Samuelu je Sharpeu bila raspoložena vrlo blagonaklono. Matlock je sve to doznao u Sharpeovoj kancelariji u Windsor Vallev Innu. Uramljene pohvale na zidu ispričale su polovicu priče, a Jacopo Bartolozzi dobrohotno se pobrinuo i za ostatak. Jacopo je zapravo želio biti siguran da je Matlocku i njegovu engleskom prijatelju sasvim jasno da Sharpeova institucija, baš kao i sam Sharpe, ne posjeduju finu tradiciju Avonskog plivačkog kluba. Holden je nadišao sva Matlockova očekivanja. Nekoliko je puta skoro glasno prasnuo u smijeh gledajući kako Holden uzima novčanice od sto dolara - koje je hitno u Webster dopremio uznemireni, nervozni Alex Anderson - i nehajno ih baca krupjeu, i ne trudeći se prebrojiti žetone, a da pritom ipak uspijeva svakoga za svakim stolom uvjeriti da zna - u dolar točno - koliko mu je zapravo dao. Holden je igrao inteligentno, oprezno, i u jednom je trenutku tukao kuću za devet tisuća dolara. Do kraja je večeri svoj dobitak smanjio na nekoliko stotina, i zato su krupjei u Windsor Vallevju odahnuli zahvalnim uzdasima olakšanja. James Matlock je proklinjao svoju drugu noć loše sreće, a svoj je gubitak od tisuću i dvjesto dolara primio primjereno, kao da je to za nj zaista ništa. U četiri ujutro Matlock i Holden, u društvu Aiella, Bartolozzija, Sharpea i dva stara pajdaša, sjedili su za velikim hrastovim stolom u kolonijalnoj blagovaonici. Bili su sami. Konobar i dva trčkarala baš su pravila red; igračnice na drugom katu hotela već su bile zatvorene. Stameni Aiello i niski, debeli Bartolozzi, beskrajno su komentirali svoju klijentelu, i pritom se svaki trudio nadići onog drugog statusom svojih mušterija; i svaki je dopuštao da bi "bilo lijepo" da se onaj drugi "upozna" s gospodinom i gospo om Johnson od Cantrona ili izvjesnim doktorom Wadsworthom. Sharpea su, s druge strane, očito mnogo više zanimali Holden i poslovi u

Engleskoj. Ispričao je nekoliko na vlastiti račun smiješnih priča o svojim posjetima londonskim klubovima i nepremostivim teškoćama s britanskom valutom u žaru klauzura. Promatrajući Sammvoja Sharpea, Matlock je pomislio kako je on zapravo jako šarmantan muškarac. Nije bilo teško povjerovati da su ga u Windsor Shoalsu, Connecticut, smatrali vrijednim dobitkom. I nehotice je usporedio Sharpea s Jasonom Greenbergom. I pri tom je usporeivanju otkrio bitnu razliku. Koja se krila u očima. Greenbergove su bile blage i pune razumijevanja, čak i u bijesu. Sharpeove su bile hladne, tvrde, i 205 stalno su nekamo letale - u čudnom sukobu s ostatkom njegova opuštenog lica. Čuo je Bartolozzija kako pita Holdena gdje će biti sljedeće večeri. Holdenov mu je nehajni odgovor pružio dugo čekanu priliku. Pričekao je na pravi trenutak. "Bojim se da nisam slobodan raspravljati o svom itinereru." "Hoće reći kamo ide", ubacio se Rocco Aiello. Bartolozzi je prostrijelio Aiella pogledom od kojeg trava ne raste. "Mislim da biste trebali svratiti u Avon. Tu imam zaista krasan klub, i mislim da bi vam se svidio." "U to ne sumnjam. Možda drugi put." "Johnnv će mi se javiti sljedeći tjedan", rekao je Matlock. "Doći ćemo skupa." Pružio je ruku prema pepeljari i zgnječio cigaretu. "Moram se vratiti... Carlvle, tako se zove grad u kojem živim." U razgovoru je došlo do male, jedva opazive stanke. Sharpe, Aiello i još jedan od one dvojice izmijenili su poglede. Činilo se, me utim, da je Bartolozziju sasvim nepoznato dublje značenje tog imena. "Sveučilišni grad?" upitao je niski Talijan. "Tako je", odgovorio je Matlock. "Vjerojatno ću odsjesti u Carmountu ili Jedru i skiji. Pretpostavljam da znate gdje je to." "Očito." Aiello se tiho nasmijao. "A kakvim se to poslom bavite u Carlvleu?" Izgovorio je to onaj neidentificirani čovjek - ili bar čovjek koji se nije potrudio predstaviti - pa povukao duboki dim. "Svojim poslom", odgovorio je Matlock ljubaznim glasom. "Samo sam pitao. Bez uvrede." "Nema uvrede... Hej, kvragu, već su skoro četiri i pol! Vi ste, ljudi, suviše gostoljubivi." Matlock je odgurnuo stolicu, spremajući se ustati. Čovjek s cigarom, me utim, morao je postaviti još jedno pitanje. "Ide li vaš prijatelj s vama u Carlvle?" Holden je razigrano digao ruku. "Žao mi je, ništa o itinereru. Ja sam samo posjetitelj vaših ljubaznih obala i prepun

sam turističkih planova... A sad zaista moramo ići." Obojica su ustala od stola. Ustao je i Sharpe. Prije nego što su se drugi stigli i pomaknuti, oglasio se Sharpe. "Ispratit ću dečke do auta i pokazati im kako da iza u. Vi momci pričekajte tu - mi ćemo srediti račun.

Ja dugujem tebi, Rocco. Frank duguje meni. Možda ja na kraju iz svega iza em čist." Onaj čovjek s cigarom, koji se očito zvao Frank, na ovo se nasmijao. Aiello je na trenutak stvorio dojam potpune zbunjenosti, ali je za nekoliko sekundi shvatio značenje Sharpova izričaja. Ljudi za stolom trebali su ostanu. Matlock baš nije bio siguran da je situaciju okrenuo u svoju korist. Želio je razgovor o Carlvleu nastaviti dok se netko ne ponudi da obavi nužne razgovore s Carmountom te Jedrom i skijom. To je, me utim, onemogućilo Holdenovo odbijanje da razgovara o svom itinereru, pa se Matlock pobojavao da iz toga nužno slijedi da su Holden i on toliko značajni da daljnje preporuke i nisu nužne. Osim toga Matlock je shvatio da se on, što dalje napreduje, sve više oslanja na

uvjeravanje pokojnog Loringa da delegati izme u sebe neće raspravljati ni o kome pozvanom na konferenciju u Carlvleu.

Značenje je riječi "Omerta" bilo navodno tako jako da je šutnja bila nepovrediva. Pa ipak je Sharpe upravo bio zapovjedio ljudima za stolom da ostanu. Pomislio je da je možda otišao i predaleko s premalo iskustva. Možda je nastupio trenutak da potraži Greenberga - iako 207 je, prije nego što to učini, želio pričekati da stekne malo konkretnije znanje. Kad bi sad stupio u vezu s Greenbergom, agent bi ga mogao prisiliti - kako je glasila ona idiotska fraza? - da ostane bez strategije. A on se nije bio spreman suočiti i s tim problemom. Sharpe ga je ispratio do skoro pustog parkirališta. Windsor Valley Inn nije baš bio prepun gostiju na noćenju. "Mi ne potičemo noćenja", objasnio je Sharpe. "Poznati smo prije svega kao fini restoran." "To mi je shvatljivo", rekao je Matlock. "Gospodo", počeo je Sharpe zastajkujući. "Mogu li vas zamoliti za nešto što će vam se možda učiniti nepristojnim?"

"Samo izvolite." "Mogu li s vama, gospodine Matlock, progovoriti nekoliko riječi? U četiri oka." "O, neka vas to ne brine", rekao je Holden i odmaknuo se. "Potpuno vas razumijem. Malo ću se

prošetati." "On je jako fin čovjek, taj vaš engleski prijatelj", rekao je Sharpe. "Najfiniji. Što je bilo, Sammy?" "Nekoliko nužnih informacija, kako velimo mi na sudu." "A to su?" "Ja sam oprezan čovjek, ali sam tako er i jako radoznao. Ja vodim vrlo finu

organizaciju, kako i sami možete vidjeti." "Vidim." "I lijepo napredujem - oprezno, ali lijepo." "To prihvaćam." "Ja ne pravim pogreške. Ja imam izvježban pravnički mozak i ponosim se time

što ne pravim pogreške." "Na što to smjerate?" "Palo mi je na um - a da budem iskren prema vama, to je isto palo na um i mom

partneru Franku i Roccu Aiellu - da su vas možda poslali na teritorij da obavite izvjesna opažanja." "Zašto to mislite?" "Zašto?...

Odjednom niotkuda dolazi takav igrač. U San Juanu imate moćne prijatelje. I poznajete naše igračnice kao vlastiti džep. A onda imate i vrlo bogatog, vrlo finog znanca s londonske scene. To se sve slaže... Ali je najvažnije - i vjerujem da vam je to poznato - što ste spomenuli taj posao u Carlyleu. Budimo otvoreni. To je kao da ste mi ispričali čitavu debelu knjigu, zar ne?" "Zar ne?" "Ja ne volim

vratolomije. Već sam vam rekao, da sam ja oprezan čovjek. Ja shvaćam pravila i ne postavljam pitanja koja ne bih trebao

postavljati niti pričam o stvarima koje nisam ovlašten poznavati...

Pa ipak bih želio da generali shvate da u svojoj organizaciji imaju nekoliko vrlo inteligentnih, čak i ambicioznih poručnika. To vam svatko može reći. Ja ne kupim vrhnje. Niti nešto zadržavam za sebe." "Tražite od mene da vas prikazem u dobrom svjetlu?" "To je

otprilike to. Ja imam svoju vrijednost. Ja sam uvaženi advokat. Moj je partner vrlo uspješni agent osiguranja. Mi smo uspješni ljudi."

"Što je s Aiellom? Meni se učinilo da se prema njemu odnosite prilično prijateljski." "Rocco je dobar momak. Možda ne baš

najhitrijeg uma, ali solidan. A i fin je čovjek. Ipak ne vjerujem da je u našoj ligi." "A Bartolozzi?" "O njemu nemam što reći. O njemu ćete morati sami stvoriti mišljenje." "Time što niste rekli ništa, rekli ste zapravo sve, zar ne?" "On po mome mišljenju priča i previše.

Ali je on možda takav čovjek. I ide mi pomalo na jetra. Ali ne i Rocco." Matlock je promatrao metodičnog Sharpea u svjetlu praskozorja na parkiralištu, i pomalo počinjao shvaćati što se dogodilo. Bilo je to logično; sve je on to bio sam isplanirao, ali 209 sada, kad se to počelo i zbivati, osjetio se nekako čudno objektivno.

Kao da promatra samoga sebe; kao da promatra marionete koje reagiraju na određeni način. U Nimrodov je svijet ušao kao stranac; ako ne sumnjiv, a ono bar neobičan. Pa ipak, najednom, tu sumnjivost, tu neobičnost, nije trebalo prezirati nego poštovati. Sumnjivac kojeg poštuju zbog njegove neobičnosti - zato što sve to zacijelo potječe iz nekog višeg izvora. On je sad postao emisar iz nekog višeg ešalona. Njega su se bojali. Kako je to Greenberg nazvao? Svijet sjena. Nevidljive vojske koje u mraku razmještaju svoje vojske, stalno u stanju pripravnosti zbog zalutalih patrola, neprijateljskih izviđača. Tanka crta kojom je koračao bila je vrlo lomna. Ali je bila njegova. "Vi ste, Sharpe, pravi čovjek. Prokleta pametni, previše... Sto vi znate o Carlvleu?" "Ništa! Apsolutno ništa." "Sad lažete, a to baš nije pametno." "To je istina. Jer ja zaista ne znam ništa. A govorkanja sam čuo. Znanje i rekla-kazala su dva sasvim različita svjedočanstva." Matlock je podigao desnicu i razdvojio dva prsta. "Kakve glasine? Recite to do kraja za vlastito dobro." "Samo glasine. O sastanku klana, možda. O sastanku pojedinaca na vrlo visokom položaju. Me u izvjesnim ljudima treba se sklopiti sporazum." "Nimrod?" Sammy Sharpe je zatvorio oči na točno tri sekunde. Za to je vrijeme i progovorio. "Sad govorite jezikom koji ne želim slušati." "Onda niste ni čuli?" "To se briše iz zapisnika, uvjeravam vas." "U redu. Dobro ste se držali. A kad se vratite unutra, ne mislim da bi vam baš bilo pametno raspravljati o glasinama koje ste čuli. Tako bi se ponašao vrlo glup poručnik, zar ne?" "Ne samo glup - lud." "Zašto ste im onda rekli da ostanu? Već je kasno." "Sad najozbiljnije. Želim samo doznati što tko misli o vama i vašem prijatelju Englezu. Ali ću vam reći da sada - s obzirom da ste spomenuli izvjesno ime, takva rasprava više ne dolazi u obzir. Kao što sam već rekao, ja razumijem pravila." "Bravo. Ja vam vjerujem. Imate više mogućnosti. Bolje da se vratite... O, samo još jedno. Želio bih... mi bismo to željeli, da nazovete Stocktona u Carmount i Cantora u Jedro i skiju. Samo recite da sam vaš osobni prijatelj i da ću se pojaviti. Ništa drugo. Ne želimo nikakvu uzbunu. To je važno, Sammy. Ništa drugo." "Bit će mi zadovoljstvo. A vi nećete zaboraviti izručiti moje pozdrave ostalima?" "Ne, neću zaboraviti. Vi ste valjan čovjek."

"Činim što mogu. To je sve što čovjek može učiniti..." I baš tada, tišinu je paskozorja razbilo pet glasnih pucnjeva. Staklo se rasulo.

Iz hotela se začula strka, i krikovi, i tresak srušenog pokućstva.

Matlock se bacio na tlo. "John! John!" "Tu sam! Kraj auta! Jesi dobro?!" "Da. Ostani gdje jesi." Sharpe je odjurio u mrak uz dno gra evine. Čučnuo je u kut i privio se uz cigle. Matlock je jedva i

nazirao obrise njegova tijela, ali je ipak uspio razabrati da je Sharpe ispod sakoa izvukao revolver. Iza kuće se ponovno začuo plotun, iza kojeg su ponovno uslijedili krikovi straha. Pomoćni konobar je tresnuo kroz postrana vrata i četvoronoške zapuzao prema rubu parkirališta. Histerično je nešto vikao na Matlocku nerazumljivu jeziku. 211 Nekoliko sekundi kasnije, kroz vrata je izletio još jedan od hotelskih službenika u bijelom kaputiću, vukući za sobom još jednog čovjeka, koji je očito bio ranjen. Iz ramena mu je liptala krv, a desna mu se ruka zibala, očito nepokretna. Zazvonio je još jedan pucanj, i konobar koji je vrištao samo se srušio. Ranjenik iza njega zamlatarao je rukama, posrnuo i tresnuo licem u šljunak. U zgradi su vrištali ljudi. "Idemo! Mičimo se! Prema automobilu!" Bio je

siguran da će kroz postrana vrata ljudi prokuljati na parkiralište, ali više nije izišao nitko. Umjesto toga je iz drugog dijela kompleksa začuo turiranje motora i, nekoliko trenutaka potom, škripu guma automobila u oštrom zaokretu. I onda, lijevo, otprilike na pedeset metara, sa sjevernog je prilaza prema glavnoj cesti pojurila crna limuzina. Automobil je morao proći ispod ulične svjetiljke, i Matlock ga je razabrao sasvim jasno. Bio je to isti onaj automobil koji je izronio iz mraka nekoliko trenutaka nakon umorstva Ralpa Loringa. Zatim se sve opet smirilo. Sivkasto svjetlo zore opet se pojačalo. "Jim! Jim, do i amo! Mislim da je otišao!" Bio je to Holden. Izišao je iz zakloništa automobila i sad je čučao nad čovjekom u bijelom sakou. "Dolazim!" rekao je Matlock i ustao sa zemlje. "Momak je mrtav. Dobio je metak me u plećke...

Ovaj još diše. Trebalo bi pozvati hitnu pomoć." Holden je prišao besvjesnom pomoćnom konobaru s krvavom, nepomičnom desnom rukom. "Ne čujem ništa. Gdje je Sharpe?" "Maločas je ušao. Na ova vrata. Ima pištolj." Obojica su oprezno prišla bočnom ulazu u hotel. Matlock je polako otvorio vrata i, hodajući ispred Holdena, ušao u predvorje. Namještaj je bio isprevrtan, stolice i

stolovi svaljeni na bok; na drvenom se podu ljeskala krv. "Sharpe? Gdje ste?" Matlock je oprezno podigao glas. Prošlo je nekoliko sekundi prije nego što je dobio odgovor. A kad je stigao, Sharpeov je glas bio jedva čujan. "Tu. U blagovaonici." Matlock i Holden su prošli kroz hrastovinom uokviren luk. Nijednoga od njih ništa u ranijem životu nije pripremio za prizor koji je uslijedio. Pogled na tijela doslovce prekrivena krvlju izazivao je smlavljujući užas. To što je ostalo od Rocca Aiella ležalo je prostrto na crvenilom promočenom stolnjaku, a većina mu je lica bila raznesena. Sharpeov partner, čovjek koji se zvao Frank, a nije se predstavio, bio je na koljenima. Torzo mu je bio izvijen i prebačen preko naslonjača stolice, dok mu je krv tekla niz grlo a oči bile razrogačene u smrti. Jacopo Bartolozzi je bio na podu, a debelo mu se tijelo ulučilo oko noge od stola, dok mu je košulja sprijeda bila rasporena sve do ovratnika, razotkrivajući tako nabrekli trbuh i meso izbušeno s dvadesetak rupa od metaka, a kroz raščupanu je crnu kosu i dalje rominjala krv. Bartolozzi je pokušao razderati košulju s umlaćenih prsa i mrtvom je rukom stiskao komadić tkanine. Četvrti je čovjek ležao iza Bartolozzija, i glava mu je počivala na Bartolozzijevoj desnoj nozi, dok su mu se ruke i noge širile u rasprostrtoj pozi. Čitava su mu leđa bila prekrivena debelim slojem krvi, a dijelovi utrobe probijali su se kroz kožu. "O, moj Bože!" promrmljao je Matlock, ni sam do kraja ne vjerujući očima. John Holden se držao kao da mu je pozlilo. Sharpe je progovorio tiho, brzo, umorno. "Bolje da odete. Bolje je da vi i vaš prijatelj Englez odete što prije." "Morat ćete nazvati policiju", rekao je Matlock sav smeten. "Imate vani još jednog, onog dečka. Još je živ." Holden je zamuckivao u govoru. 213 Sharpe je pogledom preletio obojicu, uz bok držeći revolver, a oči su mu odale tek najmanju mjeru sumnje. "Ne sumnjam da su sve veze presječene. Najbliže su kuće na farmama, bar kilometar odavde... Ja ću se za sve pobrinuti. Bolje da se maknete odavde." "Misliš da bismo trebali?" upitao je Holden i pogledao Matlocka. Odgovorio mu je Sharpe. "Čujte me, Englezu, osobno me boli palac što ćete vas dvojica učiniti. Imam ja o čemu razmišljati, imam što slagati u glavi... Za svoje vlastito dobro, maknite se odavde. Manje

komplikacija, manji rizik. Nije li tako?" "Da, tako je", odgovorio je Matlock. "U slučaju da vas pokupe, odavde ste otišli prije pola sata. Vi ste bili Bartolozzijevi prijatelji, to je sve što znam." "U redu." Sharpe se morao okrenuti od umorenih. Matlock je na trenutak pomislio da će se advokat iz Windsor Shoalsa rasplakati. On je, me utim, umjesto toga duboko udahnuo i ponovno progovorio. "Školovani pravnički um, gospodine Matlock. Ja sam dragocjen. Recite im to." "I hoću." "A recite im i da mi je potrebna zaštita, i da je ja zaslužujem. Recite im i to." "Naravno." "A sad idite." Sharpe je najednom s gnušanjem bacio revolver na pod. I onda zavrištao, dok su mu suze izbijale na oči: "Oti ite, za ime Božje! Oti itel" 22 Madock i Holden su se dogovorili da se smjesta razdvoje. Profesor anglistike odbacio je matematičara do njegova stana pa krenuo na jug prema Fairfieldu. Želio se upisati u motel dovoljno daleko od Windsor Shoalsa da ga ne obuzima panika, no ipak dovoljno blizu Hartforda da do dva popodne može stići do Blackstonea. Bio je suviše iscrpljen, suviše uplašen a da bi mogao razmišljati. Pronašao je trećerazredni motel malo zapadnije do Stratforda pa iznenadio jutarnjeg recepcionera činjenicom da je sam. Dok se registrirao, mrmljao je neugodne kritičke opaske na račun sumnjičave žene u Westportu, pa novčanicom od deset dolara uvjerio recepcionera da pribilježi kako je došao u 2.00 u noći i to sam. U krevet se srušio u sedam i naručio bu enje za dvanaest i pol. Ako odspava pet sati, pomislio je, sve će mu se bar malo razbistriti. Matlock je odspavao pet sati i dvadeset minuta i pritom se ništa bitno nije promijenilo. Vrlo mu se malo toga razbistrilo. Ako ništa drugo, pokolj se u Windsor Shoalsu sad činio još neobičnijim no ikad. Je li moguće da je uloga žrtve bila namijenjena njemu? Ili su ubojice čekale vani, nijemo čekale da iza e pa da obave svoja pogubljenja? Zabuna ili upozorenje? 215 U jedan i petnaest već je bio na Merritt Parkway. U jedan i trideset ušao je u Berlin Turnpike, pa sporednim cestama krenuo prema Hartfordu. U dva i pet je ušao u Blackstoneov ured. "Čujte", rekao je Michael Blackstone, nagnuo se preko stola i zapiljio u Matlocka, "mi zaista postavljamo što je moguće manje pitanja, ali nemojte ni na trenutak pomisliti da svojim klijentima dajemo bianco mjenicu!"

"Meni se čini da bi se to moglo i promijeniti." "Onda uzmite svoj novac i oti ite nekom drugom. Preživjet ćemo i to!" "Dajte, čekajte malo! Ja sam vas angažirao samo za čuvanje djevojke, i to je sve! I za to vam plaćam tristo dolara na dan! Sve je drugo sporedno, a čini mi se da plaćam i to." "Nećemo vam više ništa zaračunati. Ja ne znam o čemu vi to pričate." Najednom je Blackstone savio lakte, i naslonio se prsima na ruke. Pa prošaptao hrapavim glasom: "Isuse, Matlock? Dva čovjeka! Sinoć su ubijena dvojica s one proklete liste! Ako ste vi nafiksani manijak, ja s vama ne želim imati ništa! To ne spada u našu pogodbu! I baš me briga tko je vaš stari i koliko imate love!" "Sad ja ne znam o čemu to vi govorite. Osim onog što sam pročitao u novinama. Noć sam proveo u motelu u Fairfieldu.

Registrirao sam se u dva u noći. A sudeći po novinama, ta su se ubojstva dogodila oko pet." Blackstone se odgurnuo od stola i ustao. Sumnjičavo je pogledao Matlocka. "Možete li to i dokazati?" "Želite ime motela i telefonski broj? Dajte mi telefonski imenik, pa ćete ga dobiti." "Ne!... Ne. Ne želim ništa znati. Bili ste u Fairfieldu?" "Dajte mi imenik." "U redu. U redu, zaboravimo to.

Mislim da lažete, ali ste se pokrili. I, kao što rekoste, vi ste nas angažirali samo da čuvamo djevojku." "Ima li kakvih promjena od nedjelje popodne? Je li sve u redu?" "Da... Da." Činilo se da su Blackstonea zaokupile teške misli. "Stigao vam je Tel-electronic. I radi. To vam je još dvadeset dolara na dan." "Vidim. Veleprodajna cijena." "Ja nikad nisam dao ni naslutiti da smo mi jeftini." "Niste ni mogli." "I nismo." Blackstone je nastavio stajati, pa pritisnuo dugme uredskog interfona i progovorio u nj. "Donesite mi, molim vas, Tel-electronic gospodina Matlocka." Nekoliko trenutaka potom u ured je ušla atraktivna djevojka s metalnom spravom ne većom od kutije cigareta. Stavila ga je Blackstoneu na stol, i kraj njega njegovu karticu. Izišla je brzo kao što je i ušla. "Evo ga", rekao je Blackstone. "Vaša je šifra Charger trinula. Sto znači - područje Carlvle, tročlana ekipa. Telefon koji zovete jest pet, pet, pet, šest, osam, šest, osam. U pričuvi uvijek imamo brojeve koje je lako zapamtiti. Tel-electronic će vam se javiti kratkim pijukanjem. Ušutkat ćete ga ako pritisnete ovo dugme. Nakon emitiranja signala, možete nazvati broj. Telefonska sekretarica na tom telefonu prenijet će vam poruku ekipe. Počesto će to biti broj nekog

drugog telefona preko kojeg možete stupiti u izravnu vezu. Jeste li sve shvatili? Zapravo je vrlo jednostavno." "Shvatio sam", rekao je Matlock i uzeo metalnu kutijicu. "Zbunjuje me samo zašto vaši ljudi naprosto ne nazovu ovaj ured, pa poslije vi mene. Ne kažem da tu možda nema nekakve koristi, no ne bi li to bilo jednostavnije?" 217 "Ne. Suviše mjesta za pogrešku. Mi poslujemo s velikim brojem klijenata. Zato želimo da budu u izravnoj vezi s ljudima koje plaćaju." "Shvaćam." "A osim toga mi poštujemo i privatnost naših klijenata. Ne mislimo da je baš jako pametno informacije prenositi preko trećeg i četvrtog. Usput rečeno, vi po istoj proceduri nazivate i ekipu. Jer svaki od njih ima taj aparat. Samo nazovete broj i ostavite im poruku." "Svaka čast." "Profesionalno." I tada je Blackstone, po prvi put otkako je Matlock ušao u ured, sjeo u naslonjač i zavalio se. "A sad ću vam reći nešto, i ako to želite shvatiti kako prijatnu, nitko vam to ne brani. A tako er, ako na temelju onog što vam kažem poželite otkazati naše usluge, i to je u redu... Poznato nam je da vas aktivno traže agenti Ministarstva pravosuđa. Protiv vas, me utim, nije podignuta nikakva optužnica, ne postoji nikakav nalog za hapšenje. Vi imate izvjesna prava koje su federalci u svom žaru previdjeli - to je jedan od razloga zašto s vama uopće poslujemo. Ali vam ponavljam, želio bih da znate, ukoliko se vaš status promijeni, ako se pojavi optužnica ili nalog za vaše uhićenje, tad naše usluge trenutno prestaju, i mi se nećemo libiti da sura ujemo s vlastima u traganju za vama. Sve informacije koje imamo o vama sačuvati ćemo za vašeg odvjetnika - one su povjerljive - sve osim onih koje se tiču mjesta na kojem se nalazite. Capiche?" "Shvaćam. To je pošteno." "Mi smo više nego poštteni. I zbog toga ću od vas zatražiti predujam za deset dana - nepotrošeno ćemo vam vratiti... U slučaju da se situacija promijeni, i da federalci dobiju sudski nalog protiv vas, tad ćete dobiti - samo jednom - sljedeću poruku na telefonskoj sekretarici. Samo ove riječi." Blackstone je zastao da istakne to što kani reći. "A te su?" "Charger tri-nula otkazan." Kad se našao na Bond Streetu, Matlocka je obuzeo osjećaj za koji je znao da ga neće napustiti sve do kraja ovog putovanja, ove trke. Pričinjalo mu se da ljudi zure u njega. Pričinjalo mu se da neznanci motre na njega. Opazio je da se i nehotice okreće i pokušava

pronaći nevidljive oči koje su ga promatrale. Ali ih nije pronalazio. Nijedne koje bi mogao razabrati. Sad je trebao iz svog stana izvući onaj korszikanski papir. A sudeći po Blackstoneovim tvrdnjama, nije bilo nikakva smisla da to pokuša učiniti sam. Njegov je stan zacijelo pod dvostrukom prismotrom - pod prismotrom oba tabora, i lovca i lovine. Poslužiti će se Blackstoneovom ekipom, jednim od njih, i tako provjeriti Blackstoneovo jamstvo o povjerljivim informacijama. A njih će potražiti - ili njega - čim obavi jedan preliminarni telefonski razgovor. Razgovor koji će razjasniti je li srebrna korszikanska pozivnica zaista potrebna ili ne. Razgovor sa Samuelom Sharpeom, privatnim odvjetnikom, Windsor Shoals, Connecticut. Matlock je odlučio pokazati Sharpeu privremenu, sućutniju stranu svoje glumljene osobe. Sam je Sharpe na trenutak izgubio vlast nad sobom. Matlock je pomislio kako je sad zgodan trenutak da pokaže kako čak i ljudi poput njega - ljudi koji imaju utjecajne prijatelje u San Juanu i Londonu - imaju osjećaje koje nadilaze želju za opstankom. Ušao je u aulu hotela Americana i nazvao ga. Javila mu se Sharpeova tajnica. "Jeste li negdje gdje vam se gospodin Sharpe može odmah javiti?" 219 "Ne, u telefonskoj sam govornici. A tako er i u žurbi." Uslijedila je tišina, kojoj je prethodio škljocaj dugmeta "hold". Čekanje je potrajalo manje od deset sekundi. "Mogu li dobiti broj s kojeg zovete, gospodine Matlock? Gospodin Sharpe će vas nazvati u roku od pet minuta." Matlock joj je dao broj i spustio slušalicu. Dok je sjedio u plastičnom sjedalu, misli su mu se stalno vraćale na jednu drugu govornicu i jedno drugo plastično sjedalo. Kao i na crnu limuzinu što je projurila kraj mrtvaca mlohavo ovješena u toj govornici, na takvom sjedalu, s rupom od metka u čelu. Oglasilo se zvono; Matlock je podigao slušalicu. "Matlock?" "Sharpe?" "Niste me smjeli nazvati u ured. To biste morali znati. Morao sam sići u predvorje, do javnog telefona." "Nisam mislio da bi telefon uglednog odvjetnika mogao biti imalo riskantan. Oprostite." Na drugoj je strani žice uslijedila stanka. Sharpe očito nije očekivao ispriku. "Ja sam oprezan čovjek, to sam vam već rekao. Sto je bilo?"

"Samo sam želio čuti kako ste. Kako je sve prošlo. Bilo je to strašno, ono sinoć." "Nisam imao vremena za osjećaje. Toliko je bilo

posla.

Policija, organiziranje sprovoda, reporteri." "I što velite? Kako ćete to srediti?" "Više neće biti velikih pogrešaka. U tri riječi - ako do toga do e - ja sam nedužna žrtva. Žrtva je i Frank, samo što je on mrtav... Nedostajat će mi u životu. On je bio jako fin momak. Zatvorit ću gornji kat, naravno. Državna je policija dobila svoj novac. Pretpostavljam od vaših. Sve će biti onako kako kažu novine. Hrpa talijanskih gangstera pobijena u finom ladanjskom restoranu." "Prilično ste hladnokrvni." "Već sam vam rekao", odgovorio je Sharpe tužno, "da sam oprezan čovjek. Uvijek spreman na nepredvi eno." "Tko je to učinio?" Sharpe na to pitanje nije odgovorio. Nije prozborio ni riječi. "Pitao sam vas, što mislite, tko je to učinio?" "Očekujem da ćete to vi otkriti prije nego ja...

Bartolozzi je imao neprijatelje; bio je prilično neugodna osoba. A pretpostavljam i Rocco... Ali zašto Frank? To mi recite." "Ne znam. Ni s kim još nisam stupio u vezu." "Otkrijte to radi mene. Molim vas. To nije pošteno." "Potrudit ću se. To obećavam... I, Sammy, dajte nazovite Stocktona i Cantora, nemojte zaboraviti." "I neću.

Stavio sam to u rokovnik za popodne. Već sam vam rekao, ja sam vrlo metodičan." "Hvala. Moja sućut zbog Franka. Čini mi se, fin čovjek." "Pravi." "Siguran sam da je bio... Ostajemo u vezi, Sammy. Nisam zaboravio što sam vam rekao da ću za vas učiniti. Zaista ste na mene ostavili dobar dojam. Ja ću..." Prekinuo ga je pad novčića u telefonsku kašicu u Windsor Shoalsu. Vrijeme je isteklo, i nije bilo smisla produživati razgovor. Otkrio je sve što je želio znati. Sad je morao doći do korzikanskog papira. Zbog užasa onog pokolja u zoru metodični Sharpe nije zaboravio na telefonske pozive što ih je obećao obaviti. Zašto to nije učinio, za Matlocka je bilo čudo, ali sad je tako kako je. Taj se oprezni čovjek nije uspaničio. Bio je živi led. Telefonska je kabina bila zagušljiva, tijesna, neudobna, puna dima. Otvorio je vrata i kroz hotelsko predvorje žustro krenuo prema prednjem ulazu. Zaobišao je ugao Asvlum Streeta i pogledom potražio nekakav pristojan restoran. Takav u kojem bi mogao ručati dok 221 čeka na povratni poziv Chagera tri-nula. Blackstone je rekao da treba ostaviti broj; i što je onda bolje od restorana? Ugledao je natpis: Kuća jastoga. Restoran

u kakav ulaze komercijalni direktori. Sjeo je u nišu a ne za stol. Bila su već skoro tri sata; mnoštvo se gostiju već prorijedilo. Sjeo je i naručio burbon na ledu, pa upitao konobaricu gdje je tu najbliži telefon. Baš je htio izaći iz separea i nazvati 555-6868, kad je iz sakoća začuo prigušen, oštar, zastrašujući zvuk svog Tel-electronica. U prvi ga je čas paralizirao. Bilo je kao da je neki dio njegove osobe, vjerojatno neki histerični organ, poludio i sad mu šalje SOS. Kad je posegnuo pod sako pa izvukao malu metalnu spravu, ruka mu se tresla. Pronašao je dugme za isključivanje i pritisnuo ga svom snagom. Osvrnuo se oko sebe i upitao se je li taj zvuk privukao nečiju pozornost. Nije ničiju. Nitko mu nije uzvratilo pogled. Nitko nije čuo baš ništa. Digao se sa stolice i hitro pošao prema telefonu. Njegova je jedina misao bila Pat - nešto se dogodilo, nešto dovoljno ozbiljno da Charger tri-nula aktivira taj užasni, podmukli stroj koji ga je uspaničio. Matlock je povukao vrata za sobom i nazvao 555-6868. "Charger tri-nula podnosi izvještaj." U glasu je bilo nešto daleko, slutnja tonskog zapisa. "Molim da nazovete pet, pet, pet; jedan, devet, pet, jedan. Nema razloga za zabrinutost, gospodine. Ništa hitno. Bit ćemo na tom broju sljedeći sat vremena. Ponavljam broj: pet, pet, pet; jedan, devet, pet, jedan. Kraj poruke." Matlock je shvatio da se Charger tri-nula potrudio odmah odagnati njegove strahove, vjerojatno zato što mu je to bio prvi susret s Tel-electronicom. Činilo mu se, čak i kad bi grad Carlisle nestao u termonuklearnom dimu, u riječima bi se Charger tri-nula našlo nešto utješno. Drugi je razlog možda bila spoznaja da čovjek misli bistrije kad se ne boji. No ovako ili onako, Matlock je znao da je ta metoda upalila. Sad je već bio mirniji. Posegnuo je u džep pa izvadio nešto sitniša, i pritom pokušao ne zaboraviti nekoliko dolara promijeniti u sitniš da mu se na e. Javni je telefon postao važan dio njegova života. "Je li to pet, pet, pet; tisuću devetsto pedeset jedan?" "Da", odgovorio je glas koji je bio i na vrpci. "Gospodin Matlock?" "Da. Je li s gospoicom Ballantvne sve u redu?" "Dobro napreduje, gospodine. Ima dobrog liječnika. Jutros je čak i malo sjedila. Otekline su dosta splasnule. Doktor je jako zadovoljan... Mnogo je puta pitala za vas." "Sto ste joj rekli?" "Istinu. Da ste nas unajmili da je nitko ne gnjavi." "Mislim, to gdje sam." "Rekli smo joj samo da vas

nekoliko dana neće biti. Možda ne bi bilo loše da joj se javite.

Od danas popodne može preuzimati pozive. Mi ćemo ih, naravno, prosijati." "Naravno. Jeste me zato zvali?" "Djelomice. Drugi je razlog Greenberg. Jason Greenberg. Stalno vas traži. I silno želi s vama stupiti u vezu." "Sto je rekao? Tko je s njim razgovarao?" "Ja. Usput rečeno, ja sam Cliff." "U redu, Cliff, što je rekao?" "Da vam kažem da ga smjesta nazovete, čim vas dobijem. Da je neodložno, kritično. Imam i broj. To je u Wheelingu, West Virginia." "Dajte mi ga." Matlock je izvadio kemijsku olovku pa zapisao broj na drvenu policu ispod telefona. "Gospodine Matlock?" "Da?" 223 "Greenberg mi je tako er rekao da vam poručim... da "gradovi ne umiru, nego su mrtvi"". To su njegove riječi. "Gradovi su mrtvi."" 23 Cliff je bez pogovora pristao da iz Matlockova stana iznese korzikanski papir.

Za sastanak će se dogovoriti kasnije, preko telefona. U slučaju da papira nema, Charger tri-nula će ga na to smjesta upozoriti.

Matlock se ograničio na jedno piće. Probrljao je ručak i u tri i pol otišao iz Kuće jastoga. Bilo je vrijeme da preraspodijeli snage, popuni zalihe streljiva. Parkirao je svoj Cadillac na parkiralištu nekoliko blokova od Blackstoneova ureda na Bond Streetu. Bilo je to jedno od onih gradskih velikih parkirališta, gdje je svako parkirališno mjesto imalo svoj sat. Dok mu je prilazio, Matlock je shvatio da se, sve otkako je otišao kod Blackstonea, nije vratio da ubaci dodatne novčiće. Satovi su dopuštali samo jedan sat ostanka, a njega nije bilo skoro dva. Upitao se što tvrtke za iznajmljivanje automobila rade s poplavom prometnih prekršaja čiji broj očito raste s brojem unajmljivača. Kad se našao u svom prolazu, na trenutak se upitao je li u pravom. A onda je shvatio da nije. Njegov je Cadillac bio dvije staze dalje, u četvrtom prolazu. Počeo se bočno provlačiti izme u tijesno parkiranih vozila prema svom automobilu i onda zastao. Izme u automobila opazio je plavo-bijele pruge hartfordskog patrolnog automobila. Bio je parkiran točno iza njegova Cadillaca. Jedan mu je policajac drmao kvakom, dok se drugi 225 naslonio na policijsko vozilo i govorio nešto preko radio-telefona. Pronašli su automobil. To ga je uplašilo, ali ga zapravo i nije iznenadilo. Polako je odstupio, spreman i da potrči ako ga opaze. Misli su mu poletjele prema problemu što su ga stvorile te najnovije komplikacije. Prvi je i

najhitniji bio kako doći do nekakvog automobila. Drugi je bila činjenica da sad znaju da je on negdje u blizini Hartforda. To je isključivalo svako drugo prometno sredstvo. Bit će alarmirani svi kolodvori, željeznički i autobusni, pa čak novinski uredi. Sve se svodilo na to da treba pronaći drugi automobil. Pa ipak se upitao. Blackstone mu je sasvim jasno rekao da protiv njega nije podignuta optužnica, da nije izdan nikakav nalog za uhićenje. Da se to dogodilo, s broja bi 555-6868 primio poruku. Onda bi začuo riječi: "Charger tri-nula otkazan." Ali se to nije dogodilo. O tome nije bilo ni govora. Na trenutak je čak pomislio da se vrati do patrolnih kola i plati kaznu za prekoračenje dopuštenog vremena. A onda je odbacio tu misao. Ti policajci nisu bili redari za parkirališne satove. S druge strane prolaza, iza AP, bilo je još jedno, staro parkiralište. I jedan ga je drugi policajac - u civilnoj odjeći - slijedio. Tu je bio nekakav sistem, iako se opirao definiciji. Matlock je brzo zakoračao Bond Streetom, što dalje od gradskog parkirališta. Skrenuo je u prvu postranu ulicu i već krenuo u trk. A onda je u trenutku usporio. U ulici prepunoj ljudi ništa nije upadljivije od čovjeka koji trči - osim kad to čini žena. Ponovno je zakoračao brzinom prolaznika koji su pošli u popodnevnu kupovinu, i učinio sve moguće da se stopi s rijekom ljudi. Čak bi povremeno i zastao i tupo se zapiljio u izlog, no pritom izloženu robu nije ni vidio. A onda je počeo razmišljati o tome što se to s njim zbiva. U mozgu su mu najjednom proradili praiskonski instinkti lovine. Ispružila su se zaštitnička ticala životinje kojoj prijete stupica, pa se uklanja okolišu a tijelo joj se, poput kameleonova, trudi prilagoditi ambijentu. Ali on nije lovina! On je lovac! Do sto avola, on je lovac "Bok, Jim! Pa kako si, vraže? Sto radiš u velikom gradu?" Taj je pozdrav Matlocka toliko prepao da je na trenutak izgubio ravnotežu. I doslovno posrnuo. Pao je na pločnik, i čovjek koji mu se obratio pružio mu je ruku i pomogao da ustane. "O! O, bok, Jeff! Isuse, kako si me prepao. Hvala." Matlock je ustao i oprašio odijelo. Osvrnuo se i upitao se promatra li ga još tko osim Jeffa Kramera. "Tri dupla za ručak, starino?" nasmijao se Kramer. On je bio bivši carlvleski ak s diplomom iz psihologije dovoljno impresivnom za skupu tvrtku za odnose s javnošću. "Bože, ne! Samo mi se nešto mota po glavi. Po mojoj

velevažnoj profesorskoj tikvi." A onda je Matlock pogledao Jeffa Kramera. Jeff Kramer nije samo radio za skupu tvrtku, nego je imao i skupu ženu i dvoje vrlo skupe djece u vrlo skupoj osnovnoj školi. Matlock je pomislio kako bi trebao naglasiti maločas izrečenu misao. "Istini za volju, napola sam popio jedan burbon." "Zašto da to ne ispravimo", rekao je Kramer pa pokazao Hogshead Tavern s druge strane ulice. "Nisam te vidio već mjesecima. Čitao sam u The Courantu da si pustio da te orobe." "Bogami i jesu! Pljačku bih još mogao podnijeti, ali što su mi učinili od stana! I auta!" Matlock je s Jeffom Kramerom krenuo prema Hogshead Tavernu. "Zbog toga i jesam u gradu. I zbog toga sam svoj Triumph i ostavio u garaži. Ali to je već moj problem." Lovina ima ne samo ticala koja je upozoravaju na neprijatelje, nego i sablasnu - pa makar i privremenu - sposobnost da 227 nešto što je protiv nje okrene u svoju korist. Potencijalnu pasivu u egzistentnu aktivu. Matlock je pijuckao burbon i vodu dok je Kramer u nekoliko gutljaja sredio pola svog skoča. "Pomisao da bih se morao voziti autobusom sve do Scarsdalea, s presjedanjem u New Havenu i Bridgeportu, ubija me u pojam." "Za ime Božje, pa unajmi automobil." "Već sam pokušao na dva mjesta. Na prvom ga nisam mogao dobiti sve do noćas, na drugom ništa do sutra. Mislim da je to zbog nekakvog simpozija." "Onda pričekaj do navečer." "Ne dolazi u obzir. Obiteljski poslovi. Moj je otac sazvao vijeće ekonomskih savjetnika na večeru - i ako misliš da idem u Scarsdale bez vlastitih kotača, onda nisi pri sebi!" Matlock se nasmijao, pa naručio još jednu rundu. Posegnuo je u džep pa na šank stavio novčanicu od pedeset dolara. Novčanica je morala privući zanimanje Jeffa Kramera, koji je imao tako skupu ženu. "Nikad nisam pomislio da bi ti mogao uredno voditi i čekovnu knjižicu, a kamoli da budeš ekonomski savjetnik." "Ah, ali ja sam ro en sa srebrnom žlicom u ustima. To nećemo zaboraviti?" "Prokleti sretnice, to ja zaista ne mogu zaboraviti. Prokleti sretnice." "Hej! Nešto zgodno mi je palo na pamet. Auto ti je u gradu?" "Hej, stani malo, Bog s tobom..." "Ne, slušaj." Matlock je izvadio novčanice. "Stari sve plaća... Iznajmi mi svoj auto. Na četiri-pet dana... Evo. Dam ti dvjesto, dam ti tristo komada." "Ti nisi pri sebi!" "Ne, sasvim sam pri sebi. On silno hoće da do em. On sve plaća!"

Matlock je osjetio kako su Krameru proradile vijuge. Pokušavao je procijeniti koliko stoji tjedan dana najma nekih jeftinih kola.

Sedamdeset do devedeset i pet dolara, plus deset centi po milji, pri prosječno petnaest do dvadeset milja na dan. Uvrh glave 105, možda 110 dolara za čitav tjedan. Kramer je imao skupu ženu i dvoje vrlo skupe djece u ekstremno skupoj osnovnoj školi. "Ne bih te volio tako opelješati." "Ne menel Zaboga, ne. Njega!" "Mislim..."

"Evo, čekaj da napišem račun. Dat ću mu ga čim stignem." Matlock je dohvatio ubrus za koktele pa ga okrenuo na neotisnutu stranu.

Izvadio je kemijsku olovku pa počeo. "Jednostavan ugovor..." "Ja, James B. Matlock, obvezujem se da ću Jeffreyju Krameru isplatiti tri stotine"... ma što, kvragu, to je njegova lova... "četiri stotine dolara na ime najma njegova..." - koje je marke?" "Ford karavan.

Bijeli Squire. Lanjski." Kramerove su oči naizmjenice gledale ubrus i snop novčanica što ih je Matlock nehajno ostavio kraj Kramerova

lakta na šanku. "'Ford karavan u trajanju od"... da stavimo tjedan dana, u redu?" "Može." Kramer je iskapio i ostatak svog drugog skoča. "'Tjedan dana... Potpis, James B. Matlock!" Evo ga, prijatelju. Supotpisi. A tu je i četiristo dolara. Dobrotom Jonathana

Munroa. Gdje je auto?" Instinkti su lovine nepogrešivi, pomislio je

Matlock, dok je Kramer trpao novčanice u džep i trljao bradu, koja se počela znojiti. Kramer je iz džepa izvadio dva ključa od

automobila i parkirališnu karticu. Sve u skladu s Matlockovim predviđanjima. Jeff Kramer želio je da se rastanu. S četiri stotine dolara u svom džepu. Matlock je rekao kako će nazvati Kramera za manje od tjedan dana i vratiti mu auto. Kramer je silom htio platiti piće, pa brzo izišao iz Hogshead Taverna.

Matlock je sam dovršio svoje piće i smislio novi potez. Lovina i lovac sad su bili jedno. 24. Pojurio je Kramerovim bijelim

karavanom cestom broj 72 prema Mount Hollyju. Znao je da će u roku od sat vremena pronaći još jednu javnu govornicu, ubaciti još jedan novčić i nazvati još jednom. Ovaj put izvjesnog Howarda Stocktona, vlasnika ladanjskog kluba Carmount. Pogledao je na sat; bilo je već skoro osam i pol. Samuel Sharpe, privatni odvjetnik, trebao je nazvati Stocktona još prije nekoliko sati. Pitao se kako je Stockton na to reagirao. O njemu se općenito puno pitao. Farovi karavana odrazili su se od cestovnog natpisa. MOUNT HOLLY.

INCORPORATED 1896. A odmah iza toga bio je još jedan odraz. MOUNT HOLLY ROTARY HARPER'S REST UTORAK U PODNE JEDNA MILJA Zašto ne? Pomislio je Matlock. Ništa nije mogao izgubiti. A mogao je nešto dobiti, čak i doznati. Lovac. 231 Bijela ožbukana fasada i indijanskocrveni neon u prozorima govorili su sve što je trebalo reći o Harper"sovoj kuhinji. Matlock je parkirao do kombija pa izišao i zaključao auto. Na stražnjem je sjedalu ležao novi kovčeg s novokupljenom odjećom. U Hartfordu je potrošio nekoliko stotina dolara; nije želio riskirati. Prešao je preko jeftinog, krupnog šljunka i ušao u bar Harperova restorana. "Ja putujem za Carmount", rekao je Matlock i platio piće novčanicom od dvadeset dolara. "Hoćete mi, molim vas, reći u kojoj je to guzici?" "Oko četiri kilometra na zapad. Potom skrenete desno. Nemate ništa sitnije? Imam samo dvije petice i po jedan dolar. A te po dolar mi trebaju." "Dajte mi te petice a za ostatak ćemo baciti novčić. Ako je glava, zadržite ostatak, ako je pismo, još jedno piće i opet vam ostaje." Matlock je izvadio novčić iz džepa i bacio ga na šank od ultrapasa, pa ga pokrio rukom. Podigao je dlan i podigao novčić ne pokazavši ga šankeru. "Imate nesretan dan. Dužni ste mi piće - i desetica je vaša." Taj razgovor nije prošao neopaženo me u drugim gostima trojicom ljudi što su pila točeno pivo. To je dobro, pomislio je Matlock, pa se oglednuo za telefonom. "Toalet je straga, iza ugla", rekao je rustični pilac u vojničkoj jakni i s bejzbolskom kapom na glavi. "Hvala. Ima tu negdje nekakav telefon?" "Kraj toaleta." "Hvala još jedanput." Matlock je izvukao komadić papira i na nj napisao: Howard Stockton, Carmount C.C., br. 203-421 Mahnuo je šankeru, i on je doletio brzinom metka. "Trebao bih se javiti ovom momku", rekao je Matlock tiho. "Ali mi se čini da sam mu krivo zapisao ime. Nisam više siguran je li Stackton ili Stockton. Možda ga poznajete?" Šanker je pogledao papirić i Matlock mu je u očima opazio trenutni bljesak prepoznavanja. "Naravno. Dobro ste ga napisali. Stockton je. Gospodin Stockton. Dopredsjednik Rotarvja. U prošlom je mandatu bio. predsjednik. Istina, dečki?" Šanker je ovo zadnje uputio drugim gostima. "Naravno." "Tako je. Stockton." "Fin čovjek." Čovjek u vojničkoj jakni osjetio je potrebu da to elaborira. "On vodi ladanjski klub. To je zbilja krasno mjesto.

Zaista krasno." "Ladanjski klub?" U Matlockovu je glasu bila slutnja podsmješljivosti. "Tako je. Plivački bazen, teren za golf, ples vikendom. Jako lijepo." Sad je to elaborirao šanker. "Mogu vam reći, svi ga jako hvale. Mislim, tog Stocktona." Matlock je iskapio čašu i pogledao iza šanka. "Telefon je otraga, rekoste?" "Tako je, gospodine. Iza ugla." Matlock je iz džepa izvadio nešto sitniša pa krenuo prema uskom hodniku u kojem su bili smješteni telefon i toaleti. Čim je skrenuo za ugao, stao je i privio se uza zid.

Prisluškivao je razgovor za koji je znao da sad slijedi. "Pun para, ha?" To je rekao šanker. "Svi su oni takvi. Nisam vam pričao? Moj je mali prije tjedan dana kod njega posluživao jedan par dok su igrali golf nekog tipa s pilencetom, i dao je malom pedeset dolara.

Isuse! Pedeset dolara!" "Moja stara veli da su sve te fine dame kurvetine. Prave kurve. Ona ponekad radi na tim zabavama tamo, moja stara. Prave kurve..." 233 "Kako bih ih volio uhvatiti za sise.

Isuse! Kunem ti se Bogom, većina njih ne nosi ni grudnjak!" "Prave kurve..." "Ma koga boli kurac? Taj Stockton. je u redu frajer. On je pravi, kao zapisano. Znae što je napravio? Kingovi. Znae, onaj Artie King koji je imao srčani napad - šišao mu gore travu i srušio se mrtav. Stari Stockton nije samo familiji iskesao silnu lovnu - čak im je otvorio i račun u AP-u. Bez jebe. On je pravi." "Prave kurve.

Dižu noge za lov..." "Stockton je dao glavnu lovnu za dogradnju gimnazije, nemojte to zaboraviti. U pravu si u tri materine. On je pravi. Moja dva klinca idu u tu školu!" "Ne samo - znate što? Dao je punu kesu i za piknik na Dan sjećanja..." "Prave, doboga prave kurve..." Matlock je nečujno i bočno krenuo prema telefonskoj

govornici. Tiho je zatvorio vrata. Ljudi za šankom postajali su sve glasniji u svojim pohvalama Howarda Stocktona, vlasnika Ladanjskoga kluba Carmount. Nije ga puno brinulo da bi mogli čuti da je s tolikim zakašnjenjem ušao u telefonsku kabinu. Brinula ga je, na nekakav čudan način, vlastita osoba. Ako lovina ima instinkte - po svojoj naravi zaštitničke - njih ima i lovac - po svojoj naravi agresivne. Shvaćao je koliko je nužno slijediti trag, ići za stopama, stvarati duboko ukorijenjene navike. To je značilo da je lovac imao i apstraktna oružja kojima upotpunjuje svoje oružje. Oružja koja mogu stvoriti temelje klopke, jamu u koju bi lovina mogla pasti. Sad je sve to počeo slagati u glavi. Howard Stockton:

bivši predsjednik, a sad dopredsjednik Mount Holly Rotarvja; dobročinitelj i čovjek pun sućuti. Čovjek koji se pobrinuo za obitelj svog blagopokojnog radnika Artieja Kinga; čovjek koji je financirao proširenje gimnazije. Vlasnik raskošnog ladanjskog kluba u kojem ljudi momcima koji im nose golf-palice daju napojnice od pedeset dolara, a za dobro potkožene članove na e se i pokoja cura. A tako er i dobar Amerikanac koji je gradu Mount Hollvju omogućio održavanje lijepog piknika za Dan sjećanja. Za početak je to bilo dovoljno. Dovoljno da uzdrma Howarda Stocktona ako - kao što je to rekao Sammy Sharpe "do e do toga". Howard Stockton nije više bio bezličan čovjek kao prije samo petnaest minuta. Matlock nije znao kako on izgleda, ali su mu drugi aspekti, drugi faktori već bili sasvim jasni. Howard Stockton je u Mount Hollvju, Connecticut, bio netko i nešto. Matlock je ubacio novčić i okrenuo broj Ladanjskoga kluba Carmount. "Kakvo zadovoljstvo, gospodine Matlock!" uskliknuo je Howard Stockton dočekvaši Matlocka na mramornim stepenicama Ladanjskoga kluba Carmount. "Mali će vam odvesti auto. Hej! Dečko! Da vidimo kako hvataš!" Crni se parkirališni potrčko nasmijao zapovijedi južnjačkog gospodina. Stockton je bacio pola dolara u zrak i crnac ga je uhvatio sa širokim smiješkom. "Hvala, gospodine!" "Budi dobar prema njima, da oni budu dobri prema tebi. Istina, mali? Jesam li ja dobar prema tebi?" "Još pitate, gospodine Howard!" Matlocku se na trenutak učinilo da sudjeluje u nekakvoj gnusnoj televizijskoj reklami sve dok nije shvatio da je Howard Stockton originalni primjerak. Sve do prosijede plave kose, koja je stajala na vrhu preplanulog lica, a na kojem su opet bili sijedi 235 brk i duboke plave oči okružene gnijezdom bora od lagodna života. "Dobro došli u Cranston, gospodine Matlock. To nije Richmond ali, s druge strane, nije ni Okefenokee." "Hvala. I zovem se Jim." "Jim? Svi a mi se ime. Zvoni dobro i pošteno! Mene prijatelji zovu Howard. Pa me tako zovite i vi." Ladanjski klub Cranston, bar ono što je od njega vidio, podsjetio je Matlocka na sve one slike arhitekture prije Gra anskog rata. A i zašto ne, s obzirom na vlasnika? Klub je bujao palmama u loncima i rafiniranim lusterima i svijetloplavim tiskanim platnenim tapetama s prikazanim rokoko scenama u kojima su se vrtjeli

uljepšani ljudi s napudranim vlasuljama. Howard Stockton bio je propovjednik načina života koji se srušio godine 1865., samo što to nije želio priznati. Čak je i posluga, većinom crna, bila u livrejama - pravim pravcatim, čak i s tajicama i svim ostalim. Iz velike je blagovaonice dopirala tiha glazba, i na njezinu je kraju bio gudački orkestar od možda osam glazbala što su svirala po davno već zaboravljenoj modi. U središtu su glavne dvorane bile spiralne stube koje su se polako uspinjale na kat, u dvorani koja bi poslužila na čast i Jeffersonu Davisu - ili Davidu O. Selznicku. Dvoranom su šetale lijepe žene u društvu ne baš tako lijepih muškaraca. Dojam je nevjerojatan, pomislio je Matlock, dok je koračao uz svog domaćina prema nečemu što je domaćin smjerno nazvao svojom privatnom knjižnicom. Južnjak je zatvorio debela panelirana vrata i krupnim korakom prišao dobro opskrbljenom mahagonijskom baru. Natočio je i ne upitavši gosta što želi. "Sam Sharpe veli da pijete sour mash. Imate ukusa, to vam ja velim. To je i moje piće."

Donio je dvije čaše do Matlocka. "Birajte. Virginijanac danas mora razoružati sjevernjaka svojom potpunom slobodom od predrasuda." "Hvala", rekao je Matlock, uzeo čašu pa sjeo u naslonjač na koji mu je pokazao Stockton. "Ovaj Virginijanac", nastavio je Howard Stockton i sjeo sučelice Matlocku, "ima i južnjačku naviku brzog prelaženja na stvar... Ja baš nisam jako uvjeren da je pametno to što ste došli k meni. Bit ću iskren. Baš sam

vas zato i smjesta uveo ovamo." "Ne shvaćam. Mogli ste mi i preko telefona reći da ne dolazim. Čemu ta igra?" "Možda biste na to pitanje sami znali bolje odgovoriti od mene. Sammy veli da ste vi od zaista najvećeg kalibra. Vi ste, što vele... me unarodni. Sto se mene tiče, meni je to super. Ja volim pametne mlade ljude koji se brzo uspinju ljestvicom uspjeha. Vrlo pohvalno, to je činjenica... Ali ja plaćam svoje račune. Plaćam svaki mjesec zaredom. I vodim najbolji kombinirani posao sjeverno od Atlante. I ne želim imati probleme." "Zbog mene ih nećete imati. Ja sam samo umorni poslovni čovjek koji bi malo zavrtio kocku, i to je sve." "Sto se to dogodilo kod Sharpea? Toga su pune sve novine! Ne bih želio da mi se dogodi baš ništa slično!" Matlock je promatrao južnjaka. Kapilare su na preplanulom licu bile krvavocrvene, zbog čega se

valjda i trudio da čitave godine bude crn od sunca. To je pokrivalo mnoge mane na koži. "Mislim da me niste razumjeli." Matlock je, dok je podizao čašu do usta, pažljivo mjerio riječi. "Prošao sam toliki put zato što sam morao doći. Ne zato što sam to želio. Zbog osobnih sam razloga malo uranio, pa sad malo turistički razgledavam. Ali je riječ samo o tome. Samo razgledavam... Do sastanka." "Kakvog sastanka?" "Sastanka u Carlvleu, Connecticut." Stockton je priškiljio očima i začupkao savršeno njegovani bijeli brk. "Morate se pojaviti u Carlvleu?" 237 "Da. To je povjerljivo, ali nadam se da vas na to ne moram upozoravati?" "Ništa nisam ni čuo." Stockton je nastavio motriti Matlockovo lice, i Matlock je znao da južnjak vreba na pogrešnu notu, na krivu riječ, na smeten pogled koji bi proturječio informaciji. "Dobro... A da li kojim slučajem u Carlvleu imate i sastanak? Za otprilike tjedan i pol?" Stockton je gucnuo piće, mljacnuo usnama i spustio čašu na stolić kao da spušta kakvu dragocjenu umjetninu. "Ja sam samo jedan mali južnjački kreker koji se trudi izbiti koji dolar. Koji pošteno živi i slaže dolare. I to je sve. Ja ne znam ni za kakav sastanak u Carlvleu." "Oprostite što sam to i spomenuo. Tu sam... zaista pogriješio. I zbog vas i zbog sebe. Nadam se da to nećete spominjati. Kao ni mene." "To je zaista zadnje u što bih se upustio. Sto se mene tiče, vi ste samo Sammyjev prijatelj koji se zaželio malo akcije... i gostoprimstva." Najednom se Stockton nagnuo iz naslonjača, položivši lakte na koljena, i spleo prste. Izgledao je kao gorljivi svećenik koji istražuje vjernikove grijehе. "Sto se do krampusa dogodilo u Windsor Shoalsu? Koji je to vrag bio?" "Koliko sam uspio dokučiti, riječ je o mjesnoj vendetti. Bartolozzi je imao neprijatelja. Neki vele da je pričao i više nego što je to zdravo. A i Aiello, pretpostavljam. Oni su bili za primjer... A Frank je, pretpostavljam, samo slučajno naletio." "Prokleti Digići! Oni uvijek sve zabrljaju! Na tom nivou, naravno, znate što mislim?" Eto ga opet. Taj upit što se izazivački ziba - ali u toj južnjačkoj verziji, to i nije bilo pitanje. Bila je to tvrdnja. "Znam što mislite", rekao je Matlock oprezno. "Bojim se, Jim, da za vas imam pomalo loše vijesti. Na nekoliko sam dana zatvorio stolove. Nakon onog što se dogodilo u Shoalsu ustrtario sam se kao zec." "Ta vijest za mene i nije tako loša. Ne s obzirom na to kako mi je krenula sreća." "Već

sam čuo. Sammy mi je ispričao. Ali znamo mi i za druge zabave. U Cranstonu vam neće uzmanjkati gostoprimstva, to vam obećavam." Obojica su ispila svoje piće, i onda je Stockton, s vidnim olakšanjem, otpratio svoga gosta u prepunu, otmjenu blagovaonicu Cranstona. Hrana je bila izvrsna, i poslužena na način primjeren najbogatijoj plantaži predratnoga Juga. Večera je, unatoč tome što je bila ugodna - a u izvjesnom je smislu čak i opuštalna - za Matlocka bila donekle promašena. Howard Stockton nije želio raspravljati o svom "poduzeću" osim u najmaglovitijem smislu, te uz stalno podsjećanje da se on brine o "najboljoj klasi Yankeeja". Govor mu je bio protkan opisnim anakronizmima, on je bio živa vremenska kontradikcija. Negdje na pola večere, Stockton se ispričao jer je morao pozdraviti jednog važnog člana kluba. Za Matlocka je to bila prva prilika da malo pogleda Stocktonovu klijentelu koja je pripadala "najboljoj klasi Yankeeja". Taj je izraz bio prikladan, pomislio je Matlock, samo ako se riječ klasa proglašeni sinonimom riječi novac, na što on nije bio spreman pristati. Novac je vrištao sa svakog stola. Prvi je znak bio obilje preplanulih lica na početku svibnja u Connecticutu. Bili su to ljudi koji su se, kad bi im puhnilo, mlažnjacima vozicali do suncem natopljenih otoka. Drugi je znak bio nesputani, grleni smijeh što je odjekivao kroz prostoriju; baš kao i svjetlucavi odrazi dragulja. A i odjeća - meka, otmjena odijela; sakoi od sirove svile, Diorove kravate. Baš kao i boce iskričavih vina probranih godišta, što su veličanstveno stajale u srebrnim postoljima pridržavanim tronošcima od trešnjevine.

239 Ali se tu nešto nije slagalo, pomislio je Matlock. Nešto je tu nedostajalo, i nekoliko trenutaka nije znao u što bi upro prstom. A onda je shvatio. Preplanulost, smijeh, narukvice s draguljima, sakoi, Diorove kravate - novac, elegancija, aura - sve je to bilo pretežno muško. Kontradikcija su bile žene - djevojke. Ne bi se moglo reći da nije bilo i takvih koje bi odgovarale partnerima, ali to u pravilu nije bio slučaj. Bile su mlade. Mnogo, mnogo mlađe. I različite. Isprva nije znao u čemu je ta razlika. I onda mu se to sasvim apstraktno razjasnilo. Te su djevojke - a bile su baš to - u pravilu stvarale dobro poznat dojam. Prije je to znao često spominjati. Bio je to studentski izgled - za razliku od izgleda svojstvenog uredima ili tajnicama. Za nijansu prodorniji izraz

očiju, znatno nehajnije držanje pri razgovoru. Bilo je to držanje djevojaka koje se nisu uklopile u rutinu, niti se zavarile za ormariće i pisaće strojeve. Dalo se definirati jer je bilo stvarno. Matlock je tom držanju bio izložen već čitavo desetljeće nije se mogao zabuniti. A onda je shvatio da se u toj kontradikciji krije još jedna sitnija - neskladnost. Bile su to haljine na tim djevojkama. To nisu bile haljine u kojima bi očekivao djevojke studentskog držanja. Bile su suviše precizno krojene, previše modno kreirane, ako je to prava riječ. U ove dane uniseksa, bile su naprosto previše ženstvene. One su nosile kostime! I tada je najednom, zbog jedne jedine rečenice, histerično izgovorene za jednim od obližnjih stolova, shvatio da je imao pravo. "Zaista, mislim to ozbiljno - to je više nego superica!" Taj glas! Isuse, pa taj mu je glas bio poznat! Upitao se je li to bilo namjerno izgovoreno tako glasno da i on čuje. Podigao je ruku na lice i polako se okrenuo prema hihotu. Djevojka se smijala i pila šampanjac, dok je njezin pratilac mnogo stariji muškarac - zadovoljno zurio u njezine goleme dojke. Bila je to Virginia Beeson. "Superica" me u vječnim studenticama i žena Archera Beesona, lektora povijesti s Carlvleskog sveučilišta. Čovjeka kojemu se žurilo da napravi akademsku karijeru. Matlock je dao napojnicu crncu koji mu je zavojitim stubama odnio kovčeg do velike, raskošne sobe koju mu je Stockton bio ponudio. Pod je bio pokriven debelim, tamnocrvenim sagom, krevet je bio pod baldahinom, a zidovi bijeli i s vitičastim štukaturama. Opazio je u komodi čabrič s ledom, dvije boce Jacka Danielsa i nekoliko čaša. Otvorio je kovčeg, izvadio toaletne potrepštine i stavio ih na noćni ormarić. Potom je izvadio odijelo, lagani sako i dvoje hlače, pa ih odnio u ormar. Vratio se do kovčega, digao ga s kreveta, pa položio preko dva drvena rukohvata naslonjača. Na vratima se začulo tiho kucanje. Prva je misao bila da je posjetitelj Howard Stockton, ali se prevario. U do vratku je stajala djevojka odjevena u tamnocrvenu tijesno pripijenu večernju haljinu i smiješila se. Imala je malo manje ili mrvicu više od dvadeset godina i bila je užasno privlačna. A smiješak je bio lažan. "Da?" "Pozdrav od gospodina Stocktona." Izgovorila je te riječi i kraj Matlocka ušla u sobu. 241 Matlock je zatvorio vrata i zapiljio se u djevojku, više iznena en nego smeten. "Vrlo uvi avno od gospodina Stocktona, zar ne?"

"Drago mi je što se slažete. Na komodi imate viski, led i čaše. Baš sam za jedan mali viski. Ako vam se jako ne žuri." Matlock je polako prišao komodi. "Nimalo mi se ne žuri. Za što ste?"

"Svejedno. Čega ima. Samo s ledom, molim." "Shvaćam." Natočio je djevojci piće i donio joj ga. "Nećete sjesti?" "Na krevet?" Jedini preostali naslonjač, uz onaj na koji je bio položen kovčeg, bio je na drugom kraju sobe kraj francuskog prozora. "Oprostite." Maknuo je kovčeg i djevojka je sjela. Howard Stockton, pomislio je, ima dobar ukus. Djevojka je bila prelijepa. "Kako se zovete?" "Jeannie."

U nekoliko je gudjaja popila dobar dio svog pića. Djevojka još možda i nije usavršila vještinu biranja pića, ali je zato znala kako se pije. A onda, kad je djevojka maknula čašu s usta, Matlock joj je na srednjaku opazio prsten. Taj mu je prsten bio dobro poznat.

Prodavao se u knjižari na sveučilištu nekoliko blokova od stana Johna Holdena u Websteru, Connecticut. Bio je to prsten Sveučilišta Madison. "Sto biste odgovorili kad bih vam rekao da nisam zainteresiran?" upitao je Matlock, pa se naslonio na debeli stup anakronog baldahina nad krevetom. "To bi me iznenadilo. Ne izgledate mi kao peško." "I nisam." Djevojka je podigla pogled na Matlocka. Njezine su blijedoplave oči bile tople - ali profesionalno tople - i govorele su, pa ipak nisu govorele uopće. Usne su joj bile mlade. I pune; i napete. "Možda vas treba malo potaknuti." "To znate raditi?" "U tome sam super." Izrekla je tu tvrdnju s tihom arogancijom. Tako je mlada, pomislio je Matlock, pa ipak su u njoj nekakve godine. I mržnja. Mržnja je bila kamuflirana, ali je kozmetika bila nedovoljna. Glumila je - kostimom, očima, usnama. Možda se i gnušala te uloge, ali ju je ipak prihvaćala.

Profesionalno. "Sto ako bih želio razgovarati?" "Razgovor je nešto drugo. O tome ne postoje pravila. Na tom području vlada potpuna ravnopravnost. Quid pro, gospodine Bezimeni." "Dobro vladate riječima. Hoćete li mi nešto reći?" "Ne znam zašto." "Quid pro quo" nije rječnik štajgerice koja radi od osam do tri." "Niti je ovo mjesto - za slučaj da to niste opazili - Avenida de las Putas."

"Tennessee Williams?" "Tko zna?" "Vi, čini mi se." "Odlično. U redu. Mogli bismo u krevetu raspravljati o Proustu. Hoću reći, tu biste me i željeli strpati?" "Možda se zadovoljim razgovorom." Djevojka je najednom, alarmirana, prošaptala promuklim glasom:

"Vi ste zbir?" "Dalji od toga nego nebo od zemlje", nasmijao se Matlock. "Moglo bi se reći da me traže neki od najvažnijih zbira u regiji. Iako nisam kriminalac... a niti, usput rečeno, lud." "Sad ja više nisam zainteresirana. Mogu dobiti još jedno piće?" 243

"Naravno." Matlock joj ga je donio. Ni on ni ona nisu progovorili ni riječi sve dok se on nije vratio s čašom. "Nećete se ljutiti ako tu malo ostanem? Koliko bi vam trebalo da me povalite." "Hoćete reći da ne izgubite honorar?" "To je pedeset dolara." "Vjerojatno će vam dio toga trebati da podmitite upravitelja doma. Sveučilište

Madison je pomalo staromodno. U nekim se domovima studentice još moraju vratiti do odre enog sata. Pa ćete zakasniti." Na djevojčinu se licu pojavio izraz potpune šokiranosti. "Vi jeste zbir! Vi ste prokleti zbir!" Već se počela dizati iz naslonjača, no Matlock je hitro stao pred nju i uhvatio je za ramena. Pritisnuo joj je le a u naslonjač. "Ja nisam zbir, to sam vam već rekao. I vi niste zainteresirani, sjećate se? Ali jesam. I to jako, i zato ćete mi reći sve što želim." Djevojka se već počela dizati, no Matlock ju je uhvatio za mišice. Počela se otimati; on ju je divlje gurnuo natrag.

"Baš vas uvijek "povaljuju" s tim prstenom na ruci? Tako da svakome tko vas ševi pokažete da ste fina roba?!" "O, Bože! O, Isuse!" Zgrabila je prsten i izvila prst kao da će prsten nestati od pritiska. "A sad me poslušajte! Odgovorit ćete mi na neka pitanja ili sutra ujutro idem u Webster pa ću se propitati ondje! To bi vam se više svidjelo?" "Molim vas, molim!" U djevojčine su oči navrle suze. Ruke su joj se tresle i borila se za dah. "Kako ste dospjeli ovamo?!" "Ne! Ne..." "Kako?" "Zavrbovali su me..." "Tko?" "Drugi..."

Drugi. Mi vrbujemo jedna drugu." "Koliko vas ima?" "Ne baš puno. Ne baš jako puno... I sve radimo tiho. Sve mora ostati u diskreciji... Pustite me, molim vas. Hoću ići." "O, ne. Ne još. Želim znati koliko vas ima i zašto!" "Rekla sam vam! Samo nekoliko, možda sedam-osam djevojaka." "Dolje ih je sigurno najmanje trideset!" "Ja njih ne poznajem. One su odnekud drugdje. Mi se ne raspitujemo kako se koja zovel" "Ali znate od kuda su, zar ne!" "Za neke... Da." "Druge škole?" "Da..." "Zašto, Jeannie? Za ime Božje, zašto?" "A što mislite? Novac!" Djevojka je imala haljinu dugih rukava. Uhvatio ju je za desnu ruku i razderao tkaninu sve do lakta. Ona se otimala, ali ju je Matlock svladao. Nije bilo ožiljaka.

Nikakvih tragova. Ona ga je ritnula i on ju je pljusnuo, dovoljno jako da je na trenutak imobilizira šokom. Uhvatio ju je za lijevu ruku i razderao rukav. I bile su tu. Izbljedjele. Nisu bile svježije. Ali su bile. Sitne grimizne točkice od igle. "Nisam više na tome! Nisam već mjesecima!" "Ali ti treba novac! Svaki put kad do eš ovamo, treba ti pedeset do sto dolara!... Na čemu si sada? Na žutim?

Crvenim? Acid? Speed? Koji je to vrag sada? Trava nije tako skupa!" Djevojka je zajecala. Niz obraze su joj potekle suze.

Prekrila je lice rukama i progovorila - zajecala - kroz suze. "Tolike muke! Tolike... muke! Dajte me pustite, molim vas!" 245 Matlock je kleknuo i uzeo joj glavu u naručje, i pritisnuo na prsa. "Kakve muke? Reci mi, molim te. Kakve muke?" "Oni te na to natjeraju... I moraš... Tolikima je potrebna pomoć. A ne žele pomoći nikome ako ne pristane na to. Molim vas, kako god da se zovete, ostavite me na miru. Pustite me da odem. Nemojte reći nikome. Pustite me... molim vas!" "I hoću, ali mi prije moraš nešto objasniti. Tad možeš ići i ja nikom neću ništa reći... Jesi li ovdje zato što ti prijete?

Tebi i ostalima?" Djevojka je zakimala glavom, teško dišući.

Matlock je nastavio. "Prijete ti čime? Da će te prijaviti?... Otkriti da se drogiraš? To nije vrijedno toga. Ne danas..." "Ne, vi nemate pojma!" Djevojka je govorila kroz suze. "Oni te mogu upropastiti.

Čitav život. Upropastiti ti obitelj, školu, možda i kasnije. Možda...

nekakav truli zatvor. Negdje! Navika, nagovaraju, nabavljaju...

znaju da je neki dečko u nevolji, pa ga ne puštaju... Cura je u trećem mjesecu, treba joj doktor... oni ga nadu. Bez puno buke."

"Ali oni ti nisu potrebni! Pa gdje ti živiš?! Postoje agencije, savjetovališta!" "O, Isuse Kriste, gospodine, gdje vi živite?!...

Sudovi za narkotike, doktori, suci! Sve je to u njihovim rukama!... I tu se ne može baš ništa. Ne možemo ni vi ni ja. I zato me pustite, pustite sve nas. Toliki će stradati!" "A ti ćeš samo nastaviti raditi sve što ti vele! Uplašeno, razmaženo derište koje zna samo cviljeti!

Koje se boji oprati ruke, ili usta, ili lakte!" Uhvatio ju je za lijevo rame i grubo trgnuo. Djevojka ga je pogledala, napol usplašeno, napol prezrivo. "Tako je", rekla je jakim i čudno mirnim glasom. "I mislim da ne razumijete. Vi nemate pojma o čemu je tu riječ... Mi se toliko razlikujemo od vas. Moji su mi prijatelji sve što imam. Sve što itko od nas ima. I mi si pomažemo... Ja nemam nikakve želje da

postanem heroj. Mene zanimaju samo moji prijatelji. Ja na prozor svog auta ne lijepim naljepnicu sa zastavom i ne volim Johna Waynea. Ja mislim da je on govno. I mislim da ste svi vi takvi. Svi ste govna." Matlock joj je pustio ruku. "I koliko dugo misliš da ćeš tako izdržati?" "O, ja sam imala sreću. Za mjesec dana dobivam tu povelju za koju su mi roditelji toliko platili, pa ispadam iz svega.

Oni te nakon toga skoro nikad više ne potraže. Vele da hoće, ali to rijetko i učine... Bitno je samo da znaš da ti se to može dogoditi."

Shvatio je implikacije njezina nijemog svjedočanstva i okrenuo se od nje. "Žao mi je. Jako mi je, jako žao." "Neka vam ne bude. Ja sam imala sreću. Dva tjedna nakon što pokupim to gravirano govno za

kojim mi starcima toliko vene srce, već ću biti u avionu. I odoh iz te proklete zemlje. I nikad se više neću vratiti!" 247 Matlock nije mogao zaspati, a snu se nije ni nadao. Dao je djevojci novac i otpustio je, jer joj ništa drugo nije ni mogao dati, ni nadu ni hrabrost. To za što se zalagao djevojka je odbacila zbog moguće opasnosti i bola za nebrojene mlade ljude zabrinute jedne za druge. On to nije mogao zatražiti; on nije imao ni prinudu ni prijetnju ravnu bremenu što su ga oni nosili. Na koncu konca, to je bila njihova borba. I nisu željeli ničiju pomoć. Prisjetio se Baghdivijeva zaklinjanja: Pogledaj djecu; gledaj i pamti. Ona izrastu visoka i jaka i love tigra lukavije i jačim tetivama od tebe. I bolje od tebe čuvaju stado. Ti si star i slab. Gledaj djecu. I čuvaj se je. No da li djeca bolje love tigra? Pa čak i ako je tako, čija stada ona čuvaju? I tko je tigar? Je li to ova "prokleta zemlja"? Je li zaista došlo već do toga? Ta su ga pitanja palila u glavi. Koliko ima takvih Jeannie? Koliko je široko Nimrodovo vrbovanje? Morao je to otkriti. Djevojka je priznala da je Cranston samo jedna od postaja; bilo ih je još, samo što nije znala gdje su. Njezine su prijateljice slali u New Haven, neke opet u Boston, druge opet sjeverno sve do predgra a Hanovera. Yale. Harvard. Dartmouth. Najviše je od svega zastrašivala Nimrodova prijetnja tisućama budućnosti. Kako je to ona rekla? "Oni te skoro nikad ne potraže... Vele da hoće... znaš da ti se to može dogoditi." Ako je doista tako, Bagdhivi je bio u krivu. Djeca imaju mnogo manje lukavosti i obdarena su slabijim tetivama; nema razloga da ih se čuvamo.

Samo da ih žalimo. Ukoliko se djeca ne svrstaju i ne po u vo ena drugom, jačom djecom. Matlock je odlučio poći u New Haven. Možda ondje na e odgovore. Na Yaleu je imao desetke prijatelja. To će biti skretanje, neplanirani izlet, ali povezan sa samim putovanjem. Dio Nimrodove odiseje. Kratki, visoki zvukovi najednom su mu razbili koncentraciju. Sledio se, i oči su mu nabrekle od šoka, i tijelo mu se napelo na krevetu. Trebalo mu je nekoliko sekundi da usredotoči pažnju na izvor tih zastrašujućih zvukova. Bio je to Tel-electronic, još uvijek u džepu sakoa. Ali gdje ga je stavio? Nije bio nigdje kraj kreveta. Upalio je noćnu svjetiljku i osvrnuo se po sobi, a od nemilosrdnih, neprekidnih zvukova divlje mu je zalupalo srce, a čelo se oznojilo. A onda je ugledao sako. Bio ga je stavio na stolicu ispred francuskog prozora, negdje na pola sobe. Pogledao je na sat: 4.35 ujutro. Otrčao je do sakoa, izvukao tu strašnu spravu pa je isključio. Panika se lovine vratila. Dohvatio je telefon na noćnom ormariću. Bila je to izravna veza, nije išla preko centrale. Signal je bio kao i uvijek izvan glavne mreže. Malo mutan, ali stalan. Ako su snimali, to i tako ne bi znao prepoznati. Nazvao je 555-6868 i pričekao na uspostavljanje veze. "Charger tri-nula javlja", rekao je mehanički glas. "Oprostite što smetamo. Kod subjekta nema promjena, sve zadovo249 ljava. Me utim vaš je prijatelj iz Wheelinga, West Virginia, vrlo uporan. Nazvao je u četiri i petnaest i rekao da ga svakako morate smjesta nazvati. Mi se brinemo. Kraj poruke." Matlock je objesio slušalicu i s naporom volje ispraznio misli. Pronašao je cigaretu i zapalio je. Trebali su mu ti dragocjeni trenutci za zaustavi podivljali puls. O, kako je mrzio taj prokleti stroj! Mrzio je to što mu je stvaralo to zastrašujuće sitno pijukanje. Duboko je udahnuo dim i shvatio da nema alternative. Morao je izaći iz Ladanjskoga kluba Cranston i poći do telefonske govornice. Greenberg ne bi zvao u četiri ujutro da zaista nije panika. A nije smio riskirati pa nazvati Greenberga preko linije u Cranstonu. Ubacio je odjeću u kovčeg i brzo se odjenuo. Pretpostavio je da je tu negdje i nekakav noćni stražar, ili čuvar parkirališta koji spava u svojoj kućici, i on će mu dovesti "njegov, odnosno Kramerov automobil. Ako ih nema, onda će i i", probuditi nekoga, pa bio to i sam Stockton. Stockton se bojavao "komplikacija, komplikacija u stilu Windsor Shoalsa - zato ga neće

ni pokušati zadržati. Za tog dobavljača mladog, zamamnog mesa svaka će priča biti dovoljno dobra. Tom preplanu- f lom južnjačkom cvijetu Connecticut Vallevja. Tom smradu Nimrodovu. Matlock je tiho zatvorio vrata i niz utihnuli hodnik krenuo prema golemom stubištu. Zidni su lusteri bili upaljeni, no prigušeni reostatima, da se stvori dojam svijeća. Čak ni u mrtvoj noći Howard Stockton nije mogao zaboraviti svoju baštinu. Unutrašnjost je Ladanjskoga kluba Cranston sad još više sličila usnuloj velikoj dvorani plantažerske kuće. Krenuo je prema prednjem ulazu, no kad je stigao do vanjskog saga shvatio je da dalje neće ni moći. Bar zasad. Howard Stockton, odjeven u lepršavi velur, u kućni haljetak u stilu devetnaestog stoljeća, najednom je izronio iz staklenih vrata kraj ulaza. Uz njega je bio krupan muškarac talijanskog izgleda, čije su antracitocrne oči govorile o naraštajima Crne ruke. Stocktonov je pratilac bio ubojica. "Kako to, gospodine Matlock! Vi nas napuštate!" Odlučio je biti agresivan. "Budući da mi snimate telefon, pretpostavljam da ste shvatili da su iskrslili problemi! Ali to su moja posla, a ne vaša! Ako baš želite znati, nimalo mi se ne svi a to vaše zabadanje nosa!" Varka je upalila. Stocktona je zapanjio Matlockov neprijateljski stav. "Ne morate se odmah ljutiti... Ja sam poslovan čovjek, kao i vi. Svaka povreda vaše privatnosti samo je za vašu zaštitu. O, kvragu! To je istina, ljudi!" "Prihvatit ću to smrdljivo objašnjenje. Jesu li moji ključevi u autu?" "Mislim, ne baš u vašem autu. Nego su kod mog prijatelja Marija. A on je, velim vam, Digić najviše klase." "Vidim mu na džepu obiteljski grb. Mogu li dobiti svoje ključeve?" Mario je pogledao Stocktona, očito zbunjen. "Dajte, čekajte malo", rekao je Stockton. "Pričekaj i ti, Mario. Dajte, ne budimo impulzivni... Ja sam razuman čovjek. Vrlo razumna, racionalna osoba. Ja sam samo jedan virginijski..." "Kreker, koji se trudi izbiti koji dolar!" prekinuo ga je Matlock. "Dobro, popušit ću i to! A sad mi se mičite s puta i dajte mi te proklete ključeve!" "Blagi Bože, svi ste vi upravo opaki! Stvarno opaki! Stavite se u moju kožu!... Nekakva suluda šifra, nekakav "Chargin trinula" i hitan poziv iz Wheelinga, West Virginia! I umjesto da nazovete s mog savršeno dobrog telefona, vi put pod noge i petama vjetra! No dajte, Jim. Što biste vi učinili na mome mjestu?!" 251 Matlock se potrudio da mu glas zazvuči

ledeno precizno. "Pokušao bih shvatiti s kim ja to imam posla... Malo smo se raspitali, Howarde. Moji su gazde zabrinuti zbog vas." "Kako-to-mislite?" Stockton je to upitao tako brzo da su se riječi slile. "Oni misle... oni misle da ste na sebe privukli suviše pažnje. Predsjednik i dopredsjednik Rotary Cluba! Isuse! Solo donor za novu školsku zgradu; veliki darovatelj udovica i siročadi u što spadaju i tekući računi; piknici za Dan sjećanja! A onda angažirati mještane, koji šire priče o curama! A klinke pola vremena hodaju polugole. I mislite da mještani ne pričaju? Isuse, Howard!" "A koji ste vi uopće vrug?" "Samo jedan umorni poslovni čovjek kojem ide na živce kad vidi kako drugi poslovni čovjek pravi budalu iz sebe. I kog to boga izigravate? Djeda Mraza? Imate li vi uopće pojma koliko je taj kostim upadljiv!" "Do sto avola, to ste vi stavili na mene! Ja imam najbolje kombinirani pogon sjeverno od Atlante! Ja ne znam s kim ste vi to razgovarali, ali vam velim - ovaj bi mali Mount Holly za mene pošao i u pakao! A to što ste vi iskopali - to je nešto dobro! Zaista dobro!... A vi ste to iskrivili, tako da zvuči kao nešto loše! To nije u redu!" Stockton je izvadio maramicu pa stao brisati rumeno, oznojeno lice. Južnjak se toliko uzrujao da su mu se rečenice prosipale jedna preko druge, a glas mu je bio vrištav. Matlock se trudio da misli brzo i oprezno. Možda je baš sad nastupio čas - sa Stocktonom. Jednom je morao doći. Sad će morati poslati svoj posebni poziv. Trebao je otpočeti zadnju dionicu svog puta do Nimroda. "Dajte se smirite, Stocktone. Opustite se. Možda ste i u pravu... Ali sad nemam vremena razmišljati o tome. Došlo je do krize. Za sve nas. Taj je telefonski poziv bio vrlo ozbiljan." I Matlock je zastao, oštro zagledan u nervoznog Stocktona, pa spustio kovčeg na mramorni pod. "Howarde", rekao je polako, pažljivo birajući riječi, "sad ću vam nešto povjeriti, i nadam se do crnog avola da me nećete iznevjeriti. Ako sad zeznete, možete se oprostiti sa svojim pogonom - za vječna vremena." "A što to?" "Recite mu da se malo prošetala. Može i hodnikom, ako baš hoćete." "Čuo si što ti je rekao. Hajde, popuši jednu." Mario je polako zaklupsao prema stepeništu, a držanje mu je bilo i neprijateljsko i zbunjeno. Tada je progovorio Stockton. "Sto želite da učinim? Već sam vam rekao da mi nije do

problema." "Imat ćemo ih sve redu, ako ne uspijem stupiti u vezu s nekim delegatima. Wheeling mi je rekao baš to." "Kako to mislite... delegatima?" "Sastanak u Carlveleu. Konferencija izme u naših ljudi i organizacije Nimrod." "To nisu moja posla!" Stockton je upravo ispljunuo riječi. "Ja o tome ne znam baš ništa!" "Siguran sam da ne znate; ne biste ni trebali. Ali se sad to tiče svih nas...

Ponekad je potrebno prekršiti pravila; ovo je jedna od takvih zgoda. Nimrod je otišao predaleko, to je sve što vam mogu reći." "Vi to možete reći meni? Pa ja živim s tim propovjednicima! Ja s njima pregovaram, a kad se požalim, znate što mi vele naši vlastiti ljudi? Oni vele: "Tako ti je to u životu, stari Howarde, svi mi vodimo poslove"! Kakve su to priče? Zašto ja uopće moram poslovati s njima?" "Možda nećete još dugo. Zato i trebam doći do još nekih. Do delegata." "Mene ne zovu na te sastanke. Ja ne poznajem nikoga." 253 "Naravno da ne znate. I još jednom, ne biste ih ni smjeli znati. Ta je konferencija vrlo krupna; vrlo krupna i vrlo tiha. Tako tiha da smo se možda i zeznuli: ne znamo više tko je tko u regiji. Iz koje organizacije; iz koje obitelji? Ali ja poštujem svoje zapovijedi. Moramo doprijeti do barem jednog ili dvojice." "Ja vam u tome ne mogu pomoći." Matlock je oštro pogledao južnjaka. "A ja mislim da možete. Sad me poslušajte. Ujutro se prihvatite telefona i proširite glas. Pažljivo! Ne želimo stvarati paniku.

Nemojte razgovarati ni s kim koga ne poznajete, i ne spominjite moje ime! Samo recite da ste se našli s nekim tko ima korzikanski papir, srebrnasti korzikanski papir. I da se on mora naći s nekim drugim koji ga tako er ima. Krenut ćemo makar i od jednoga, ako baš moramo. Jeste li me shvatili?" "Shvatio sam, ali mi se ni najmanje ne svi a! To zaista nisu moja posla!" "Hoćete radije staviti ključ u bravu? Hoćete li radije ostati bez tog svog veličanstvenog relikta i sljedećih deset-dvadeset godina zuriti kroz prozor ćelije? Koliko sam shvatio, sprovodi su u zatvorima vrlo dirljivi." "U redu!... U redu. Nazvat ću svog dobavljača. Reći ću mu da ne znam ništa! Da samo prenosim poruku." "I to je dovoljno.

Ako uspostavite vezu, recite mu da ću noćas ili najkasnije sutra biti u Jedru i skiji. I recite mu neka donese papir. Bez papira ne kanim pričati ni s kim!" "Bez papira..." "A sad mi dajte ključeve." Stockton je pozvao Marija da se vrati. Matlock je dobio svoje ključeve. Kad

je izišao iz Mount Hollyja, Matlock je skrenuo na cestu broj 72. Nije se točno sjećao gdje je to bilo, no ipak je zapamtio da je na putu od Hartforda prošao kraj nekoliko govornica na autocesti. Bilo je upravo smiješno kako je počeo opažati javne telefone, svoju jedinu sponu s nečim čvrstim. Sve je drugo bilo prolazno, pogoci i promašaji, nepoznato i zastrašujuće. Telefonirat će Greenbergu kako je to od njega zatražio Charger tri-nula, no prije nego što to učini, potražiti će nekog od Blackstoneovih ljudi. Trebat će smjesta organizirati sastanak. I sad mora dobiti korzikanski papir. Pustio je glas; morat će održati svoj dio pogodbe, ili neće doznati ništa. Ako Stocktonova poruka pro e, i ako netko s njim stupi u vezu, taj će ga netko, ukoliko Matlock ne pokaže papir, ili ubiti ili sam biti ubijen, da ne prekrši "Omertu". Ili je sve to bilo nizašto? Možda je on amater kakvim su ga proglasili Kressel i Greenberg? On to nije znao. Toliko se trudio da sve promisli, da svaki svoj postupak sagleda sa svih strana i posluži se oru em svoje izvježbane, akademske mašte. No je li to dovoljno? Ili je moguće da ga njegov osjećaj obaveze, njegova žestoka želja za osvetom i gnušanje samo

pretvaraju u Don Quijotea? Bude li doista tako, preživjet će i to. Učinit će sve što može, i preživjeti i to. Za to ima i valjana razloga - brata koji se zvao David; djevojku koja se zove Pat; finog starog gospodina koji se zvao Lucas; čestitog čovjeka koji se zvao Loring; i zbrkanu, prestrašenu studenticu s Madisona koja se zove Jeannie. To je čitava parada, od koje ti pozli! Matlock je pronašao govornicu na pustom potezu ceste broj pa pozvao neživog sugovornika na drugom kraju linije 555255 6868. Dao je broj svoje telefonske kabine pa pričekao da mu Charger tri-dva odgovori na poziv. Kraj njega se provaljao mljekarski kamion. Vozač je nešto pjevao i mahnuo Matlocku. Nekoliko je minuta potom kraj njega projurio golemi kamion Allied Van Linesa, a nedugo potom i kamion s povrcem. Već se bližilo pet i trideset, i dan se bijelio. Zabijelio u tamno sivilo, jer su na nebu bili kišni oblaci. Telefon je zazvonio. "Halo!" "U čemu je problem, gospodine? Jeste li uspjeli doći do svog prijatelja u West Virginiji? On je rekao da više nema zezanja."

"Nazvat ću ga za nekoliko minuta. Jeste vi možda Cliff?" Matlock je znao da nije; glas je bio drukčiji. "Ne, gospodine. Ja sam Jim.

Zovem se isto kao i vi." "U redu, Jim. Recite mi, je li taj drugi učinio što sam ga zamolio? Je li mi donio taj papir?" "Da, gospodine. To je jedan list srebrenog papira, i na njemu piše nešto na talijanskom. Ja bar mislim da je to talijanski." "To je to..." Matlock je dogovorio primopredaju za dva sata. Bilo je dogovoreno da se Blackstoneov čovjek koji se zove Cliff nade s njim u restoranu na Scofield Avenue kraj granice grada West Hartforda, a koji radi čitavu noć. Charger tri-nula svakako je htio da predaja bude brza, na parkiralištu. Matlock je opisao svoj automobil i spustio slušalicu. Sljedeći je poziv bio upućen Jasonu Greenbergu u Wheelingu. A Greenberg je bio bijesan. "Kopile jedno! Nije ti dosta što si prekršio riječ, nego si još unajmio čitavu privatnu vojsku! A što misliš da ti klauni mogu učiniti ono što ne mogu državne službe Sjedinjenih Američkih Država?" "Jasone, ti klauni mene koštaju tristo dolara na dan. I zato im je bolje da budu dobri." "Pobjegao si nam ispred nosa! Zašto si nam to učinio? A dao si mi riječ da nećeš. Rekao si da ćeš raditi s našim čovjekom." "Tvoj mi je čovjek postavio ultimatum koji nisam mogao prihvatiti! A ako je to bila tvoja ideja, onda ću ti reći isto što sam rekao i Houstonu." "Sto sad to znači? Kakav ultimatum?" "Znaš ti to i predobro! Nemoj samo igrati tu igru. A sad me poslušaj..." Matlock je zastao prije nego što se bacio u laž, koju je podupro najautoritativnijim glasom što ga je uspio skupiti. "U Hartfordu živi advokat, koji ima jedno vrlo precizno pismo s mojim potpisom. Nešto slično onom pismu što sam ga potpisao za tebe. Samo što su informacije u njemu malo drukčije: izrečene su bez okolišanja. U njemu je detaljno opisana priča o mom vrbovanju; kako ste me vi prasci najprije navukli, a onda pustili da izvisim. Kako ste me natjerali da potpišem laž... Samo nešto pokušajte, pa će ga objaviti, i onda će u Ministarstvu pravosu a biti mnogo zbunjenih manipulatora... Tu sam ideju, Jasone, dobio od tebe. I bila je vraški dobra. Ona bi možda mogla čak i navesti pokojeg militantnog studenta da demolira sveučilište Carlvle. A možda bi to, uz malo sreće, moglo pokrenuti i lanac nereda kroz čitavu zemlju. Akademska je scena spremna da se probudi iz učmalosti; nije li baš tako rekao Sealfont? Samo što ovaj put tema neće biti ni rat ni novačenje ni droge. Pronaći će bolju etiketu: infiltracija države, policijska država... Gestapovska

taktika. Jesi li spreman za tako nešto?" "Za ime Božje, daj prekini! Od toga nećeš imati nikakve koristi. Nisi ti baš tako važan... A sad, kog ti to vruga pričaš? Pa njega sam ja uputio! I nije bilo nikakvih uvjeta osim da ga obavještavaš o svemu što radiš." 257 "Pizdarije! Nisam se smio maknuti sa sveučilišta; i nisam smio razgovarati ni sa kim ni od nastavnika ni od tehničkog osoblja. Ograničio me je na istragu me u studentima, i to, koliko sam shvatio, tek nakon prethodnog odobrenja! Izvan tih malih ograničenja, bio sam slobodan kao ptičica! No daj! I sam si vidio Pat! Vidio si što su joj napravili. A znaš i da su joj napravili i još nešto - nešto što se zove silovanje, Greenberg! Očekujete li vi od mene još i da zahvalim Houstonu što je bio tako pun razumijevanja}" "Vjeruj mi", rekao je Greenberg tiho, ali bijesan. "Ti su uvjeti dodani nakon mojih uputa. Trebali su mi reći, to je istina. Ali su oni dodani radi tvoje zaštite. To ti je valjda jasno!" "To nije spadalo u pogodbu!" "Ne, i nije. I trebali su mi reći..." "Osim toga, čisto me zanima čija ih je to zaštita zanimala. Moja ili njihova." "Dobro pitanje. Trebali su mi reći. Ne mogu mi natovariti odgovornost a uvijek uzeti ovlaštenja.

To nije logično." "To nije moralno. A sad ću ti nešto reći. Ta moja mala odiseja sve me više približava sublimnom pitanju morala."

"Jako mi je drago zbog tebe, ali se bojim da se tvoja odiseja primiče kraju." "Samo probaj!" "I probat ću. Ta izjava kod odvjetnika ne vrijedi ti ni pišljiva boba. Rekao sam im neka prvo puste mene da probam... Ukoliko se u roku četrdeset osam sati ne vratiš da te stavimo u pritvor, raspisat ću za tobom potjernicu." "A na temelju čega?" "Zato što si opasan. Zato što si duševno uneravnotežen.

Zato što si lud. Potom će navesti tvoj vojni dosje - dva procesa pred vojnim sudom, i to za velike stvari, stalnu nestabilnost u ratnim uvjetima. Uživaš droge. A alkohol - za to imaju svjedoka. A osim toga si i rasist - Kressel je dao onu svoju izjavu nakon incidenta u Lumumbi. A sada si se, koliko sam shvatio, iako ne raspolažem činjenicama, počeo družiti i s registriranim kriminalcima.

Raspolažu i fotografijama - iz jednog kluba u Avonu... Predaj se policiji, Jim. Oni će ti uništiti život." 259 26 Četrdeset osam sati! Zašto baš četrdeset osam? Zašto ne dvadeset četiri ili dvanaest ili smjesta? U tome nema nikakve logike. A onda je shvatio i, onako sam u kabini, prasnuo u smijeh. Smijao se glasno u telefonskoj

govornici u pet i trideset ujutro na praznoj dionici autoceste u Mount Hollvju, Connecticut. Ti su mu praktični ljudi dali taman dovoljno vremena da nešto obavi - ako to uopće može. Ako ne uspije, a nešto se dogodi, oni su čisti. Ostalo je na papiru kako su ga smatrali duševno neuravnoteženim drogerašem s rasističkim sklonostima koji se družio s poznatim kriminalcima, i da su ga upozorili. Uvažavajući delikatno balansiranje pri općenju s takvim lu acima, odredili su mu rok, sve u nadi da će tako smanjiti pogibelj. O, Isuse! Manipulatori! Do onog je restorana u West Hartfordu stigao u šest i četrdeset pet, pa obilno doručkovao, pomalo se nadajući da će mu hrana nadomjestiti san i dati mu potrebnu snagu. Stalno je pogledavao na sat, znajući da bi u sedam

i trideset morao biti na parkiralištu. Pitao se kako izgleda njegova veza s Chargerom tri-nula. Čovjek je bio pregolem, a Matlock sebe nikad nije smatrao sitnim. Cliff od Chargerera tri-nula podsjetio je Matlocka na stare slike Prima Carnere. Osim u licu. Lice je bilo mršavo i inteligentno i široko se smiješilo. "Nemojte izlaziti, gospodine Matlock." Gurnuo je ruku u auto i rukovao se s Matlockom. "Papir je unutra, stavio sam ga u kuvertu. Usput rečeno, gospo ica se Ballantvne sinoć smijala. Osjeća se mnogo bolje. Encefalogram joj je stabilan, metabolizam se vraća na normalu, dilatacija pupila se povlači. Mislio sam da biste možda voljeli znati." "Pretpostavljam da je to dobro." "I jest. Sprijateljili smo se s doktorom. On je iskren. Sve nam kaže." "Kako se bolnica odnosi prema vašem stražarenju?" "Gospodin Blackstone takve probleme rješava unaprijed. Mi imamo sobe s obje strane subjekta." "Za što će mi, siguran sam, biti ispostavljen poseban račun." "Vi poznajete gospodina Blackstonea." "Počinjem ga upoznavati. On uvijek putuje prvom klasom." "Baš kao i njegovi klijenti. Ali moram natrag. Drago mi je što smo se upoznali."

Blackstoneov se čovjek udaljio brzim korakom i ušao u neodrediv automobil star nekoliko godina. Matlocku je bilo vrijeme da se odveze u New Haven. Morao je skovati plan, ali bez odre enih ljudi u glavi; on nije vodio, nego su vodili njega. Njegove su informacije bile u najbolju ruku nebulozne, površne te suviše nepotpune a da bi mogao baratati apsolutima. Pa ipak je toga bilo

dovoljno da to netko može povezati. Ali taj netko tko bi to učinio, ili za tako nešto bio sposoban, morao je imati globalan pogled 261 na sveučilište. Morao je to biti netko tko se bavio, poput Sama Kressela, općim napetostima na sveučilištu. Yale je, me utim, bio pet puta veći od Carlvlea; bio je difuzniji, čitav dio grada New Havena, a ne zapravo od njega izoliran kao što je to bio slučaj s Carlvleom. U njemu je postojalo i žarište, Ured za studentska pitanja, ali on u njemu nije poznavao nikoga. A da do e s ulice s nevjerojatnom pričom o studenticama koje su stvorile - ili od kojih je bila stvorena - mreža prostitucije koja je, koliko je dosad uspio ustanoviti, sezala sve do država Connecticut, Massachusetts i New Hampshire, to bi, ako bi ga shvatili ozbiljno, izazvalo pravu pometnju. A on nije bio nimalo siguran da bi ga zaista shvatili ozbiljno, a u tom slučaju ne bi doznao ništa. Ostala je još jedna mogućnost; jedan nadomjestak za Studentske poslove, ali je i on imao svoj opći pogled na sveučilište: riječ je bila o odjelu za prijem. Znao je čovjeka, Petera Danielsa, koji je u njemu radio. On i Daniels dijelili su već mnogo katedri pri provo enju novačenja za osnovne škole. Danielsa je poznavao dovoljno da mu izrecitira sve njemu poznate činjenice; Daniel nije bio od onih koji bi u to posumnjali ili pustili da ih obuzme panika. Parkirao je na Chappel Streetu kraj križanja s Yorkom. S jedne je strane transverzale bio luk što je vodio prema kvadratu Silliman Collegea, na drugom kraju velikog prostranstva tratine isprugane betonskim stazama što su vodile do upravne zgrade. Danielsov je ured bio na prvom katu. Matlock je izišao iz auta, zaključao ga, pa krenuo prema staroj zgradi od opeke na kojoj se vijorio američki stijeg rame uz rame sa zastavom Yalea. "To je apsurdno! Ovo je doba vodenjaka i više od toga. Ovo je doba vodenjaka. Seks se više ne plaća; on se slobodno razmjenjuje." "Znam što sam vidio. Znam što mi je djevojka ispričala; nije mi lagala." "Ja ti ponavljam. Ne možeš biti siguran." "To je povezano sa suviše toga. A vidio sam i vlastitim očima." "Mogu. li onda postaviti očito pitanje? Zašto onda nisi otišao na policiju?" "Očit je i odgovor. Sveučilišta i bez toga imaju dovoljno glavobolje. Činjenice s kojima raspoložem prilično su izolirane. Potrebne su mi dodatne informacije. Ne bih želio biti odgovoran ni za kakva javna prozivanja, ni za kakvo širenje

panike. Imali smo toga i previše." "U redu, to pušim. Ali ti ne mogu pomoći." "Daj mi bar nekoliko imena. Studenata ili fakulteta.

Ljudi za koje znaš... Sigurno s tim imaš veze, i to ozbiljne. Ti si u središtu. Ti sigurno imaš takva imena, znam da ih imaš; mi to znamo... Kunem ti se da nikad neće doznati tko mi ih je dao."

Daniel je ustao i zapalio lulu. "Previše si mi nekako općenit. Kakve ja imam veze s tim? Akademske, političke... u vezi s narkoticima, alkoholom? Zahvatio si jako širok teritorij." "Čekaj čas." Danielsove su ga riječi na nešto podsjetile. Matlock se prisjetio sumračne, zadimljene prostorije u naizgled praznoj zgradi u Hartfordu.

Lovački klub Rocca Aiella. I visokog mladića u konobarskom sakou koji je Aiellu donio račun na potpis. Veteran Vijetnama i Da Nanga. Yaleovac koji je ovdje najviše zbog kontakata i koji će imati svoju hrpicu love a sad je na poslovnoj školi. "Znam s kim bih se volio sresti." "Kako se zove?" "To još ne znam... Ali znam da je

veteran - iz Indokine, star oko dvadesetdvije, dvadeset tri godine; prilično visok, svijetloplava kosa... studira upravljanje poduzećima." "Opis koji obuhvaća najmanje pet stotina studenata. Sve osim medicine, prava i strojarstva, strpano je pod humanističke znanosti. Morali bismo proći kroz sve dosjee." 263

"Fotografija uz molbu?" "To je danas zabranjeno, to ti je poznato."

Matlock se zagledao kroz pozor, a čelo mu se zamišljeno nabralo.

Zatim je opet pogledao Daniela. "Neba mi, sad je svibanj..." "Pa?

Sve da je i studeni, to ne bi baš ništa promijenilo u Zakonu o nediskriminaciji." "Za mjesec je dana kraj školske godine...

Fotografije završnog razreda. Fotografije za školski almanah."

Daniels je u trenutku shvatio. Izvadio je lulu iz usta i krenuo prema vratima. "Po i za mnom." Zvao se Alan Pače. Bio je na

zadnjoj godini i glavni mu predmet nije bila privredna nego državna uprava. Živio je izvan sveučilišnog kompleksa kraj granice grada Hartforda. Sudeći prema dosjeu, Alan Pače je bio izvrstan student, pa je imao dosljedne odlike iz svih predmeta, te ponu en posao na Maxwelllovoj školi političkih znanosti u Sirakuzi. U vojsci je proveo dvadeset osam mjeseci, četiri više nego što je morao. Kao i većina veterana, izvan školskog se programa nije bavio skoro ničim. U vojsci je Pače bio intendant. Dobrovoljno je pristao na produženje službe za četiri mjeseca u Sajgonskom

korpusu i ta je činjenica bila vidno naglašena u molbi za ponovno primanje na sveučilište. Alan Pače je domovini dao četiri mjeseca života više nego što je morao. Alan Pače je očito bio čestit mladi čovjek u ovo cinično doba. Ro eni dobitnik, pomislio je Matlock. Kad su se izvezli iz Church Streeta i povezli prema Hartfordu, Matlock je dobio priliku da malo pročisti misli. Morao je to obaviti jedno po jedno; jedna stavka prekrižena - idemo na sljedeću. Nije smio dopustiti mašti da tumači odvojene činjenice preko onog što one zaista mogu značiti. Nije smio sve baciti na hrpu da dobije zbroj veći od stavaka. Sasvim je moguće da taj Alan Pače igra solo. Nepovezan, nesputan. Ali to nije bilo logično. Stambena zgrada u kojoj je živio Pače bila je neupadljiva i napravljena od sme e opeke, vrlo uobičajena za rub grada. Ona je nekoć - prije četrdeset ili pedeset godina - bila gordi simbol napretka srednje klase koja se iz betonskog zatvora širila prema ladanju, no koja ipak još nije imala dovoljno hrabrosti i da sasvim ode iz grada. Ona nije bila toliko zapuštena... koliko je bila neodržavana. Za Matlocka je, me utim, njezin najupadljiviji aspekt bila činjenica da je stvarala dojam najnevjerovatnijeg obitavališta za jednog studenta. Ali on je sad bio tu; Peter Daniels je to provjerio. Pače nije htio skinuti rezu s vrata. Tek kad je Matlock snažno istaknuo dvije točke, student je odlučio popustiti. i Prva je bila da ne dolazi od policije; druga je bilo ime Rocca " Aiella. "Sto hoćete? Imam puno posla; nemam vremena za priče. Sutra imam završni ispit." "Mogu li sjesti?" "A zašto? Rekao sam vam da imam posla." Visoki se, sme okosi student vratio do stola, zatrpanog knjigama i papirima. Stan je bio uredan - jedina je iznimka bio stol - i prilično velik. Okolo su bila vrata i kratki hodnici što su vodili do drugih 265 vrata. U takvim stanovima obično živi po četiri-pet studenata. Ali Alan Pače nije imao cimera. "Ipak ću sjesti. Roccu dugujete bar toliko." "Sto to znači?" "Samo to da mi je Rocco bio prijatelj. Ja sam bio onaj s njim, neku večer, kad ste mu donijeli račun na potpis. Sjećate se? A on je prema vama bio dobar... A sad je mrtav." "To znam. Čitao sam u novinama. I žao mi je. Ali ja njemu ne dugujem ništa." "Ali ste od njega kupovali." "Ma o čemu vi to?" "No dajte, Pače. Ni vi ni ja nemamo puno vremena. Vi nemate nikakve veze s Aiellovom pogibijom, i ja to znam. Ali ja moram doći do nekih informacija, i

vi ćete mi ih dati." "Očito ste se obratili krivom. Ja vas ne poznajem. Ja ne znam ništa." "Ali ja poznajem vas. Dobio sam sve podatke o vama. Aiello i ja smo razmišljali da u emo u neke zajedničke poslove. Mislim, to se vas ne tiče, i to mi je jasno, ali smo mi pritom razmijenili... podatke o personalu. Došao sam k vama, iskreno govoreći, zato što Rocca više nema, a trebalo bi pokriti neka područja. Ja od vas zapravo tražim uslugu, i za nju sam spreman i platiti." "Već sam vam rekao, obratili ste se krivom. Ja sam Aiella jedva i poznao. Pokupio bih tu i tamo koji dolar poslužujući goste. Naravno da sam čuo da se svašta priča, no to je sve. Nije mi jasno što od mene tražite, ali će vam biti bolje da se s tim obratite nekom drugom." Pače ima soli, pomislio je Matlock. Oprao se od svega, pa ipak nije bio tako glup da glumi potpunu nevinost. A s druge strane, možda mu je rekao i istinu. To je mogao otkriti samo na jedan način. "Pokušat ću još jednom... Petnaest mjeseci u Vijetnamu. Sajgon, Da Nang; izleti u Hong Kong, Japan. Intendantski časnik; najdosadniji, najnesnosniji posao za mladog čovjeka s potencijalima koji su mu privrijedili odlike na vrlo strogom sveučilištu." "Intendantska je služba bila dobro mjesto; daleko od fronta, nema frke. I svako malo turistički izleti. Pogledajte u putne liste." "I tada", nastavio je Matlock, nimalo se ne obazrevši na Paceovu upadicu, "odani se časnik vraća gra anskom životu. Nakon četiri mjeseca dobrovoljnog produženja u Sajgonu - čudi me da vas nisu uhvatili - on se vraća kući s toliko novca da može ući u prave investicije, što sasvim sigurno nije moguće od njegove časničke plaće. I sad je jedan od najvećih dilera u New Havenu. Hoćete da nastavim?" Pače je zastao kraj stola i kao da je na trenutak prestao disati. Zapijlio se u Matlocka, a lice mu je probljedjelo. Kad je progovorio, učinio je to glasom ustrašenog mladića. "Ništa vi ne možete dokazati. Ja nisam ništa učinio. Moja karakteristika u vojsci, moja karakteristika ovdje - obadvije su dobre. Čak jako dobre." "Najbolje. Bez i najmanje mrlje. Takvim se karakteristikama čovjek može ponositi, mislim to ozbiljno. I ja neću učiniti ništa što bi ih moglo pokvariti; i to mislim ozbiljno." "Ne biste ni mogli. Ja sam čist!" "Ne, niste čisti. U tome ste sve do svog studentskog grla. Aiello je bio sasvim jasan. I to

napismeno." "Lažete." "Baš ste glupi. Mislite da bi Aiello imao posla s nekim koga ja ne držim u šahu? Zar mislite da bi mu to dopustili? On je vodio vrlo detaljne knjige, Pače, i ja ih imam: A već sam vam rekao; idemo skupa u posao. Ja ne sklapam ortaštva bez klauzula, i to bi vam trebalo biti jasno." 267 Pače je progovorio glasom tek malo glasnijim od šapta. "Takve knjige ne postoje.

Nikad ih i nije bilo. Gradovi, mjesta, šifre. Ali ne imena. Nikad nikakvih imena." "Pa kako to da sam onda tu?" "Vidjeli ste me u Hartfordu; sad tražite vezu." "I sami znate da nije tako. Ne budite glupi." Matlockova brzo izložena implikacija bila je prejaka za visokog, šokiranog mladića. "Zašto ste došli k meni? Ja nisam tako važan. Rekli ste da znate sve o meni; onda znate da ja nisam važan." "Već sam vam rekao. Trebaju mi informacije. Ne bih volio otići do visokih svećenika, do ikog koji ima nekakvu stvarnu vlast.

Ne bih želio da su oni u prednosti. Zato sam i spreman platiti; zato sam i spreman poderati sve što imam o vama." Paču je sad očito na pameti bilo samo kako da se oslobodi neznančevih šaka. Zato je odgovorio brzo. "Sto ako ne budem znao odgovoriti na vaša pitanja? Mislit ćete da lažem." "Time ništa ne možete izgubiti.

Možete samo pokušati." "Da čujem." "Upoznao sam jednu djevojku... s obližnjeg koledža. Upoznao sam je pod okolnostima koje mogu uputiti samo na profesionalnu prostituciju.

Profesionalnu u svakom smislu te riječi. Sastanci, stalna tarifa, bez prethodnog poznanstva s mušterijama, sav pribor... Sto vi znate o tome?" Pače je napravio nekoliko koraka prema Matlocku. "Kako to mislite, što znam? Znam da je to tako. Sto se tu još može znati?"

"Koliko je to široko?" "Na sve strane. To nije ništa novo." "Za mene jest." "Vi ne poznajete stanje na terenu. Prošećite se kroz nekoliko studentskih gradova." Matlock je progutao slinu. Zar je on zaista živio toliko izvan svega? "A što biste odgovorili kad bih vam rekao da sam dobro upoznat s mnogim... studentskim gradovima?"

"Rekao bih vam da su krugovi uglati. A osim toga, ja s tim nemam nikakve veze. Sto još?" "Čekajte da još malo ostanemo na tome... Zašto?" "Zašto što?" "Zašto to djevojke rade?" "Lova, čovječe. Zbog čega svi rade i sve ostalo." "Previše ste mi inteligentni da biste u to povjerovali... To je organizirano?" "Valjda. Ali sam vam već rekao, ja

s tim nemam veze." "Dajte pripazite! Ja o vama imam dosta toga na papiru..." "U redu. Da, organizirano je. Sve je organizirano.

Kako bi inače funkcioniralo?" "Ali gdje se stvarno nalaze te kuće?"

"Već sam vam rekao. Na sve strane." "Po koledžima?" "Ne, ne u njima. Ali okolo. Obično nekoliko milja dalje, ako su sveučilišta na ladanju. Stare kuće, podalje od predgra a. Ako su u gradu - onda hoteli u središtu grada, privatni klubovi, stambene zgrade. Ali ne tu." "Govorimo o... Columbiji, Harvardu, Radcliffeu, Smithu, Holvokeu? I dalje prema jugu?" "Svi uvijek zaborave Princeton", odgovorio je Pače s iskrivljenim smiješkom. "Na sporednim cestama ima toliko lijepih starih kuća... Da, govorimo o njima."

"Nikad ne bih ni pomislio..." Matlock je to rekao više za sebe nego za Pacea. "Ali zašto? Samo bez vergljanja o lovi..." "Ali lova je sloboda, čovječe! Za te je klinke ona sloboda. One nisu nikakve opaljene lu ače; i ne motaju se svijetom u crnim beretkama i terenskim vjetrovkama. Tko to među nama i 269 čini. Mi smo školovani. Nabavi lov, frajer, i svi su ljudi za tobom... A osim toga, ne znam jeste li to već opazili, danas se do poštenog novca ne

dolazi više lako kao nekad. A klinkama treba lova." "Ta djevojka koju sam spomenuo; koliko sam shvatio, nju su na to prisilili." "O, Isuse, nikada nikog ni na što ne sile! To je čisto sranje." "Ali nju jesu. Spomenula mi je nekoliko stvari... Kontrola bi bila sasvim

dobra riječ. Sudovi, doktori, čak i posao..." "Sto ja o tome mogu znati?" "I poslije. Kasnije ponovno uspostavljanje veze - možda nakon nekoliko godina. Dobra stara čista ucjena. Baš kao što ja sada ucjenjujem vas." "Onda je već prije imala frke; ta cura, mislim.

Ali ako već nije stalna, pa mora nabaviti za novi trip. I ukoliko se nije uvaljala u nešto, pa se ne može izvući iz dugova." "Tko je Nimrod?" Matlock je to pitanje postavio tiho, nimalo ga ne

naglasivši. Ali se od tog pitanja mladić okrenuo i udaljio. "To ja ne znam. Ja nemam tu informaciju." Matlock je ustao i ostao tako nepomično stajati. "Postavit ću ti samo još jedno pitanje, i ako na nj ne dobijem odgovor, onda odlazim i s tobom je gotovo. Jedan će se vrlo perspektivan život drastično promijeniti - ukoliko je to uopće život... Tko je Nimrod?" Mladić se naglo okrenuo i Matlock je ponovno ugledao strah. Strah što ga je vidio na licu Lucasa

Herrona, što ga je vidio u njegovim očima. "Tako mi Bog pomogao, na to vam ne mogu odgovoriti!" "Ne možeš ili nećeš?" "Ne mogu. Jer ne znam!" "A ja mislim da znaš. Ali sam ti rekao da ću te upitati samo još jednom. I to je to." Matlock je krenuo prema vratima i ne pogledavši studenta. "Ne!... O, do sto avola, ja to zaista ne znam!... A otkud i da znam? Ne, ne možete mi to učiniti!" Pače je potrčao do Matlocka. "Ne mogu što?" "To što ste rekli... Dajte me saslušajte! Ja ne znam tko su oni! Ja nemam..." "Oni?" Pače se zbunio. "Da... Mislim da su to "oni". Ali ne znam. Ja s njima nemam nikakve veze. Drugi imaju; ja ne. Mene nisu uznemiravali." "Ali vam je jasno da postoje." Tvrdnja. "Jasno... Da, to mi je jasno. Ali tko su oni, kunem se Bogom, to zaista ne znam!" Matlock se okrenuo prema studentu. "Da napravimo kompromis. Zasad. Ispričaj mi to što znaš." I uplašeni je mladić to i učinio. I kako su iz njega kuljale riječi, strahom se zarazio i James Matlock. Nimrod je bio nevidljivi vješti lutkar. Bezličan, bezobličan, ali obdaren vrlo zastrašujućom, vrlo vitalnom vlašću. Nimrod nije bio ni on ni oni - on je, prema Alanu Paceu, bio sila. Kompleksna apstrakcija koja je pružala svoje neuhvatljive pipke u sva veća sveučilišta na sjeveroistoku, u sve gradove koji su opsluživali akademski arhipelag, sve financijske piramide koje su budžetirale komplicirane strukture višeg školstva u Novoj Engleskoj. "I širi se prema jugu", ako su glasine imale ikakva temelja. Narkotici su bili samo jedan aspekt, volja u grlu zločinačkih legija - i to je bio neposredan povod za svibanjsku konferenciju, za korzikansko pismo. 271 Osim na drogama i na njima skupljenim profitima, Nimrodov je pečat bio udaren i na desetke sveučilišnih uprava. Pače je bio uvjeren da se nastavni programi oblikuju, ljudi primaju i otpuštaju, a politika promoviranja i stipendiranja određuje prema uputama organizacije Nimrod. Matlockova su se sjećanja na trenutak vratila u Carlisle. Na šefa prijemne službe na Carlyleu - a koga je, prema pokojnom Loringu, imenovao Nimrod. Na Archera Beesona, koji je naglo napredovao na katedri za povijest; na sveučilišnog nogometnog trenera; na desetke drugih imena nastavnog i administrativnog osoblja s Loringova popisa. Koliko ih još ima? Koliko je duboka ta infiltracija? I zašto? Mreža prostitucije bila je sporedna djelatnost. Te kurve, još djeca,

me usobno su se vrbovale; nabavljale su adrese, utvrđivale tarife. Mlado meso, obdareno talentom i ljepotom, moglo je naći put do Nimroda i sklopiti pakt. A u tom se paktu krila "sloboda", u tom se paktu krila "lova". I "kome time činimo zlo"; bio je to zločin bez žrtve. "Nije to nikakav zločin, nego samo sloboda, čovječe. Nitko te ne jebe u glavu. I nitko ti ne vrišti da ćeš izgubiti stipendiju." Alan Pače je u neuhvatljivom, praktičnom Nimrodu vidio mnogo toga dobrog. I više nego dobrog. "Vi mislite da je sve to bitno drukčije od onog vani - me u poštenim svijetom? Tu ste se malo zabunili, gospodine moj. To je mini-Amerika: organizirana, kompjuterizirana, i s vrlo čvrstom korporacijskom strukturom. Kvragu, ra ena prema američkom sindromu; čovječe, oni vode politiku kompanije! To je GM, ITT i Ma Bell - samo što je netko bio dovoljno pametan da organizira super superice akademskog svijeta. I to raste brzo. Nemojte se protiv toga boriti. Pridružite mu se." "I ti to misliš učiniti?" upitao je Matlock. "To je način života, čovječe. To je vjera. Po svemu što znam, vi ste u to već uključeni. Moguće je da me samo vrbufete. Takvih ima na sve strane; očekivao sam vas." "A što ako nije tako?" "Onda ste izgubili glavu. Ili ćete je tek izgubiti." 273 21 Da je netko promatrao bijeli karavan što se vraćao u središte New Havena, baš kao i njegova vozača, taj bi zacijelo pomislio - ako bi uopće išta pomislio - da su to bogataška kola, primjerena imućnom predgrađu, i da je čovjek za volanom primjeren tom automobilu. Takav promatrač ne bi imao pojma da je vozač jedva svjestan prometa oko sebe, te da je otupio od otkrića što ih je učinio za protekli sat; da je iscrpljen i da nije spavao već četrdeset osam sati, te da živi pod dojmom da se drži za tanki konopac nad bezdanim ponorom, očekujući da će mu svakog časa netko presjeći životnu nit i baciti ga u beskrajnu maglu. Matlock se trudio koliko je mogao da zaustavi sve misaone procese. Sve one godine, svi oni tako posebni mjeseci za kojih je trčao svoju akademsku trku s dobrovoljno postavljenim rokovima, naučili su ga da mozak - ili bar njegov mozak - ne može valjano raditi kad se protiv njega udruže sile premorenosti i lavina događaja. Pa ipak je morao. Plovio je nepoznatim vodama. Morima čiji su otoci bili naseljeni grotesknim stanovnicima. Julianima Dunoisima, Lucasima Herronima; Ballantvneima,

Aielloima, Sharpeima, Stocktonima i Paceima. Trovačima i otrovanima. Nimrod. Nepoznate vode? J Ne, nisu one nimalo nepoznate, pomislio je Matlock. Njima je prošlo već toliko putnika. A putnici su cinici ovoga planeta. Odvezao se do Hotela Sheraton i uzeo sobu. Sjeo je na rub kreveta pa nazvao Howarda Stocktona u Cranston. Stocktona nije bilo kod kuće. Žustrim, službenim tonom, rekao je telefonistici u Carmountu neka mu se Stockton javi - pogledao je na sat; bilo je dva i deset - za četiri sata. U šest sati. Dao je svoj sheratonski broj i spustio slušalicu. Trebala su mu bar četiri

sata sna. Nije znao kad će opet moći spavati. Još je jednom podigao

slušalicu pa naručio bu enje u pet i četrdeset pet. Kad mu je glava potonula u jastuk, podigao je podlakticu pred oči. Kroz tkanje je košulje osjetio čekinje na bradi. Morao bi otići brijaču; putnu je torbu ostavio u bijelom karavanu. Bio je tako umoran i zaokupljen mislima da ju je zaboravio donijeti u sobu. Telefon je triput zazvonio, kratko i oštro, što je značilo da se Sheraton čvrsto drži njegovih uputa. Bilo je točno četvrt do šest. Petnaest minuta potom telefon je ponovno zazvonio, ovaj put duže i normalnije. Bilo je točno šest sati, i s druge je strane bio Howard Stockton. "Bit ću kratak, Matlock. Našli smo vam vezu. Samo što on ne želi da se na ete u Jedru i skiji. Po ite na padinu East Gorge - s nje u proljeće i ljeto turisti promatraju krajolik pa se odvezite žičarom na vrh. Bit ćete gore u osam i trideset 275 uveče. Na vrhu će vas čekati njegov čovjek. To je sve što vam mogu poručiti. I sve to nisu moja posla!" Stockton je tresnuo slušalicom, i odjeci su zazvonili Matlocku u ušima. Ali je uspio! Uspio je! Uspostavio je vezu s Nimrodom! S konferencijom. Prošao je mračnom stazom do skijaške žičare. Deset dolara pomoglo je čuvaru parkirališta Jedra i skije da shvati njegov problem: ljepuškatih momak u karavanu imao je sastanak. Muž se očekivao tek kasnije - vrag neka ga nosi, takav je život. Čuvar parkirališta pokazao je puno razumijevanja. Kad je stigao na padinu East Gorgea, kiša, koja je prijetila čitav dan, napokon se stuštila. U Connecticutu, travanjski su pljuskovi uvijek upravo ljetne oluje, i Matlock se grizao što je zaboravio kupiti kišni ogrtač. Pogledao je napuštenu skijašku žičaru, čiji su se kablovi ocrtavali

na sve žešćoj kiši i presijavali se kao konoplja brodske cime u zamagljenoj luci. U baraci, kućištu složene, nezgrapne mašinerije za potezanje kablova, svijetlilo je sićušno, skoro nevidljivo svjedo. Madock je prišao vratima i pokucao. Vrata je otvorio sitan, mršav muškarac i pogledao ga. "Idete gore?" "Rado." "Zovete se?" "Madock." "Tako sam si i mislio. Znete se uhvatiti za prečku?" "Skijao sam. Ruka oko štange, guzica na zic, noge na cijev." "Znete bolje nego ja. Ja pokrećem, vi uskačite." "Može." "Smočit ćete se." "Znam." Matlock se postavio desno od ulazne jame, i drndava se mašinerija pokrenula. Kablovi su polako zaškripali i zastajkujući se počeli micati. Kad mu je prišla sjedalica, uskočio je u nju, pritisnuo nogama cijev i zakvačio prečku ispred trbuha da ne ispadne. Bio je na putu prema vrhu East Gorgea, na putu prema vezi s Nimrodom. Dok se njišući dizao, tri metra iznad tla, kiša se iz pokore pretvorila u čisti ushit. Približavao se kraju svog putovanja, svoje trke. Taj koji ga čeka na vrhu bit će potpuno zbunjen. Na to je i računao. Ako je sve što su mu rekli umoreni Loring i vrlo živi Greenberg bilo istina, drukčije i nije moglo biti. Potpuna tajnost konferencije; delegati, me usobno nepoznati; prisega "Omerta", subkulturalno oštro inzistiranje na kodovima i protukodovima kako bi se zaštitili sudionici - sve je to bilo istina. Sve je on to vidio na djelu. A takva komplicirana logistika - kad se oštro presiječe - nužno dovodi do sumnjičenja i straha, a na kraju i do zbrke. I Matlock je računao baš na tu konfuziju. Lucas Herron ga je bio optužio da je pod utjecajem urota i protuurota. Ali mislim, on nije bio pod njihovim utjecajem - on ih je samo shvaćao. To je bilo nešto sasvim drugo. I baš ga je to shvaćanje i dovelo jedan korak bliže Nimrodu. Kiša se u me uvremenu pojačala, šibana vjetrom koji je nad tlom bio jači nego pri zemlji. Matlockova bi se sjedalica zazibala i nagnula svaki put kad bi stigao do novog stupa na usponu. Sićušno svjetlo u baraci strojarnice sad se, u mrklini kiše, još jedva naziralo. Procijenio je da se već približio polovici uspona. A onda je uslijedio trzaj i strojevi su stali. Matlock se uhvatio za sigurnosnu prečku na pojasu i zagledao se gore kroz kišu 277 u pokušaju da otkrije što je to zablokiralo ležaj na stupu ili kotačić sjedalice. Ali nije vidio ništa. Nespretno se okrenuo u svom tijesnom kavezu i priškiljio nizbrdo prema baraci. Sad u njoj više

nije bilo svjetla, baš nikakve iluminacije. Postavio je dlan pred čelo i pokušao, kako je najbolje znao i umio, odvratiti kišu. Zacijelo se zabunio, pljusak mu je zamutio vid, a možda se izme u barake i oka našao stup. Nagnuo se najprije lijevo, pa desno. Ali svjetla s podnožja brda ni dalje nije bilo. Možda su pregorjeli osigurači. Ako je tako, onda je s njima vjerojatno pregorjela i žarulja. Ili je došlo do kratkog spoja. Osim toga je pljuštalo, a skijaške žičare obično ne rade po kiši. Pogledao je pod sebe. Do zemlje je bilo možda pet metara. Ako se uhvati za oslonac za noge, pad bi se smanjio na oko tri metra. To je podnošljivo. Ostatak bi uzbrdice mogao prevaliti pješice. No u tom bi slučaju svakako morao požuriti. Možda će mu za uspon trebati i dvadeset minuta, to nije mogao procijeniti. Nije smio riskirati da se njegova veza uspaniči, pa da odluči otići prije nego što on stigne do nje. "Stoj gdje jesi! I ne diraj prečku!" Glas je izletio iz tame i prosjekao se kroz kišu i vjetar. Ta je oštra zapovijed paralizirala Matlocka šokom koliko iznenađujuća i straha. Ispod njega je stajao netko, desno od kablova. Na sebi je imao kišni ogrtač i nekakvu kapu. Niti mu se vidjelo lice, niti se moglo odrediti koliki je. "Tko ste vi?! Sto hoćete?!" "Ja sam čovjek kome si pošao na sastanak. Želim vidjeti taj papir u tvom džepu. Baci ga dolje." "Pokazat ću ti taj papir tek kad vidim tvoj primjerak. Takva je pogodba! Tako sam se i ja pogodio." "Nisi me shvatio, Matlock. Samo baci taj papir. I to je sve." "Ma o čemu ti to pričaš?" Bljesak ga je snažne baterije zaslijepio. Posegnuo je za zasunom sigurnosne poluge. "Ne diraj to! Ispruži ruke ili si mrtav!" Srčika se jarkoga svjetla pomakla s lica na prsa, i Matlock je nekoliko sekundi vidio samo tisuće točkastih bljesaka u očima. Kad mu se vratio vid, opazio je da se čovjek ispod njega primakao kablovima, i pritom prebacio snop prema tlu, tražeći put. U sjaju snopa vidio je i da čovjek u desnici drži veliki, ružni automatski pištolj. Zasljepljujuće mu se svjetlo vratilo na lice, i sad je sijalo ravno ispod njega. "Daj nemoj mi prijetiti, šmokljane!" viknuo je Matlock, prisjetivši se kako je njegov bijes djelovao na Stocktona danas u četiri ujutro. "Makni taj prokleti pištolj i pomози mi da si em! Nemamo baš puno vremena, a meni nije do igre!" Efekt, me utim, nije bio isti. Umjesto da se uplaši, čovjek ispod njega je prasnuo u smijeh, i od

njega mu je skoro pozlilo. Jer je, ako ništa drugo, bio sasvim iskren. Čovjek na zemlji sjajno se zabavljao. "Da znaš kako si smiješan. Da znaš kako si smiješan dok sjediš tako s guzicom ni na nebu ni na zemlji. Znaš li kako izgledaš? Sad si kao onaj majmun što se njiše u cirkuskoj streljani! Znaš na što mislini? A sad dosta sranja i baci taj papir!" Opet se nasmijao, i taj je zvuk Matlocku najednom sve objasnio. Nije on uspostavio nikakvu vezu. Niti je ikog stjerao u kut. Usprkos svem svojem pažljivom planiranju, unatoč svim svojim promišljenim akcijama. Sve je to bilo nizašto. Nije bio Nimrodu ništa bliži nego kad još nije ni znao da on uopće postoji. Upao je u klopku. Pa ipak se morao pokušati izvući. Jer mu ništa drugo nije ni preostalo. "Sad si se zajebao kao nikad u životu!" 279 "O, za ime Boga, daj začepi! Daj mi taj papir! To sranje tražimo već čitav tjedan! Jasno sam ti naredio da mi ga smjesti daš!" "Ne mogu ti ga dati." "Rascopat ću ti glavu." "Rekao sam da ne mogu Nisam rekao da neću!" "Daj nemoj mi srati. Imaš ga kod sebe! Ne bi išao bez njega!" "On mi je u paketiću na križima." "Onda ga izvadi!" "Rekao sam ti da ne mogu! Sjedim na deset centimetara širokoj dasci s prečkom pod nogama šest metara u zraku!" Riječi su mu se napola izgubile u šibanju kiše. Čovjek ispod njega nemoćno je bjesnio, izgarajući od nestrpljivosti. "Rekao sam ti da ga izvadiš!" "Najprije moram sići. Ne mogu dohvatiti uzice!" Matlock se morao zaderati da ga onaj dolje čuje. "Ne mogu baš ništa! I nemam pištolj!" Čovjek s velikim, ružnim automatskim pištoljem odmaknuo se nekoliko koraka od kablova. Uperio je u Matlocka i jarki snop i oružje. "Dobro, silazi! Samo se krivo nakašlji i raznijet ću ti tintaru!" Madock je oslobodio zasun, i pritom se osjećao poput dječaćića na vrhu velikog kotača u zabavištu kad se pita što bi se dogodilo kad bi se on trajno zaustavio a sigurnosna prečka otpala. Uhvatio se nogama za prečku i zanjihao se ostatkom tijela. Zibao se kroz zrak, kiša ga je promakala a svjetlo zasljepljivalo. Morao je misliti, morao je stvoriti nekakvu instant-strategiju. Ljudima poput ovog na tlu njegov je život vrijedio mnogo manje od života svih onih ljudi u Windsor Shoalsu. "Daj spusti to svjetlo! Ne vidim ništa!" "Zajebi to! Samo skoči!" I skočio je. I iste sekunde kad je dotakao tlo, ispustio glasan, bolan krik i uhvatio se za nogu." "Aaaahhh! Jao gležanj, jao noga! Slomio sam gležanj!"

Izvijao se i okretao kroz mokro žbunje i koprcalo se od bola. "Kuš! Daj mi taj papir! Smjesta!" "Isuse Kriste! Što hoćeš od mene? Gležanj mi se iskrenuo! Slomio sam gležanj!" "Daj dosta! I daj taj papir!" Matlock je ležao prostrt na zemlji. Glava mu se zibala naprijed-natrag, a vrat se napinjao da izdrži bol. Progovorio je izme u kratkih udisaja. "Uzica, tu. Razveži uzicu." Istrgnuo je košulju i pokazao platneni remen. "Razveži ga sam. Požuri!" Ali mu se neznamac približio. Nije bio siguran. I još bliže. Svjetlosna je zraka sad bila iznad Matlocka. Onda se premjestila na sredinu njegova trupa i Matlock je ugledao veliku cijev ružnog crnog automatskog pištolja. Bila je to sekunda, bio je to trenutak na koji je čekao. Zamahnuo je desnicom prema oružju, a istodobno mu se čitavo tijelo ispružilo kao opruga prema nogama čovjeka u kišnom ogrtaču. Uhvatio je cijev pištolja i čitavom je težinom skrenuo prema tlu. Pištolj je opalio dvaput, i tresak je eksplozije Matlocku skoro raznio šaku. Pucnjeve je bar djelomice prigušila vlažna zemlja i šibanje kiše. Čovjek je sad bio pod njim, previjao se na boku i mlatarao nogama i slobodnom rukom, boreći se protiv mnogo težeg Matlocka. Matlock se bacio na zablokiranu ruku i zabio zube u zapešće šake koja je držala oružje. Zagrizao je u meso

i osjetio kako je izbila krv i pomiješala se s hladnom kišom. 281 Čovjek je ispustio pištolj i zaurao od bola. Matlock je dohvatio pištolj, istrgnuo mu ga iz ruke, pa ga njime nekoliko puta tresnuo u lice. Jaka je baterija bila u visokoj travi, a snop joj je bio uperen samo u promočeno lišće. Matlock je čučnuo nad krvavo lice svog napol onesviještenog maločašnjeg otmičara. Teško je disao, a i povraćalo mu se od okusa njegove krvi u ustima. Ispljunuo je

nekoliko puta u pokušaju da očisti grlo i zube. "No dobro!"

Dohvatio ga je za ovratnik pa mu trzajem digao glavu. "Sad mi reci što se dogodilo! Bila je to klopka, zar ne?" "Papir! Moram dobiti taj papir." Glas mu se jedva čuo. "To je bila klopka, zar ne! Sve je ovo kroz čitav ovaj tjedan bila samo klopka!" "Da... da. Papir." "Taj papir je jako važan, je 1"?" "Oni će te ubiti... ubit će te da ga dobiju!

Nemaš nikakve šanse... nikakve..." "Tko su to oni?!" "Ja to ne znam... ne znam!" "Tko je Nimrod?" "Ne znam... "Omerta"!...

"Omerta"!" Čovjeku su se razrogačile oči, i u mračnom odsjaju pale svjetiljke, Matlock je opazio da se s njegovom žrtvom nešto dogodilo. Neka misao, neka ideja, nadjačala je njegovu izmučenu maštu. Bilo je to bolno gledati. Bilo je to suviše slično prizoru uspaničenog Lucasa Herrona, užasnutog Alana Pacea. "Idemo, vodim te dolje..." Ali dalje nije ni stigao. Iz dubina izgubljene vlasti nad sobom, čovjek okrvavljena lica u posljednjem se očajničkom pokušaju bacio prema pištolju u Matlockovoj desnici. Matlock je povukao ruku i instinktivno opalio oružje. Na sve su strane briznuli krv i komadići mesa. Metak je čovjeku raznio pola vrata. Matlock se polako uspravio. Dim je pištolja još visio nad mrtvim čovjekom, no kiša ga je već tjerala prema zemlji. Pružio je ruku u travu da dohvati ručnu svjetiljku, no kad se presavio, najednom je povratio. 283 28 Deset minuta kasnije Matlock je iza debla golemog javora promatrao parkiralište pedesetak metara niza stazu. Mlado lišće djelomice ga je štitilo od pljuska, ali mu je odjeća bila prljava, slijepljena blatom i krvlju. Kraj ulaza u okućnicu, uz kameni ulaz u Jedro i skiju, opazio je bijeli karavan. Tu se sada nije ništa događalo; nisu ulazili nikakvi novi automobili, a vozači koji su unutra pričekat će da potop prestane i tek se tada odvažiti na cestu. Čuvar parkirališta kojemu je dao deset dolara sad je pod nadstrešnicom pred ulazom u restoran pričao s uniformiranim vratarom. Matlock je poželio potrčati do karavana i odjuriti koliko ga kotači nose, ali je shvatio da bi pogled na njegovu odjeću kod one dvojice izazvao uzbunu, pa bi se upitali što se to dogodilo na padini East Gorgea. Nije mu preostalo drugo nego da čeka, da čeka da netko izađe i skrene im pažnju, ili dok obojica ne uđu unutra. A mrzio je to čekanje. No ne samo da ga je mrzio, još više

ga se bojavao. Iz strojarnice žičare nije se ni čuo ni vidio nitko, ali to nije značilo i da unutra nema nikoga. Nimrodova je mrtva veza vjerojatno negdje imala partnera, koji je sad čekao baš kao i Matlock. Ako su već pronašli onog mrtvog, onda će ga zaustaviti, onda će ga ubiti - ako ne iz osвете, a onda zbog korzikanskog papira. Sad više nije imao izbora. Prešao je granicu svoje lukavosti i svojih sposobnosti. Nimrod je njime manipulirao baš kao što su njime manevrirali i ljudi iz Ministarstva pravosuđa. Nazvat će Jasona Greenberga i učiniti što mu on kaže. Na neki mu je način bilo i drago što je njegov dio igre gotov, ili će bar uskoro biti. Osjećao je i dalje poriv lojalnosti, ali više ništa nije mogao i učiniti. Jer je zakazao. A ispod njega, ulaz se restorana najednom otvorio i konobarica je dala znak uniformiranom vrataru. On i čuvar parkirališta uspeli su se stubama da popričaju s djevojkom. Matlock je potrčao prema pošljunčanom dijelu i poletio ispred hladnjaka automobila poredanih na rubu parkirališta. Pritom je stalno izme u automobila pogledavao na vrata restorana. Konobarica je vrataru dala posudu s kavom. Sve troje je pušilo, i sve se troje smijalo. Opisao je puni krug i čučnuo ispred karavana. Polako se podigao do prozora na vratima i s olakšanjem opazio da su ključevi startera zataknuti u bravicu. Duboko je udahnuo, otvorio vrata što je tiše mogao i uskočio unutra. Umjesto da vratima zalupi, povukao ih je brzo i tiho, da ugasi unutrašnje svjetlo a da pritom bukom ne privuče pažnju. Ona dvojica i konobarica i dalje su pričali, i dalje se smijali, nesvjesni svega što se zbiva. Zavalio se u sjedalo, upalio motor, prebacio mjenjač u stražnji hod, pa zagrmio natraške prema kamenim vratima. Izjurio je izme u kamenih stupova pa poletio dugom cestom prema autocesti. A iza njega, pod krovom, na stepenicama ulaznih vrata, ono troje namještenika u trenutku se prenulo. No poslije je toga ubrzo uslijedila zbunjenost - pa čak i mala radoznalost. I to zato što su iz dubine parkirališta začuli duboku, grlenu riku iz drugog, snažnijeg motora. Bljesnuli su sjajni farovi, iskrivljeni pljuskom, i iz parkirališta je sunula dugačka crna limuzina. Kad je automobil zloslutnog izgleda zavio prema kamenim stupovima, začula se glasna škripa guma. Golemi je automobil ubacio u puni gas i pojurio za karavanom. Na autocesti nije bilo puno prometa,

ali se Matlocku ipak činilo da bi u Carlve brže stigao sporednim cestama. Odlučio je poći ravno Kresselovoj kući, i to usprkos Samovoj sklonosti hysteriji. Potom će zajedno nazvati Greenberga. Upravo je brutalno i na grozan način ubio drugo ljudsko biće, i bez obzira na činjenicu da je to bilo opravdano, šok je još zaostao u njemu. Slutio je da ga se neće osloboditi do smrti. Nije baš bio uvjeren da je Kressel čovjek kakvog bi mogao poželjeti. Kressel je, me utim, bio jedini. Ukoliko se ne misli vratiti u svoj stan i ostati u njemu sve dok po nj ne dođe kakav federalni agent. Ali bi se i tada umjesto agenta mogao pojaviti Nimrodov emisar. Na cesti se pojavilo vijugavo S zavoja. Prisjetio se da okuka dolazi prije duge dionice kroz agrarni kraj gdje bi mogao nadoknaditi izgubljeno vrijeme. Autocesta je bila ravnija, ali su zato sporedne ceste kraće i brže kad na njima nema spomena vrijednog prometa. Dok je obilazio zadnji polukrug, shvatio je da volan stiže tako žestoko da su ga zaboljele podlaktice. Vlast mu je nad tijelom preuzimala mišićna obrana, koja je sad obuzdavala drhtanje udova i ispravljala auto sirovom, bezosjećajnom snagom. Pojavila se ravna dionica; kiša je malo jenjala. Pritisnuo je gas do daske i osjetio kako je karavan poletio u petoj brzini. Dvaput je, a potom i treći put, podigao pogled na retrovizor, plašeći se policijskih automobila. Iza sebe je ugledao farove kako mu se primiču. Spustio je pogled na brzinomjer. Pokazivao je sto četrdeset na sat, a farovi u retrovizoru ipak su ga dostizali. Instinkti lovine brzo su izbili na površinu; znao je da automobil iza njega nije policijski. Vlažni mir nije parala sirena, i nikakvo bljeskavo svjetlo nije najavljivalo državnu vlast. Gurnuo je desnu nogu i pritisnuo akcelerator i preko one zadnje točke u kojoj se još nešto moglo iznuditi iz motora. Kazaljka se brzinomjera popela na sto pedeset kilometara na sat karavan i nije mogao razviti veću brzinu. Farovi su sad već bili odmah iza njega. Nepoznati je progonitelj bio svega stopu, pa još svega nekoliko centimetara iza njegova stražnjeg odbojnika. Najednom su farovi skrenuli lijevo, i automobil se našao uz bok bijelog karavana. Bila je to ista ona crna limuzina što ju je vidio poslije Loringova umorstva! Isti onaj golemi automobil što je izjurio sa zamračenog prilaznog puta samo nekoliko minuta poslije pokolja u Windsor Shoalsu! Matlock je pokušao dio svijesti

zadržati na cesti pred sobom, a dio na vozaču i jedinom putniku tih kola, koja su ga gurala prema desnom rubu ceste. Karavan je podrhtavao od siline goleme brzine; sve je teže i teže držao volan. A onda je ugledao pištoljsku cijev uperenu u sebe kroz prozor susjednog automobila. Iza ispružene je ruke ugledao izraz očaja u nemirnim očima, dok se ruka pokušavala smiriti da dobije čistu liniju vatre. Začuo je pucnjeve i osjetio kako mu staklo pršti u lice i preko prednjeg sjedala. Nagazio je na kočnicu i zavrnuo volan desno, pa preskočio rub ceste, divlje se nagnuo i proletio kroz ogradu od bodljikave žice i našao se na kamenitom polju. Karavan je zaplivaio kroz travu, i tako možda dvadesetak metara, a onda tresnuo u hrpu kamenja, me u izme u dva imanja. Farovi su se razbili i ugasili, rešetka se hladnjaka iskrivila. Udarac ga je bacio na komandnu ploču, i samo ga je podignuta ruka spasila da ne razbije glavu o vjetrobran. 287 Matlock je, me utim, ostao pri svijesti, i zato ga nisu ostavili instinkti lovine. Začuo je kako se otvaraju i zatvaraju vrata automobila i shvatio da je ubojica krenuo u polje za svojom lovinom. Za korzikanskim papirom. Osjetio je kako mu niz čelo teče potočić krvi - nije znao pouzdano je li ga to okrznuo metak ili porezalo razletjelo staklo - ali mu je bilo drago što je tako. Trebalo mu je to, ta krv na čelu. Ostao je tako prebačen preko volana, nepomičan i nijem. A pod sakoom je držao ružni automatski pištolj što ga je uzeo od onog mrtvaca na padini East Georga. Uperio ga je ispod lijeve ruke prema vratima. Na mekoj je zemlji pred karavanom začuo prigušenu škripu koraka. Doslovce je osjetio - onako kako to slijepac osjeća kako, povirivši kroz razbijeno staklo, u nj zuri lice neznanca. Začuo je škljocaj pritisnutog dugmeta na bravi i škripu šarki pri otvaranju teških vrata. Ruka ga je uhvatila za rame. Matlock je opalio iz oružja. Prasak je bio zaglušujući; krik je ranjenika proparao promočenu noć. Matlock je skočio iz sjedala i svom se težinom zabio u ubojicu, koji se bolno uhvatio za lijevu mišicu. Divlje, neprecizno, Matlock ga je ispljuskao pištoljem po licu i vratu, dok se čovjek nije srušio na tlo. Nigdje mu nije vidio pištolj, ruke su mu bile prazne. Matlock mu je stavio nogu na grlo i pritisnuo. "Skinut ću nogu kad mi daš znak da hoćeš razgovarati, govno jedno! Inače neću stati!" Čovjek je zapištao, a oči su mu iskočile. Podigao je desnu ruku u

nijemoj molbi. Matlock je sklonio nogu i kleknuo kraj njega. Neznamac je bio zdepaste građe, crne kose, s tupim izrazom brutalnog ubojice. "Tko te je poslao za mnom? Kako si prepoznao auto?" Čovjek je malo zadigao glavu, kao da želi odgovoriti. Ali nije učinio to; zamahnuo je rukom prema pasu, izvukao nož i, naglo se okrenuvši lijevo, zabio svoje koljeno gorile Matlocku u prepone. Nož je proparao Matlockovu košulju, i on je, u trenutku kad mu je čelični vršak zagrebao kožu, shvatio da je prišao smrti bliže no što će joj ikad više prići. Tresnuo ga je cijevlju teškog pištolja po sljepoočici. I to je bilo dovoljno. Ubojičina se glava hitro zabacila; na rubu se vlasišta zamutila krv. Matlock je ustao i nagazio na ruku s nožem. Ubojica je uskoro opet otvorio oči. I u sljedećih je pet minuta Matlock činio ono za što je mislio da ne bi mogao nikada - mučio je drugog čovjeka. Mučio je ubojicu njegovim vlastitim nožem, zadirući mu u kožu oko i ispod očiju, ubadao mu je usne istim onim čeličnim šiljkom koji mu je zagrebao vlastito meso. A kad je čovjek zavrištao, Matlock mu je zdrobio usta pištoljskom cijevi i sa zubi mu odlomio komadiće cakline. To nije potrajalo dugo. "Papir!" "Sto još?" Ubojica se izvijao, jaukao i pljuvao krv, ali nije progovorio. Ali je zato progovorio Matlock; tiho, potpuno uvjereno, sasvim iskreno. "Odgovorit ćeš mi ili ću ti protjerati nož kroz oči. Više me nije briga. Vjeruj mi." "Onaj stari!" Guturalni su zvukovi doprli iz dubokih dubina ubojičina grla.

"Rekao je da je sve zapisao... Nitko drugi ne zna... Razgovarao si s njim.." "Koji stari..." Matlock je zastao jer mu je najednom nadošla užasna misao. "Lucas Herron?! Misliš na njega?" "Rekao je da ga je on napisao. Oni misle da znaš. Možda je lagao... Za ime Božje, mogao je i lagati..." Ubojica se onesvijestio. 289 Matlock se polako uspravio. Ruke su mu se tresle, a čitavo mu je tijelo drhtalo.

Pogledao je na cestu, prema golemoj crnoj limuzini što je stajala na sve slabijoj kiši. To bi mogla biti njegova zadnja igra, njegov zadnji pokušaj. U mozgu mu se, me utim, nešto počelo meškoljiti, nešto neuhvatljivo pa ipak opipljivo. Morao se pouzdati u taj osjećaj, baš kao što se morao pouzdati i u instinkte i lovca i lovine. Onaj starac! Odgovor se krio negdje u kući Lucasa Herrona. 29 Limuzinu je parkirao četvrt milje od Herronova gnijezda i krenuo prema kući uz cestu, spreman da u slučaju pojavljivanja kakvog auta, smjesta

skoči u obližnju šumu. Nijedan se nije pojavio. Naišao je na jednu kuću, pa na drugu, i u svakom bi slučaju samo projurio, no pritom bi ipak promotrio osvijetljene prozore da vidi gleda li tko kroz njih. Nije gledao nitko. Stigao je do ruba Herronova imanja i prignuo se k zemlji. Polako je, oprezno i nečujno stigao do prilazne staze. Kuća je bila u tami; nije bilo automobila, nije bilo ljudi, nije bilo nikakva znaka života. Samo smrti. Krenuo je stazom od kamenih ploča i pogled mu je pao na dokument službenog izgleda, što se jedva nazirao u tami, pribijen na kućna vrata. Kad je prišao, upalio je šibicu. Bio je to šerifov nalog o pečaćenju. Još jedan zločin, pomislio je Matlock. Obišao je kuću, i dok je stajao pred vratima

verande, živo se prisjetio slike Herrona kako trči preko brižljivo ošišane trave i ulijeće u odbojni zeleni zid koji je razdvojio tako spretno i u kojem se potpuno izgubio. Na stražnjim je vratima bila još jedna šerifova plomba. Ova je bila zalijepljena na staklo. 291 Matlock je izvukao pištolj iz pojasa, pa najtiše što je mogao razbio prozor s malim staklima lijevo od šerifova naloga. Otvorio je vrata i ušao. Najprije ga je osupnula tama. Svjetlo i tama su relativni, kako je naučio za posljednjih tjedan dana. I noć ima svjetlo na koje se oči mogu priviknuti; dnevno je svjetlo počesto varljivo, jer je puno sjena i maglovitih slijepih točaka. Ali je u Herronovoj kući tama bila potpuna. Zapalio je šibicu i shvatio zašto. Prozori su u maloj kuhinji bili zatvoreni roloima. Samo što to nisu bili obični roloi, nego pravljeni po mjeri. Tkanina je bila teška i pričvršćena za okvir vertikalnim letvicama, koje su uz okvir pritiskale velike aluminijske kopče. Prišao je prozoru iznad sudopera i upalio još jednu šibicu. Ne samo da je rolo bio deblji nego obično, nego su letvice i kopče na dnu osiguravale da rolo stoji sasvim pripijen uz čitav okvir. Bilo je vrlo dvojbeno da bi kroz taj prozor moglo proći imalo svjetla. Herronova žudnja - ili potreba - za privatnošću bila je zaista izuzetna. No ako su tako hermetički zatvoreni svi prozori u svim sobama, to će mu samo olakšati posao. Kresnuo je i treću šibicu, pa ušao u Herronovu dnevnu sobu. Od onoga što je ugledao u treperavu svjetlu zastao je na mjestu, a zastao mu je i dah. Čitava je soba bila u ruševinama. Knjige su bile pobacane po podu, namještaj isprevrtn i razderan, sagovi preokrenuti, čak su i

pojedini dijelovi zida bili razbijeni. Bilo mu je kao da je ušao u vlastiti stan, nakon one večeri kod Beesonovih. Netko je temeljito, upravo očajnički pretražio Herronovu dnevnu sobu. Vratio se u kuhinju da se uvjeri da mu se prezaokupljenost roloima i tamom nije možda poigrala s očima. Tako je i bilo. Sve su ladice bile izvučene, svi ormarići poharani. A onda je na podu ormara za metle ugledao dvije džepne svjetiljke. Jedna je bila kutijasta, druga sportska, dugog drška. Prva se nije dala upaliti, druga jest. Hitro se vratio u dnevnu sobu i pokušao se orijentirati, pa baterijskim snopom provjerio sve prozore. Svi su prozori bili pokriveni, svi roloi prikopčani za prozorsku dasku. S druge strane uskog hodnika pred još užim stepenicama, stajala su otvorena vrata. Ona su vodila u Herronovu radnu sobu u kojoj je, ako je to uopće moguće, vladao još gori svinjac nego u dnevnoj. Dva su kartotečna ormarića ležala prevaljena na bok, a le a su im bila odbijena; veliki je pisaci stol, prekriven kožom, bio zguran do zida i iscijepan, i netko mu je izrazbijao sve ravne površine. I ovdje su, kao i u dnevnoj sobi, bili razbijeni i dijelovi zida. Matlock je pretpostavio da su oni pri kuckanju zazvučali šuplje. Dvije male spavaće sobe na katu, baš kao i kupaonica, bile su podjednako demontirane, podjednako secirane. Vratio se niza stube, no čak su i stepenice bile izvaljene iz svojih nosača. Kuću Lucasa Herrona pretražili su profesionalci. Sto on to može naći, a što nije uspjelo njima? Vratio se u dnevnu sobu pa sjeo u ostatke naslonjača. Obuzeo ga je malodušan osjećaj da će i taj zadnji pokušaj završiti fijaskom. Zapalio je cigaretu i pokušao srediti misli. Taj koji je pretražio kuću, nije našao to što je tražio. Ili možda jest? To se zapravo i nije moglo znati. Samo što je onaj brutalni ubojica u polju zavrištao da je stari "sve zapisao". Kao da je ta činjenica skoro jednako važna kao i očajnički traženi korzikanski dokument. Pa ipak je dodao: "Možda je lagao, mogao je i lagati." Lagati? Zašto bi čovjek na samoj krajnjoj granici užasa nečem tako vitalnom dodao takvu kvalifikaciju? Pretpostavka bi trebala glasiti da je pri složenoj osjetljivosti uma što se koleba na rubu ludila, odbačeno ono najgore zlo. 293 Da je moralo biti odbačeno da bi se zadržao zadnji ostatak normalnosti. Ne... Ne, oni nisu našli to što su tražili, a što su morali naći. A budući da to nisu našli ni nakon tako iscrpnog,

tako iznimnog truda - to znači da to i ne postoji. Ali je on znao da postoji. Herron se spleo s Nimrodovim svijetom, ali on nije za nj bio ro en. Bio je to neugodan odnos - vrlo mučan. Negdje je i nekom zgodom ostavio optužnicu. Bio je suviše dobar čovjek da to ne učini. Jer je Lucas Herron bio zaista silno decentan. Jednom... i nekom zgodom. Ali gdje? Ustao je iz naslonjača pa se ushodao kroz tamu sobe, i pritom palio i gasio svjetiljku, više zbog nervozne gestikulacije nego radi svjetla. Sitničavo je preispitao svaku riječ, svaki izraz koji je prije četiri dana izgovorio Lucas. Opet je bio lovac koji je slijedio trag i u vjetru njuškao miris plijena. A bio je blizu; o, do avola, bio je tako blizu!... Čim je otvorio vrata, Herron je shvatio što Matlock traži. Kroz oči mu je proletio onaj neuhvatljivi trenutak shvaćanja. Tu nije moglo biti zabune. I Matlock mu je sve ispričao, a stari se nasmijao i optužio ga da fantazira urote i protuurote. Ali je tu bilo i još nešto. Nešto prije urota i protuurota... Nešto unutra. U ovoj sobi. Prije nego "to je Herron predložio da sjednu van. Samo što on to nije predložio, neeo je izrekac tvrdnju, izdao naredbu. A trenutak prije nego što je izdao naredbu za povlačenje prema stražnjoj verandi, on je nečujno ušao, nečujno ušao, i preplašio Matlocka. Otvorio je zglobna vrata i donio dvije napunjene čaše, a Matlock ga nije čuo. Matlock je pritisnuo dugme na bateriji i bacio snop na dno kuhinjskih vrata. Pred njima nije bilo nikakvog tepiha, ništa što prigušuje korake pod je bio od parketa. Prišao je otvorenim zglobnim vratima, prošao kroz dovratnik, pa ih zatvorio. Brzo ih je gurnuo u smjeru u kojem ih je gurnuo i Lucas Herron kad je donio piće. Zglobne su šarke škljocnule kao što to biva kad se vrata gurnu brzo a šarke su stare - normalno. Pustio je da se vrata zatvore, a onda ih je polako pritisnuo, centimetar po centimetar. Ništa se nije čulo. Lucas Herron je natočio piće i onda se nečujno ušuljao u dnevnu sobu da ga on ne čuje. Da bi mogao promatrati Matlocka bez njegova znanja. A onda mu je oštro zapovjedio da s njim iza e van. Matlock je prisilio memoriju da se točno sjeti onoga što mu je Lucas Herron rekao baš u taj trenutak. "... Što veliš da sjednemo iza kuće? Dan je prelijep da budemo unutra." I tada je, ne pričekavši odgovor, pa čak ni umjereno veseli pristanak, Herron žurno izišao kroz kuhinjska vrata. Bez površinske

pristojnosti, bez uljudnih manira kakve bi čovjek očekivao od Lucasa. On je izdao naredbu, čvrstu zapovijed časnika i gentlemana. Odluku Kongresa. To je to Matlock je zamahnuo snopom svjetla preko pisaćeg stola. Fotografija! Fotografija mornaričkog časnika s kartom i Thompsonovom strojnicom u sićušnom komadiću džungle na nekom beznačajnom otočiću na južnom Pacifiku. "Držim tu staru fotografiju da me podsjeća kako vrijeme nije uvijek bilo tako razorno." Baš u trenutku kad je Herron prošao kroz vrata, Matlock je pažljivo gledao u tu fotografiju! Ta je činjenica uznemirila starca, uznemirila ga toliko da ga je smjesta izvukao iz kuće. Odsječno i bez okolišanja, što je bilo u suprotnosti s njim. 295 Matlock je hitro prišao stolu. Mala, celofanom prekrivena fotografija još je bila na svome mjestu - desno na zidu iznad stola. Nekoliko je većih, ostakljenih slika bilo razbijeno; ova je ostala netaknuta. Bila je sitna, nimalo impozantna. Dohvatio je kartonski okvir i strgnuo fotografiju s jedincatog čavlića kojim je bila pričvršćena za zid. Pažljivo je pogledao okvir, okrenuo ga i pregledao tanke rubove. Kad ih je izbliza oštro osvjetlio baterijom, u gornjem je uglu kartona otkrio ogrebotine. Tragovi nokta? Možda. Usmjerio je snop na ploču pisaćeg stola. Na njemu su bile nenašiljene olovke, papirići s bilješkama i škare. Dohvatio je škare i zabio vršak jednoga kraka izme u tankih slojeva kartona i tako uspio izvući fotografiju iz okvira. I tako pronašao ono što je tražio. Na pole ini je male fotografije bila shema nacrtana širokim nalivperom. Bila je četverokutna, a gornja i donja stranica bile su istočkane. Na vrhu su bile dvije male strelice, od kojih je jedna pokazivala ravno, a druga desno. Iznad jedne i druge strelice pisao je broj 30. Dvije tridesetice. Trideset. S obje strane, na rubu crta, stajalo je djetinjasto nacrtano drveće. Na vrhu, iznad brojeva, bila je još jedna pojednostavljena skica. Naduti polukrugovi s donje strane povezani valovitom crtom. Oblak. A ispod njega opet drveće. Bila je to karta, a to što je predstavljala bilo je suviše očito. Bila je to Herronova stražnja okućnica; one crte s tri strane predstavljale su Herronov odbojni zeleni zid. Brojevi, one tridesetice, bile su izmjere - ali i još nešto. Bili su to i suvremeni simboli. Zato što je Lucas Herron, višedesetljetni šef katedre za romanistiku, posjedovao nezajažljivu

ljubav za riječi i njihovu čudnu upotrebu. Što bi za označavanje konačnosti bilo prikladnije od simbola "30"? Kao što bi to mogao potvrditi svaki student žurnalistike, broj 30 na kraju svakog rukopisa znači da je članak gotov. Da je gotovo. Da se više nema što reći. Matlock je držao fotografiju položenu naopako na lijevom dlanu, dok je desnom rukom čvrsto stiskao bateriju. Ušao je u šumu negdje po sredini stranice - malo lijevo - baš kao što je bilo označeno na shemi. Broj 30 je mogao označavati broj stopa, jardi, metara, koraka - svakako ne palaca. Odmjerio je trideset puta po dvanaest palaca. Ravno trideset stopa, trideset stopa desno. Ništa. Ništa osim promočenog, gustog grmlja i trave koji su ga hvatali za noge. Vratio se do ulaza u zeleni zid i odlučio povezati jarde i korake, shvativši da se pojedini koraci u takvoj gustoj džungli mogu poprilično razlikovati. Označio je točku udaljenu trideset koraka pa nastavio dok nije prevalio procijenjeni broj jardi. Potom se vratio do svinutih grana od kojih ga je dijelilo procijenjenih trideset koraka, pa krenuo bočno. Opet ništa. Kraj mjesta čiju je udaljenost Matlock procijenio na trideset koraka stajao je stari truli javor. Osim njega ništa drugo nije bilo neobično. Vratio se do svinutih grana pa produžio do druge oznake. Trideset jardi u ravnoj crti. Devedeset stopa, manje-više jedna do dvije. Zatim polako mjerenje trideset jardi kroz promočeno lišće do sljedeće oznake. Još devedeset stopa. Sve u 297 svemu, stotinu i osamdeset

stopa. Skoro dvije trećine igrališta za ragbi. Napredovanje se sad usporilo, jer je lišće postalo gušće, ili se bar tako činilo. Matlock je poželio mačetu, ili bilo kakvo oruđe, kojim bi mogao s puta skloniti mokro granje. Kad se u jednom trenutku pobrkao u brojenju pa je u napredovanju morao pamtiti orijentire - je li to bio dvadeset i jedan veliki korak ili su možda bila dvadeset tri? I je li to uopće važno? Može li ta razlika od šest stopa uopće biti važna? A onda je stigao do cilja. Na dvadeset osam ili trideset. Sto je dovoljno ako se išta može vidjeti. Uperio je snop u tlo i počeo ga polako lateralno micati naprijed-natrag. Ništa. Samo prizor tisuću blistavih travki i tamnosmeđe boje promočene zemlje. Nastavio je njihati svjetlosni snop, napredujući pritom palac po palac i naprežući oči, i pitajući se svakog časa je li prešao neku određenu

točku ili ne - sve je bilo tako slično. Opasnost se od pogreške povećala. Mogao bi se vratiti i opet pokušati. Možda su se one tridesetice odnosile na neku drugu mjeru. Metre ili, možda, višekratnike neke mjere zakopane u shemu. Točkice? Da prebroji točkice na dnu i vrhu pravokutnika? Zašto su one uopće na slici? Pregledao je onu moguću razliku do šest stopa i još nekoliko. Ništa. Misli su mu se vratile na točkice, pa je iz unutrašnjeg džepa izvadio fotografiju. Dok se namještao u uspravni položaj, da ispravi mišiće na dnu kralježnice - kojLsu ga već boljeli od čučanja - noga mu je dotakla tvrd, nepodatnu površinu. U prvi je čas pomislio da je to pala grana ili možda kamen. A onda je shvatio da nije ni jedno ni drugo. Nije to mogao vidjeti - jer je to nešto bilo ispod busena iž ikljale trave. Ali je nogom jasno osjećao obrise predmeta. Bio je ravan, precizno obra en. I nije pripadao šumi. Uperio je svjetlo u busen trave i otkrio da to nije nikakva trava. Bili su to nekakvi tek napola procvjetali cvjetići. Cvjetići kojima nije trebalo ni sunca ni prostora. Cvjetići iz džungle. Izvan konteksta, kupljeni, presa eni. Gurnuo ih je s puta i pognuo se. Pod njim je bio debeli, debelo lakirani komad drva širok šezdesetak centimetara i možda četrdesetak dug. Bio je utonuo nekoliko centimetara u tlo; površina mu je bila toliko puta šmirglana i lakirana da su slojevi zaštitnog premaza već poprimili visoki sjaj, i snop se baterije od njih odbijao kao od stakla. Matlock je zabio prste u zemlju i podigao ploču. Ispod nje je bila patinirana metalna plaketa, vjerojatno od bronce. Bojniku Lucasu N. Herronu, USMCR U znak zahvalnosti od časnika i vojnika satnije Bravo Četrnaesti jurišni bataljun, Prva pomorsko-pješačka divizija Solomonsko otočje - južni Pacifik Svibanj 1943. Dok ju je gledao na tlu u odsjaju svjetla, Matlocku se učinilo da gleda u grob. Odgurnuo je okolno blato pa oko metala iskopao maleni jarak. Stojeći tako četveronoške, polako je i nespretno podigao plaketu i pažljivo je položio pokraj sebe. I našao to što je tražio. U zemlji je bila ukopana metalna kutija - u kakvoj se u knjižničkim arhivima čuvaju dragocjeni rukopisi. Hermetička, nekorodirajuća, vakumirana, pohranilište za vječnost. Lijes, pomislio je Matlock. Podigao ju je pa uvukao hladne, vlažne prste pod polugu napete kopče. Trebalo mu je snage da je podigne, ali ju je napokon ipak

otпустиo. Začulo se ulaženje zraka kao pri otvaranju 299 limenke s kavom. Gumeni su se rubovi razdvojili. Unutra je Matlock opazio paketić, nešto nalik na bilježnicu umotano u impregnirano platno. I shvatio da je pronašao optužnicu. 30 Bilježnica je bila debela, s preko tristo stranica, i sve su riječi bile ispisane tintom. Sve je to bilo u obliku dnevnika, ali su se dugi zapisci silno razlikovali. U datumima nije bilo nikakve dosljednosti. Počesto bi jedan dan slijedio drugi; u drugim bi zgodama zapisci bili razmaknuti tjednima, čak mjesecima. Mijenjao se i stil. Iza dionica lucidnog pripovijedanja uslijedila bi nepovezana, nesuvisla bazanja. Pri kraju dnevnika piscu se tresla ruka i riječi su počesto bile nečitljive. Dnevnik Lucasa Herrona bio je krik tjeskobe, izljev bola. Ispovjedaonica čovjeka koji je izgubio svaku nadu. Dok je sjedio tako na hladnoj mokroj zemlji, hipnotiziran Herronovim riječima, Matlock je počeo shvaćati motive koji su stajali iza Herronova gnijezda, odbojnog zelenog zida, roloa na prozorima i potpune izolacije. Lucas Herron je već četvrt stoljeća bio ovisnik o drogi. Bez nje bi bol bio neizdržljiv. I za nj baš nitko nije mogao učiniti ništa osim da ga do kraja njegova neprirodnog života zatoči u Veteranskoj bolnici. I baš je odbacivanje jedne žive smrti Lucasa Herrona natjeralo u drugu. Bojnik Lucas Nathaniel Herron, USMCR, dodijeljen Jurišnim bataljunima Pomorsko-desantnih postrojbi Flotnih pomorsko-pješačkih snaga na Tihom oceanu, vodio je mnoge sat301 nije Četrnaestog bataljuna Prve pomorsko-pješačke divizije, u jurišima po raznim otocima Solomona i Karolina, a koje su tada držali Japanci. I onda su bojnika Lucasa Herrona iznijeli na nosilima s malog otoka Peleliu u Karolinama, nakon što se kroz prašumski požar uspio s dvije satnije probiti do obale. Nitko nije vjerovao da će preživjeti. Bojniku Lucasu Herronu japanski je metak zaostao pri dnu vrata, zaglavio se u dijelu živčanog sustava. Nije se očekivalo da će preživjeti. Liječnici su, najprije u Brisbaneu, potom u San Diegu, te na kraju u Bethesdi, daljnje operacije smatrali neizvedivima. Bolesnik ih ne bi preživio; da se pojavi i najmanja komplikacija, pretvorio bi se u biljku. Nitko nije želio za to ponijeti odgovornost. Ne bi li mu ublažili bolove od rana, dali su mu konjsku dozu lijekova. I tako je u bolnici u Marvlandu proležao preko dvije

godine. Faze njegova liječenja - djelomičnog oporavka - bile su spore i bolne. Najprije su tu bili fiksatori za vrat i pilule; potom fiksatori i hodalice za šetnju, i dalje uz pilule. Na koncu su bile štake, uz fiksatore, i uvijek uz pilule. Lucas Herron se vratio u zemlju živih - ali ne bez pilula. A u trenutcima muka - igla morfija u noći. Na svijetu su bile stotine, možda i tisuće, ljudi poput Lucasa Herrona, no malo ih je imalo njegove silne kvalifikacije - one koje su ga izdizale nad ostale. Bio je to autentični junak Pacifičkog rata, "briljantni učenjak, čovjek bez zamjerke. Bio je savršen. I zato ga se moglo savršeno upotrijebiti. Ali, on nije mogao živjeti, niti je mogao izdržati, bez olakšanja koje su mu donosili narkotici - pilule i sve češće injekcije. S druge strane, da se doznalo koliko je ovisan, zacijelo bi ga vratili u bobicu. " . I te su mu alternative objašnjene postupno i na lukav način. Postupno u smislu da su njegovi snabdjevači povremeno trebali usluge - vezu koju je trebalo potražiti u Bostonu, čovjeka kojeg je trebalo platiti u New Yorku. Lukavo zato što bi Herronu, svaki put kad bi ga počelo mučiti pitanje o njegovoj upletenosti, odgovarali da je ona zaista nedužna. Nedužna ali nužna. Tako je on tijekom godina posla bio silno dragocjen ljudima koji su mu bili tako potrebni. Veze koje je trebao uspostaviti u Bostonu, ljude koje je trebao platiti u New Yorku, postajali su sve češći i sve nužniji. A onda su Lucasa počeli slati sve dalje i dalje na teren. Zimovanja, proljetni semestralni praznici, ljetovanja: Kanada, Meksiko, Francuska... Sredozemlje. Postao je kurir. Uz stalnu misao na bolnicu u svom izmučenom tijelu i duši. Oni su njime manipulirali upravo briljantno. On se nikad nije suočio s plodovima svog rada, nikad nije postao jasno svjestan sve veće mreže destrukcije čiju je izgradnju potpomogao. A kad je napokon za sve to doznao, bilo je već prekasno. Mreža je već bila izgrađena. Nimrod je stekao svoju moć. "22. travnja 1951. Na kraju semestra šalju me u Meksiko. Svratit ću - kao i obično - na sveučilište M. pri povratku u Bavor. Mrvica ironije: pozvao me blagajnik i rekao da bi mi Carlve rado pomogao u snošenju troškova za "istraživanje". Ja sam to odbio, i rekao da mi je dovoljna i moja invalidnina. Možda sam trebao prihvatiti... 13. lipnja 1956. U Lisabon na tri tjedna. Krstarenje, rekoše mi, brodićem. Dotičemo se Azora, pa preko Kube rusvaj!

napokon u Panamu. Boravci - zbog mene - u Sorbonni, na Toledskom i Madridskom sveučilištu. Pretvaram se u akademskog obada! Metode me baš ne oduševljavaju - a koga i bi? - ali ja nisam odgovoran ni za arhaične zakone. Tolikima se može pomoći. I pomoć im je potrebna! S desecima sam stupio u tele303 fonsku vezu - oni su je uspostavili - s ljudima kao što sam ja, a koji bez pomoći ne mogu dočekati sutrašnji dan... Pa ipak me sve to brine... Pa ipak, što ja tu mogu? Da nema mene, učinio bi to netko drugi... 24. veljače 1957. Bojim se, ali se prema svom strahu odnosim hladno i razumno. Barem se nadam! Vele mi da me sada šalju na put kao glasnika "Nimrodova"! To je ime šifra - varka bez značenja, vele mi oni - ali ga treba poštovati. Sve je to tako glupo - nalik na obavještajne informacije što smo ih na južnom Pacifiku primali iz MacArthurova stožera. Bile su to stalno nekakve šifre, a nikad nikakve činjenice... Bolovi su se pojačali, i liječnici vele da će biti još gori. Ali... "Nimrod" misli na mene... kao i ja na njega... 10. ožujka 1957. Naljutili su se na mene! I dva mi dana uskratili moju dozu - mislio sam da ću se ubiti! Krenuo sam autom u veteransku bolnicu u Hartfordu, ali su me na autocesti zaustavili. Bili su u policijskom automobilu iz Carlvea - trebao sam znati da oni u svojim rukama u tom gradu imaju i policiju!... Bilo je ili kompromis ili bolnica!... Imali su pravo!... Put pod noge pa za Kanadu, a posao je da dovedem nekog čovjeka iz Sjeverne Afrike... Ja to moram obaviti! Stalno me netko zivka. Ovaj put neki čovjek - kopnena vojska, 27. divizija stradao kod Nahe - iz East Orangea, New Jersev, da o meni ovise on i još šestorica! Koliko su nam slični! Zašto? Zašto nas, za ime Božje, toliko preziru? Mi trebamo pomoć, a nude nam samo riječi!... 19. kolovoza 1960. Sasvim sam im objasnio svoj stav! Sad su otišli predaleko!... "Nimrod" nije samo šifra za lokaciju, nego i čovjek! Zemljopis se ne mijenja, ali čovjek da. Oni više ne pomažu ljudima kao što sam ja - dobro, možda i pomažu - ali se tu više ne radi samo o nama! Sad pružaju pipke - i privlače ljude - samo da bi namlatili što više para!... 20. kolovoza 1960. Sad mi već i prijete. Vele mi, kad ispraznim ormarić, da više neću dobiti još... Baš me briga! Imam dovoljno za tjedan dana a - uz malo sreće - možda i za tjedan i pol... Volio bih da mi je draži alkohol, ili bar da mi od njega nije slabo... 28. kolovoza 1960. Raskinuo sam lance i pošao u

policijsku postaju Carlvle. Nisam razmišljao. Zatražio sam razgovor s najvišim, no oni su mi rekli da je već prošlo pet - i da je otišao kući. Onda sam im rekao da imam informacije o narkoticima, i šef se policije pojavio u roku od deset minuta... Ali sad je situacija sa mnom bila već sasvim očita - nisam se više mogao kontrolirati - pa sam se pomokrio u hlače. Šef me policije odveo u sobicu, pa otvorio pribor i dao mi injekciju. I on je Nimrodov!... 7. kolovoza 1965. Taj Nimrod je sa mnom nezadovoljan. Uvijek sam s njima nekako izlazio na kraj - s dvojicom s kojom sam se upoznao, no ovaj je mnogo stroži, i mnogo se više zanima za moj uspjeh u radu. Odbio sam da i pipnem studente, i on to prihvaća, ali veli da sam na predavanjima počeo govoriti gluposti, no ja mislim da još nisam počeo popuštati. Njega nije briga što ja neću nikoga nagovarati - on to i ne želi - ali mi veli da bih morao biti - mislim, konzervativnijih nazora... To je čudno. On se zove Matthew Orton i beznačajni je pomoćnik guvernera u Hartfordu. Ali je Nimrod. I ja ga slušam... 14. studenog 1967. U le ima je postalo nepodnošljivo - liječnici vele da će se dezintegrirati - to su bile njihove riječi ali ja nisam mislio da će to biti tako. Mogu izdržati četrdeset minuta predavanja, no onda se moram ispričati!... I stalno se pitam - je li to vrijedno toga?... Zacijelo jest, jer inače to ne bih činio i dalje... Ili sam naprosto suviše sebičan - ili prevelika kukavica - da si oduzmem život?... Nimrod me od toga spašava. Za tjedan je dana Dan zahvalnosti - pitam se kamo ću poći... 305 27. siječnja 1970. Sad stvarno mora biti

kraj. Ili, kako bi to lijepo rekao C. Fry: "serafinska jagoda, što blista u svojoj gredici" mora se okrenuti i pokazati da peče kao kopriva. Ništa mi više nije ostalo od života, a Nimrod je zarazio i previše ljudi, i previše duboko. Oduzet ću si život - na najbezbolniji način jer bola je bilo i previše... 28. siječnja 1970. Pokušao sam se ubiti! Ali ne mogu! Prinio sam pištolj, a onda i nož, ali se ništa nije dogodilo! Jesam li zaista već toliko impregniran, toliko zaražen da ne mogu izvršiti ni ono što bih morao najviše željeti?... Nimrod će me ubiti. Ja to znam, a on to zna i bolje od mene. 29. siječnja 1970. Nimrod - on je sada Arthur Latona! Nevjerojatno! Isti onaj Arthur Latona koji je napravio stambeno naselje za ljude srednjih prihoda

u Mount Hollvju! - No bilo kako bilo, on mi je naredio nešto neprihvatljivo. Ja sam mu rekao da je to neprihvatljivo. Ja sam suviše dragocjen da bi me se moglo tako odbaciti, pa sam mu rekao i to... On želi da mu prenesem velik novac u Toros Daglari u Tursku!... Zašto, o zašto, zašto moj život ne završi?... 18. travnja 1971. Kako je ovaj svijet zapanjujuće čudan. Da bi preživio, da bi postojao i disao zrak, čovjek mora učiniti toliko toga čega se gnuša. Zbroj je zastrašujući... isprike i racionalizacije još su gore... A onda se dogodi nešto što ukida - ili bar odga a - svaku potrebu za prosu ivanjem... Bol se premjestio iz šije i kičme na donji dio bokova. I shvatio sam da sad moram uzeti nešto drugo. Nešto jače... Otišao sam do Nimrodova liječnika - kao što to uvijek moram učiniti. Izgubio sam na težini, refleksi su mi u jadnom stanju. Njega to brine, i zato sutra odlazim u privatnu bolnicu u Southburvju. Veli da je to zbog pretraga... Znam da će učiniti sve za mene. Jer me čekaju nova putovanja - i to vrlo važna, kako veli Nimrod. Skoro ću čitavo ljeto putovati, veli mi on... Da to ne radim ja, radio bi to netko drugi. Bol je neizdržljiv. 22. svibnja 1971. Stari se, umorni vojnik vratio kući. Herronovo je gnijezdo moj spas! Siromašniji sam za jedan bubreg. Što će biti s drugim, još se ne zna,

veli doktor. Ali ja znam. Gotov sam... O, Bože, kako mi je zbog toga drago! Neće više biti putovanja, neće više biti prijatni. Nimrod mi više ništa ne može... Ali će me oni održavati na životu. Što duže budu mogli. Sad to moraju!... Okolišno sam rekao liječniku da već godinama vodim dnevnik. On se samo bez riječi zapiljio u mene. Nikad još nisam vidio da se netko tako uplašio... 23. svibnja 1971. Jutros je svratio Latona - Nimrod. Prije nego što je sa mnom i mogao početi razgovor, rekao sam mu da ću umrijeti. Da mi više ništa nije važno - odluka je o kraju mog života već donesena, iako je nisam donio sam. Čak sam mu rekao da sam spreman - i da zbog toga osjećam olakšanje; da sam pokušavao sam prekinuti život, ali da nisam mogao. On me upitao: "Što ste rekli doktoru?". On nije imao snage izreći te riječi! Njegov se strah spustio na sobu kao teška magla... Odgovorio sam mu mirno i, vjerujem, s velikim samopouzdanjem. Rekao sam mu da će mu sve moje bilješke biti predane ako mi olakša moje zadnje dane ili

mjesece. Pobjesnio je, ali je znao da mi ne može ništa. A što da i učiniš sa starcem kojeg muče bolovi i koji zna da će umrijeti? Koji su ti još argumenti preostali? 14. kolovoza 1971. Nimrod je mrtav! Latona je umro od srca! Prije mene, i to u svemu tome i jest ono najironičnije!... Pa ipak se posao i dalje nastavlja bez promjene. I dalje mi svakog tjedna donose moje sljedovanje, i svakog mi tjedna uplašeni teklić postavlja isto pitanje - gdje su? Gdje su moje bilješke? već su mi skoro počeli i prijetiti, ali sam ih podsjetio da sam Nimrodu dao riječ jednog starca na samrti. Zašto bih to promijenio?... Oni se povlače u strahu... Uskoro će biti izabran novi Nimrod... Rekao sam da ne želim znati tko je on - i to je istina! 307 20. rujna 1971. Za Carlyle počinje nova godina. Moja posljednja godina, i ja to znam - zadnja, u kojoj još mogu preuzeti ikakvu dužnost... Nimrodova me smrt ojunačila. Ili je to zbog spoznaje o vlastitoj? Bog mi je svjedok da ne mogu popraviti mnogo, ali ću bar pokušati!... Počinjem se osvrutati, i pronalazim malobrojne koji su teško stradali, i ako ništa drugo, nudim im svoju pomoć. To znaju biti i samo riječi, ili savjet, no kao da me tješi već i sama pomisao da sam bio s njima. I uvijek to šokira one s kojima pričam! Zamislite! "Veličanstvena stara ptica"! Bolovi i odrvenjelost upravo su nesnosni. Možda više neću imati snage čekati... 23. prosinca 1971. Još dva dana do mog zadnjeg Božića. I premnogi su me pozvali u svoj dom, no svima sam rekao da idem u New York. Sto, naravno, nije istina. Te ću dane provesti tu, u Gnijezdu... Pismo koje me uznemirilo. Teklić mi veli da je novi Nimrod i stroži i jači od svih prije njega. I veli da je nemilosrdan. Da nare uje pogubljenja onako olako kao što su njegovi prethodnici postavljali najjednostavnije zahtjeve. Ili mi sve to pričaju samo zato da me uplaše? Ali im neće uspjeti! 18. veljače 1972. Doktor mi je rekao da će mi prepisati jaču dozu, ali da je ne smijem "prekoračiti". I on mi je pričao o novom Nimrodu. Čak se i on zabrinuo - dao je naslutiti da je taj čovjek lud. Rekao sam mu da ništa ne želim znati. Ja se iz toga selim. 26. veljače 1972. Ne mogu vjerovati! Nimrod je monstrum! On je sigurno lud! Zatražio je da uklone sve koji su tu radili duže od tri godine - da ih pošalju u inozemstvo - a ako to odbiju - da ih ubiju! Doktor odlazi sljedeći tjedan. Žena, obitelj, privatna ordinacija... Latonina je udovica poginula u "prometnoj

nesreći"! Jednog su kurira - Pollizzija - ustrijelili u New Havenu. Drugi - Capalbo - umro je od pretjerane doze, a šuška se da su mu je dali drugi! 5. travnja 1972. Od Nimroda meni - predati kuriru sve bilješke ili će mi obustaviti dostavu. Neprekidno će mi nadzirati kuću. I slijediti me kamo god da krenem. I bit će mi uskraćena svaka liječnička pomoć. Udruženo djelovanje raka i apstinencije nadići će sve zamislivo. Nimrod, me utim, ne zna da mi je doktor, prije nego što je otišao, dao dovoljno za nekoliko mjeseci. On iskreno nije vjerovao da bih mogao toliko preživjeti... Po prvi put u svom užasnom, jezivom životu ja nastupam s pozicije moći. Moj je život zbog smrti čvršći nego ikad. 10. travnja 1972. Nimrod zbog mene samo što nije pohisterizirao. Zaprijetio je da će me razotkriti - što je besmislica. To sam mu i poručio preko teklića. Rekao je da će uništiti čitavo sveučilište Carlvle, ali ako to učini, uništit će i sebe. Šuška se da saziva konferenciju. Važan sastanak moćnika... Moju kuću sad nadziru - baš kao što je rekao Nimrod - dvadeset četiri sata na dan. To, naravno, čini carlvleska policija. Nimrodova privatna vojska! 22. travnja 1972. Nimrod je pobijedio! To je strašno, ali je pobijedio! Poslao mi je dva izreska iz novina. U oba se govori o studentima koji su se ubili pretjeranom dozom. Prva je djevojka iz Cambridgea, drugi je momak iz Trinityja. Veli da će svaki tjedan koji budem odga ao popisu dodati još po jedno ime... Počinje pogublivanje talaca! - Moram ga spriječiti! Ali kako? Što mogu učiniti?... Smislio sam plan, ali ne znam mogu li ga i izvesti - pokušat ću proizvesti bilješke. Ostaviti ih nedirnite. To će biti teško - ruke mi se ponekad tako tresu! Hoću li uopće izdržati? - Morat ću. Rekao sam da ću mu ih davati pomalo. Da se zaštitim. Pitam se hoće li na to pristati. 24. travnja 1972. Nimrod je nevjerojatno zao, ali je realist. Zna da mu ništa drugo i ne preostaje! Obojica pokušavamo dobiti trku s mojom smrću. Pat pozicija! Naizmjenice pišem strojem i raznim nalivperima po raznim vrstama papira. Ubojstva su privremeno obustavljena, ali su mi rekli da će se nastaviti 309 ako propustim ijednu pošiljku. Nimrodovi su taoci u mojim rukama! Njihova pogubljenja mogu spriječiti samo ja! 27. travnja 1972. Dogodilo se nešto neobično! Onaj se mali Beeson javio našoj vezi u Prijemnom.

Kod njega je bio Jim Matlock, i Beeson je posumnjao u njega.
Počeo

je postavljati pitanja, pa ispao idiot s Beesonovom ženom...
Matlocka nema ni na jednom popisu! On ne spada pod Nimroda -
niti je na ijednoj strani. On nikad ništa nije ni kupio ni prodao...
Sad su mi pred kućom stalno automobili carlvleske policije.
Nimrodova je vojska dovedena u stanje pripravnosti. Sto to znači?
27. travnja 1972. - popodne. Stigli su mi glasnici - i to dvojica - i
uvjerali me u nešto tako nevjerojatno da to ne mogu ni napisati... Ja
nikad nisam pitao tko je Nimrod, nikad to nisam ni želio znati. Ali
je sad zavladao opća panika, počelo se zbivati nešto nad čim
Nimrod nema vlasti. I glasnici su mi rekli tko je zapravo Nimrod...
Oni lažu! Ja u to ne mogu i neću povjerovati! Ako je to istina, onda
živimo u paklu! Matlock se bespomoćno zagledao u tu zabilješku.
Rukopis je bilo jedva moguće pročitati; većina je riječi bila
povezana, kao da pisac nije mogao zadržati olovku u trku. 28.
travnja. Kod mene je bio Matlock. On zna! Znaju to i drugi! On veli
da su se sad u sve to upleli i vladini ljudi... Sve je gotovo! Ali zato
oni ne mogu razumjeti što će zbog toga nastati - krvoproliće,
ubojstva - pogubljenja! Nimrod i ne može učiniti ništa manje od
toga! Sve će to W3OX2i toliko boli. Doći će do masovnih ubojstava,
a sve će to izazvati jedan neznatni profesor, specijaliziran za
elizabethijance... Nazvao me kurir. Pojavit će se sam Nimrod. Bit će
to konfrontacija. Sad ću doznati istinu - tko je on zapravo... Ako je to
čovjek na kojeg su me naveli - nekako ću skloniti ovaj dnevnik.
Nekako. To je još jedino što mi preostaje. Sad je na meni red da
prijetim... Sad je sve gotovo. A uskoro će nestati i bol... Neće više
biti bola... Kad se uvjerim, napisat ću još samo jednu, konačnu
zabilješku..." Matlock je zaklopio bilježnicu. Sto je rekla ona
djevojka, Jeannie? Njihovi su sudovi, policija, doktori. I Alan Pače.
On je svemu dodao i uprave svih većih sveučilišta - po čitavom
sjeveroistoku. Oni drže čitavu ekonomsku politiku; zapošljavanje,
napredovanje, nastavne programe - a to su izvori strahovitih
sredstava. Oni imaju sve. Ali je Matlock imao optužnicu. I to je bilo
dovoljno. Dovoljno da se zaustavi Nimrod - pa ma tko on bio.
Dovoljno da se spriječi daljnje krvoproliće, daljnja pogubljenja. I
sad je morao potražiti Jasona Greenberga. Sam. 311 31 S paketom

od impregniranog platna u ruci, Matlock je pješice krenuo prema gradu Carlveu, krećući se sporednim cestama kojima je noću prolazilo malo prometa. Znao je da bi bilo preopasno krenuti automobilom. Onaj se čovjek u polju vjerojatno oporavio dovoljno da nekoga nazove - da nazove Nimroda. I zbog toga je sigurno dignuta uzbuna. Za njim su krenule nevidljive vojske. On se može spasiti samo tako da potraži Greenberga. Jason Greenberg će mu reći što mu je činiti. Košulja mu je bila krvava, a hlače i sako pokriveni skorenim blatom. Njegov je izgled dozivao u sjećanje izopćenike iz Bill's Bara Grilla kraj teretnog kolodvora. Bilo je već skoro dva i pol u noći, ali su takvi lokali ostajali otvoreni do u sitne sate. Strogi novoengleski čudoredni zakoni za njih su bili gnjavaža, a ne edikti. Stigao je do College Parkwaya i niz padinu se spustio do kolodvora. Otrao je vlažni sako kako je najbolje znao i umio i sakoom prekrpio krvavu košulju. Ušao je u prljavi bar; nad izneredenim gostima visjeli su slojevi jeftinog dima. Džuboks je svirao nekakvu slovačku glazbu, ljudi su se derali, a na crtama na podu za brodsku igru, igralo se i kako ne bi trebalo. Matlock je znao da se uklopio u atmosferu. Tu je našao nekoliko dragocjenih trenutaka predaha. Sjeo je u separe u dnu lokala. "Koji ti se to vrag dogodio?" Bio je to šanker, isti onaj sumnjičavi šanker s kojim se zbližio prije nekoliko dana. Godina... eona... "Uhvatio me pljusak. Nekoliko sam puta pao. Govno a ne viski... Imaš što za jesti?" "Sendviče od sira. Mesa ti ne mogu dati. Ni kruh baš nije sasvim svjež." "Ma baš me briga. Donesi mi dva sendviča. I čašu piva. Može?" "Naravno. Naravno, gospodine... Ti baš hoćeš ovdje jesti? Hoću reći, mislim, to baš nije lokal za tebe, znaš što mislim?" Evo ga opet. Nesnosno, irelevantno pitanje; taj upitnik što se njiše. Znaš što mislim..? Nikakvo, zapravo, pitanje. Čak i u tih nekoliko trenutaka odmora morao ga je još jednom čuti. "Znam što misliš... ali ja baš hoću." "Tvoj želudac, tvoja stvar." Šanker je odgegao do svog mjesta. Matlock je pronašao Greenbergov broj i otišao do smrdljivog javnog telefona na zidu. Ubacio je novčić i nazvao. "Žao mi je, gospodine", rekla je telefonistica, "ali telefon je iskopčan. Imate li neki drugi broj na koji možete nazvati stranku?" "Pokušajte još jednom! Siguran sam da ste se zabunili." Ona je to i učinila, no nije se zabunila. Sef u Wheelingu, West Virginia,

napokon je informirao telefonisticu u Carlvleu, Connecticut, da sve pozive za gospodina Greenberga prebacuje na Washington, D.C. Pretpostavljalo se da onaj koji zove i zna na koji to broj u Washingtonu. "Ali gospodina Greenberga na tom washingtonskom broju ne očekuju prije ranih jutarnjih sati", rekla je ona. "Molim vas da o tome obavijestite korisnika na liniji."

Matlock je pokušao razmisliti. Je li se mogao pouzdati u Ministarstvo pravosuđa, pa nazvati Odjel za narkotike u Washingtonu? S obzirom na okolnosti, bi li se moglo dogoditi da Washington - za volju ekspeditivnosti - digne nekoga u blizini Hartforda i kaže mu da ga potraži? A Greenberg je bio sasvim jasan - da ne vjeruje ni hartfordskom uredu ni hartfordskim agentima. Sad je Greenbergove razloge shvaćao mnogo bolje. Trebao je samo pomisliti na carlvlesku policiju - Nimrodovu privatnu vojsku. Ne, neće nazvati Washington. Nazvat će Sealfontov broj. Sveučilišni je rektor bio njegova zadnja nada.

Nazvao je njegov broj. "James! Bože premilostivi, James! Je li s tobom sve u redu?! Ta gdje si, za ime Božje?!" "Na mjestima za koja nisam ni slutio da postoje. Za koja nisam ni znao da su na svijetu."

"Ali jesi li dobro? To je jedino važno! Jesi li dobro?!" "Da, gospodine. Sad imam sve. Baš sve. Herron je sve zapisao. To su bilješke o dvadeset tri godine." "Znači da je i on u tome sudjelovao?" "I to jako." "Ubogi, bolesni čovjek... Ali to ne shvaćam. Ali to sad i tako više nije važno. Time neka se bavi policija. Gdje si sada? Poslat ću auto... Ne, doći ću sam. Stalno smo

se toliko brinuli. Bio sam u stalnoj vezi s ljudima iz Ministarstva pravosuđa." "Ostani gdje jesi", odgovorio je Matlock žurno. "Ja ću doći do tebe - svi poznaju tvoj auto. Ovako će to biti manje opasno. Znam da me traže. Reći ću čovjeku da mi nazove taksi. Htio sam samo provjeriti jesi li kod kuće." "Kako god ti kažeš. Ali ti moram reći da mi je odmah lakše. Nazvat ću Kressela. Što god da mi pričali, on to mora znati. Tako se to radi." "Slažem se, gospodine. Vidimo se uskoro." Vratio se u separe i prihvatio se neukusnih sendviča. Već je progutao i pola piva, kad su se iz mokrog sakoča začuli pijuci Blackstoneova Tel-electronica i probili mu uši.

Izvadio je spravu i pritisnuo dugme. Sa samo jednim na pameti - brojem -6868 - iskočio je sa sjedala i hitro se vratio telefonu. Ruka mu je drhtala, pa je nespretno ubacio novčić i nazvao. Kad je začuo tonski zapis, bilo mu je kao da ga je netko ošinuo bičem preko lica. "Charger tri-nula otkazan." Uslijedila je tišina. Baš kao što je Blackstone i bio obećao, bila je samo ta rečenica, i ništa više - i to izrečena samo jednom. S druge strane nije bilo nikoga s kim bi mogao razgovarati, kome bi se mogao potužiti. Ništa. Ali je morao biti! Nisu ga mogli, nisu ga smjeli, samo tako otepsti! Ako mu Blackstone otkazuje, on ima pravo znati zašto! Imao je pravo znati je li Pat na sigurnom! Morao je utrošiti nekoliko minuta i hrpu prijatni prije nego što se uspio probiti do samog Blackstonea. "Ja vam ne moram ništa objašnjavati!" Pospani je glas bio vrlo ratoboran. "Bio sam sasvim jasan!... Ali me nije briga, jer ako im velim da vam u u u trag, znat će gdje da vas potraže čim spustite slušalicu!" "Nemojte vi meni prijetiti! Digli ste mi i previše love a da bi mi smjeli prijetiti... Zašto ste mi otkazali? To valjda imam pravo znati." "Zato što smrdite! Zato što smrdite kao smeće!" "To nije dovoljno! To ne znači ništa." "Onda ću vam dati čitav meni. Za vama je raspisana tjeratica. Potpisana od suda i..." "A zbog koga vruga?! Pritvor?! Istražni zatvor?!" "Zbog umorstva, Matlock! Zbog sudjelovanja u raspačavanju narkotika! Zbog pomaganja i podstrekivanja poznatih di315 lera!... Sad ste gotovi! Kao što rekoh, vi smrdite! I ja mrzim posao kojim se vi bavite!" Matlocku se zamutilo u glavi. Umorstvo? Raspačavanje! Ma o čemu to Blackstone priča? "Ja ne znam što su vam sve napričali, ali to nije istina. Ništa od toga nije istina! Stavio sam glavu u torbu, jeste me čuli? Da donesem to što imam..." "Pričati znate, to priznajem", prekinuo ga je Blackstone, "ali ste nemarni! A osim toga i gnusno smeće. Na polju kraj Carlvlea pronašli su čovjeka s prerezanim grkljanom. Momcima iz državne službe nije trebalo ni deset minuta da prona u vlasnika Fordova karavana!" "Ali ja ga nisam ubio! Kunem se Bogom da ga ja nisam ubio!" "Ne, naravno da niste! A momka kojem ste u East Gorgeu raznijeli glavu, niste sigurno ni vidjeli? Samo što su vas na poprištu vidjeli čuvar parkirališta i još nekoliko ljudi!... Vi zaboravljate. A osim toga ste i glupi. Pod brisačem ste ostavili tiket od parkiranja!" "Ne, čekajte čas!

Čekajte čas! Sve je to suludo! Onaj me čovjek iz East Gorega zamolio da se s njim na em! I pokušao me ubiti!" "To recite svom advokatu. A mi smo čitavu tu priču dobili - bez uvijanja - od momaka iz Ministarstva pravosuđa! Ja sam to tražio. I ja imam prokleta visok ugled... A reći ću još i ovo. Vi kad se prodajete, prodajete se skupo! Preko šezdeset tisuća dolara na tekućem računu. Kao što sam vam već rekao, Matlock, vi smrdite!"

Matlocka je sve to toliko šokiralo da nije mogao ni podići glas. A kad mu je to napokon uspjelo, bio je bez daha, i glas mu se jedva čuo. "A sad me poslušajte. Morate me saslušati. Za sve što ste rekli... postoje objašnjenja. Osim za onog na polju. To ne shvaćam. Ali me nije briga vjerujete li mi vi ili ne. To nije važno. Ja u ruci držim sva opravdanja koja mi ikad mogu zatrebati... A važno je samo to da čuvate tu djevojku! Nemojte mi otkazivati! Pazite na nju!" "Očito je da se baš ne snalazite u engleskom. Mi smo vam otkazali! Charger tri-nula je otkazan!" "A što će biti s djevojkom?"

"Mi nismo neodgovorni", odgovorio je Blackstone s gorčinom u glasu. "Ona je savršeno sigurna. Jer je pod zaštitom carlvleske policije." U baru je došlo do općeg komešanja. Gazda je zatvarao, a gosti su mu to zamjerali. Preko prijavog, pivom natopljenog mahagonija na obje su strane letjele prostote, dok su hladnije ili pijanije glave polako vijugale prema izlazu. Matlock je kao oduzet stajao kraj smrdljivog telefona. Galama kraj šanka rasla je u krešendu, ali on nije čuo ništa; likovi pred njim bili su samo sjene. Osjetio je slabost u želucu, i tako se držao za prednji kraj hlača, a time i za paket s bilježnicom Lucasa Herrona u impregniranom platnu izme u ruku i pojasa. Pomislio je da će mu pozliti kao što mu je pozlilo kraj onog lesa na padini East Gorge. Ali - za to nije bilo vremena. Pat je zarobila Nimrodova privatna vojska. Morao je djelovati, i to smjesta. A kad krene, odapet će se opruga. I neće biti ponovnog napinjanja. Užasna je istina bila da nije znao odakle da počne. "Sto je bilo, gospodine? Oni sendviči?" "Sto?" "Držite se kao da ćete povratiti." "O?... Ne." Matlock je tek sad opazio da su skoro svi već otišli. 317 Bilježnica! Bilježnica će biti otkupnina! I neće biti nikakvih mučnih odluka - ne kad je riječ o tim plastičnim ljudima!

Ne kad je riječ o tim manipulatorima! Nimrod će dobiti svoju bilježnicu! Optužnicu! No onda što? Hoće li je Nimrod ostaviti na

životu? Ostaviti na životu njega?!... Eto što je Lucas Herron o njemu napisao: "Novi Nimrod je monstrum... nemilosrdan. On nare uje pogubljenja..." Nimrod je ubijao i zbog daleko manjih razloga nego što je to znanje o postojanju dnevnika Lucasa Herrona. "Čujte, gospodine. Jako mi je žao, ali zatvaramo." "Hoćete li mi, molim vas, pozvati taksi?" "Taksi? Već su prošla tri sata. Čak kad bi se koji i našao, on u tri u noći sigurno ne bi došao ovamo."

"Imate li vi auto?" "Dajte čekajte malo, gospodine. Ja još moram počistiti pa ključ u bravu. Večeras je bilo burno. Još mi treba dvadeset minuta za blagajnu." Matlock je izvukao novčanice.

Najmanja je bila ona od stotinu dolara. "Trebam mi auto - i to smjesta. Koliko tražite? Vraćam vam ga za sat vremena - možda i prije." Šanker je pogledao u Matlockov novac. Taj prizor nije bio nimalo normalan. "To je hrpa hr e. Možda ćete imati problema kod vožnje." "Ja mogu voziti sve na svijetu! Evo! To je sto dolara! Ako ga slupam, dobit ćete čitav snop. Evo! Uzmite to, zaboga!"

"Naravno. Naravno, gospodine." Šanker je posegnuo pod pregaču pa izvadio ključeve od auta. "Ovaj je četvrtasti za paljenje. Parkiran je otraga. Chevy šezdeset dva. Izi ite na stražnja vrata." "Hvala."

Matlock je krenuo prema vratima koja mu je pokazao šanker. "Hej, gospodine!" "Molim?" "Kako se ono zovete?... Nešto sa "rock"? Već sam zaboravio. Hoću reći, za ime Božje, dao sam vam auto, a ne znam ni kako se zovete!" Matlock se na trenutak zamislio. "Rod. Nimrod. Zovem se Nimrod." "To nije nikakvo ime, gospodine."

Stameni je muškrac krenuo prema Matlocku. "To je mušica za hvatanje glupe ribe. A sad, kako se zovete? Ja vama auto, vi meni ime." Matlock je još držao novac u ruci. Izvukao je još tristo dolara i bacio ih na pod. To mu se činilo u redu. Krameru je za njegov karavan dao četiri stotine dolara. Trebalo je uspostaviti nekakvu simetriju. Ili bar besmislenu logiku. "To su četiri stotine dolara. Toliko nikad ne biste dobili za Chevy iz 62. A još ću vam ga i vratiti!" Potrčao je prema vratima. Posljednje riječi što ih je čuo potekle su od zahvalnog ali zbunjenog gazde Bill's Bar Grilla.

"Nimrod. On to mene jebe!" Auto je bio hrpa hr e, baš kako je njihov vlasnik i rekao. Ali je vozio, i to je jedino bilo važno.

Sealfont će mu pomoći da proanalizira činjenice i alternative. Dvije su glave pametnije od jedne; bojava se preuzeti potpunu

odgovornost - za to nije bio sposoban. A Sealfont poznaje ljude na visokim položajima, i te ljude može nazvati. Sam Kressel, koji je bio samo veza, samo bi ga saslušao, a onda bi se usprotivio, u strahu za svoj zaboran. Ništa zato; njega će preskočiti. Od svega je najvažnija bila Patina sigurnost. Za to će se pobrinuti Sealfont. Možda je sad čas da se krene s prijateljima - kao što je na koncu zaprijetio i Herron. Nimrod je imao Pat; on je imao 319 Herronovu optužnicu. Život jednog ljudskog bića u zamjenu za stotine, možda i tisuće drugih. Čak će i Nimrod moći shvatiti njegovu pregovaračku poziciju. Ona je neosporna, aduti su na njegovoj strani. Dok se približavao željezničkom depou najednom je shvatio da takav način razmišljanja, već sam po sebi, i njega pretvara u manipulatora. Pat je tako svedena na veličinu X, a Herronov dnevnik na veličinu Y. Potom se postulira jednadžba, i matematički će promatrači svoju odluku donijeti na temelju izloženih podataka. Bila je to ledeno hladna logika preživljavanja; emocionalni su faktori zanemareni, svjesno prezreni. Zastrašujuće! Kod kolodvora je skrenuo desno i krenuo College Parkwayem. Sealfontova je kuća bila na njegovu kraju. Potjerao je Chevy 62 najvećom njemu dostižnom brzinom, što na uzbrdici nije bilo puno više od pedeset na sat. Ulice su bile prazne, isprane olujom. Izlozi trgovina, kuće, te napokon sveučilišni kvart, bili su mračni i tihi. Prisjetio se da je Kresselova kuća na High Streetu, samo pola bloka od College Parkwaya. To mu malo skretanje ne bi odnijelo više od pola minute. Pomislio je kako to vrijedi toliko. Ako Kressel već nije krenuo prema Sealfontu, mogao bi ga pokupiti, pa da putem sve prodiskutiraju. Matlock je morao o tome razgovarati s nekim, morao je od nečega početi. Nije više mogao podnijeti izolaciju. Na uglu High Streeta naglo je skrenuo lijevo. Kresselova je kuća bila velika siva kolonijalna palača odvojena od ulice širokom prednjom tratinom obrubljenom rododendronima. U prizemlju je gorjelo svjetlo. Uz malo sreće, Kressela će još zateći kod kuće. Pred kućom

su bila dva automobila, jedan od njih na prilaznoj stazi; Matlock je usporio. Oči mu je privukao mutni odsjaj na kraju prilazne staze. U Kresselovoj je kuhinji gorjelo svjetlo; njezin je prozor obasjavao poklopac motora trećeg automobila, a Kresselovi su imali samo

dva. Ponovno je pogledao automobil ispred kuće. Bila su to patrolna kola carlvleske policije. Kod Kressela je bila gradska policija! Nimrodova privatna vojska kod Kressela! Ili Nimrodova privatna vojska kod Nimroda? Naglo je skrenuo lijevo, i zamalo promašio patrolni automobil, pa pojurio ulicom do sljedećeg ugla. Skrenuo je desno i pritisnuo gas do daske. Bio je zbunjen, uplašen, smeten. Ako je Sealfont nazvao Kressela - a što je očito učinio - i ako je Kressel radio za Nimroda, ili je on sam bio Nimrod, onda će na nj čekati i drugi patrolni automobili, i drugi vojnici njegove privatne vojske. Misli su mu se vratile u policijsku postaju Carlvle - čitavo stoljeće u prošlost, stoljeće zatvoreno u kapsulu jednog tjedna - u noć Loringova umorstva. Kressel ga je tada uznemirio. A čak i prije toga - u slučaju Loringa i Greenberga - Kresselovo je neprijateljstvo prema federalnim agentima izlazilo izvan granica razuma. O, Kriste! Sad je sve tako jasno! Njegovi ga instinkti nisu prevarili. Instinkti koji su mu služili i kao lovini i kao lovcu pokazali su se istinitim! Na njega su motrili suviše pažljivo, svaki je njegov potez bio unaprijed očekivan. Kressel, koji je bio veza, bio je zapravo Kressel tragač, lovac, silni ubojica. Ništa nije nikad ono što se pričinja - već samo ono što čovjek sluti iza vanjštine. Vjeruj onom što osjećaš. Morao je nekako stići do Sealfonta. Upozoriti ga da je Kressel Juda. Sad su se obojica morali nekako zaštititi, uspostaviti nekakvu bazu s koje mogu uzvratiti udarac. Jer je u suprotnom djevojka koju je volio izgubljena. Nije se više smjela izgubiti ni sekunda. Sealfont je zacijelo rekao Kresselu da on, Matlock, ima dnevnik Lucasa Herrona, 321 i Kressel više od toga nije ni trebao znati. Nimrod više od toga nije ni morao znati. Nimrod se morao domoći i korzikanskog papira i dnevnika; sad je znao i gdje su. Njegovoj je privatnoj vojsci zacijelo rečeno da je to trenutak pobjede ili propasti. Čekat će ga kod Sealfonta; Sealfontova je kuća bila stupica, i nadali su se da će u nju upasti. Matlock je na sljedećem uglu naglo skrenuo desno. U džepovima su mu hlača bili ključevi, a među njima i ključ Patina stana. Koliko je njemu bilo poznato, nitko nije znao da ga ima, a zacijelo nitko nije ni očekivao da će on u njega doći. Morao je riskirati; nije smio otići do javnog telefona, izložiti se opasnosti da ga netko opazi pod uličnom svjetiljkom. Patrolni će ga automobili tražiti na sve strane.

Iza sebe je začuo urlik motora i u želucu osjetio oštar bol. Neki ga je automobil slijedio - i sve mu se više primicao. A Chevy 62 nije bio za takvu trku. Desna ga je noga zaboljela, toliko je pritiskao gas. Rukama je grčevito stisnuo volan dok je divlje skretao u sporednu ulicu, a mišići su mu se u rukama bolno nategnuli. Još jedan zaokret. Zavrtio je volan lijevo, pa se nagnuo preko rubnika i vratio se na sredinu ceste. Automobil iza njega vozio je stalnom brzinom, ne zaostajući nikad više od tri metra, i kroz retrovizor ga zasljepljivao farovima. Progonitelj mu nije kanio sasvim prići! Ne sada. Ne u tom trenutku. Mogao je to učiniti još prije stotinu, još prije dvije stotine metara. Ali je čekao. Čekao na nešto. Ali na što? Koliko mu je toga bilo nejasno! Koliko je toga krivo shvatio, krivo predvidio. Njega su prešli u svim važnim manevrima. Bio je baš kao što su rekli - amater! On se od početka bavio poslom koji je nadilazio njegove snage. A sada, napokon, njegov će zadnji juriš završiti zasjedom. Oni će ga ubiti pa uzeti korzikanski papir i dnevnik-optužnicu. I ubit će djevojku koju je volio, nedužno dijete čiji je život tako brutalno odbacio. A gotovo je onda i sa Sealfontom - on je sad znao i previše toga! Sam Bog zna koliki će još ljudi biti uništeni. Neka bude što bude. Ako je tako su eno, ako su mu doista uzeli i zadnju nadu, onda bar da sve završi velikom gestom. Posegnuo je za pojas i dohvatio pištolj. Ulice kojima su sada vozili - progonitelj i progonjeni - vodile su kroz periferiju sveučilišnoga grada, kojeg su većinom tvorile znanstvene zgrade i mnoga velika parkirališta. U njemu nije bilo kuća koliko je vrijedno spomena. Zabacio je Chevrolet najdesnije što je mogao, prebacio desnu ruku preko prsa, gurnuo cijev kroz prozor i naciljao u progonitelja. Opalio je dvaput i auto se iza njega ubrzao; osjetio je kako je dodir uzdrmao čitav automobil, kako je metal lupio u metal, kad se auto iza njega zabio u Chevroletov lijevi stražnji dio šasije. Ponovno je povukao otponac automatskog pištolja. Ali umjesto glavnog pucnja, začuo je samo jedincati škljocaj udarne igle o praznu komoru. Izjalovila mu se čak i zadnja velika gesta. Progonitelj se još jednom zabio u nj. Izgubio je vlast nad volanom; volan mu se zavrtio, istrгнуo mu se iz ruke, i Chevrolet je sletio s ceste. On je izbezumljeno posegnuo za kvakom, očajnički pokušavajući stabilizirati automobil, spreman da u slučaju potrebe iskoči.

Zaustavio je sve misli; instinkt za opstankom bio je blokiran. U tim djelićima sekunde vrijeme je prestalo teći. Zato što se onaj automobil iza njega sad poravnao s njim, i jer je ugledao lice svog progonitelja. Oko očiju su bili zavoji i gaza, i na očima naočale, ali ni to nije moglo sakriti lice crnog revolucionara, Juliana Dunoisa.

323 Bilo je to zadnje čega se sjećao prije nego što se Chevrolet zanio

lijevo i divlje sletio s nasipa ceste. Mrak. I 1: 32 Probudio ga je bol. Širio se čitavom lijevom stranom tijela. Zavaljao je glavu i ispod nje osjetio jastuk. Prostorija je bila sumračna; jedino je svjetlo dolazilo od stolne svjetiljke s druge strane. Pomaknuo je glavu i pokušao se uspraviti na desno rame. Zabio je lakat u madrac, a nepokretna mu je lijeva ruka pošla za tijelom kao mrtva težina. I onda je naglo zastao. Na drugoj je strani sobe, točno u liniji s dnom kreveta, netko sjedio na stolici. U prvi mu čas Matlock nije uspio razabrati crte lica. Svjetlo je bilo slabo, a pogled mu se maglio od bola i iscrpljenosti. A onda mu se čovjek izoštrio. Bio je to crnac, a ispod savršene afro-frizure u njega su zurile crne oči. Bio je to Adam Williams, kolovođa Crne ljevice na Carlvleskom sveučilištu. Kad je Williams progovorio, učinio je to tiho i, ukoliko se Matlock nije prevario - po tko zna koji put - u crnčevu se glasu osjetila sućut.

"Reći ću bratu Julianu da ste se probudili. On će doći do vas."

Williams je ustao iz stolice i krenuo prema vratima. "Zavijeni ste do lijevog ramena. Nemojte ni pokušati ustati iz kreveta. Prostorija nema prozora. A na hodniku je straža. Opustite se. Morate se odmoriti." 325 "Ali ja nemam vremena za odmaranje, ti prokleti blesane." Matlock se pokušao podići još malo, ali je bol bio prejak.

Još se na nj nije bio navikao. "Drugo vam i ne preostaje." Williams je otvorio vrata i žustro izišao, pa ih čvrsto zatvorio za sobom.

Matlock se ponovno srušio na jastuk... brat Julian... sad se sjećao. Pogled na zavijeno lice Juliana Dunoisa koje ga gleda kroz prozor jurećeg automobila, naizgled tek nekoliko centimetara daleko. I uši su mu uhvatile Dunoisove riječi, njegovu zapovijed vozaču.

Izviknuo ih je u karipskom narječju. "Lupi ga, tnon! Daj ga još!

Zbaci ga s ceste, mon!" A onda se sve smračilo i mrak se ispunio divljom bukom, sudarom metala, i onda je osjetio kako mu se tijelo izvija, iskreće i u spirali pada u crnu prazninu. O, Bože! Koliko je

vremena od toga proteklo? Pokušao je podići lijevu ruku i pogledati na sat, ali mu se ruka jedva i pomakla; bol je bio oštar i dugo bi još zaostao. Ispružio je lijevu ruku da raskopča sat, ali ga nije bilo. Sat je nestao. S mukom se uspravio i napokon uspio nekako sjesti na rub kreveta i nogama dotaknuti pod. Pritisnuo je nogama drvo, sretan da može sjediti... Morao je spojiti razbijene djeliće, rekonstruirati što se dogodilo i kamo ide. Bio je na putu prema Patinu stanu. Da prona e skrovit telefon i nazove Adriana Sealfonta. Da ga upozori da mu je Kressel neprijatelj, da je Kressel Nimrod. I već se bio odlučio poslužiti Herronovim dnevnicima kao otkupninom za Pat. A onda je počela divlja trka, samo što to nije bila nikakva potjera. Automobil iza njega, a kojim je zapovijedao Julian Dunois, igrao je s njim ljutitu igru zastrašivanja. Igrao se njime kao smrtonosna puma s ranjenom divkozom. I onda je napokon napao - čelikom o čelik - i otjerao ga u tminu. Od man čovjek, karipska poštapalica. Op. pr. Matlock je znao da mora pobjeći. Ali otkuda i prema kome? Vrata su se sobe bez prozora otvorila. Ušao je Dunois, a za njim Williams. "Dobro jutro", rekao je odvjetnik. "Vidim da već sjedite. To je dobro. To je jako dobar znak za vaše jako zlostavljano tijelo." "Koliko je sati? Gdje sam to ja?" "Skoro četiri i pol. A nalazite se u Lumumbinu domu. Vidite?"

Ništa vam ne tajim... A sad biste mi morali uzvratiti na isti način.

Ni vi ne smijete ništa zatajiti meni." "Ma slušajte!" rekao je Matlock trudeći se da mu glas ostane miran. "Ja nisam ni u kakvom sukobu s vama, ni s kim od vas! A dobio sam..." "O, s tim se ne bih složio", rekao je Dunois i nasmiješio se. "Pogledajte mi lice. Imao sam ludu sreću da me niste oslijepili. Htjeli ste mi zabiti naočale u oči.

Možete li zamisliti koliko bi trpio moj rad da sam ostao slijep?"

"Ma neka vas avo nosi! Napunili ste me acidom!" "A vi ste me izazvali! Zato što ste se aktivno bavili djelatnošću neprijateljskom prema našoj braći! Djelatnošću kojom se nemate pravo baviti!... Ali je ovakva debata prilično koncentrična. To nas ne vodi nikamo..."

Mi zaista cijenimo to što ste nam donijeli. To nadilazi i naše najoptimističnije ambicije." "Sad imate bilježnicu..." "7 korzikanski dokument. Talijansku pozivnicu za koju smo znali da postoji. O bilježnici se samo šušalo. A to smo šuškanje vrlo brzo pripisali fantaziji, i tako je to bilo sve do večeras do jutros. Morali biste se

time ponositi. Ostvarili ste ono što nisu uspjeli ostvariti ni deseci vaših mnogo iskusnijih starješina. Pronašli ste blago. Pravo blago." "Morate mi to vratiti!" "Ma što ne kažete!" odgovorio je Williams, naslonjen na zid, koji ga je sve vrijeme motrio. 327 "Ako mi to ne vratite, djevojka će umrijeti! Radite sa mnom što vam padne na pamet, ali dajte mi to da mi je vrate. Isuse! Ja vas molim, ja vas preklinjem!" "Muče vas duboki osjećaji, ha? Vidim vam suze u očima..." "O, Isuse! Vi ste školovan čovjek}. Ne možete mi to učiniti!... Slušajte! Izvucite iz toga sve informacije koje želite! Onda mi to vratite i pustite me!... Kunem se da ću se vratiti. Dajte joj šansu. Pružite joj bar šansu!" Dunois je polako prišao stolici kraj zida, stolici u kojoj je sjedio Adam Williams kad se Matlock probudio. Povukao ju je naprijed, primaknuo krevetu, pa sjeo i ljupko prebacio nogu preko noge. "Osjećate se bespomoćno, zar ne? Možda ste čak... i bez nade." "Prošao sam već kroz toliko toga!"

"O tome ne dvojim. I sad apelirate na moj razum... na razum jednog školovanog čovjeka. Vi shvaćate da je u mojoj moći da vam pomognem, i da sam vam stoga nadmoćan. Da nije tako, takvu mi molbu ne biste ni uputili." "O, Isuse! Dajte prestanite s tim!" "Sad i sami vidite kako je to. Vi ste bespomoćni. Bez nade. I pitate se jesu li sve vaše molbe upućene gluhom uhu... Jeste li zaista, i u jednoj jedinjoj sekundi, i pomislili da je meni stalo do života gospo ice Ballantvne? Vjerujete li vi iskreno da ona kod mene uživa ikakav prioritet? Da nam znači išta više nego što vama znače naša djeca, naši najmiliji!" Matlock je znao da mora odgovoriti Dunoisu. Ako bude izvrđavao, crnac mu neće ponuditi ništa. Bila je to još jedna igra - i on ju je morao zaigrati, pa makar i samo nakratko. "To se na mene ne odnosi i vi to znate. Ja se gnušam ljudi koji za njih ne žele ništa učiniti. Vi me poznajete - i to vam je sasvim jasno. I onda to sasvim sigurno znate." "Ahh, ali što ako ja to ne znam? Vi ste svoje izabrali, i odlučili raditi za vladajuću kastu, mon Za Washington, mon! A moj narod već dva stoljeća, mon, apelira na one koji vladaju u Washingtonu, mon! "Pomozite!" viču oni. "Ne ostavljajte nas bez nade!" vrište oni. Ali ih nitko ne sluša. A sad vi od mene očekujete da ja slušam vas?" "Da, ja to očekujem! Zato što vam ja nisam neprijatelj. Možda nisam baš sasvim takav kakav biste

željeli da budem, ali ja nisam vaš neprijatelj. Ako svoju mržnju usmjerite na mene - i meni slične - onda ste gotovi. Jer vi ste brojčano slabiji, Dunois, i nemojte to zaboraviti. Mi nećemo jurišati na barikade na svaki vaš protest, ali mi vas čujemo. Mi smo vam spremni pomoći; mi vam želimo pomoći." Dunois ga je hladno pogledao. "Dokažite." Matlock je uzvratio crnčev pogled. "Poslužite se mnome kao mamcem, bit ću vaš talac. Možete me i ubiti, ako morate. Ali izvucite tu djevojku." "Mi sve to možemo učiniti - uzeti vas za taoca, ubiti vas - i bez vašeg pristanka. Jest hrabro, ali bi se teško moglo nazvati dokazom." Matlock nije dopustio Dunoisu da s njega skine pogled. Progovorio je tihim glasom. "Dat ću vam izjavu. Pismenu, usmenu - na vrpcu; sasvim slobodno, bez sile i prisile. I sve ću točno ispričati. Kako su me zloupotrijebili, i što sam učinio. Sve. Pa ćete dobiti ne samo Nimroda nego i ljude u Washingtonu." Dunois je prekrizio ruke na prsima i odgovorio istim takvim tihim glasom. "Vi shvaćate da bi to značilo kraj vašeg profesionalnog života; tog života koji vam je tako drag. Uprava nijednog sveučilišta vrijednog svog imena ne bi vašu molbu ni uzela u razmatranje. 329 Nikad vam više nitko ne bi vjerovao. Nijedna stranka. Postali biste parija." "Tražili ste dokaz. To je sve što vam mogu ponuditi." Dunois je sjedio nepomičan u stolici. Williams se uspravio iz mlitavog položaja uza zid. Nekoliko trenutaka nitko nije progovorio ni riječi. A onda se Dunois blago nasmiješio. Njegove oči, okružene gazom, bile se pune razumijevanja. "Vi ste dobar čovjek. Možda nevješt, ali uporan. Dobit ćete svu potrebnu pomoć. I nećemo vas ostaviti bez nade. Slažeš li se, Adame?" "Slažem." Dunois je ustao i prišao Matlocku. "Možda ste već čuli za stari klišej, da u politici čudni svati spavaju zajedno. Isto tako, praktični ciljevi počesto dovode do čudnih političkih saveza. Povijest je puna primjera... Mi želimo naći tog Nimroda bar koliko i vi. Baš kao i mafiozi s kojima se on želi pomiriti. Taj i takvi love djecu kao zvijeri. I mora im se dati primjer. Primjer koji će utjerati strah u kosti drugim Nimrodima, drugim mafiozima... Možete dobiti pomoć, ali to su uvjeti koje mi postavljamo." "Sto to znači?" "Sudbina Nimroda i ostalih ostaje u našim rukama. Mi ne vjerujemo ni vašim sucima ni porotama. Vaši su sudovi korumpirani, vaše pravo puko financijsko

manipuliranje... Ovisnike iz stračare bacaju u zatvore. Bogati gangsteri pišu žalbe... Ne, njihova sudbina mora ostati u našim rukama." "Za to me nije ni najmanje briga. Činite s njima što vas je volja." "Vaša ravnodušnost nije dovoljna. Mi tražimo više od toga. Mi moramo dobiti jamstvo." "Cime vam ja mogu išta jamčiti?" "Svojom šutnjom. Tako što nećete javiti da postojimo. Uzet ćemo korzikanski papir i nekako pronaći tu konferenciju i pobrinuti se da nas puste. Iz dnevnika ćemo izvući što nas je volja - usput rečeno, to se već radi... Ali je vaša šutnja od najveće važnosti. Mi ćemo vam sada pomoći - naravno, samo koliko budemo mogli - ali vi nikad nećete spomenuti da smo se i mi u to upleli. Bez obzira što se dogodilo, vi ne smijete, izravno ili neizravno, aludirati da smo i mi u tome sudjelovali. Učinite li tako nešto, oduzet ćemo život i vama i djevojci. Je li vam to jasno?" "Jest." "Onda smo se dogovorili?" "Jesmo." "Hvala", rekao je Dunois i nasmiješio se. 331

33 Kad je Julian Dunois ocrtao svoje opcije i počeo oblikovati strategiju, Matlocku je postalo jasno zašto su ga crnci tako koncentrirano tražili - i zašto je Dunois bio spreman pomoći. On, Matlock, imao je najosnovnije njima potrebne informacije. Tko mu je sve veza? Na sveučilištu i izvan njega? Tko su i gdje su vladini ljudi? Kakva je tehnika komuniciranja? Drugim riječima - koga bi Julian Dunois trebao izbjegavati u svom napredovanju prema Nimrodu? "Moram vam reći da ste bili vrlo nepripremljeni za nepredviđene događaje", rekao je Dunois. "Vrlo ste površni." "Toliko sam shvatio i sam. Ali mislim da ja za to nisam jedini krivac." "Kladim se na niste!" Dunois se nasmijao, a Williams mu se pridružio. Sva su trojica ostala u sobi bez prozora. U nju su unijeli stolicu za kartanje, a s njim još i nekoliko žutih notesa. Dunois je krenuo zapisivati svaku i najsitniju informaciju koju bi mu Matlock pribavio. Provjeravao je kako se pišu imena, točnost adresa - u tom je poslu bio vrlo profesionalan; Matlocka je još jednom obuzeo osjećaj nedoraslosti, kao i onda kad je razgovarao s

Greenbergom. Dunois je zaklamao hrpu stranica pa načeo novi blok. "Što to radite?" upitao je Matlock. "To će mi dolje kopirati. Informaciju će poslati u moj ured u New Yorku... Baš kao što će

kopirati i sve stranice iz bilježnice profesora Herrona." "Kod vas nema zezanja?" "Bogami - ne." "Eto, to je bilo sve što sam znao. A sad, što ćemo sada? I što da radim? Sav sam u strahu, i to vam ne trebam govoriti. Ne smijem čak ni misliti što bi joj se moglo dogoditi." "Ništa joj se neće dogoditi. Vjerujte mi kad vam velim. U ovom je trenutku vaša gospo ica Ballantvne sigurna kao u majčinu krilu. Ili vašem. Ona je mamac, a ne vi. A mamac mora ostati svjež i nepokvaren. Jer vi imate to što oni žele. Oni bez toga ne mogu opstati." "Onda da iznesemo svoju ponudu. Sto prije to bolje." "Ništa ne brinite. Već ćemo je iznijeti. Ali moramo pažljivo odvagnuti - svjesni svih nijansi - kako ćemo to učiniti. Do sada smo sagledali dvije mogućnosti, i oko toga smo se složili. Prva je sam Kressel. Izravno konfrontiranje. Druga je da se poslužimo policijom, i da vašu poruku Nimrodu izručimo preko nje." "Ali zašto to? Poslužiti se policijom?" "Ja samo nabrajam mogućnosti... Zašto policija? To ni meni nije baš do kraja jasno. Osim što Herronov dnevnik jasno veli da je Nimrod u prošlosti zamijenjen. Današnji je Nimrod već treći od uvo enja tog položaja, ako se ne varam?" "Da. Prvi je bio neki Orton, i radio je u uredu guvernerova pomoćnika. Drugi je bio Angelo Latona, gra evinar. Treći je očito Kressel. Na što smjerate?" "Spekuliram. Svatko tko se dočepa Nimrodova položaja stječe autoritarne ovlasti. Riječ je, dakle, o položaju, ne o čovjeku. A čovjek iz tog položaja može načiniti što ga je volja." "Ali taj se položaj", prekinuo ga je Williams, "i daje i oduzima. Nimrodova ipak nije zadnja." 333 "Baš tako. Zbog toga bi Matlocku možda bilo korisno da pusti da procuri kako on posjeduje oružje. Da Kressel - Nimrod - mora jako paziti što radi. Za svačije dobro." "Hoće li to značiti da će u potjeru za mnom krenuti još više ljudi?" "Moguće. Ali, s druge strane, to može značiti i da će vas zaštititi čitava legija zabrinutih zločinaca. Sve dok se ne ukloni opasnost da ćete odati tajnu. Dok se ta opasnost ne ukloni, nitko neće djelovati brzopleto. Nitko neće željeti da Nimrod postupi brzopleto." Matlock je zapalio cigaretu, zadubljen u objašnjenja. "Što znači da ćete vi pokušati Nimroda bar dijelom odvojiti od njegove organizacije." Dunois je pucnuo prstima obiju ruku; bio je to zvuk pljeska, kastanjeta. Nasmiješio se i odgovorio. "Vi ste ak koji brzo shvaća. Bilo je to prvo predavanje o ustanku.

Jedan od prvih ciljeva infiltracije. Podijeliti. Razjediti, razbiti!" Vrata su se otvorila; u prostoriju je ušao uzbu eni crnac. Bez ijedne riječi predao je Dunoisu papirić. Dunois ga je pročitao i na nekoliko sekundi zatvorio oči. Bio je to njegov način iskazivanja očaja. Mirno je zahvalio crnom glasniku i pristojno ga otpustio. Pogledao je Matlocka i predao pisamce Williamsu. "Naše strategeme možda i imaju povijesni presedan, ali se bojim da su one za nas samo prazne riječi. Kressel i njegova žena su mrtvi. Doktor Sealfont je nasilno i pod stražom odveden iz svoje kuće. Odvezli su ga u carlvleskom patrolnom automobilu." "Kako? Kressel! Ja u to ne vjerujem! To nije istina!" "Nažalost jest. Naši ljudi javljaju da su prije niti petnaest minuta iz njihove kuće iznesena dva lesa. Priča se da je riječ o umorstvu i samoubojstvu. Naravno. Jer se to onda savršeno slaže." "O, Kriste! O, Isuse Kriste!

Za sve sam ja kriv! Ja sam ih na to nagovorio! Ja sam ih na to natjerao! Sealfont! A gdje su ga odveli?" "To ne znamo. Braća na straži nisu se usudila slijediti patrolni automobil." Matlock je ostao bez riječi. Paraliza i strah vratili su se opet. Slijepo se zavrtio u krevetu, pa utonuo u nj, pa sjeo i zapiljio se u ništa. Osjećaj beskorisnosti, nedoraslosti, poraza upravo ga je smlavio. On je uzrokovao toliku patnju, tolike pogibije. "To je vrlo ozbiljna komplikacija", rekao je Dunois, nalakćen na kartaški stol. "Nimrod je uklonio sve vaše veze. Time je odgovorio na jedno ključno pitanje, i onemogućio nam da napravimo jednu golemu pogrešku - govorim, naravno, o Kresselu. Pa ipak, ako na to pogledamo iz drugog smjera, Nimrod nam je suzio mogućnosti. Sad više nemamo izbora. Morat ćemo djelovati kroz njegovu privatnu vojsku, carlvlesku policiju." Madock je tupo preko stola pogledao Juliana Dunoisa. "Zar je to sve što možete učiniti? Samo sjediti tako i mirno odlučivati o sljedećem potezu?... Kressel je mrtav. Njegova žena je mrtva. Adrian Sealfont je u me uvremenu vjerojatno već ubijen. A svi su mi oni bili prijatelji!" "I ja vam izražavam svoju sućut, ali mi dopustite da budem iskren. Ja nimalo ne žalim zbog gubitka onih troje. Iskreno. Adrian Sealfont je jedini stvarni gubitak - s njim smo mogli sura ivati, on je bio briljantan - ali ni zbog njega mi neće prepući srce. Mi svakog mjeseca po barriosima

gubimo na tisuće braće. Za njima ću prije proliti suzu... Ali da se vratimo na stvar. Vi zapravo i ne možete birati. Morat ćete uspostaviti vezu preko policije." "Ali tu se vi varate." Matlock se najednom osjetio mnogo jači. "Ja zapravo mogu birati... Greenberg je rano jutros otišao iz West Virginije. Do sad bi već morao biti u Washingtonu. Imam broj telefona u New Yorku koji me može povezati s 335 njim. Uхватit ću Greenberga." Učinio je već previše, uzrokovao suviše jada. Ali se više nije mogao igrati s Patinim životom. Ne više. Za tako nešto ne bi bio ni sposoban. Dunois se zavalio u stolac i maknuo ruke s kartaškog stolića. Zapiljio se u Matlocka. "Maločas sam vam rekao da ste ak koji brzo shvaća. Sad bih to opažanje malo popravio. Vi shvaćate brzo, ali ste očito površni... Vi nećete potražiti Greenberga. On ne spada u naš sporazum, i vi ga nećete prekršiti. Nastavit ćete u skladu s našim sporazumom, ili ćete platiti kaznu koju sam vam već oslikao." "Do sto avola, nemojte mi prijetiti! Bolestan sam već od prijetnji!"

Matlock je ustao. Dunois je posegnuo pod sako pa izvadio pištolj. Matlock je opazio da je riječ o crnom automatskom pištolju što ga je uzeo s onog mrtvaca na padini East Gorge. Na noge je ustao i Dunois. "Liječnički će izvještaj nedvojbeno procijeniti da ste umrli u zoru." "Za ime Božje! Ta je djevojka u rukama ubojica!" "Baš kao i vi", rekao je Dunois tiho. "Zar vam to nije jasno? Naši su motivi drukčiji, ali se nemojte zabuniti. I mi smo ubojice. Jer to moramo biti." "Nećete ići tako daleko!" "I te kako ćemo ići. Jer smo već išli. I još dalje, još mnogo dalje. Izbacit ćemo vaš beznačajni leš pred policijsku postaju s pisamcem prikvačenim za krvavu košulju. I onda ćemo zatražiti da ubiju djevojku, to će biti preduvjet za ikakve pregovore. S čime će se oni spremno složiti, jer ni oni ni mi nećemo rado riskirati samo zato što je ona na životu. A kad i ona bude mrtva, na poprištu će ostati još samo orijaši da se bore me u sobom." "Vi ste monstrum." "Ono sam što moram biti." Nekoliko trenutaka nitko nije progovorio ni riječi. Matlock je zatvorio oči, a glas mu se pretvorio u šapat. "Sto da učinim?" "Ovo je već mnogo bolje." Dunois je sjeo i podigao pogled na nervoznog Adama Williamsa. Jedan je kratki trenutak Matlock osjetio bliskost s tim radikalnim studentom. I on se bojao i bio nesiguran. Baš kao i Matlock, i on je bio slabo opremljen za život u svijetu Juliana

Dunoisa i Nimroda. Haićanin kao da je pročitao Matlockove misli. "Morate imati pouzdanja u sebe. Ne zaboravite, vi ste postigli daleko više od svih drugih. I to s mnogo skromnijim sredstvima. I stvarno ste iznimno hrabri." "Ne osjećam se nimalo tako." "Hrabri se ljudi rijetko kada takvima i osjećaju. Nije li to čudno? Dajte, sjednite." Matlock ga je poslušao. "Da znate, vi i ja se baš puno ne razlikujemo. U nekom drugom dobu, možda bismo čak bili i saveznici. Samo što ja, kako su to opazila već mnoga braća, tražim svece." "Kojih nema", rekao je Matlock. "Možda i nema. Ali samo možda... no o tome ćemo nekom drugom zgodom. A sad moramo planirati. Nimrod vas zacijelo očekuje. Ne smijemo ga razočarati. No najprije ćemo si morati osigurati bokove." Primaknuo se stolu. Na usnama mu je bio polusmiješak, a oči su mu blistale. Strategija crnog revolucionara bila je, u najmanju ruku, dobro promišljen niz poteza koji su trebali zaštititi Matlocka i djevojku. Matlock je to i nevoljko morao priznati. "Ja imam dvostruki motiv", objasnio je Dunois. "A drugi mi je, iskreno govoreći, važniji. Nimrod se neće pojaviti ako 337 to ikako bude mogao izbjeći, a ja hoću baš njega. Neću se zadovoljiti njegovom zamjenom, kamuflažom." Srž se plana svodila na samu Herronovu bilježnicu, na posljednje zapiske u dnevniku. Koji se odnose na Nimrodov identitet. "Herron eksplicitno veli da neće napisati ime koje su mu rekli glasnici. Ne da ga ne zna. Očito je smatrao da tog čovjeka ne smije u to uplesti ako je informacija netočna. Očito se gnušao pomisli da bi nekog mogli proglasiti krivim samo na temelju aluzija. Baš kao i vi, Matlock; odbili ste izložiti Herrona samo na temelju jednog histeričnog telefonskog poziva. On je znao da bi mogao svaki čas umrijeti; njegovo se tijelo prepatilo i iznad svojih snaga... Morao je to znati zasigurno." Dunois je sada po praznom listu žutog papira šarao besmislene geometrijske likove. "A onda su ga ubili", rekao je Matlock. "I pobrinuli se da sve izgleda kao samoubojstvo." "Da. Ako ništa drugo, to potvrđuju njegovi dnevnici. Da je Herron i samom sebi dokazao tko je zapravo Nimrod, on bi prevrnuo i nebo i zemlju samo da ga stavi u svoju bilježnicu. Ali naš neprijatelj ne može znati da on to nije učinio. To je naš Damoklov mač." Matlock se - i to je bila njegova prva linija obrane - morao najprije pobrinuti da šef carlvleske policije povjeruje da on, Madock, zna tko je

zapravo Nimrod. I da će se sporazumjeti samo s Nimrodom. Taj je sporazum bio manji od dva zla. On je bio progonjeni čovjek. Već je bio izdan i nalog za njegovo uhićenje, i za nj je carlvleska policija zacijelo znala. Možda se i mogao osloboditi manjih optužbi, ali sasvim sigurno nije mogao izbjeći optužbu zbog ubojstva. A možda i dva. Zato što je ubio, zato što su dokazi bili smlavljajući, i zato što nije bilo opipljivog alibija. On nije poznavao ljude koje je ubio. Nije bilo nikakvih svjedoka koji bi potvrdili njegovu obranu; način je oba ubojstva bio tako groteskan da je za ubojicu značio trajan izgon iz društva. Najbolje čemu se mogao nadati bilo je mnogo godina robije. A onda će izreći svoje uvjete za sklapanje sporazuma s Nimrodom. Dnevnik Lucasa Herrona u zamjenu za život - njegov i djevojčin. A sigurno je i da taj dnevnik vrijedi pristojnu svotu novca koja bi i njemu i njoj omogućila da negdje drugdje ponovno počnu život. Nimrod je to mogao učiniti. Nimrod je to morao učiniti. "Ključ je čitave te... recimo prve faze... koliko ćete uvjerljivosti pokazati." Dunois je govorio vrlo pažljivo. "Ne zaboravite, vi ste u panici. Oduzeli ste ljudima život, ubili druga ljudska bića. Vi niste nasilan čovjek, ali su vas nagnali, ali su vas prisilili na zastrašujuće zločine." "Sto je istina. I to više nego što vi mislite." "Dobro. Onda mazite te osjećaje. A uspaničeni čovjek želi samo pobjeći s poprišta svoje panike. Nimrod u to mora povjerovati. To je jamstvo vaše kratkoročne sigurnosti." Potom će Matlock nazvati još jednom - da provjeri prihvaća li Nimrod poziv na sastanak. Mjesto će u ovom slučaju izabrati sam Nimrod. Matlock će nazvati ponovno da dozna gdje. Ali do sastanka mora doći prije deset ujutro. "Ali se sada u vama, kao bjeguncu, kad se sloboda već nazire, najednom počinju buditi sumnje", rekao je Dunois. "U svojoj narasloj histeriji, vi tražite garantni faktor." "A to je?" "Treća stranka; mitska treća stranka..." Matlock je vezu u policijskoj upravi carlvleske policije trebao informirati da je napisao potpunu izjavu o Nimrodovu djelovanju; da su kod njega i Herronov dnevnik, i imena, i sve. Tu je izjavu zapečatio u kuvertu i dao prijatelju. Ako mu Matlock ne javi da to ne učini, danas je u deset sati ujutro taj prijatelj šalje u Ministarstvo pravosu a. 339 "Mislim, i faza dva ovisi o dojmu, iako drukčije vrste. Pogledajte zarobljenu životinju kad joj gospodari najednom

otvore vrata. Ona je oprezna, sumnjičava; vrlo se pažljivo primiče putu spasa. Tako se to zbiva i s većinom bjegunaca. To će se od vas

i očekivati. Prošli ste tjedan pokazali svoju iznimnu snalažljivost. Po svakoj ste logici do danas već trebali biti mrtvi, ali ste ipak preživjeli. Morate podjednako lukavo i nastaviti." "To mi je jasno." Posljednju je fazu Julian Dunois smislio zato da bi zajamčio - koliko je to god moguće i "krajnjim marom" - osloboditi djevojke i Matlockovu sigurnost. Nju će započeti treći i zadnji telefonski poziv Nimrodovoj vezi. Svrha je tog poziva bilo precizno utvrditi mjesto i vremena sastanka. Kad ga obavijeste i o jednom i o drugom, Matlock će to morati prihvatiti bez okolišanja. U prvi čas. A onda će, nakon nekoliko trenutaka - prividno samo zbog stanja krajne uspaničenosti i sumnje - odbaciti ono što je Nimrod izabrao. Ne vrijeme - nego mjesto. Morat će oklijevati, mucati, ponašati se što je moguće iracionalnije. I onda će, najednom, ispaliti neko drugo mjesto kao svoj izbor. Kao da o tome nikad prije nije razmišljao, i kao da mu je to tek sada palo na pamet. Potom će ponovno izjaviti kako postoji nepostojeća izjava koju će mitski prijatelj u deset ujutro poslati u Washington. Potom će, i ne saslušavši, spustiti slušalicu. "U fazi tri najvažniji je faktor opaziva konzistentnost vaše panike. Nimrod mora povjerovati da su vaše reakcije postale primitivne. Zato što ste se našli pred samim činom. Vi pružate vrat, povlačite se, postavljate barijere da biste izbjegli njegovu mrežu, ako ta mreža uopće postoji. U svojoj histeriji vi ste za nj opasni kao i ranjena kobra za tigra. Jer racionalnost više ne postoji, nego samo želja za opstankom. On se sad mora s vama i osobno naći, i mora dovesti djevojku. On će, naravno, stići sa svojom dvorskom stražom. Njegove se namjere neće promijeniti. On će uzeti dnevnik, vjerojatno s vama prodiskutirati vrlo komplicirane planove o vašem smještaju, ali kad shvati da ne postoji nikakva pismena izjava, nikakav prijatelj koji će je poslati, za očekivati je da će se odlučiti ubiti i vas i djevojku... Nijedna, me utim, od njegovih namjera neće biti provedena. Zato što ćemo ga dočekati mi." "Kako? Kako ćete ga vi to dočekati?" "Sa svojom dvorskom stražom... A sad bismo vi i ja morali odlučiti gdje će biti ta druga, histerično izabrana druga

lokacija. To bi moralo biti mjesto koje dobro poznajete, koje možda često i posjećujete. Ne predaleko, jer se pretpostavlja da nemate automobil. Skrovito, zato što vas lovi policija. Pa ipak pristupačno, jer morate putovati brzo, najvjerojatnije sporednim cestama."

"Upravo ste opisali Herronovu gnijezdo. Herronovu kuću."

"Mogla bi biti, ali se njome ipak ne bismo smjeli poslužiti. Zato što bi to bilo psihološki nedosljedno. I to se ne bi slagalo s obrascem ponašanja jednoga bjegunca. Herronovo gnijezdo korijen je njegova straha. On se na nj nikad ne bi vratio... Negdje drugdje."

Williams je otvorio usta. Još je bio nesiguran, još neodlučan u svom priključivanju Dunoisovu svijetu. "Ja mislim, možda..." "Što, brate Williams? Što ti misliš?" "Profesor Matlock često ruča u restoranu Cheshirska mačka." Matlock je trznuo glavom i pogledao crnog radikala. "Zar i vi? I vi ste me slijedili." "Vrlo često. Ali mi u takve lokale na zalazimo. Bili bismo upadljivi." 341 "Nastavi, brate", prekinuo ga je Dunois. "Cheshirska je mačka otprilike sedam

kilometara od Carlylea. Ona je odmaknuta od autoceste, kojom se normalno do nje dolazi, za možda pola milje, ali se do nje stiže i po nekoliko sporednih cesta. Iza i sa strane restorana nalaze se verande i vrtovi za ljetne večere. Iza njih je šuma." "Ima li koga tamo?" "Jedan noćni čuvar, čini mi se. Otvara se tek u jedan. Ne vjerujem da čistačice ili kuhinjski pomoćnici dolaze prije devet i pol ili deset." "Izvršno." Dunois je pogledao na ručni sat. "Sad je pet i deset. Recimo da izme u prve, druge i treće faze ostavimo po petnaest minuta, i zatim još dvadeset minuta za put izme u postaja, što znači negdje oko šest i petnaest. Recimo šest i trideset, za svaki slučaj. Sastanak zakazujemo za sedam. Iza Cheshirske mačke. Uzmi notes, brate. Ja ću dati uzbunu." Williams je ustao iz stolice i pošao prema vratima. Okrenuo se i obratio Dunoisu.

"Nećeš se predomisli? Nećeš me pustiti da po em s ostalima?"

Dunois se nije ni potrudio podići pogled. Odgovorio mu je kratko.

"Nemoj me gnjaviti. Moram misliti o toliko toga." Williams je hitro izišao iz sobe. Matlock je promatrao Dunoisa. On je i dalje po žutom bloku šarao besmislene likove, samo što je sad pritiskao olovku, pa u papiru ostavljao duboke brazde. Matlock je opazio kako iz svega izranja shema. Bila je sastavljena od niza nazubljenih crta, koje su se sve slijevale prema istoj točki. Bili su to gromovi.

"Poslušajte me", rekao je. "Još nije prekasno. Pozovite vlasti. Molim vas, za ime Božje, ne smijete riskirati živote sve te djece."

Dunoisove oči, napol skrivene iza naočala, i okružene zavojima od gaze, uvrtjele su se u Matlocka. Odgovorio mu je s prezirom u glasu. "Jeste li vi i u jednom trenutku pomislili da bih pustio tu djecu da gaze kroz vodu kroz koju se ne bih sam usudio poći? Mi nismo nikakav generalštab, Matlock. Mi svoje mlade ljude mnogo više i volimo i poštujemo." Matlock se prisjetio prosvjedovanja Adama Williamsa na vratima. "Na to je, znači, mislio Williams? Da pode s vama." "Po ite sa mnom." Dunois je izveo Matlocka iz sobice bez prozora, pa ga poveo hodnikom sve do stubišta. Tu je miljelo nekoliko studenata, ali zaista samo nekoliko. Ostatak je Lumumbina doma spavao. Produžili su preko još dva niza stepenica sve do vrata koja su, kako je Matlock zapamtio, vodila u podrum, do stare sabornice visokoga svoda, u kojoj je nedavno bio svjedokom zastrašujuće izvedbe afričkog plemenskog rituala. Spustili su se niza stube i, kako je Matlock i naslutio, pošli u dno podruma, do debelih hrastovih vrata. Otkako je Matlocku rekao da po e za njim, Dunois nije prozborio ni riječi. U sabornici je bilo osam crnaca, i svi su oni bili viši od sto osamdeset. I svi su bili odjeveni slično: u tamne, tijesno pripijene odore s majicama i crnim čizmama od mekane kože s debelim gumenim potplatima. Neki su sjedili i kartali; drugi su čitali, a neki opet tiho razgovarali. Matlock je opazio da su neki zavrnuili rukave. Ruke što ih je vidio bile su napeto mišićave, sa žilama tik ispod kože. Svi su oni neformalno kimnuli Dunoisu i njegovu gostu. Dvojica-trojica su se Matlocku čak i nasmiješila, kao da ga prepoznaju, da se osjeti lagodnije. Dunois je progovorio tihim glasom. "Dvorska straža." "Moj Bože!" 343 "Elitna postrojba. Svi su prošli tri godine obuke. Nema tog oružja iz kojeg ne bi znali pucati i koje ne bi znali popraviti, nema tog vozila koje ne bi znali vratiti u vozno stanje... ili filozofije o kojoj ne bi znali raspravljati. Svi su upoznati s najbrutalnijim načinima borbe, kako tradicionalne, tako i gerilske. I svi su vjerni do smrti." "Brigada straha, to? To, znate, nije ništa novo." "Ne, to se ne može tako opisati, ne ide to tako. Nemojte zaboraviti da sam ja i odrastao s takvim psima za petama.

Duvalierov Ton Ton Macuote bili su čopor hijena; vlastitim sam

očima vidio što i kako rade. A ovi ljudi nisu takve životinje."

"Nisam mislio na Duvaliera." "S druge pak strane, ja priznajem da sam dužnik Papa Doca. Ta zamisao Ton Tona uvijek me je ushićivala. Samo što sam ja shvatio da je treba preurediti. Sad takve postrojbe niču po čitavoj zemlji." "Nicale su one već i prije", odgovorio je Matlock. "I onda su ih zvali "elitom". I zvali su ih "postrojbama" - postrojbama SS-a." Dunois je pogledao Matlocka, i Matlock mu je u očima vidio da ga je to zaboljele "Takve su usporedbe bolne. A nisu ni pravedne. Mi činimo ono što moramo. Mi činimo ono što je pravo." "Ein Volk, Em Reich, Ein Fiihrer", rekao je Matlock tiho. 34 Sve se dogodilo tako brzo. Matlocku su pridružili dva člana elitne garde, dok je ostatak otišao na sastanak s Nimrodom, da se pripremi za doček druge elitne garde - malobrojnih odabranika Nimrodove privatne vojske a koji će ga nedvojbeno pratiti. Nakon što su izvi ači javili da je put slobodan, Matlocka su preko sveučilišnog zemljišta provela dva golema crnca. Odveli su ga do telefonske govornice u prizemlju brucoškog doma, i otuda je obavio prvi razgovor. Otkrio je da njegov strah, da njegov duboki strah, potpomaže stvaranju dojma koji je Dunois i želio stvoriti. Nije mu bilo nimalo teško izliti iz sebe panične osjećaje, i moljakati za nekakvo pribježište. Bilo je to zato što se panično osjećao i zaista. Dok je tako histerizirao u telefon, nije više znao zasigurno što je od toga stvarnost, a što fantazija. Želio je biti slobodan. Želio je Pat da s njim živi u slobodi. A ako mu je to Nimrod mogao pribaviti, zašto da se onda s njim ne pokuša i iskreno nagoditi? Za njega je to bila mora. Na trenutak se čak i pobjao da će reći istinu i predati se Nimrodu na milost i nemilost. Pogled na Dunoisovu verziju Ton Ton Macoutea stalno ga je vraćao razumu koji ga je izdavao, i tako je završio prvi telefonski razgovor a da se pritom nije slomio. "Superintendent" 345 carlvleske policije proslijedit će njegovu informaciju, primiti odgovor i pričekati da Matlock opet nazove. Crncima su njihovi izvi ači javili da druga javna govornica nije čista. Bila je na uličnom uglu, a u blizini je opažen patrolni automobil. Dunois je znao da je čak i javnim telefonima moguće otkriti broj, iako to zna potrajati, i zato je za svaki poziv odredio drugo mjesto, pri čemu je posljednji trebao doći s autoceste. Matlocka su brzo otpremili do

prve pričuvne telefonske govornice. Ona je bila na stražnjim stubama Udruženja studenata. Drugi je put vezu dobio mnogo lakše, iako baš nije bilo jasno je li to prednost. Matlock je vrlo žestoko spominjao onu mitsku izjavu koju će navodno poslati u deset ujutro. Njegova je žestina djelovala na svoj način, i to na njegovo zadovoljstvo. "Superintendent" se sad već bio i uplašio, i nije se čak ni potrudio da to prikrije. Da Nimrodovu privatnu vojsku nisu počele mučiti sumnje? Borci su, možda, već počeli zamišljati vlastite trbuhe raznesene neprijateljskim granatama. Zbog toga su i vojskovođe morale postati budnije, svjesnije opasnosti. Otrčali su s njim do automobila koji je već čekao. Bio je to stari Buick, potamnio, izgreden, neupadljiv. Vanjština je, me utim, demantirala unutrašnjost. Koja je bila izraena precizno kao u tenku. Pod komandnom pločom bio je snažni radio; prozori su bili preko centimetar debeli jer je na njima, shvatio je Matlock, bilo neprobojno staklo. Sa strane su bile pričvršćene snažne puške kratke cijevi, a okolo po karoseriji bile su rupe s gumenim zaklopcima kroz koje su se te cijevi mogle i gurnuti. Zvuk je motora na Matlocka smjesta ostavio silan dojam. Bio je to najsnažniji motor što ga je ikad čuo. Krenuli su umjerenom brzinom za automobilom ispred sebe; Matlock je shvatio da je mjesto zalaznice preuzeo još jedan automobil. Kad je rekao da će si

pokriti bokove, Dunois je to mislio ozbiljno. Dunois je, sve u svemu, bio pravi profesionalac. Ali kad je pomislio kakva je to profesija, James Matlock se uznemirio. Bila je crna. A bila je i Ein Volk, Ein Reich, Ein Fuhrer. Baš kao Nimrod i sve što je on predstavljao. Najednom su mu u misli došle davno izgovorene riječi. "... I odoh iz te proklete zemlje..." Zar je već došlo do toga? "Vi mislite da je sve to bitno drukčije od onog vani?...To je mini-Amerika... oni vode politiku kompanije!" Ova je zemlja bolesna. Ali gdje je lijek? "Evo nas. Faza tri." Crni revolucionar koji je zapovijedao svime lagano ga je potapšao po mišici i pritom se ohrabrujuće nasmiješio. Matlock je izišao iz auta. Bili su na autocesti južno od Carlvea. Auto koji je išao ispred njih zaustavio se na udaljenosti od stotinjak metara i parkirao se izvan ceste, s ugašenim farovima. Automobil iza njih učinio je isto. Pred njim su

stajale dvije telefonske govornice aluminijske konstrukcije, položene na betonsku podlogu. Drugi je crnac ušao u desnu kabinu, gurnuo vrata - zbog čega se upalilo sivo stropno svjetlo - pa brzo pomaknuo staklenu ploču pod svjetiljkom, i tako ogolio žarulju. Brzo ju je odvrnuo, pa se u kabinu vratila tama. Matlocku je upalo u oči - to ga je upravo zadivilo - da je crni div na takav način uklonio svjetlo. Učinio bi to mnogo jednostavnije, lakše i brže da je naprosto razbio staklo. Svrha je trećeg i zadnjeg poziva, a prema Dunoisovim uputama, bila odbijanje Nimrodova prijedloga o mjestu sastanka. I trebao ga je odbiti tako da Nimrodu ne preostane drugo nego da prihvati Matlockovu paničnu zamjenu: Cheshirsku mačku. Glas preko telefona iz carlvleske policije bio je oprezan i precizan. 347 "Naš zajednički prijatelj shvaća vašu zabrinutost, Matlock. I slaže se s vašim mišljenjem. Čekat će vas s djevojkom na južnom ulazu u atletsko polje, lijevo od stražnjih otkrivenih tribina. To je mali stadion, nedaleko od gimnazije i studentskih domova. Noćni čuvari rade svoj posao; ne može vam se dogoditi ništa zlo..." "U redu. U redu, to je u redu." Matlock se svojski potrudio da mu glas zazvuči na tih način grozničavo, jer je to bilo polaganje temelja za konačno odbijanje. "Okolo ima ljudi; i ako išta pokušate, vrištati ću kao da me kolju. Vjerujte da hoću!" "Naravno. Ali nećete morati. Nitko ne želi da se ikom dogodi ikakvo zlo. Riječ je o vrlo jednostavnoj transakciji; onaj mi je naš zajednički prijatelj rekao da vam kažem baš to. On vas vrlo cijeni..." "Kako da budem siguran da ćete dovesti Pat? Moram biti siguran!" "Transakcija, Matlock." Glas je bio nauljen, u njemu se čula i slutnja očaja. Dunoisova je "kobra" bila nepredvidljiva. "Zbog toga sve to i radimo. Naš prijatelj želi to što ste našli, sjećate se?" "Naravno da se sjećam..." Matlocku su poletjele misli. Shvatio je da mora čuvati tu svoju histeriju, tu svoju nepredvidljivost. Ali je morao promijeniti lokaciju. I to tako da ne izazove sumnju. Jer ako Nimrod posumnja, onda je Dunois osudio Pat na smrt. "A vi recite našem prijatelju da se sjeti izjave u kuverti s adresom nekih ljudi u Washingtonu!" "Pa to nam je poznato, za ime Božje. Hoću reći... on je zabrinut, znate što mislim? A sad, vidimo se na igralištu, u redu? Za jedan sat, u redu?" Sad je bio

trenutak. Drugi bi mogao i izostati. "Ne! Čekajte čas... Ne idem na sveučilišno tlo! Oni iz Washingtona, ti paze na sve živo! Oni su svuda okolo! Oni će me zatući..." "Ne, neće..." "A koji je vama vrug rekao da neće?" "Zato što nema nikoga. Majke mi, sve je u redu.

Dajte se, molim vas, smirite." "Lako je vama govoriti, kad niste na mojemu mjestu! Ne, ja ću vam reći gdje..." Govorio je brzo, nepovezano, kao da očajnički pokušava smisliti što da kaže.

Najprije je spomenuo Herronovu kuću, a onda je odbacio još prije nego što se glas s tim stigao suglasiti. Hi ne suglasiti. Potom je spomenuo teretni kolodvor, pa smjesta našao iracionalne razloge zašto ne može doći. "Mislim, nemojte se toliko uzbuivati", rekao je glas. "Riječ je o jednostavnoj transakciji..." "Restoran! Izvan grada. Cheshirska mačka! Iza restorana je vrt..." Glas se pobrkao, pokušavajući s njim održati korak, i Matlock je shvatio da je

progutao udicu. Još je jedan, posljednji put spomenuo dnevnik i inkriminirajući iskaz, pa tresnuo slušalicom o vilicu. Ostao je stajati tako u govornici, sasvim iscrpljen. Niz lice mu se slijevao znoj, unatoč tome što je rani jutarnji zrak bio hladan. "To ste prekrasno izveli", rekao je crnac, zapovjednik male družbe. "Vaš je protivnik, koliko sam shvatio, izabrao mjesto u okviru sveučilišta.

Sto je s njegove strane bilo prilično inteligentno. Prekrasno ste to izveli, gospodine." Matlock je pogledao uniformiranog crnca, i bio je sretan što ga je pohvalio, iako i ne baš malo iznenađen vlastitom snalažljivošću. "Nisam baš siguran da bih to znao i ponoviti."

"Naravno da biste znali", odgovorio je crnac i poveo Matlocka prema automobilu. "Silan stres aktivira banku podataka, slično kompjuteru. Pretraživanje, odbacivanje, prihvaćanje - sve 349 u trenutku. Sve dok, naravno, ne zavlada panika. O različitim su pragovima napravljene vrlo zanimljive studije." "Zaista?"

odgovorio je Matlock kad su stigli do vrata automobila. Crnac mu je mahnuo da uđe. Automobil je poskočio pa su odjurili autocestom okruženi s još dva automobila. "Do restorana ćemo poći dijagonalnom rutom, cestama što vode kroz ratarski kraj", rekao je crnac za volanom. "Prići ćemo mu sa jugozapada i iskrcati vas stotinjak metara od staze kojom namještenici prilaze stražnjem kraju zgrade. Mi ćemo vam je pokazati. Krenite ravno prema dijelu vrta u kojem je velika bijela sjenica i krug kamenih ploča oko

ribnjaka sa zlatnim ribicama. Je li vam to poznato?" "Da, je. Ali se pitam otkud je vama." Vozač se nasmiješio. "Ja nisam vidovnjak. Dok ste vi bili u govornici, ja sam stupio putem radija u vezu s našim ljudima. Sad je sve spremno. Sad smo spremni. Ne zaboravite, bijela sjenica i bazen sa zlatnim ribicama... I evo. Tu su bilježnica i kuverta." Vozač je posegnuo u džep na vratima pa izvadio zamotuljak u nepromočivom platnu. Za nj je gumenim kolutićem bila prikvačena kuverta. "Tamo smo za manje od deset minuta", rekao je zapovjednik i promeškoltio se da mu je udobnije sjediti. Matlock ga je pogledao. Za nogu - zapravo za nogavicu tijesno pripijenih vojničkih hlača - bile su remenjem vezane kožnate nožnice. Prije ih nije opazio, a sad je shvatio i zašto. Zato što je nož s koštanim drškom tek nedavno ušao u njih. U nožnicama je bila bar dvadeset pet centimetara duga oštrica. Dunoisova je elitna postrojba sad bila zaista spremna za borbu. 35 Stajao je kraj visoke bijele sjenice. Sunce se već diglo iznad istočnog luka, šuma je iza njega još bila otežala od magle, i mutno odražavala svjetlo ranog jutra. Ispred njega novoposa eno drveće tvorilo je koridore iznad starih ciglenih staza koje su se slijevale u mirno i dokono odmorište pokriveno kamenim pločama. Oko kruga bilo je postavljeno mnoštvo mramornih klupa, i sve su blistale od jutarnje vlage. Iz središta velike verande, grguravi su se zvuči umjetnog ribnjaka za zlatne ribice nastavljali neumorno, ne prekidajući nikad jednolični zvučni obrazac. Čule su se i ptice, kako aktiviraju mirijade svojih signala, pa pozdravljaju sunce i kreću u dnevni lov na hranu. Matlockove su se misli vratile na Herronovo gnijezdo, na odbojni zeleni zid koji je izolirao starca od vanjskog svijeta. Bilo je tu i neke sličnosti, pomislio je. Možda je bilo i primjereno da sve završi baš na takvome mjestu. Pripalio je cigaretu, pa je ugasio nakon dva dima. Stisnuo je bilježnicu i pritisnuo je na prsa kao da je kakav neprobojan štit, a glava mu je letjela u smjeru svakog šušnja, i svaki mu je pokret otkidao djelić života. Upitao se gdje su Dunoisovi ljudi. Gdje se skrila elitna garda? Da li ga sada promatraju i tiho se smiju njegovim nervoznim gestama - njegovom tako očitom strahu? Ili su se raštrkali na gerilski način? Možda čuče na zemlji ili u najnižim granama drveća, spremni da skoče, spremni da ubiju? A i koga će

ubiti? Kako će brojne i kako naoružane biti Nimrodove snage? Hoće li doći i Nimrod? Hoće li mu Nimrod njegovu voljenu vratiti nepovrije enu? I ako to Nimrod i učini, i ako napokon opet ugleda Pat, hoće li i njih dvoje zahvatiti pokolj koji će potom sigurno uslijediti? Tko je Nimrod? Prestao je disati. Mišići su mu se u rukama i nogama spastički zgrčili, ukočili od straha. Čvrsto je zatvorio oči - da sluša ili da moli, to nije znao - znao je samo da njegova uvjerenja niječu postojanje Boga. I tako je osluškivao s čvrsto zatvorenim očima sve dok nije postao siguran. Najprije je jedan, pa potom još jedan automobil skrenuo s autoceste i krenuo sporednom cestom što je vodila do ulaza u Cheshirsku mačku. Oba su se vozila gibala silnom brzinom, a kotači su im zaškripali dok su obilazili prednji krug što je vodio do restoranskog parkirališta. A onda se opet sve smirilo. Ušutjele su čak i ptice; niotkuda nikakav zvuk. Matlock je odstupio pod sjenicu i pritisnuo se o njezin rešetkasti kostur. Napeo se da čuje - ništa. Tišina. Pa ipak ne tišina! Pa opet zvuk, tako pomiješan s tišinom, da ga je prekrižio onako kako se križa šuštanje lista. Bilo je to grebenje. Grebenje neodlučno i isprekidano, s jedne od staza ispred njega, s jedne od staza skrivenih među drvećem, s jedne od starih ciglenih staza što su vodile do kamenom popločenog odmorišta. Isprva je bio jedva čujan. Zanemarljiv. A onda je postao za nijansu jasniji, manje neodlučan i manje nesiguran. A onda je začuo tiho, bolno stenjanje. Ono mu je probilo mozak. "Jamie... Jamie? Molim te, Jamie..." I onda se ta jedincata molba, to njegovo ime, slomilo u jecaj. Osjetio je bijes kao nikad u životu. Bacio je na zemlju paketić u impregniranom platnu, a oči su mu zaslijepile suze i bijes. Bacio se iz zaštitničkog kostura bijele sjenice i kriknuo, zaurlikao tako da mu je glas preplašio ptice, koje su klikćući pobjegle s drveća, iz svog tihog utočišta. "Pat! Pat, gdje si? Pat, moj Bože, gdje? Gdje!" Jecanje - napol od olakšanja, napol od bola - sad je postalo glasnije. "Tu... Tu, Jamie! Ništa ne vidim." Pošao je tragom glasa i potrčao srednjom ciglenom stazom. I onda ju je ugledao, na pola puta do zgrade, položenu uz deblo, spuštenu na zemlju. Bila je na koljenima, a zamotana joj je glava bila na zemlji. Bila je pala. Po šiji su joj tekli potočići krvi; na glavi su joj popucali šavovi. Poletio je prema njoj i nježno joj podigao glavu. Pod

zavojima na čelu bili su slojevi osam centimetara široke ljepljive trake brutalno navučene na vje e, i napete preko sljepoočice - sigurne i nepomične kao da joj je netko prekrio lice debelim čeličnim limom. Da ju je pokušao skinuti, bila bi to tortura izmišljena u paklu. Privio ju je uza se stalno ponavljajući njezino ime. "Sve će biti u redu... Sve će sad biti u redu..." Nježno ju je podigao s tla, i pritisnuo njezino lice uz svoje. Nije prestajao ponavljati te riječi utjehe koje su mu dolazile usred njegova gnjeva. I tada najednom, bez najave, bez ikakva prethodnog upozorenja, oslijepljena je djevojka vrisnula, protegavši izubijano tijelo, izbacivši prošivenu glavu. "Pusti im to, za ime Božje! Što god da to bilo, daj im to!" On je posrćući krenuo ciglenom stazom prema popločanom krugu. "I hoću, i hoću, ljubavi..." 353 "Molim te, Jamie! Ne daj im da me dotaknu! Nikad više!" "Ne, ljubavi. Nikad, nikad..." Polako je spustio djevojku na tlo, na meku zemlju izvan kamenih ploča. "Skini mi traku! Molim te, skini mi traku." "Ne smijem sada, ljubavi. Jako će te boljeti. Za nekoliko..." "Nije važno! Ne mogu to više podnijeti!" I što da sad radi? Sto bi trebao učiniti? O, Bože! O, Bože, o prokleti vražji Bože! Reci mi! Reci mi!

Pogledao

je na sjenicu. Paketić od nepromočivog platna ležao je gdje ga je i bio bacio. Sad više nije mogao birati. A više ga nije bilo ni briga. "Nimrode!... Nimrode! Po i sad na mene, Nimrode! 1 povedi svoju prokletu vojsku! Do i i uzmi to što sam ti donio, Nimrode! Donio sam ti to ovamo!" Kroz tišinu što je uslijedila, začuo je korake. Precizne, sigurne, emfatične. Na srednjoj stazi, Nimrod mu je stupio pred oči. Na rubu kruga od kamenih ploča stajao je Adrian Sealfont. "Jako mi je žao, James." Matlock je spustio djevojčinu glavu na zemlju. Mozak mu nije radio. Njegova je zaprepaštenost bila tolika da mu riječi nisu htjele na usta, jer nije mogao pojmiti tu užasnu, tu nevjerojatnu činjenicu pred sobom. Polako se uspravio. "Daj mi to, James. Pošteno smo se pogodili. Mi ćemo se pobrinuti za tebe." "Ne... Ne. Ne, ja u to ne vjerujem, ja u to ne želim povjerovati! To nije tako. Tako to ne može biti.." "Nažalost može." Sealfont je pucnuo prstima desne ruke. Bio je to znak. "Ne... Ne! Ne! Ne!" Matlock je shvatio da vrišti. A vrisnula je i djevojka. Okrenuo se prema Sealfontu. "Rekli su mi da su te odveli! Mislio

sam da si mrtav! Krivio sam sebe za tvoju smrt!" "Mene nisu odveli, nego otpratili. Daj mi taj dnevnik." Sealfont, kome je sve to već počelo ići na živce, opet je pucnuo prstima. "I korzikanski papir. Siguran sam da si ponio oboje." Začuo se najsitniji zvuk prigušenog kašlja, sitno hripanje, prekinuti uzvik. Sealfont se hitro osvrnuo i oštro se obratio svojim nevidljivim snagama. "Dajte izi ite." "Ali zašto?" "Zato što smo morali. Ja sam morao. Nije bilo alternative." "Nije bilo alternative?" Matlock nije vjerovao vlastitim ušima. "Alternative čemu?" "Kolaps! Bili smo sasvim financijski iscrpljeni! Založili smo i zadnje rezerve; nikom se više nismo mogli obratiti. Moralno je propadanje došlo do kraja: visoko je školstvo postalo neprofitabilno, nacionalna gnjavaža. I nije bilo drugog rješenja nego da sami preuzmemo vodstvo... nad onima koji su nas korumpirali. To smo i učinili, i tako preživjeli!" U mučnoj smetenosti trenutka, komadići su se slagalice spajali pred Matlockom. Nepoznati zasuni na bravi nepoznate riznice pali su na svoje mjesto i teška su se čelična vrata otvorila... Carlvleove izvanredno visoke donacije... Ali to nije bio samo Carlvle; Sealfont je to upravo izrekao. Molbe su se pretvorile u iznu ivanje! Bilo je to vrlo lukavo, no to je bilo tu! I posvuda! Skupljanje se donacija nastavilo po svim sveučilištima, ali danas više nije bilo paničnih krikova; nikakvih prijetnji financijskim kolapsom, a što je bila tema stotinu prošlih kampanja u desecima koledža i sveučilišta. Opća bi pretpostavka glasila - ako bi je se itko potrudio iznaći - da su krize izbjegnute. I da se vratila normalnost. Ali nije. Norma se pretvorila u monstruma. 355 "O, moj Bože", rekao je Matlock tiho u užasnoj konsternaciji. "Ne zazivaj Boga. Od njega nije bilo nikakve koristi, u to te uvjeravam", odgovorio je Sealfont. "Naša su postignuća iznimno humana. Pogledaj nas sada. Neovisni! Naša snaga raste upravo sistematski. U roku od pet godina sva će se velika sveučilišta na sjeveroistoku udružiti u samodostatnu federaciju!" "Vi ste katastrofa... Vi ste karcinom!" "Mi opstajemo! A izbor zapravo nikad i nije bio jako težak. Nitko nije mogao zadržati sve kako je i bilo. A najmanje pak mi... Mi smo prije deset godina naprosto donijeli odluku da promijenimo glavne igrače." "Ali od svih ljudi baš ti..." "Da. I zar nisu izabrali pravog?" Sealfont se još jednom okrenuo prema restoranu, prema usnulom brežuljku sa

starim ciglenim stazama. I povikao: "Rekao sam vam da iza ete! Ne trebate se ništa brinuti. Našem prijatelju nije važno tko ste. On uskoro i tako kreće na put... Zar ne, James?" "Ti si poludio. Ti si..." "Ni na trenutak! Nitko nije manje lud od mene. Ili s više smisla za praktično... Povijest se ponavlja, to bi ti morao znati. Platno se poderalo, društvo se podijelilo u dva opako suprotstavljena tabora. Neka te ne zavara uspavanost; zagrebi površinu - i prokuljat će krv." "Prokuljat će zbog tebe!" kriknuo je Matlock. Više mu ništa nije preostalo: opruga se odapela. "Baš naprotiv! Ti pompozni, moralizatorski magarče!" Sealfontove su se oči zapiljile u nj u hladnom bijesu, a glas mu je upravo sjekao. "Tko ti je dao pravo da presu uješ? Gdje si bio ti kad su se ljudi poput mene - u svakoj instituciji - morali suočiti s vrlo realnom perspektivom da će morati staviti ključ u bravu! Ti si bio na sigurnom; zato što smo te mi zaklonili... A na naše apele nismo dobivali odgovora. Za naše potrebe nije bilo razumijevanja..." "Nisi ni pokušao! Nisi bio dovoljno uporan!" "Lažljivac! Budala!" Sealfont je sad već urlao.

On je opsjednut, pomislio je Matlock. Ili ga nešto strašno muči. "I što nam je preostalo} Donacije? Polako propadanje? Pa zatim nove, stimulaturnije porezne olakšice!... Zaklade? Plitkoumni tirani plići i fondovi!... A država? Slijepa! Skaredna! Njezini se prioriteti kupuju za novac! Ili plaćaju u naturi kroz glasačku kutiju! Mi nismo imali fondova; mi nismo kupovali glasove! Sto se nas tiče, sustav se srušio! Bio je gotov!... I nitko to nije znao bolje od mene. I tako godinama... prositi, moljakati; dlan ispružen prema nezalicama i njihovim pompoznim odborima... Bilo je to beznadno; upravo smo se ubijali. Pa ipak nas nitko nije slušao. I uvijek... uvijek - iza isprika i kašnjenja - uvijek te pospradne, te skrovite aluzije na našu zajedničku od Boga danu krhkost. Jer na koncu... mi smo učitelji. Ne učinitelji..." Sealfontov je glas najednom postao tih. I tvrd. I potpuno uvjerljiv u trenutku kad je završio. "I tako, mladi čovječe, sad smo i mi učinitelji. Prokletnici sustava i to s pravom. Vo e nikad ne uče. Pogledaj tu djecu. Ona su vidjela. Ona su shvatila... I mi smo ih zavrbovali. Naš savez nije slučajan." Matlock se na ovo mogao samo zapiljiti u Sealfonta. Sealfont je to izrekao: Pogledaj djecu; gledaj i pamti. I čuvaj je se.

Vo e nikad ne uče... O, Bože! Je li zaista tako? Zar je zaista sve baš

tako? Nimrodi i Dunoisi. "Federacije" i "elitne garde". Hoće li se sve to još jednom ponoviti? "A sad, James. Gdje je pismo o kojem si govorio? Kod koga je?" "Pismo? Sto?" "Pismo za koje si rekao da ćeš ga danas ujutro poslati. Sad ćemo to zaustaviti?" 357 "Ne razumijem." Matlock je pokušavao, i to očajno, ponovno stupiti u vezu s vlastitom sviješću. "Kod koga je pismo!" "Pismo?" Cim je to izgovorio, Matlock je shvatio da izgovara krive riječi, ali se nije mogao svladati. Nije mogao zaustaviti misli, zato što je bio nesposoban za razmišljanje. "Pismo!... Je li da ne postoji nikakvo pismo! Ne postoji nikakva... "inkriminirajuća izjava", otipkana i spremna za slanje u deset sati ujutro! Ti si mi lagao!" "Lagao sam... Lagao."

Njegove su rezerve bile potrošene. Više mu ništa nije ni preostalo. Sealfont se tiho nasmijao. Ali to nije bio smijeh na koji je Matlock kod njega već navikao. U njemu je bila okrutnost kakvu još nikad nije čuo. "Bio si jako pametan? Ali u biti ipak slab. Ja sam to znao od samoga početka. Za državu si bio savršen kandidat, zato što ničemu nisi do kraja odan. Oni to zovu mobilnost. Ja to zovem bezobzirnom savitljivošću. Ti pričaš, ali samo pričaš. Sve je to besmisleno... I vrlo si reprezentativan, da znaš." Sealfont je progovorio preko ramena prema stazama. "U redu, svi vi! Doktor Matlock nikad neće doći u poziciju da otkrije ijedno ime, ijedan identitet. Izi ite iz svojih rupa, zečevi!" "Augh..."

Grleni je krik bio kratak i probio je tišinu. Sealfont se naglo okrenuo. Zatim se začulo još jedno krkljanje. Bio je to zvuk što ga proizvodi ljudski dušnik izbacujući zadnji udisaj zraka, i nije se mogao pobrkati ni sa čim drugim. I zatim još jedan, združen s početkom krika. "Tko je to? Tko je tu?" Sealfont je poletio prema stazi s koje je dopro taj zadnji krik. Zaustavio ga je užasavajući krik - tako er prekinut - s drugog kraja pribježišta. Potrčao je natrag; počeci panike uzdrмали su njegovu vlast nad sobom. "Tko je to gore?! Gdje ste svi vi? Silazi dolje!" Tišina se vratila. Sealfont se zapiljio u Matlocka. "Što si to učinio? Što si to učinio, ti beznačajna sitna dušo? Koga si to doveo sa sobom? Tko je tu? Odgovorite!" Čak da je Matlock i mogao odgovoriti, to uopće ne bi bilo potrebno. Jer im je stazom, s drugog kraja vrta, pred oči došetao Julian Dunois. "Dobro jutro, Nimrode."

Sealfontu su iskočile oči. "Tko ste vi? Gdje su moji ljudi?!" "Zovem se Jacques Devereaux, Heyso Daumire, Julian Dunois - pa birajte. Ali nam niste bili dorasli. Vi ste imali deset ljudi, ja samo osam. Niste nam dorasli. Vaši su ljudi mrtvi, a kako ćemo ukloniti njihove leševe, to već nije vaša briga." "Tko ste vi?" "Vaš neprijatelj." Sealfont je lijevom rukom razgrnuo sako a desnu gurnuo poda nj. Dunois je kriknuo u znak upozorenja. Matlock je otkrio da već leti prema čovjeku kojeg je duboko štovao već čitavo desetljeće. Kako leti prema njemu sa samo jednom misli, samo jednim konačnim ciljem, pa makar mu on donio i kraj života. Sa željom da ubije. To je lice sad bilo pak kraj njegova. Lice predsjednika Lincolna iskrivljeno od straha i panike. Spustio je na nj ruku, kao šapu nekakve užasnite životinje. Zaderao je meso i osjetio kako iz iskrivljenih usta lipti krv. Začuo je gromoglasnu eksploziju i osjetio oštar, električni bol u lijevom ramenu. Pa ipak nije mogao stati. "Skinite se, Matlock! Za ime Božje, skinite se!" 359 Netko ga je odvuкао. Odvukle su ga goleme crne mišićave ruke. Bacili su ga na pod, i teške su ga ruke držale uz tlo. A kroz sve je to čuo samo krikove, užasne krikove bola i ponavljanje i ponavljanje svog imena. "Jarme... Jamie... Jamie..." Bacio se prema gore, uloživši u to i zadnju uncu snage koju je mogla dozvati njegova silina. Mišićave su crne ruke bile zaskočene; ispružio je noge u razornim udarcima u rebra i kičme ljudi iznad sebe. I na nekoliko je kratkih sekundi bio slobodan. Bacio se naprijed, na tvrdu površinu, pa zamlatarao rukama i koljenima po kamenu. Bez obzira što se s njim dogodilo, bez obzira na to što značio taj prodoran bol što se širio čitavom lijevom stranom tijela, morao je stići do djevojke na tlu. Do djevojke koja je zbog njega prošla tolike užase. "Pat!" Bol je postao neizdržljivo jak. Pao je još jednom, ali je stigao do njezine ruke. I sad su se uhvatili za ruke, i trudili se jedno drugom ublažiti bol, potpuno svjesni da oboje mogu u tom času poginuti. A onda je Matlockova ruka najednom olabavjela. I za nj se sve pretvorilo u tamu. Otvorio je oči i pred sobom ugledao velikog crnca na koljenima. Prislonili su ga u sjedećem položaju na bok mramorne klupe. Skinuli su mu košulju, a u lijevom ga je ramenu probadalo. "Bol je, siguran sam, mnogo ljući od rane", rekao je crnac. "Gornji vam je lijevi dio tijela bio gadno natučen u

automobilu, a metak je prodro ispod lijeve lopatice. S obzirom na takvo pogoršanje, bol bi mogao biti gadan." "Dali smo vam lokalni anestetik. To bi moglo pomoći." Ovo je izrekao Julian Dunois, koji je stajao s desne strane. "Gospo ica Ballantvne smo odvezli liječniku. On će joj skinuti trake. On je crnac i simpatizer, ali ne toliki da bi liječio i čovjeka s prostrijelnom ranom. Javili smo radijem našem liječniku u Torringtonu. On je tu za dvadeset minuta." "Zašto niste pričekali da on pomogne i Pat?" "Iskreno zato što moramo porazgovarati. Nakratko, ali u povjerenju. A drugo, što je za njezino dobro te trake trebalo skinuti što je prije moguće." "Gdje je Sealfont?" "On je nestao. To je sve što vi znate i što ćete ikad doznati. Važno je da to shvatite. Jer, shvaćate, ako nas na to prisilite, morat ćemo ostvariti našu prijetnju prema vama i gospo ici Ballantvne. A mi to ne bismo željeli... Jer vi i ja nismo neprijatelji." "Tu se varate. Jesmo." "U krajnjoj liniji, možda. To možda izgleda neizbježno. Ali smo sada jedni drugima bili od velike pomoći u velikoj nevolji. Mi smo vam zahvalni. A uzdamo se da ste i vi nama." "I jesam." "Možda smo čak jedan od drugog i nešto naučili." Matlock je pogledao crnog revolucionara u oči. "Meni je sad mnogo toga mnogo jasnije. Ali mi nije jasno što ste to vi mogli naučiti od mene." Revolucionar se blago nasmijao. "Da se pojedinac svojim djelima - ili svojom hrabrošću, ako vam je tako draže - uzdiže iznad stigme etiketa." "Nisam vas razumio." "Razmislite bolje. Pa će vam se razjasniti." "I što će sada biti? Sa Pat? Sa mnom? Mene će uhititi čim me ugledaju." 361 "U to iskreno sumnjam. U roku od jednog sata Greenberg će čitati dokument koji je priredila moja organizacija. Ili ja, da budem sasvim precizan. I slutim da će on ući u fascikl zakopan duboko u arhivu. Jer je krajnje neugodan. Moralno, pravno i zacijelo politički. Učinjeno je i previše bitnih pogrešaka... Danas ćemo ujutro biti posrednici me u vama. Možda bi sad bila dobra zgoda da potrošite nešto od svog široko razglašenog novca i po ete s gospo icom Ballantvne na dugo, okrepljujuće putovanje... Vjerujem da će to biti objeručke prihvaćeno. Siguran sam da hoće." "A Sealfont? Što će biti s njim? Hoćete li ga ubiti?" "Zaslužuje li Nimrod da umre? Nemojte se mučiti s odgovorom; nećemo više o toj temi. Bit će dovoljno kazati da će on ostati živ sve dok ne dobijemo odgovor na neka pitanja."

"Imate li predodžbu o tome što će se dogoditi kad se otkrije da je nestao?" "Doći će do eksplozija, ružnih govorkanja. O mnogim i premnogim stvarima. Kad se razbiju ikone, vjernike uhvati panika.

Pa neka tako i bude. Carlvle će to morati nekako preživjeti... A sad se odmorite. Uskoro će doći doktor." Dunois je skrenuo zanimanje na uniformiranog crnca koji se pojavio, prišao mu i tiho progovorio. Onaj crnac na koljenima koji mu je previjao ranu sad je ustao. Matlock je promatrao visoku, vitku figuru Juliana Dunoisa, kako tiho i samouvjereno izdaje naredbe, i osjetio bol zahvalnosti. A onda je bol postao još jači, zato što je Dunois najednom počeo zračiti sasvim drukčiji dojam. Pretvorio se u sliku smrti. "Dunois?" "Da?" "Čuvajte se." Zelenkastoplave vode Kariba odražavale su vruće popodneвно sunce u bezbrojnim valovitim, zasljepljujućim refleksijama. Pijesak je na dodir bio topao, a pod nogom mek. Izolirani je komad otoka živio u miru sa sobom i svijetom izvan svojih granica, a koji zapravo i nije priznavao. Matlock je koračao rubom vode i puštao da mu minijturni valovi pljuskaju po gležnjevima. Baš kao i pijesak na obali, i more je bilo toplo. Nosio je novine koje mu je bio poslao Greenberg. Zapravo komad novina. UBOJSTVA U CARLYLEU, CONN. 23 POGINULIH, CRNACA I BIJELACA GRAD ZAPANJEN, POTOM NESTAO REKTOR SVEUČILIŠTA Carlvle, 10. svibnja. - U predgra u ovog malog sveučilišnog grada, u dijelu u kojem su smještene velika, stara imanja, jučer se dogodilo bizarno masovno ubojstvo. Ubijeno je dvadeset troje ljudi; federalne vlasti naga aju da je riječ o 363 posljedici zasede koja je odnijela mnogo života i napadnutih i napadača... Slijedilo je hladno nabranje imena, kratki sažeci iz policijskih dosjea. Me u njima je bio i Julian Dunois. Ona prikaza smrti nije bila lažna; Dunois joj nije uspio pobjeći. Nasilje koje je rodio bilo je nasilje koje ga je lišilo života. Ostatak su članka tvorila komplicirana naga anja o smislu i motivima čudnih sudionika tog masakra. I njegovoj mogućoj vezi s nestankom Adriana Sealfonta. Pa ipak su to bila samo naga anja. Jer nije bio spomenut ni Nimrod, kao što nije bilo riječi ni o njemu, pa ni o dugotrajnoj federalnoj istrazi. Ni istina niti bilo što od istine. Matlock je začuo kako se otvaraju vrata kolibe, pa se okrenuo. Pat je stajala na maloј terasi pedesetak metara dalje, iznad dine. Mahnula je i niza

stepenice krenula prema njemu. Na sebi je imala kratke hlače i laganu svilenu bluzu; bila je bosa i smiješila se. S nogu i ruku su joj skinuli zavoje, i od karipskog joj je sunca koža preplanula do lijepe bronce. Izmudrijala je široku narančastu traku i njome sakrila rane iznad čela. Ona se nije htjela za nj udati. Rekla mu je da ne pristaje na brak iz samilosti, brak kao vraćanje duga - stvarnog ili izmišljenog. Ali je Matlock znao da će braka biti. Ili ga neće biti ni za njega ni za nju. Za to se pobrinuo Julian Dunois. "Jesi li donijela cigarete?" upitao je. "Ne. Nema cigareta", odgovorila je. "Donijela sam šibice." "To je kriptično." "Tu sam riječ - kriptično - upotrijebila kad sam razgovarala s Jasonom. Sjećaš se?" "Sjećam. Bila si ljuta kao u paklu." "A ti veseo... kao u paklu. Idemo se prošetati do mola." "Zašto si donijela šibice?" Uhvatio ju je za ruku, pa stavio novine pod mišicu. "Pogrebna lomača. Arheolozi pogrebnim lomačama pridaju veliku važnost." "Molim?" "Nosaš te proklete novine već čitav dan okolo. Hoću ih spaliti." Blago mu se nasmiješila. "Ako ih spalimo, to neće promijeniti ono što je u njima." Pat je prečula opasku. "Sto misliš, zašto ti ih je Jason poslao? Ja sam mislila ovih nekoliko tjedana biti bez ičega. Bez novina, bez radija, nikakvih kontakata osim s toplom vodom i bijelim pijeskom. On je postavio pravila i onda ih prekršio." "On je ta pravila preporučio, a znao je jako dobro kako je teško po njima živjeti." "Trebao je pustiti nekog drugog da ih prekrši. On baš nije tako dobar prijatelj kao što sam mislila." "Možda je još i bolji." "To je sofisterija." Stisnula ga je za ruku. Preko bosih joj je nogu skočio jedincati, predugački val. Nijemi se galeb sunovratio iz neba u vodu kraj obale; krila su mu zamlatarala po površini, a vrat mu se divlje zatresao. Ptica se vinula u zrak grakćući, bez plijena u kljunu. "Greenberg zna da moram donijeti jako neugodnu odluku." "Već si je donio. I on zna i to." Matlock ju je pogledao. Naravno da Greenberg zna; a zna i ona, pomislio je. "Bit će još mnogo bola; možda i više nego što bi se moglo opravdati." "Tako će ti i oni reći. Oni će ti reći da ih pustiš da to obave na svoj način. Tiho, efikasno, uz što je moguće manje neugodnosti. Za svakoga." 365 "Možda je tako najbolje; možda imaju pravo." "Ti u to nisi vjerovao ni sekunde." "Ne, nisam." Neko su vrijeme hodali i šutjeli. Pred njima je bio molo, kojega su kamenje položili prije mnogo

desetljeća, možda čak i stoljeća, da obuzdaju odavno već zaboravljenu struju. On je sad već postao dio prirodnog okoliša. Baš kao što je to postao i Nimrod: logični produžetak predvi enog; neželjenog no ipak očekivanog. Protiv koga se trebalo boriti u dubokoj tajnosti. Mini-Amerika... tik ispod površine. Politika kompanije, čovječe. Posvuda. Lovci, graditelji. Ubojice i njihov plijen sklapaju savez. Pogledaj tu djecu. Ona su shvatila... I mi smo ih zavrbovali. Vo e nikad ne uče... Mikrokozam neizbježnog? Neizbježnog zato što su potrebe stvarne? Je li bio realan i proteklih godina? A vo e ipak neće učiti. "Jason je jednom zgodom rekao da istina nije ni dobra ni zla. Nego da je naprosto istina. Zbog toga mi je i poslao ovo." Matlock je sjeo na veliki ravni kamen; Pat je zastala pokraj njega. Plima je dolazila i sad je već pljuskala pjena valića. Pat je ispružila ruku i uzela dva lista novina. "To je dakle istina." Tvrdnja. "Njihova istina. Po njihovu sudu. Nalijepi očite etikete i nastavi igru. Dobri momci i loši momci i potjera koja će na vrijeme stići na prijevoj. U zadnji čas. Ovaj put." "A što je tvoja istina?" "Vratiti se i ispričati priču. Čitavu." "Oni se s tim neće složiti. Navest će ti razloge da to ne činiš. Stotine njih." "Ali me neće razuvjeriti." "Onda će se okrenuti protiv tebe. Već su ti prijetili; oni neće trpjeti uplitanje. I Jason bi volio da to shvatiš." Pat je postavila novinske stranice pred sebe i strugnula drvenom domaćom šibicom po suhoj površini stijene. Papir je izgarao zastajkujući, jer su ga suzbijale sitne kapljice karipskih valova. Ali je gorio. "To baš nije neka jako veličanstvena pogrebna lomača", rekao je Matlock. "Poslužit će dok se ne vratimo."

Table of Contents

[Počni](#)

AMBER mistri

Robert Ludlum

Dokument Matlocka

Table of Contents

[Počni](#)